

famosissima rutilabat. quanto ex populo
so frequentabat accessu in peccatis eri-
gentibus. parvissimi instar redacta oppi-
di raro incolit habitatore. hac uero urbe ad-
huc multa plebium generositate referta.
parentes eius in caruam potentium. quanto
honorificentia celebrabant. tanto superne
patrie desiderio accensi. magis celestis
quam terrene dignitatis gloriam appetebant.

Confessio sancti dei nicholaus nobilis progeni est
sed nobilitas moribus ab ipso puero in uo-
secutus deo in num meruit dicitur.
te ab summo d. n. m. pro
ubi sacerdoti um. Erat enim ualde impar-
tal et super afflictorum pia gestans viscera ostendit.

Reverta enim cum esset nimium locupletari.
nullius honoris insignia. nullius su-
me disponere moderamina uoluerit.
sed omnium studio continentium se lege
vincientes celibem uitam ducere satage-
bant. Amicum in modum cum in p. meo in-
uentum flore hunc solum genuissent
filium. cunctis se uoluptatibus abdicaret.

ce int̄ suas p̄ces quas frequent̄ in dñi tē
plo fundebant. hunc solū sup̄stite. hunc n̄
tantū diuitiarū. quantū & morū flagi
tabant herede. Quorū uota d̄s ex alto p̄
spectans. petitioni eorū n̄ defuit. n̄mi
rū qualis futurus esset puer. in ipso ut i
ta dicam p̄mordio natiuitatis eius mon
strare dignatus. Cū ū cū adhuc mat̄ lac
te aleretur cepit binis in epdomade die
bus. quarta & sexta farina semel bibere mā
mas. & hac uice content̄ tota die p̄mane
bat sic.

^{r r t p n t m t t n t t n t t n t}
Operibus sanctis meho. Lao humilitate
^{r p t m t n t t t n t t t t n t t t n t t p}
m̄i stente reuelatio ne diu na p̄nectus
^{p n t d t t p t t n t t t t n t t t n t}
ad sum mum p̄m sacerdos

^{t t n t t t t t t t t t t t t t t t t t t t}
tu gradum **V** Co ce quippe de celo lap
^{t t}
dam insinuat p̄e luli dignum episcopatu quē lau. Reu

Puerilibus ḡ annis ut patriarcha. **171**
iacob simplicit̄ domi transactis cepit
bone in dolis adolescens esse. & n̄ sicut u
la etas assolere lasciuam amplect̄ ē mun
di sed nec parentū comitatus uestigia.
ne solus eccl̄arū terebat limina. & qđ ibi
de scripturis patrū aduertebat auditu.

59
Ad huc aut usq; ad illud unū dī copus eide
regionis plurima plebs nefandis sumi
lactis . & diane potissimū cultib; inser
uebat . Quod aggressus expugnare zeli
dī ptectus armatura ~~deo coopante~~ deo
coopante & sermonē confirmante seqn
tib; signis feliciter eueit . Destructus q; fa
nus cū supstifioso gentilitatis ritu . & xpi
ecclesus multa instantia . multo q; labo
re constructis . & dedicatis . p̄tm dño ad
quisitū in fide doctrina confirmabat
salutari . & contra spūales nequias ora
tionibus defendebat assiduis . Unde
antiquus hostis dolens nicholaū p̄nci
pem exercitus dñi . n̄ ex aduerso agḡdi .
frustra enī id temptaret . nā sup speculā
dñi iugit̄ p̄ diē . & sup custodia sua totis
noctib; . sed in insidus uretore fraude
dolo machinat̄ . Religiosis itaq; & hone
stis uiris q̄buscūq; qui ad eius scitātē na
uigio tendebant fantastica nauū quasi
a longe uenientē . eis q; appropinq̄ntē
in medio maris repente obicit . in qua

uidebant² sibi uidere honestā mulierē
sub habitu scītatis quā simulauerat is
qui etiā transfiguratur se in angīm lucis
Hec g̃ nauigationis illorū causā p̃cuncta
ta eisq̃ desiderii sui uocū referentibus
audiui aut & ego notū multis attestatio
nibus hunc uirū scīm & dī esse amicū
idōq̃ cum instructuosus erit apud deū
iste labor quē tam salubri impenditis p̃
posito. Nisi aliena ueherer nauis festinare
& ego tanti patris alloq̃o & benedictione
p̃frui. Veruntam̃ pignus mee deuotio
nis hoc ungentū p̃ciosū p̃ uos uiri fide
lit̃ mittā. qui ad ipsū religiosa tenditis
deuotione. Uobisq̃ n̄ uanū uideat̃ qd̃
peto. scilicet ut de hoc ipso ungento parie
tes scē illius ecclīe sumat̃ limatis. quod
ego in memoriā mei dū recolā factū ha
beam aliquod in corde meo solaciū. Qd̃
ad hec uiri simplices. nisi ex sua deuotio
ne illius quā simulabat pensarent de
uotionē. quibus ut adhiberet̃ fides reli
giosus habitus & honesta species. sermo

3
cōpositus & munus ut uidebat² p̄ciosū exhi
geret. Hui⁹ ḡ maliciose indueti mortife
rum maligne confectionis ungentū im
mo igneū magice artis ueneficiū susci
piunt quasi mun⁹ sc̄itatis suā in eius
cōmendatione opam sicut expetere uide
bat² polliciti. & continuo illa que puta
bat² nauis p̄transit. cū subito nec longe
ab eor⁹ p̄sencia fantasma ut erat quasi
fumus euanuit. Tali monstro animis eor⁹
horrifice contr̄itis quos in aspectu sa
thane iam tēpestas p̄turbationis opp̄ste
rat. diuine consolationis serenitas illu
xit ut p̄ nicholai meritū diaboli malig
nitas deduceret² ad nichilū. Aua q̄ppe
nauis que hanc illis gr̄am celitus defere
bat. cui p̄stantes inesse uiri uidebantur
apparens ē medio uenerabilis forme. et
singlari⁹ excellentie p̄ferēbat senē. Venit
aut̄ a dextris. ut e regione sui aduentus
sinistrā diaboli maliciā expugnare signi
ficaret². Is itaq; qui dignitate p̄stare ui
debat² heus ait. quid illa mulier locuta

est uobis: quid uobis attulit? Cumq; dicta
et petitionē fantastice mulieris referrent.
manus etiam quod referebant ostenderent.
seducti aut estis. Illusio est diabolice faci-
tatis que uos innocentes perdere cupit sub
optentu illius quā simulat deuotionis.
Hoc quippe ungentū immo uirus pestife-
rum a malignis hominibus arte uenefica
confectū speciem quē pretendit pietatis sed
hoc malū in se tegit. quod uos ad mortem
trahet. cū sacros inde limittis parietes. Ig-
nea enī confectio ē. et pro odore quē pmit-
tit. flammā repentinā suscitabit incendiū.
Et si uultis scire que nam sit illa mulier. im-
pudica est diana cui tēpla in his regionibus
per nicholaū sē destructa. tota est supsti-
tio fanatici cultus abolita. Ut g; pbetis
he. ita esse uenenū malicie illius uos pro-
tere in fluctibus. Nec cunctant² parere eius
uixit. Vires mirabili monstro ignē pu-
ridū subitū accensū in medio ardere aqua
rum. et q; con² ualente aqua iuxta et uo-
tra. de proz magno flammā dilata. hinc

et inde incendio Cantusque stridor cum
reptu estuantis Flamme audiebatur ut
ut ignita sartago medijs in fluctibus
bullire uideret. Cumque huic monstro de
firis optutibus inhererent admiratione
et stupore attoniti. nauis que uidebatur
transiens disparuit. Ipsi uero cum magis ac
magis nouum spectarent prodigium ante na
uigantibus defecit uidendi spatium. quoniam
illud malefici ignis cessare incendiū. Re
pentesque cognitum ex uisione senis qui
apparuerat nicholaum quod de illo fama
innotuit quantum esset infra uirtute opis
et pondere ipsius pensabant miraculi.
Eiusque humiliter affusi uestigijs gratias ei cum
gaudio referebant et lacrimis. que testes
erant ab ipsis place ueritatis. et probate in
illo sanctitatis. At ille quo sanctior. eo e
rat humilior. Sed sup sunt que adhuc de
illo referant exempla pietatis. per que
an innotescat diffuse in eo estantia ka
ritatis. Eustachius myree metropolitani
consul. acceptis in transgressione unius

numeribus iudicium puerit. tres iuuenes
innocentes damnauit. & capitali senten-
tie addidit. Huius atrocitas sceleris ipsius
horrore & luctu percussit. Illi quoque grauior que-
rela. & dolor erat primarium. quod ^{uir} deus ab-
esset. eo enim presente iudex iniquitatis min-
auderet. quia ad deo zelum rectitudinis ob-
tinebat. ut eum reuererent etiam fortes iusticie
contemptores. Aberat autem necessitate exactus
ad sedandos uidelicet magne perturbationis
motus quos paulo ante urbi myrensiurum
romanus intulerat exercitus. & Dea

Vt apud **St. In. vii. Doct. a Pontifices** al-
mi diuina reuelatione glorificati nicholaum pre-
sulem deuotissime consecrauerunt. **Iudno e. evovae**
Sanctus quidem triticum quod a nauis postulauerat de-
ceptum & sagacitate distribuerat & augeri precibus
impetratur. **Dne qs h. evovae a. Dumerb;**
datis ne. et sunt iuuenes innocenter addicti quibus dñi
ser uis fuit uite pre fidium festinanter.

evovae. Justu deducit. P at nr. lc. vii.

Constantino enim tunc temporis apud con-
stantinopolim principante grauis con-

5
naeū seditio in partes orientis mota est.
Quod confulto maturans & facto ne dilatione bel-
li iuris cepta hostiū acq̄erer p̄sumptio tres
sue straculantes milicie adeoz direverat cōp̄
m̄dam rebellionē & armis instructū neces-
sarius cōmeatib; p̄munitū atq; nauali ap-
paratu ductandū sub eis disposuerat exer-
citū. Qui militari p̄cincti & multitudine
exercitū confisi p̄pter licia uersus frigiam
naues flectere nitabant. Sed surgentibus
& reuelantib; uentis contrariis consiliū sui
met opibus destituti myrensiū littori sunt
appulsi. **H**ic actus ex more anchoris nau-
busq; tuta statione cōpositis alij turmati
alij confusis ordinibus quaqua uersū eis
uisū gr̄a uisendoz deambulabant locoz
q̄da mercationis causa n̄ nulli casu ad num-
dinas usq; sunt p̄gressi. Cūq; ut solet id
genus hominū res alienas diripent. uio-
lentiāq; resistentib; irrogarent. ingens
factus ē tumultus. turbaq; militari ad de-
fensionē confluyente cōmilitonū. tota ni-
chilomnus ex aduerso ciuitas irruit ad re-

sistendū. Pulsatus eodē tumultu. uir dñi
celerit̄ affuit. Cuius scit̄atē. ac si quādam
celestē uirtutē omnib; reueritis. inundati
o uulgi. uis q; militaris. ex eius sola pre
sentia facile congeuit. Addeo enī ueneran
da canicie. uultu q; anglico. int̄nam gr̄am
p̄ferēbat. ut ex̄t̄ius q; hominib; innoce
sceret. qualis apud se lateret int̄ius. Deīn
de ad illos stragulates quoz fiducia p̄turba
tio hec quasi uentoz ferebat̄ impulsu con
tendit. eosq; in portū tribus ab urbe dispa
ratum milibus repperit. Quib; in dño sa
lutatis. & ipse ab eis officiose resauitat̄ ē.

Causis q; aduent̄ eoz cognit̄is. pacē impre
catus. secū uenire rogauit. ut eis gr̄am
hospitalitatis. & obsequiū impenderet ha
ritatis. Illi admirantes eius benignitatē.
ultra in disciplinatoz impetus rep̄sserunt.
ne in eisctē locis cuiquā post hec inferrent
molestiā. Accepto aut̄ de iniusta innocen
tiū damnatione nuncio. uir sēs turba
tus est. tum quia hui' sceleris tanta esset
immanitas. tū piculū tā p̄ceps. ut ad suc

currendū miseris. omnē humani auxilii spē
locus tā remotus. & eis sup impendens au
ferret intitus. Confidens aut se a dño pro
conseruanda eoz uita exaudiri. rogat stra
talates uelocit subsequi. ipse tardior pedi
bus quā uoto p̄currit. Cūq; ad locū quē nun
cupant leonty. contendisset. eos q; in pla
team dioscori martyris abduci cōpisset.
tunc nichil remissa intentione. pectus q;
habens armatū spei fortitudine. it̄ accele
rauit. & tandem ad eccliam eiusde marty
ris. ualde lassus puenit. Inis ū n̄ inuentis
quos iam puniendos. certū erat in bñrā
locum damnatorū abduci. amplius mero
re. & lassitudine anhelabat. in debili ta
m corpuscule karitas infirmari n̄ poterat.
Ante oculos enī m̄tis eius uersabat̄ gladius.
qui ceruicib; innocentiū incūbebat. & ul
tra humani affectū cordis. eoz cōpatieba
miserūs. Dī ḡ gr̄a. seipso robustior eui
cit. cucurrit. puenit. ip̄to p̄sequente
cum lacrimis. benedictus qui uenit in
nomine dñi. Ita enī actū ē circūuolante.

miseros misericordia dei ut multitudinem con-
santis populi carnifices impediti. moram pa-
terent in eundo. & uir domini non longe abesset.
cum per damnatorum portam uiuener abducerent
continuo puniendos. Eueniens itaque ad
locum quo fuerant plectendi. eos genibus in-
terram positus. iam uelata facie desuper expe-
ctare. libratum licitoris enssem inuenit. Quo ui-
so. commotis uisceribus. totus infremuit.
& spiritum fortitudinis mente conceptum exerens.
gladio se obicit percussit. extorquet illum.
& proicit. Confidentia enim iusti. tanquam
confidentia leonis. ex oculis eius parebat.
& gratia scitatis lucebat in facie. ut nemo car-
nificum auderet. uel posset ei resistere. Omnes
populo spectante. & deum glorificante. uiuener
illos quasi uictimas christo innocentia conse-
cratas amplexatus cum fletu. & eleuat. ue-
latas eorum facies denudat. & solutos a um-
culis. usque ad portam iudicis secum adduxit.
Cui fores clausas offendens. iubet potius
quam petat aperiri. Proconsul audito aduen-
tu presulis. quasi ad eius benedictionem accersit.

Sed probata uirtus uiri corripit insipientē
hec uerba in ulū quasi stimulos .et quasi
clauos in altū figebat. Inimice inq̄t ue
ritatis . hostis & p̄ditor iusticie . quom̄
munera excecauerūt oculos tuos . & com
p̄sserūt aures tuas . ne audires uocē dñi di
centis . innocētē & iustū n̄ condemna
bis . Ecce enī quos innocētes condemna
sti . n̄ iusticie uindex . s̄ tue p̄uisor cu
piditatis . quib; apud te crim̄ ē fuisse
innocētes . Adhuc q̄dē gr̄a dī uiuunt .
sed t̄ mortui sunt . sanguisq; innocētis
q̄ redundat in caput tuū . de tuo iudicio
quasi de t̄ra clamat ad dñm . Superst̄ q̄ ut
mensura qua mensus es . remetiat̄ t̄ a dño
Hec eo tuba ueritatis p̄sonante . cū ex ma
la conscientia ule accusaret̄ . atq; ex pre
sentia p̄ncipū . & p̄p̄ti uerecundia & con
fusione angeret̄ . declinabat cor suū in
uerba malicie . ad excusandas excusationes
in peccatis . Cur me ait scē dī sic accipis .
cur tā grauit̄ in me leuis . Illi s̄ potius
arguendi quos accusat atrocitas uisus cri

8
Memorati stratilates benignitate & karita-
te ipsius. quasi bono fructu ex arbore que
erat ex paradysio di refecti. orationibus quoque
& benedictione salubrit muniti. classe sol-
licito exercitu collecto rursus ascendunt:
uentis quoque succedentibus per phrigiam pue-
runt. ibi seditionibus sine bello compressis.
hostes enim se & sua omnia ultro romane resti-
tuerunt ditioni. cum gaudio & triumpho
pacis constantinopoli sunt regressi. Eius quoque
ab omni populo. & a cuncto senatu honorifice &
fauorabiliter susceptis. ipse quoque imperator cum
dignitatibus suis occurrit. & gratia qua debuit
multis quoque & quantis dignum fuit muneribus
honorauit. Sed quia in peris raro. uel nunquam
se inuidia continet. cuius pena est proficientium
succensus & gratia: quosdam malivolos commouit.
eorum quoque factionem contra triumphatores emer-
tos accendit. Adeuntes quoque ab labium quen-
dam prefectum palatii. accusabant stratilates.
quod essent hostes augusti: dicebant quoque ma-
lum quod non possent uiribus eorum fallacia. & simu-
latione machinari. Ut quoque ipsis inuentibus

fides adhiberet: quibusdam argumentis ef-
fecerunt ueri similibus. Que dicta cū ule-
n̄ facile in aurē admittēt. longe alia uia
eū aggr̄ssi: muneribus que excecant etiam
oculos sapientū. quasi extrema manu. ei⁹
ad se appellunt animū. Tē ille sciens & pru-
dens. pro uero assumens falsitatē. q̄ uendit⁹
erat ut faceret malū: uenenū qđ imbiberat.
psuasionis sue melle dulcoratū. aurib; impa-
toris transfudit. Qui⁹ suggestionib; impa-
mbut⁹. ulli q; grām habens. tanq; qui pro
salute sua uigilaret. quiq; in magno ip̄io
etiam om̄a tuta timeret. iratus ē. statī q; cō-
phensos. & p̄iudicatos stratilates in carce-
rem retrudi iubet. Cūq; ingruentib; regni
negociis. ipse alias intenderet. ictō q; ad pre-
sens eorū causam examinare n̄ posset. ex di-
uina ū dispositione. sententiā q; differret
examinis. ne occiderent̄ indiscussi: p̄ infec-
ta ueneno inuidie corda morib; odi accre-
uit. Rursus q; ablabiū p̄ aliquē dies tabe men-
daciū & pecunie inficientes. hoc effecerant:
ut seq̄nti die iussu augusti sine audientia

9
deberent puniri. Quod cum per custodem carceris
hilarianum nomine rescissent. mor solutis fir-
gore membrorum. et iam quasi ex presentia mortis
stupore et horrore attoniti. quid facerent
quo se uerterent nesciebant. Nullus defensor.
nullus intercessor aderat. Humano itaque de-
ficiente auxilio. diuina in se sperantibus. et ad
se clamantibus. miseratio affuit. Deo enim in-
spirante. recordati sunt pietatis. quibus
innocentibus. in ipso mortis articulo succurrerit
beatus nicholaus. et scientes quod magne scita-
tis. magni quoque esset meriti. fide integra. deuo-
tione precipua. nomen eius et meritum ad sue libe-
rationis inuocabant auxilium. Namque ip-
sos fusus corde conito et humili. ad aures domini
peruenit. eos et propter nicholaum clementer exaudiuit.
misericordia liberauit. Misericordia enim domini que illos
de celo respiciebat. faciem et habitum induit ni-
cholaus. eadem quoque nocte cui sequenti crepusculo
disponebantur puniri. per soporem constantino
apparuit. Constantine inquit. innocentes
sunt quos sine iudicio damnasti. et sine iu-
dicio punire disponis. Neque enim iniquitas

neq; peccatū eorū in quib; accusati sūt: & fidem integritā tuo conseruant impio. Precepe g̃ eos absolui: & p̃tine reddito libertati. Ad quē impator, tu ait quis es qui hac hora mecū audeſ ingredi palatiū: & me inquietas: hoc q; fieri tam potentē impas.

Ego ait sū nicholaus myree metropolis antistes. Dñs me misit ut hec denūciē t̃: iubeas q; stratulates illos absolui & dimitti. Alioqn. mors illoꝝ piculo tui cōpensabit regni his dictis: ab oculis eius euaruit. **R** ^{f. 1. m. f.} Summe

th dei preſul nicholae tuam carer uam protege namq; ^{l. n. as. f. l. d. p. t.} cre dñus tuis precibus ^{f. l. l. a. d. d. u. m.} nōt sem̃ p̃ es se saluan
ni na n. s. f. u. ll. d. d. d. v. Qui tres pueros morti dedi
 rosūletos abire feci ſi tuis laudibus instantem conserua

Ablatiū q; in som ^{viii} ^{Ma n p t t.} ple bem. Itaq; cre
 nis conueniens. cui inqt o excors lingua
 tuam in iudis uenale & te ipsū exhibuisti
 innocentiū delatore. Egdē iam merebaris
 ut te inueniret iniquitas tua. ipsa quoq;
 conuerteret in caput tuū: sed dñs adhuc
 uindictā differens. expectat ū malicia tua
 conuertat in bonitatē. Quaproptē surge

10
et dic impatori. ut absoluantur. ne uilis occisio.
ultione diuini iudicii de uobis expectat.
et mereat effusio sanguinis innocentis. Ad
hec ille perturbatus. et uix pondus sufferens
uisionis. quis inquit es tu. qui nos tremen-
do. arguendo hec fieri precipis. Ego sum inquit
nicholaus episcopus myreorum lucie. et a domino missus
sum hec uobis denunciare. His uisionibus imperator
et prefectus percussi. somno fugiente utque strata
tu se primum. Constantino instante ut abla-
dius euocaretur. nunciatur adesse prefectoribus. Eo
ingressio. et referente quod in somnis acceperat
mandatum. ipse quoque augustus quod uiderit
ut audierit explicat. Mane facto. stratu-
tes e carcere produci iubentur. eosque astantes
imperator uultu toruo. multis indignatione
preferente intuens. dicite inquit o perditici ma-
leficia que nostis. ut nocturnis insomnijs
et quarum uultis imaginationibus rerum
nos perturbetis. Nam propterea dolo et insidus
nichil actum est uere conuirationi. maleficis
conamini uincere. aut elabi nosque ideo
carminibus magicis. et horribilibus fatigamur.

fantasus. Dicitur g̃ malefica que nostis. q̃
bus trere dormientes. & eoz quietē p̃tur-
bare potestis. Ad hec nepotian⁹ int̃ spem
& merū positus. magicas artes inq̃r dñe
impator quibus nos incusas nescim⁹. et
si accusator adsit. te iudice legitima defen-
sione utentes. nos expurgabim⁹. Ita enī
a puero instituti sum⁹. ut sine maleficio &
sine p̃fidia uiuerem⁹. Et nē q̃q̃ potius inno-
centi mori. quā p̃ magicas artes eligimus
ad uitā turpit̃ elabi. quib⁹ mors dedecore.
pena quā infamia leuior ē. Vñ tam̃ man-
suetudinē impij n̄ ita credim⁹ alioz licet
crudelitate absorta. ut p̃t̃ om̃s. inno-
centes iniuste damnare debeat. Nam uera-
cū ur̃e suggerim⁹ pietati. nichil dignū
uinculis admisisse. De si fides adhibeatur
ueritati. ipsa ē que benemeritos. n̄ esti-
met male mereri. Quāquā n̄ recusam⁹ mo-
ri. si n̄rā damnatio iusta pot̃t ratione
cōptari. Int̃ea paulatī deduct⁹ ad man-
suetudinē august⁹. nostis aut aliquē cui
nom̃ ē Nicholaus. q̃ sit myree ciuitatis ep̃c.

77

Qui cū audissent nicholai nom̄. statū irruen-
te in se calore ficti. cū fortitudine spei. & p̄
gaudio fuis lacrimis expandunt manū utrasq;
ad celū. dñi saluatoris in nicholao laudan-
tes clem̄tiā. Et clara uoce corā om̄ib; q̄ade-
rant referebant. quis & qualis esset nicho-
laus. memorabile q̄ triū uiuenū exempti-
onē. & expte in illo karitatis mirā dulcedi-
nem. orationib; q̄q; ipsius hostiū seditio-
nē cōpressa. se q̄ de illis adeptos pacis uicto-
riam. Quib; auditis impator & p̄fectus.
in admirationē leticiā q̄ conūsi. q̄d ipsi
etiā in somniis uiderint uel audierint. co-
ram ^{positis} p̄secuti s̄. Et ingens stupor omnib;.
uox leticie & laudis in celū tollit. Absoluti
uinculis stratalates dimittunt. maiorū
dignitatū gradibus & regis p̄p̄ nichola-
um consolant. & honorant munerib;. Tē
secreto eos conuocans augustus oportune
inq̄t concurrentib; illius nicholai meritis.
fecit nobiscū dñs miseric̄tiā. Diuerso enī utiq;
piculo. magnifice liberati sum⁹ gr̄as ipsi.
quia & ego anime mee piculū euasi. dū

uos inuidioꝝ insidias pene inuitabiles et
fugistis. Equū ē q̄ eius nos ingratos non
debere esse beneficis. Itē ad uirū dī et
Agentes illi gr̄as. pro uīra liberatione. sug-
gerite ut dignēt̄ accipe donaria que sibi
mittimus. has uestes p̄ciosi uelleris. et auita
candelabra duo. atq; hunc euāglioꝝ codicē.
curo insignit̄ celatū purissimo. Et insinu-
abit̄ ei m̄am erga ipsū deuotionē. ut p̄
salute n̄ra. pro pace n̄ri imp̄i. et p̄ increm̄-
to rei publice. d̄no supplicē et assiduā of-
ferat orationē. Nam pro absolutione uīra
libent̄ eius obediūm̄ p̄ceptis. et obediē-
p̄ quib; eiq; mandauerit. Quid multa. Post
aliq̄t dies. paratis om̄ibus ascendunt na-
uum. et p̄spo cursu myree allabunt̄ ciui-
tati. Jam ū n̄ potest digne explicari. qua
humilitate q̄ affectu. sint eius p̄sentiam
reueriti. H̄ enī qualē meminerant. sed uelut
diuina quedā uirtus iam uidebat̄ in car-
ne. quē iam n̄ ex facie considerabant. sed
ex uirtute. Eiusq; pedib; p̄strati cū lacri-
mis magna cont̄tione p̄fusis. se uilius lib-

ratos in clamabant meritis. Quod litteris
 augustalis; & muneribus; attestantes. ei qz
 comendabant attestacione petitione con
 stantini. Iplō in laude di conuerso: & in
 admiratione scī pontificis. Sed uir erimie
 humilitatis in uno eodē qz mētis statu con
 tinens de innocentū qdē salute gaude
 bat. laudes autē & fauores uulgi prudentē
 declinabat. Dicebat enī hoc n̄ esse sue uir
 tutis. sed diuine miserationis. quod do
 minus sicut uoluit opatus ē. ipse in hoc
 sibi conscius non esset. deinde iocundū
 p̄bet hospitū. quibus uite fuerat refu
 giū. Quos ita etiā uerbo p̄dicationis edi
 ficauit: ut multa paupib; de suis largi
 rent² substantias. **¶** **U**im myriem
 quidam an... **¶** **C**amolu quip
 pe salutaris ille liquor manare cessauit que usq; pre
 sul ibem cathedram suam re ciperet. **¶** **S**tatus
¶ **G**loria patri & filio & spiritū sancto. **¶** **U**im myriem

pene inuicta
 us nos ingratos
 Ita ad uirtutē
 uia liberatione
 pe donaria que
 sciosi uelleris
 hunc euglio
 purissimo
 psū deuotione
 ri impu. & p
 plicē & assidū
 pro absolutio
 n̄ p̄ceptis: & ob
 erit. Quod mil
 mibus ascend
 myres allabun
 digne explicar
 u. sint eius p̄st
 ē memnerant
 us iam uideb
 cie considerab
 pedib; p̄stam
 one p̄stis se

Occursus nicholaus pontificatus infusus decoratus **Laude**
talem se exhibuit ut ab omnibus amaretur. **evovae**

g. a. Ecclesie sancte frequentans limina sacra pectori manda
h. ta condebat sagaciter. **evovae. a.** Infantia teneriori
h. decursa cor pius te junius macerabat. **a.** Sancte et u
ste uiuendo ad honorem sacerdotii meruit reuelari di
h. uinitus. **a.** O p omnia laudabilem uirum cuius me
ritis ab omni clade liberandus qui ex toto cor de que
runt illu **meu. O.** xpisti pi. e rat om m pro
sequen da lay de que su famu li me ita
longe late q de cla rar nam ex tumba e us
o leum ma nar cunetos q languidos sa nave

In oct. s. Andree. a. Biduo uiv. **evovae**

Procegat dñe sepius beati andree **con**
apli tu repetita sollempnitas ut cuius
pactocinia sine itmissione recolimus.
ppetia defensione sentiam. **In Hart's**

Miscdiam tuam nobis dñe q s **damasi e.**
Intueniente beato damaso cessoro tu
o atq; pontifice clemē impende. e nobis
peccatorib; ipsius ppiciate suffragus. **In Hart's**

Sua patientia postcedisti **In Hart's. s. lucie v.**
anima tua lucia sponsa xpisti dñi que in mundo

habita eum prepa-
ra-
Si cur
p me elintal cathanensium sublimatur a cri-
ta a p te ciuitas tyra culana de cora-
bi-
tur

Igitur dū pcessionis .ii.
mysteria agerent. hece uangelica lectio
fuit que legebat. ad tactū fimbrie uesti-
mētī apī. mulierē a sanguinis fluxu sa-
natam. & dū hec lectio recitat. dicit
scā lucia matri sue. Si credis mat̄ hū q̄
legunt. crede agathen passā pro xpī
nomine hoc meruisse. ut semp in p̄sen-
ti habeat eū pro cuius nomine passa ē.

Roga ui dō minūm me-
um ihē sum-
tum ut ignis uite non domine-
tur mi-
chi et impetra ui a do mi-
no induci as-
marty-
i me i. pro e-
o. ut me dili-
gerent detrahebant mi-
chi ego au-
tem o-
ra-
bam. & impe-

Teritur cū pactis .iiij.
omib; p̄p̄s abscellisset prostrauerit se
ante sepulcrū eius mat̄ & filia. & cepe-
runt lacrimis flagitare suffragium.
In tēa dū orationis pliritas tenditur
somnia lucia uirginē arripuit. & ui-

dit in somnis beatā agathen in medio an
glōz gēmis ornata stantē & dicentem.
Soroꝝ mea lucia uirgo deo deuota qd
ame petis. quod tu poteris p̄stare conti
nuo. Nam & mat̄ tue fides tua subueni
at & ecce saluata ē. **Gr̄a** facta est a do

mino in ~~ca~~ ~~rami~~ ~~ne~~ quia apud deum & apud
homi ~~nes~~ ~~glorifi~~ ~~ca~~ ~~ta~~ est in conspectu prin
cipum loquebatur sapi ~~enti~~ ~~am~~ & do minus
omnium di ~~ler~~ ~~te~~ ~~ē~~ ~~am~~ **Adiuuabit** ~~eam~~
deus uultu su ~~o~~ ~~deus~~ in medio eius non com
moue bi ~~tur~~ ~~dominus~~ **antiphe. sup laudes.**

Orantē sancta lucia apparuit ei beata agatha **.G.**
consolabatur ancillam xputi ~~evorae~~ **a** **.G.**

ela uirgo quis ame petis quod ipsa poteris presta
re continuo matri tue ~~evorae~~ **a** **.h.**
Ere lucia uirgo

ciuitas ~~h~~ ~~iusana~~ decorabitur a domino ihesu xpo
~~evorae~~ **a** **.h.**
Benedico te pater domini mei ihesu xpi

quia p̄ filium tuum ignis extinctus est a latere meo
~~evorae~~ **a** **.h.**
Soroꝝ mea lucia uirgo deo deuota quis

ame pe ~~as~~ quod ipsa poteris ~~continuo~~ prestare
continuo matri tue ~~evorae~~ **.h. eius.** **Canto** ~~pon~~ **.G.**

dere eam fuit spiritus sanctus ut uirgo domini in

mo bus pmanere evovae. **In eu a O** sapientia
a **M**agnus **A**des **Lucia** Columna es immobilis lucia spon
sa xpisti quia omnis plebs te expectat ut accipias
coronam regni ae via. evovae. **In Hactē scī**

Othoma dicitur p ppositum **Thome apli. ad magi**
quem meruisti tangere te precibus rogamus absta
ni succurre nobis misere ut ne damnemur cum impie
in aduentu iudicis. **M**agnificat. evovae. **cott**

Daq̄s dñe nobis beati apti tui thome
sollemnitatibus glari. ut eius semp
patrociniis subleuemur & fide congrua
devotione sectemur. **P. Invitat. V** em
te adoremus regem apostolorum dominum. Venite ex

In omnem terram. **ps** Celi enarrant **lc prima**

Cum ap̄ls thomas qui & didimus esset
capud cesaream apparuit ei dñs ihs.
Rex ū in dorū gondoforus misit sp̄positū
suum ad syriam querere hominē ar
chytectorica arte eruditū. **U**bi tū venis
sec. dicit dñs ad ip̄tm suū. **V**eni mita
te cū eo. **R. Q**uē ego mitto. **V. Dum**

Dicit illi thomas. **D**ñe. ubi vis mittere
me. **P**re ad indos. **D**icit ei dñs ihs. **Vade**

quia ego tecū fu: & n̄ te deserā. Et cū access-
erit in indos. cū palma martyri ueniret
ad me. Respondens aut̄ thomas dicit.
D̄s meus es tu & ego seruus tuus. fiat uo-
luntas tua. **H**ec eo dicente. ecce p̄positus
familie regis indor. nomine abbanis. de-
scendens de nauī deambulabat iuxta ma-
re. in forū rerū uenaliū. Dñs accessit ad eū.
& dicit ei. Quid cōparare uis uiuems. **Et** tunc
At ille ait. Dñs meus rex indor. misit. **iii.**
me ad istas partes. ut conducerē ingenu-
os artifices. aut seruos emerē qui sciant ar-
chitectoricā. & omnia que ex lignis fiunt
aut ex lapidibus. ut romano ope sibi
palatium construat. Cui dñs ait. habeo
seruum fidelē & idoneū. quē ad diuersas
ciuitates iam misit. & quicquid laborat in
laborū suor. mercedes apportat. hunc itaq̄
mittā tecum. ut expleas omnib; ab me cū
facias eū honore reueri. Quod audiens
abbanis magno gauisus ē gaudio & gr̄as
agens osculabat̄ genua ei. & conuocans
thomā. tradidit in manu abbanis & ab

sessit. *Et* Dum steteritis. *Et* Non enim. *In ii. Hoct.*

Principes. Ps. Omnes gentes plaudite in te. iii.

Dixit autem abbas ad thomam. Dic mihi seruus
illius es qui tradidit te mihi. Cui thomas
ait. Seruus illius nisi essem. qua hora me
tibi tradebat habebam contradicere. Sed
quia illius seruus sum. non quod uolo facio
sed quod iusserit mihi dominus meus. Seruus
autem sum eius unus ex innumerabilibus
seruis qui omnes diuersas artes scimus. et
quicquid lucrari fuerimus de arte nostra ipsi
fideliter afferimus. *Vidi conuinctos. Vidi*

Ascendentem g. nauim. De cum nauigas. v.

Ascendit ergo nauim. De cum nauigas. *v.*
sent. dicit abbas ad thomam. Quid et quid
de artibus scire potes quia pretulit te mihi
dominus tuus. Cui thomas respondit. Collo
co fundamenta que nunquam ueterescunt
extruo parietes qui nunquam corruent. fa
cio exedias et fenestras. ut domui nunquam
lum delect. Ergo autem fabricam in altitudine
ut omne edificium precellens despiciat. Edi
ficia autem mea quamuis extrinsecus habe
ant speciositatem sed intus plus habent

puichritudinis. **R**ati sunt triumphato res
cum hec & his similia loqueret^r tho. **vi.**
Cum mas uelificantes nauim plenis uelis
ac pspis uentis. uenerit ad ciuitate an
dropolim. Cumq; descendissent de nauu
ecce uoces cantantiu in organis. in tybis
in cytharis. Erant eni nuptie. in quibus
rex filiam sua nuptui tradebat. Nam & p
cones p circuitu ciuitatis circueuntes
clamabant. ut omi intessent huic nupti
ali ac regali conuiuio. Diues. paup. nobilis.
ignobilis. cuius ac peregrinus. & quicq;
non uenisset. regem offenderet. **R**ati ui
uentel in carne. **In .ij. q. a.** **E**xaltabuntur. **Ps** Conf

Contigit aut. ut abbanis cu thoma int
esset conuiuio. Stupebant aut eol dis
cumbentes quasi peregrinos. quos nq;
uiderant. Intea circuibat cantrix fe
rens tybiam. atq; circa singlos. unicuiq;
quasi laude canabat. At ubi uenit ad
thoma. diutius inorata e. Stupens aut
hominem non manducantem. neq; bibentem.
intellecit hunc ebreu. & dnm. celi oratore.

Et erat autē et ipsa puella que canebat hebreā.
Et cepit hec cantare hebraice dicens. Unus
est dñs hebreoz qui creauit omnia. ipse fecit
celum et terram. et effudit maria. **¶** *In sum*
uiri sancti quoset. v. Sancti p. f. vij.

Audiciens hec apłs plus orabat. et attenti-
us hebreā puellam uerba ueritatis ca-
nentē. ut ea repeteret ammonēbat. Tunc
pincerna increpans apłm. quod neq;
manducaret neq; biberet. dedit palmā
in facie eius. Apłs autē dixit ei. Melius ē
ut t̄ in futuro sc̄lo det̄ indulgentia. ubi
fimis plage nullus occurrit. hic autē in
isto sc̄lo plaga transitoria t̄ ita reddatur
ut ipse intereas. et manus de qua me p̄-
cussisti a canib; huc corrosa apporet.

Hoc autē ebraico sermone cū dixisset. nul-
lus potuit intelligere. nisi illa puella
que cantico suo ipłm ad conuiuū ad-
uocabat. **¶** *Et uel apłorum v. m.*

Is igitur qui palma sua faciē apłi percussit.
egressus ut aquā deferret a fonte. inua-
sit eum leo. et bibens sanguinē ei. abibat

Constantin' august' habuit bellū & p̄ma.

scytarū & uictoria celebrata cū esset in
partib; traciarū in ciuitate que bi
zantiū uocabat' uisit somniū magni
ficiū dormiens. in quo oblata ei fuerat
mulier anicula. iā mortua & dicebat
ei scō syluest' ep̄c. Fac orationē & susci
tabis eā. Orante aū cōstantino ipatore
illa anicula surrexit & facta ē uiuen
cula pulcherrima & placuit oculis
cōstantini casta cōtēplatione & indu
it eā clamide sua & diademate suo
& q̄d optimū habebat posuit sup
caput eius. Helena aū mā' ei' dice
bat ei. Hec tua erit. n̄ moriet' nisi in
finem mundi. Eugulans aū nar
rauit uniuersis amicis suis uisio
ne uocata que excoGITabant n̄ erant
accepta a uiribus eius. **E**uge serue
Tunc posuit se constantin' in orati
one & lenitio. dicens ad d̄. Non
cessabo uentare & orare te. p̄ te fi
li dī cōnes. orationē quā p̄ fa
miliā uirū syluestri ostēdit.

apias. Septimo autē die ieiunii sui. ap-
fuit ei iterū in uisione sēs syluest dī
cent. Anus decipita hecē ciuitas in
qua tu consistis nomine bizantium
cuius & muri preuicacitate consupti
sunt. & pene eius omnia meria corru-
erunt. Ascende itaq; illū equū tuū in
quo baptizat in albis sedisti in urbe
roma. & apłōꝝ & martyruū lumina cur-
cisti & xpi ex auro & gemmis pictu-
ratū hoc labarū tenens in dextā tua di-
mitte frenū equi. & quocūq; ducit an-
gls dñi illuc eat. Tu autē ferū cuspidē
labari in t̄ra sic trahē. ut semitā faci-
at tractus sui. p̄ quā semitā constru-
i facias muros. **R. Sancte sylue**

Et hanc ueteranā ciuitatē. & pene
mortuā in truenclā suscitabis. ut
regnam facias urbiū. Erūt enī in
ea nom̄ dñi n̄ri ih̄u xpi magnifi-
cū. & erunt in ea tēpla dī ad hono-
rem omnium scōꝝ constructa. & fi-
lii tui post te. & filii filioꝝ tuoz re-
gnabūt in ea. **S**ingulans autē estantin⁹
ip̄ator statū ad eccliam p̄git. indicat
q̄ ep̄o ciuitatis uirō scō sisenio som-
nū qd̄ p̄ qd̄ p̄ uiderat. & lecto. Of-
ferat q̄q; dō munera. p̄ comunicans
sac̄m̄to dñico. ascendit equū. & p̄-
rexit quō eū dux angls dñi. ac p̄
semitā labari fundamta creuerūt. &
apellata ē estantinopolis. id ē con-
stantinopolis. at usq; in hodie
nā dicitur. **R. Erāt. Lambi uir**

...comederit m̄bra
...dexteram manū
...in medio conuultra
...videntes autē conuultra
...aut caritū lactante abiat
...obalan pedes ei? ac dicit
...om̄o aut p̄p̄a est. aut ap̄s
...hōra p̄m̄erna p̄ussit palma
...dicit ei hebraicō sermone hoc
...m̄ dicit. Non ergum de
...m̄o nisi uideri d̄ cambus m̄
...comatā huc defert. Cūq; de
...m̄m̄i h̄t m̄ḡm̄. & quid eue
...dicit. fere ad ieiunū ap̄m̄. &
...p̄ ap̄m̄. — ut benediceret f
...cum sponda suo. **R. Fieret h̄t**
Quō om̄ps d̄s ut beat
...stuestrī confessoris tu
...ficus ueneranda sollempn
...onē nobis augeat & salu
...oncede q̄s om̄ps d̄s ad s̄ f
...meliorē uitam sc̄m̄ tu
...nos p̄uocent. & beat felicit

42
sit. Canes uero comederunt membra eius. Equibus
unus canis dexteram manum eius suo ore
ferens, in medio conuiuantium apporta-
uit. Videntes autem conuiuie stupuerunt.
Illa autem cantrix iactauit tibias suas, et ce-
pit osculari pedes eius, et dicere omnibus. Hic
homo, aut propheta est, aut apostolus. Nam qua
hora pincerna percussit palma faciem eius
dixit ei hebraico sermone hoc quod ei eue-
nit dicens. Non exurgam de isto conui-
uio, nisi uidero a canibus manum istam
comestam huc deferri. Cuius de strepitu ho-
minum res inquireret, et quid euenisset au-
dierit, fecit ad se uenire apostolum, et rogare ce-
pit apostulum — ut benediceret filiam eius una
cum sponso suo. *Et fuerunt sine quer.* **In ha-**

Quaesumus omnipotens deus ut beati **de s. syluestri**
syluestri confessoris tui atque ponti-
ficis ueneranda sollempnitas, et deuoti-
onem nobis augeat et salutem. **Et in hac.**

Quoniam omnipotens deus ad **s. felicis confessoris**
melioris uitam sanctorum tuorum exempla
nos prouocent, et beati felicis confessoris

tui atq; pontificis cuius sollempnia agi-
mus etiam actus imitem. **In Act. s. mar-**

Preces ppli tui q̄s dñe clemenci-
e exaudi. ut beati marcelli martyris tui
atq; pontificis meritis adiuuemur. cuius
passione letamur. **In Act. scē. Prisce v.**

Quod q̄s om̄ps d̄s ut qui beate priscę m̄ris
tue natalicia colimus. & annua solle-
mpnitate letemur. & tante fidei pficiamus
exemplo. **In Act. s. fabiani & sebast. m̄ris**

Signet preconii alme tue nobilitati conso-
nant uoces collaudantes uerbo supplicii prole-
quamur a ue-
melite martyr angelorum consorti apostolorum sociis
phetarum concui & martyrum coheres sancte seba-
stiane cum sociis tuis intercede pro nostra omnium

Infirmitate nram respice om̄ps d̄s & qui
a pondus p̄pe actionis grauat. beati
fabiani m̄ris tui atq; pontificis inter-
cessio glōsa nos ptegat. **Et alia**

Dñs qui beatū sebastianū martyrem
tuū uirtute constantie in passione
roborasti ex eius nobis imitatione tri-

vive pro amore tuo p[ro]p[ri]am mundi despice
re. & nulla eius aduersa formidare. **E**

Inuit. **Q**uia dilem deum in sanctis su is venite
adoremus. col' laudantes. Venite ex. **a. sup. i. uol.**

Sebastia nus mediolanensium partium eius quem p
fudebat deus gratia ab omnibus amabatur. **Ps Be**

atus uir. **evovae a.** **E**rat enim in sermone uerax **.G.**

in iudicio iustus. **Ps Cum in uoc. evovae a.** **X**pisto co **.G.**

tidie sedulum exhibebat officium erat enim ueris **Ps** **verba**

dei cultor. **a.** **A**d hoc tantum sub clamide xpi militem **.A.**

tegebat absconditum ut deo redderet animas quas di
abolus conabatur. **Ps** **Domine dñs nr. evovae a.** **Clia** **.h.**

rullimus cotidie uulsi marcellia no de marco siladebat

seculi blandimenta respuere & momentanea tormen

torum genera non timere. **Ps** **Domine quis hab. evovae a.** **.G.**

Sebastia nus uir christianissimus quem occultabat

militaris habitus & clamidis obumbrabat aspectus

Ps **Conserua me. evovae a.** **U**t uidit beatus sebastia **.h.**

nus **athletas** immenso dei immenso certamine fatigari dixit

o fortissimi milites xpisti nolite p misera blandimen

ta coronam deponere sempiternam. **Ps** **Domine tra. evovae a.** **.h.**

Sebastianus dixit marcellia no de marco

non uis seducant blandimenta mulierum. **Ps** **Beati**

H.

Evangelium. Nolite timere non separabuntur a vobis sed uadunt in celis parare uobis sedes multas. **Ps.** Te decet y. **Exultent.** **P. i.**

Iratus diocletianus uisit beatum sebastianum duci in medium campum. et ligari quasi signum ad sagittas. et uisit ut sagittarum eum figerent. Tunc posuerunt eum milites in medio campo. et hinc inde ita eum repleuerunt sagittis. ut quasi erici ita esset insutis ictibus sagittarum. Et immanes illum mortuum abierunt.

R. Sebastianus dei cultor studio se curabat sub abscondito clauius sanctorum animas confortans et spem promittens et gloriam consequi sempiternam. **V.** Erat enim in sermone uerax in iudicio uisus spem p. n.

Tunc relicta misericordia zetharum nomine uenit. abut nocte ut corpus eius tolleretur. et sepeliret. Et inueniens eum uiuentem adduxit eum ad domum suam in scala excelsa ubi manebat in palatium et ibi intra paucos dies salutem integerrimam recuperavit in omnibus membris. Cuius omnes christiani ad

... hortabant a
... facta descendit
... diogabali uenire
... Iniquus subrepti
... in templo ponti
... de xpianis fa
... publice adue
... ipse public
... qui principio ur
... orare u cessat
... yseba
... ac dicitur se sanctissime
... labor u
... seculi
... utrum que
... sapientiam que
... p. h. E
... uisit eum
... latus duci et tam diu f
... ipse gra
... nocte et in cloaca m
... fore xpiani eum sibi m
... beatus sebastianus

cu uenirent: hortabant eum abscedere. Ille
aut oratione facta descendit: et stans sup
gradus eliogabali uenientibus impatori
bus dixit. Iniquis subreptionibus animos
impu uiri temploꝝ pontifices obsident.
suggerentes de xpianis falsa comenta.
dicentes rei publice aduersarios. quoz
orationibus ipsa res publica melioratur
et crescit. qui pro impio uro et salute ro
mani exercit orare n cessant. **Et** **que**
si e xpiani mar tyr seba. si u. a ne princeps
ac propaga tor sanctissimoz preceptorum. ec
ce nomen tu. n um in libro in te cele stis
as scriptum est et memoriale tu. um non
debetur que tur in secula. **So** eius enim
factus et supnoz uirtutum que q in celis spiritum
tu um susce pi sti. **Et memoriale** **111**

Tunc uisit eum rex in ypodromo pa
latu duci et tam diu fustigari quadiu
spm exalaret. Tunc tulerit corpus eius
nocte et in cloaca miserit dicentes. ne
forte xpiani eum sibi martyre faciant.
Tunc beatus sebastianus apparuit in

somnis scē lucine cuidā matrone re
ligiosissime dicens. In cloaca uia que
est iuxta circū. inuenies corpus meum
pendens in unco. Hoc tu dū leuaueris
pduces ad catacūbas & sepelies me in

Benicio crypte iuxta uestigia aptoz. **R**
Beatū est tū. & benedictū tū. eū itē egregie
martyr sē bāsti. a nē quia cum sanctis
gaudebis & cum angelis. exultabis
in eternum. **V** Beatū est xpisti mar
tyr sebastiane & benedictus sermo. oris
tū. cū sanctis. **V** Letamini. **Sup laud**

Sebastianus dei cultum studiose cluā bat sub
abscondito clamidis sanctorū animas conforta
re spem promittens & gloriam consequi semp
ternam. **Evōlue. a** Si ego uerū xpisti ser
uus sum & si uera sunt omnia que ex ore meo
hēc muller aucluit & credidit aperiat os eius
qui aperuit os zacharie prophete domini. **Ev**
o d. a Ad hanc uocem xpisti martyris se
bastiane nūc ilico apertum est os uerū nicho
stiani. **Evōlue. a** **T**ōc uxor nichostiani dicit
beato sebastiano beatū est tū & benedictū tū

...i tū. **Evōlue. a** **S**ebast
...saluator noster pro
...gehber pē sanctam
...et tu & benic tibi etc
...cum sanctis gaude
...in eternum. **Evōlue. a**
...principis ac propagat
...nomen tuum tu
...et memorale tuum
...in pat. scē
...apost. in medio flammaz
...et uerū tēpore uerū
...de qua pōt sane tam
...et car
...et ecce uerū
...quem semp optat
Ompis sempiternus dōs qui
...quod cor
...in qui beate a
...colimus. eius
...luriam
...mater. tūpō etc
...dremus.
...pabulum inuol

no dñs tu evovae **S**ebastia nus dicit ad ni . G
chostratum saluator noster pro peccatoribus digna
cruce suam exhibere pte sentiam. evovae. **In euagl.**

Beatul es tu et venie tibi erit egregie martyr sebasti evovae
ne quia cum sanctis gaudebis et cum angelis ex
ultabis in eternum. **ad vesp.** **E**gregie xpisti martyr
sebastiane princeps ac propagator sanctissimorum
preceptorum ecce nomen tuum in libro vite celestis as
scriptum est et memoriale tuum non derelinquetur
in secula. evovae. **In fact. see Agnetis. ad oragius.**

Beatu agnet in medio flammarum expansis mani
bus orabat te deprecor venerande colende pater
metuen de quia per sane tum filium tu um
minas euasi sacrilegi tyranni et carnis spurctias imma
culato calle transisti et ecce uenio ad te quem ama
ui quem credidi quem semp optaui. evovae. **coll.**

Domps sempitne ds qui infirma mundi eli
gis ut fortia queq; confundas concede
ppleus ut qui beate agnetis miris tue sol
lemnia colimus. eius apud te patrocina
sentiamus. **Invitatoriu.** **X**pi quim do
num cuius mater virgo est cuius pater femin
nescit uenite ad . dremus. **Venite ex. In i. ita**

Disce de ame pabulum moras quia iam ab alio ama

ore p[re]senti sum. **Ps** D[omi]ne d[omi]n[us] n[ost]r[us]. **Ev**o[ca]t[ur]. **A** d[omi]n[us]
meam & collum meum cingit lapidibus preciosis
tradidit auribus meis inestimabiles margaritas. **Ps**

Celi enarrant. **Ev**o[ca]t[ur]. **A** Posuit signum in faciam me
am ut nullum preter eum amatorem admittam.
Ps D[omi]n[us] est t[er]r[ae]. **Ev**o[ca]t[ur]. **V** Specie tua. **Te**. **prima**

Seruis xpi Ambrosius uirginib; sacris.
Diem festum sacratissime uirginis cele
brenus. Hinc psalmi resonent. inde con
crepent lectiones. hinc ystoru turbe le
tentur. inde subleuentur paupes xpi. Omis
q[ui] gratulemur in dno. & ad edificationem
uirginu[m] qualiter passa sit agnes beatissima
ad memoria[m] reuocemus. **D**iem festum

sacratissime uirginis ~~ce~~ ~~le~~ ~~bie~~ ~~mis~~
qualiter passa sit ~~be~~ ~~ata~~ ~~ag~~ ~~nes~~ ad memo
riam re uoce mus tercio decimo etatis sue
anno mortem perdidit & uitam in ~~ue~~ ~~nit~~.

Ingressa agnes ~~curpitudinis~~ ~~lo~~ ~~cum~~ ~~angelum~~
domini prepara ~~tum~~ ~~inue~~ ~~nit~~ ~~tercio~~

Tercio decimo etatis sue anno morte[m] **P**u
perdidit & uitam inuenit. quia uite solum
dilexit auctorem. Infancia copulabat in
annis. sed erat senectus mentis immensa.

Corpore quibē iuuenicula. sed animo cana

præhæ face. sed purchrior fide. & elegantior

castitate. **¶** Tertiam me am & colium meum

em rit lapi dibus precib. **¶** is iudidit au

tibus me is inestimabi les margari cas

& circumdedit me uernantibus **¶** atq; choru

scantibus **¶** gūm mis. **¶** Induit me do

minus ciclade auro ter ra & immensil motu

libus arna ut me **¶** Circumdedit me **¶** **¶**

¶ Que diu a scolis reuertetur. a pfecti

urbis filio adamat. Cuius parentes cum

reca lisset & inuenit. cepit offerre p

rma & promitte ampliora. Deniq; deu

lit secum p ciosissima ornāta que a bea

ta agnere ueluti quedā sunt stercora recu

sata. **¶** Amo xpūm in cuius thalamum

intro **¶** in cuius mater uirgo est cuius pa

ter se miram rie scit cuius in or ga tum

modularis uocibus cantat quem cum amant ro

ca sta sum cum tetigerō man da sum cum acce

perō **¶** uer go sum. **¶** **¶** **¶** **¶**

& lac et eius ore susce pi & sanguis eius orna

uit genat me as. **¶** Euen cum a. **¶** **¶** **¶**

¶ Induit me dominus cyclade auro ter ta & im

¶ **¶** **¶**

mensis montibus ornauit me **Ps** Eructauit. evovae
 a. Mei & lac et eius ore suscepi & sanguis eius ornauit ge
 a. nas meas **Ps** Ds nr ref. evovae. a. Ipsi so li. seruo fi
 dem ipsi me tota deuotione committo. **Ps** fundamenta
 evovae. v. Adiuuabit eam. l. ac nr. te. iiii.

Vnde factum est ut ueneris maiori uirgeretur
 stimulo. Et putans eam meliora uelle acci
 pere ornamenta. omnem lapidum preciosorum defert
 secum glam. Et pro se ipsum & pro amicos & no
 tos & affines. cepit aures uirginis appella
 re. diuitias. domos. possessiones. familias.
 atque omnes mundi delicias remittere. si con
 sensum suum eius coniugio non negaret. &

Omnipotens adorande colende tremende. be ne di
 co te quia p fi li um tu um u. nige ni tum
 euasi unias hominum impio. uulm & spurci ti as
 diaboli. impolluto calle tran si. ui. Te con
 fi teor labus te cor de re totis uiribus. coneu pi seo

Ad hec beata agnes tale fert. v. la spurci
 uueni dedisse responsu. Discede a me fo
 mes peccati nutrimentu facinoris. pabulu
 mortis. Discede a me quia iam ab alio ama
 tore puenita sum. qui in satis meliora te
 optulit ornamenta. & anulo fidei sue subar

longe te nobilita
 sum desponsa
 non si a
 ipm
 detram m
 precosus maot
 mangon ras
 hoc mansum
 angust
 cruciatu spu
 pilla suspiria amo
 tua nota pari cur fura
 medus eade pama uo
 a dicit amedus a filio
 uirguis reuolunt. Abu
 agne & se nullo pacto asse
 fidei uideret. Indur me
 me a tanquam sportam de
 Tramor. aibus mes
 e caritandebit me ueritatis
 tanquam sportam
 pldchymodien solis
 into fider. l. lantate d

ratur me. longe te nobilioꝝ genere & dignita
 te. **I**psi sum desponsata cui angeli serui un
 cuius pulchritudinem sol & luna mirantur
 ipse soli seruo si dem ipsi me tota deuotione
 comituntur. **V**erticem meum & collum meum
 circumdabit lapidibus preciosis tradidit auribus meis inesti
 mabiles margaritas. **I**psi soli seruo. **V**

Audientis hec insanissimus iuuenis amore
 carpit ceco & in angustias animi & corporis
 anhelio cruciabat spū. Interea lecto p̄teritu
 tu & p̄ alta suspiria amor a medicis apit.
Fuit nota patri que fuerant inuenta a
 medicis & eade patria uoce que fuerant
 iā dicta a medicis & a filio ad petitionem
 uirginis reuoluunt. Abnegat beatissima
 agnes & se nullo pacto assertit prioris sponsi
 federa uiolare. **I**nduit medomi nus uestimen
 to sicut tu & indumento leui ei & circumdedit
 me & tanquam sponsam decora uir me co ro ha
 tradidit auribus meis inestimabiles margaritas
 & circumdedit me uernantibus atq; choruscantibus gem
 mar. **I**tanquam sponsam **In. iii. noctuo. i.**

Quius pulchritudinem sol & luna mirantur ipse so
 li seruo fidan. **L**e Cantate d. ii. e. u. o. v. d. e. i. **X**pistis

ne ps
 et sanguis
 uocat. i
 le comit
 m. l. ar
 enus mai
 eam meli
 e lapidū
 p̄su. & p̄
 ures uir
 possession
 licias rep
 nungio n̄
 lende t̄m
 um u. n̄
 pio. uir
 n̄ s. uir
 ale tran
 is uirbu
 e fert. v.
 n̄ sū. **D**
 ū facin
 quia iā
 in fati
 multo fidei

circundabit me uermanibus atq; chorus cantibus gen
erorae mis preciosis. **ps** Dñs regnauit. ex. **A** Ipse sum desponsata
cui angeli seruiunt cuius pulchritudinem sol & luna mi
rantur. **Ps** Cantate. 19. **v** Diffusa est. **lactio. vii.**

Cumq; pat̄ diceret in fascibus se agere & re
curco non sibi quamuis etiā illustrissimum
honore posse p̄ferri. cepit tam uehement̄ inq̄
rere. quis esset sponsus eius de cui' se agnes
pocestate iactaret. Tunc extitit quidā de pa
rafitis eius. qui diceret hanc xp̄ianissimā
esse ab infantia & ita magicis artibus istā
occupatā ut dicat sponsum suū esse xp̄m. **l.**

Iam corpus meum. **corpon meo so. ci. a. cum. ten.**
et languis e. **uis ornaui genat. me. as. cuius ma.**
ter uirgo est. **cuius pater se minam. ne. scit. v.**

Ipsi sum. **desponsata cui angeli seruiunt cuius pul**
chritudinem sol & lu. na miran. tur. cui. mater. yr.

Audient hec p̄fectus letus efficit. **l. viii**
missa apparitione cum ingenti strepitu.
suis eam tribunalibus p̄cepit fisti. **De p̄mo**
quodē blandis eam sermonibus secretius
eam prouocat. dehinc t̄roribus pulsat.
Sed xp̄i uirgo nec blandim̄tis seducit. nec t̄ro
ribus concutit. sed eodē uultu eodē animo

perseuerans. & timentē similit̄ sicut blandientē
animo deridebat. & Pulchra facie sed pulchritudine

si de bea ta et a gues relinquens mun

dum letabe ris cum angelis inter se de pro om

nibus no bis. & Specie tua ce pulchritudi

ne tu a intende prospere proce de ce reg na hntede

Ad hec insanissimus iudex iussit eam ex **l. viii.**

poliari. & nudam ad lupanar duci. sub vo

ce pconis dicentis. agne sacrilegā uirginē

dus blasphemias inferentē. scortū lupana

ribus datam. Statim aut ut expoliata est

crine soluto. tantā densitatē capillis eius

grā diuina concessit. ut melius eorū sūmbri

is uideret̄ tecta quā uestib; Ingressa aut

turpitudinis locū. angelm illic dñi. ita pa

ratū inuenit. ut circumdaret eam t̄mense

lumine. ita ut nullus potuisset eā p̄spici

dore. nec contingere nec uidere. & **Dei**

lac ex eius ore fu see pi & sanguis e

uis ornauit genas me as. & Ostendit mi

chi thesauros incomparabiles quos michi se dona

urum repromi sit. & Sanguis. **Sup. laudes. a**

Ingressa agnes turpitudi nis locum angelum domini

preparatum inuenit. evocae. **a** Mecum enim habeo

h. custodem corporis mei angelum domini. **evovae** **Admi**
lo suo subarravit me dominus meus ihesus xpc. & tanquam

h. sponsam decoravit me corona. **evovae** **Benedicite**
pater domini mei ihesu xpisti quia p filium tuum ignis

h. extinguitus est a latere meo. **a** Congraudet mecum & con
gratulamini quia cum his omnibus lucidas sedes acce

a. pi. **evovae** **In eug. a** Ecce quod concupivi iam inde o
quod speravi iam teneo illi sum iuncta in celis quem in
terris posita tota devotione dilexi. **evovae** **ad y. vesp**

A. a **S**tans beata agnes in medio flamme expansis manib;
bra bat ad dominum omnipotens adorande colen de
tremende benedico te & glorifico nomen tuum in eter

h. **S**anctus **In fact. s. Vincentii. o. nu.** **evovae**
vultu vincencius martyr domini. qui pro amore xpisti
sanguinem suum fudit. beatus miles xpisti gaudet in

Ad esto dñe supplica **coll.** celestib; **evovae**
tionibus nr̄is ut qui ex iniquitate nra
reos nos esse cognoscimus. beati vincen
ti nr̄is tui intercessione liberem. **Elm̄it**

Vincencem mundum adoremus dominum in quo
prestram mundi martyr uicit vincen

a. **V**enite ex **In hoc. S**anctus vincentius a
pueritia studis litterarum traditus supna sibi pro
vidente clementia gemina scientia efficacissime claruit

ps Beatus vir. **a** Sanctitate quoque insignis dia
coni arce suscepta uicem pontificis diligenter exerce
batur. **ps** Quare fr. **evovae. a** Valerius igitur episco
pus & leuita vincencius spe fruendi uictoria diuinitus
subnixus in confessione deitatis alacriter cucurrit.
ps Dne qd mt. **evovae. a** Tanto namq; feliciores se esse
credebant quanto acriora tyranni supplicia pia lon
ganimitate certassent euincere. **ps** Cum inuoc. **evovae. a**
Leuita vincencius dixit beato valerio si ui
bes pater sancte re sponis iudicam aggrediar. **Ver. ps. f.**
ba mea. **evovae. a** Nam tibi fili karissime diuini uer
bi curam commiseram nunc quoq; pro fide qua sta
mus responsa committo. **ps** Dne dnt nr. **evovae. a** Be
atus vincencius cuius iam mens conscia corone dixit
dantiho haecenus ate habitus sermo de neganda fide p
orauit. **ps** Dne qs hab. **evovae. a** Nos lucis abito
rem patrem. eius qd xpistum filium qui solus ac ue
rus deus dantiane confitebimur. **ps** Dne in uirtute
evovae. a hofitemur enim xpistiane religionis
nos esse cultores ac unius ueri dei pmanentis in secula
famulos ac testes. **ps** Dni est tra. **evovae. v** Sta rh.

Probabile satis e ad glam vincencij **t. pma.**
mris. quod descriptis passionis ipsius ge
stus titulum inuidit inimicus. Unde red

dumus fide plenā relationē que litāru
apicib; annotari uider n̄ immerito no
luit quia uictū se erubescere audiri. Na
turalis prudentia siquidē ē male erran
tium auferre de medio testimoniū pbi
catis &

Sacram presentis diei sollem
nitā tem humili celebre mus de uotio ne
quia inuictus xputi mar tur uincen
drianno de uic to Insignem uictorie palmam
nonf celo gaudens in tu lit v fac to passionis
sue uenerando triumpho angelorum cecibus co
mi ra tur Insignem t ij

Sed qm
nobilem martyris triumphū noticie fi
delium tradere disponimus: dignū est
ut ce generis ipsius nobilitas breuiter
intimet. Extitit enī patre euticio pge
nitus: qui fuit aoresti nobilissimi con
sulis filius. Mat̄ u enola etrosca in be
noscitur pccata

Agno sce o um
centi inuictis sine pro eu uis no
mine fideliter de certa si ipse ti bi coro
nam prepara tam ser uat in ce lis
qui te se cit uicto
in pe nis v Eito igitur iam securus de p

110 quia magis de hostio onere carnis nostro erit
addendus collegi o. **Quare fe ac. le. m.**

Qui a puericia studiis litterarum traditus
supra prudente clementia que sibi eum pre
uidebat uas electionis futuram gemina
scientia sub beato Valerio cesar auguste
ciuitatis antistite efficacissime claruit.

A quo etiam scititate insignis: draconum arte
suscepit. **R. Giorgio**

de i. ann. eius. Sin
ius iherosol. ming con
fer. flo ne funda nis in ter. fluren. u.

im peius. ac. ac imperter. ritus ac
demum triumphali mor. te insign. nis ce

los peti. it. san. guine laure
a. uis. v. Ipse nostris sola men quesumus ferat

miserus qui multiplicibus ho die fe lx trium
phis. **Ce. Nos. Gloria. patri et fi. ho**

et spir. tu san. eto. **Ce. t. antiph. sup. laud.**

Asumptus ex eculeo leuita vincentius atq. do pa
ribulum raptus moras crudelium arguendo
ad penam alacriter properabat. **ev. o. ae. a. Incie**
pidus igitur candentis ferri machinam ultro con
scendit ac manens immotus erectus in celum lupu
mbus dominum precabatur. **ev. o. ae. i. hinc hor. . D**

rendo carceris clausus ergastulo dei archloca angelorum
uenerando fouebatur obsequio & mulcebatur alloquio

c. **E**uovae. **A**gnosce o uincenti inuictissime quia pro cui
nomine fideliter decertasti ipse tibi coro nam prepa

h. **R**atam seruat in celis. **E**uovae. **D**antur ergo lau
des deo altissimo & resonante organo uocis angelice mo
dulata suauitas procul diffunditur. **E**uovae. **I**ncu

h. **E**gregius christi martyr uincentiis duris tormentorum
supplicis pro christo alacriter superatis ac felicis
pugne agone constanter expleto tandem preciosam
resolutus in mor' rebi celo triumphans spiritum red
didit. **E**uovae. **B**enedictus. **ad uesps.** **H**ic est un

Maestati tue nos dne **In Act' s. Emerentiane**

martyru tuor Emerentiane & macharu
supplicatio beata conciliet. ut qui inces
sabiliter actibus nris offendimus iustoru
pccibus expiennur. **In conuersione sci pauli**

Saule saule quid me persequeris quis. **ad uespos.**
et domine ego sum ihesus quem tu persequearis
durum est tibi contra stimulum calcitrare. **E**u
vae. **S**aulus autem tremens ac stupens dixit
ad ihesum domine quid me ius facere ait autem
dominus ad eum surge & ingredere ciuitatem
& dicetur tibi quid te oporteat facere. **E**uovae

... agnere saulum
... est michi ut po
... regibus est
... dominus mi
... quia
... spirit
... in synagoga
... quia hi
... mores
... transferre
... quod
... ho
... manu
... 20
... est
... corar
... hominu
... oportet
... Sam
... toruen
... de pi
... gra tia de
... lumen omni

Uade anania & quere saulum ecce enim orat quia
uas electionis est michi ut portet nomen meum co
ram gentibus & regibus & filius israel **evovae**

Saul frater dominus misit me ad te qui appa
ruit tibi in via **hac** quia ambulabas ueniebas ut
uideas & implea ris spiritu sancto **evovae a.**

Ingressus paulus in synagogam predicabat iudeis
dominum affirmans quia hic est christus **evovae**

Doctor egregie paulus mores instruit & **hymnus**
mente polium nos transferre satage donec perfectum
largiat plenius euacuato quod ex parte genuimus
Sit trinitati sempiterna gla honor potestas atq; iu
bilatio in unitate cui manet imperium ex tunc
& modo peretna secula. **amoz. Capitulum**

Vas electionis michi est iste ait dñs ut
portet nom meum coram gentibus & re
gibus & filius hominum ego aut ostenda
mili quanta oporteat eum pro nomine meo
pati **o gratias**

Sante paulus apos
tor ueritatis & doctor
gen
ti um interce
de pro
nobis ad deum qui
ele git
Ut digni
efficiamur gra tia de
i. **Intercede** **In omnem**

O gloriosum lumen omnium ecclesiarum **In eva .c.**

sole splendens o uere apostolicum fides altum
 mltim sancte pante qui lceru solis splendorem te
 nebris gentium infudisti qui in terra positus celoy
 secreta pecti sti et que non licet homini loqui per
 uidiisti illic supplices tuos post hunc carnis ter
 minum pducere dignare quos fecisti uerita
 tis lumen ag no scere. e u o v a e

Ds qui uniuersum mundu beati **coll**
 pauli apti pdicatione docuisti da nobis
 qs. ut qui eius conuersione colimus p eius ad
 te exempla gradiam. **E eodem die. s. Breueta m**

Martyris tui pfecti nos qs dne intuentio glo
 sa comendet. ut quod nris actibus n mere
 mur. eius pibus consequam. **E Inuic. Regem**
 apostoloru domu rum uenire. ad ore mis

venite. In. i. Joet. a. Qui operatus est petro in a
 postolatum operatus est et michi inter gentes et cog
 nouerunt gratiam que data est michi a xpo dno.

Qui me segregauit ex utero matris sue et uocauit p
 gratiam suam. **Ps. Celi enit. e u o v a e. I. Scio cu ere**
 uici et certus sum quia potens est deponam meum ser
 uare in illum diem iustus uidet. **Ps. Benedicam. e u o v a e**

De reliquo reposita est michi corona iusticie. I. Omen
 uniere. xpus est et moti uictum gloriari me opo

et in cruce domini mei ihu xpisti. **S**eruatam co-
epovae. **¶** Equem michi mundus crucifixus est et
ego mundo. **In omnē trā sermo. b. August. epi. l. i.**

Saulus iudeus qui expectabat ut paulus
fieret xpianus: dū psequit quod erat fu-
turus: meruit esse apłs. Hic ergo a seniori-
bus suis mittit ad eum cuius erat pena
saluandus: mittit excecand. Cecatur q̄ ut
underet uiam ueram que n̄ fallit oculos:
dirigit oculos gressus. Cecat carne. Illumi-
nari in corde. ut oculi cordis illumina-

rentur et carnis. **¶** **Q**ui operatus est pe-
trō in apostola tum operatus est et michi inter gen-
tes et cognouerunt gratiam de qua data est
michi. **¶** Gratia dei in me uacua non fuit sed
gratia eius semp in me inhaeret et cognouit

Disus est q̄ ut quem psequeretur. **¶**
saulus crederet paulus. Mittebat in se:
ut quereret se. Errabat secū uiator ignar²
et non se inueniebat: quia uia in semet
ipso poiderat. Ideo audiunt uocē dicen-
tem sibi. Quid me psequeris. **¶** Id ē quid
saule psequeris paulū. **¶** Meus ē enim
quē tecū habes et n̄ uidet q̄a oculos habes

n̄ uidentis sed furentis. **R** Sicut cui cie

l. s. & cer tui sum qui a potens est

merum serua re in illam diem ui

al. al. n̄ in der. **R**eposita est michi

iusticie quam reddet michi dominus in illum di

Non credis cui es crediturus **L. III.**

et psequeris que eris postmodu p̄dicaturu

Corrige itaq; corrige pedes tuos ab itinere

bui saui ut inuenias fidem pauli Erue

paule tunicā cecitatis & stolam tandem

indue saluatoris. **V**ice quod es: ut pos

sus esse quod n̄ es. **N**on est enī pena cecitas

tua: sed cecitatis causa. **O**stendere enī t̄ uolui

in carne quod habebas in corde: ut qd non

uidebas uideas: ne similis sis illis qui oculos

habent & n̄ uident. aures habent & n̄ au

diunt **R** **O**mn̄i ch̄ uiuere xp̄ianis

tr̄m gloriari me oportet in cruce

per quem michi mundus crucifixus est et

in do gloriari. **G**loria. **I**n cruce. **I**n

Gul es uas electionis sancte pauli apostole p̄dicatore

ueritatis in uniuerso mundo **ps** Om̄s ḡns

Et quem omnes gentes cognouerunt gratiam det

Magnus sanctus paulus ual electio nis uere digne est glori
 andus qui et meruit thronum duodecimium possidere
 Et audi deus dep. *evorae* **A** In regeneratione cum sederit
 filius hominis in sede maiestatis sue. **B** Bonum certa
 men certum cui sum consummavi fidem seruaui. **ps** Ex
 audi ds or. me cu de. *evorae* **A** Dereliquis reposita est
 michi corona iusticie. **V** Constitues eos **lc. iiii.**

Sustinebam te legis emulū peccatorem.
 cum a factus ac mendacibus synagoge
 senioribus armaberis. Ideo utilitatē tuā
 ostendere uolui fluctuanti. ut amares
 militis boni certamen. Redeat cū supflu
 uis saulus. ut scribat epistolas neces
 sarias paulus. Redeat ad cecos cecitas sau
 lu. ut pficiat credentib; lum̄ pauli **& B**
 num certamen cer. tā uī cui sum consummā
 uī. si dem ser. ira uī ideo. *reposita est*
 mi chi. coro. na uī. stici e. **V** Gratia dei
 sum id quod sum q gratia eius semp. in me. ma. net.

Vade saule. redi paulo. **lc. v.** Ideo q
 vade ad anania papatē m̄m
 tus quē debes ap̄tm **V**ade. Quid cessas
 redere. quod necessē ē pena tua p̄icere.

Vade ad amaniā ubi habes fontē ubi deleas
cautionē. & ideo saule tuam uideas uiam
ut celestem paulus intret patriā. Vbi ē ua
nitas qua me psequeris. ut teneres mi
litem meū. Ecce discit me qui me nesciebat
ecce amat. qui nesciens oderat. hic ē uas e
lectionis. qui fuit armariū iniquitatis.

Ecce syloa saule. laua oculos tuos. Ecce fons
paule. repara oculos tuos. & Ne ^{mag}magritudo

^{reuelā}reuelā ^{no}no ^{num}num ^{ertollat}ertollat me. ^{da}da ^{uis}uis ^{est}est ^{michi}michi ^{si}si
^{milis}milis ^{carnis}carnis ^{me}me. ^{ne}ne ^{angelus}angelus ^{sata}sata ^{ne}ne ^{qui}qui
^{me}me ^{co}co ^{laphi}laphi. ^{et}et ^{propter}propter ^{quod}quod ^{ter}ter ^{dominum}dominum ^{roga}roga
^{ui}ui ^{ut}ut ^{auferre}auferre ^{tibi}tibi ^{ame}ame & dixit michi dominus sus
^{scis}scis. ^{fieri}fieri ^{tibi}tibi ^{paule}paule. ^{gratia}gratia ^{me}me. ^aa. ^vv
Nam uirtus in infirmitā te per ^{fieri}fieri ^{am}am ^{sus}sus

Tu saule laua lutū. tu paule uide **xpm**.
Ambo lauate. ambo uidete. ut & tu
saule uideas quia es in luto. & tu paule. quia
regnas in xpo. Nunc & uos interrogate se
niore saulū cecū originis uīre. quis eū
fecerit paulū luminis sui. Quis te fecit
paulum. Quis me fecit paulū uultus au
dient. Homo qui dicit xpc. Quom te fecit.

utū fecit. Quid est lūtū? Medicam carnis.
quia inde unxit oculos meos. & dixit m.

Vade ad natatoria syloe. & laua. & uide.

Reposita est mihi corona uirtutis quam reddet michi dominus in illum diem iustus. **B.**

Sei o cui credidi & certus sum quia potens est depositum meum seruare in illum diem iustus.

Sauus qui et paulus magnus predicator a deo confortatus conualescebat & confirmabatur. **In. iii. 9. b.**

ps Confitebor tibi domine. **Alti. mans. quia hic est xpus filius dei uiri. a. Ne magnitudo reuelationum extollat me datus est michi stimulus angelus sathane qui me colaphizet. propter quod ter dominum rogaui ut auferretur a me & dixit michi dominus sufficit tibi paulus gratia mea ps**

Domine. **ev. i. Nam uirtus in infirmitate perficitur. a. Reposita est michi corona uirtutis quam reddet michi dominus in illum diem iustus.**

ps Domine regnauit. **ev. i. Cooperante gratia spiritus sancti. v. Nihil. scdm mat. in**

quod. Dicit symon petrus ad ihm. Ecce nos reliquimus omnia & secuti sumus te. **et. o. b. Iheronimi pbr. de e.**

et. o. b. Iheronimi pbr. de e.

et. o. b. Iheronimi pbr. de e.

et. o. b. Iheronimi pbr. de e.

Tunc respondens petrus dixit. Ecce nos
reliquimus omnia. & secuti sumus te. Quid
erit nobis. Grandis fiducia. Petrus piscator
erat. diues n̄ fuerat. cybos manu & arcu
quererat. & tam loquitur confidenter.
reliquimus omnia. & quia n̄ sufficit tantū
relinquere igitur quod perfectū ē. & secuti
sumus te. fecimus quod iussisti. Quid
dabis nobis premiū. **R.** Tu es uas electio

^{nis sancte paule apostole predicatoz ueritate}
^{in uniuersa man} do per quem omnes gen
^{cognouit} runt gra ^{tiā de} ^{inter}
Icede pro nobis ad dominum qui te ele

Ite autē dixit illis. Am dico uobis. quod
uos qui secuti estis me in regeneratione
cum sederit filius hominis in sede ma
stitatis sue. sedebitis & uos sup sedes duo
decim iudicantes duodecim tribus isrl.
Non dixit qui reliquistis omnia. hoc enī a
Socrate & Seneca philosophis. & multi ali
dixerunt contempserunt. sed qui secuti estis
me. quod me ap̄tō est. atq; credentiū.
R. Sancte paule. **R.** Et digni efficiam. **Le xviii**

In regeneratione cum sederit filius homi-
 nis in sede maiestatis sue quando ex mor-
 tuis de corruptione resurgent incorrupti.
 sedebitis & uos in solis iudicantiū. con-
 damnantes duodecim tribus isrl. quia uo-
 bis credentibus illi credere noluerit. & om-
 nis qui reliquerit domū uel fr̄s. aut sorores.
 aut patrem aut matrē. aut uxorē. aut fi-
 lios aut agros ppter nom̄ meū. centuplū
 accipiet & uitam et̄nā possidebit. **Mag**

Sanctus pau-
 lus uas elec-
 tio nis ve-
 re dig-
 ne est glori-
 andus qui et me ruit thro-
 num duo deci mun-
 por-
 Saulus qui
 et paulus magnus predicator a deo confor-
 tus. **et̄m.**

Sicut plantam apollo rigauit deus autem **Sup laud.**
 incrementum dedit a e v ia. **evovae.** Unus quisq;
 enim propriam mercedem accipiet secundum suum la-
 borē. **Libenter gloriabor in infirmitatib; meis**
 ut inhabitet in me uirtus xpi. **Quando enim in-**
 firmior tunc fortior sum potens. **evovae.** **Ter uingis**
 cecus sum semel lapidatus sum ter naufragium passi
 pro xp̄i nomine. **evovae.** **Hocete ac die in p̄fun-**

ns petrus dixit. **et̄m.**
 & secuti sumus te. **et̄m.**
 ndis fiducia. **et̄m.**
 uerat. cybos manu. **et̄m.**
 loquitur. **et̄m.**
 Equia n̄ sufficit. **et̄m.**
 quod p̄fectū ē. **et̄m.**
 quod iussisti. **et̄m.**
et̄m.
 predicatus. **et̄m.**
 quem omnes. **et̄m.**
 tiam de. **et̄m.**
 num qui. **et̄m.**
 n̄ dico uobis. **et̄m.**
 ne in regenera-
 tionis in sede
 & uos sup sede
 duodecim tribus
 istis em̄. hoc
 sophus. & m̄
 sed qui secun
 est atq; cuden
 m̄ effiam. **et̄m.**

h. dum maris sui in itineribus sepe a Damasci prepo-
fitus gentis a rege regis uoluit me comprehendere a fra-
tribus p'mu' r'um submissus sum in sporta et sic
uasi manus eius in nomine domini. *evovae v.* De-
us et pater domini mei ihesu xpisti scit quia non men-
tio. a. Gratia dei in me uacua non fuit sed gratia dei

d. semp in me manet. *evovae v.* Gratia dei facta id quod
fui in ymn. Doctor egregie pauli mores. *capitulum*

Vas electionis in est iste ut sup. In euanglo

a. Vos qui secuti estis me sedebitis sup sedes iudicantes
duodecim tribus israel dicit dominus. *evovae v.* In re
generatione cum sederit filius hominis in sede maiesta

Ds qui uniuersum *cotta.* *Tris lue*
mundu beati apti tui pauli pdicatione
docuisti da nobis qs. ut qui eius hodie
conuisione colimus. Peius ad te exempla
gradiamur. *capitulum ad. iii.*

Fuit cu discipulis qui erant damasci p
dies aliquot. et continuo in synagogis
predicabat ihm: qm hic e xpc fili' di do s.

v. In omne tra. erit. v. D. inf. v. Constit. cotta.

Presta qs dne p'plo tuo consolationis tue
auxilium et diuini calamitatib; labo

... beati apti tui pauli
... tribulationib; erit
... complacuit qui me
... maris mee et uocauit
... accipit carni
... ueni iherosol
... Constant. v. Demor
... plebe tra
... deprecationib;
... conuisione defen
... xpc est. et mo
... me oport
... p' que
... agnum do
... qua ex
... confidimus
... aduersa
... p'cedone
... d'is
... confro
... adimple
... ope malo
... regnu sui celest.

32
rante. beati ap̄li tui pauli intercessione. a
cunctis tribulationib; erue. *P. ad vi. cap.*

Qum ei complacuit. qui me segregauit
iusto matris mee. & uocauit p̄ gr̄am suā.
continuo ñ acceui carni & sanguini sed
conuersus ueni iherosolimā uidere pe
trum. *Constatues. v. Demores. v. Annis cott*

Benedic dñe q̄s plebē tuā. & beati ap̄li
tui pauli deprecationibus confidentē
tribue q̄s consequi defensionis auxiliū. *P.*

Michi uiuere xp̄c est. & mori ad honā. *cap.*

Ilucrum. glari me oportet in cruce do
mini mei ihu xp̄i. p̄ quē in mundus
crucifixus ē. & ego mundo. *Annis h. v. Annis*

Ds qui conspicias quia ex nulla *cott.*

Dñā actione confidimus. concede spi
ritus. ut contra aduersa om̄a doctoris
gentium p̄tectione muniam. *P. ad. ii. v.*

Ego plantau. *p̄s. Dixit dñs. 7 cet. ut sup. cap.*

Dñs in astutia & confortauit me ut p̄
me p̄dicatio adimpleat. liberauit me
dñs ab om̄i ope malo. & nunc saluū fe
cit in regnū suū celeste. *Magnus*

Sancte paulo apostole predicator ueritatis & doctor
gentium intercede pro nobis ad deum qui te elegit

Tuere q̄s dñe plebē *coll. leu. 1. 10. Magis*
tuam & sacram sollemnitate beati pau-
li apti cui recolente gr̄e celestis largitate
psequere ut uisibilib; adiuta solatus ad
inuisibilia bona promptius incitet. *E*

Ds qui nos annua *In oct. scē Agnetis. v.*
beate agnetis martyris tue sollemnita-
te letificas. da q̄s. ut quā ueneram officio
prie conuersationis sequam̄ exemplo. *E*

Os totius amator *Nat. scē Aldegundis.*
pudicitie nobis alme uirginis alde-
gundis meritis ac p̄cibus auxiliare. que
cum sponso sibi dilecto dño nro ihu. xp̄o p̄
henni glatur sollemnitate. *E. post*

Beatę Valdebrudis uir *purific.*
ginis tue q̄s dñe semp & ubiq; tuere
p̄fidus: atq; eius gl̄osis puocati exēplis.
huius mundi cunctis abiēciem̄ illecebs. *E*

O admirabile *In Purific. scē marie ad uesp.*
commercium. *ps. Diric. d. a. Quando natus es*
ps. Confitebor. a. Subum que ps. Beatus uir. a. Germina

De profundis. a Ecce maria **ps** Memento dne **hymn?**
solus ortus cardine. v Beatus auctor **7 ecc** **capit**

Vlaritas di illuminavit templu lucerna
eius est agnus que symeon ille diu se
nex in ulnis gestauerat: & in toto mun
do regem gl'e predicabat. **U**erbum caro fact.

In principio. v Senex pueram portabat. Puer aut
senem regebat **In eius. a** Homo erat in iherusalem
cui nomen symeon homo ille iustus & timoratus ex
pectabat redemptionem israhel & spiritus dei erat in eo.

Perfice in nobis ds **est evorae**
gr'am tua quuisti symeonis expectati
onem implesti: ut sicut ille mortē n̄ uidit
priusquā xp̄m uidere mereret: ita & nos
uitam optineamus et̄nam. **Invitat**

Ecce uenit ad templum sanctum su um domina
tus gaude & letare sy on occurrens

In i. a **B**enedicta tu in
mulieribus & benedictus fructus uentris tui

Une dñi nr. **a** Sicut myrra electa odorem dedisti sua
uiratis sancta deigenitrix **evorae ps** Celi em. **a** Ante

thorum huius uirginis frequentate nobis dulcia cantica
magmatis **evorae ps** Om̄i ca. **v** Senex pueram. p.

Exultent uirgines: quia uirgo peperit xpm. Nichil in ea quod uoueret
putent exterminatū: quia uirgo mansit
post partū. Exultent uidue: infantem
xpm anna uidua cognouit. Exultent con
iugate: nasciturū xpm elisabeth nupta
cognouit. Nullus gradus premissus est
de quo n̄ haberet testimoniū salus om

symeon

Hodi e maria uirgo cristum of fer
in tem plum quem senex accepit in
bra chi et e anna uidu a cri stum
agnouit aduenit se in tem plum Dag
num hereditatis mysteri um cri stus homo factus
pro nobis ingredi tur in tem plum Quem sy

Nunquid enī sole uirgines ad regnū
cedor̄ pueniunt. Eueniunt e uidue. Scā
anna a uirginitate sua septē annis cum
uiro suo uixerat. quo defuncto usq; ad se
nilem etatē pueniens in senectute sancta
expectabat infantia saluatoris. ut par
uulum agnosceret anicula intrantē in
mundū saluatorē uideret itura e in
masculino seru. tria ipsa genera cōdata

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰

sunt. **A**dorna thalamum tu cum syon et iudej
 peregrinam eris. **Q**uem uir go concepit uir
 go peperit. **U**ir go post partum quem
 genuit. **A**dora ra uir. **S**ymeon
 puerum in manibus gratias agens benedi-
 rit deo. **Q**uem uir go. **Te. iii.**

Responsum. accepit a spiritu sancto non uisurum
 se mortem nisi uideret eum. **Q**uem uir
 portabat puer autem senem rege bac. **Q**uem uir

Specie tua et pueritudo tua intende. **In. ii. Hoct.**
 prospere proteccie et regna. **Evora. Ps. Cructum a**
Adulabit eam deus in brachio suo deus in medio eius non com-
 mouebitur. **Evora. Ps. Os nr ref. a.** **S**icut letantium
 omnium nostrum habitatio est in te scilicet di genitrix
 evora. **A**ccipiens symeon puerum in manibus. **Evora.**

Ps. fundamta

Intelligite fr̄s quantū desiderium **l. iij.**
habebant antiqui sc̄i uiderē xpm. Scie-
bant enī illum esse uenturū. & om̄s qui
p̄ie uiuebant dicebant. O si me hic inue-
niat illa natiuitas. o si quod credo in sep-
turis d̄i uideam oculis meis. Et ut noue-
ritis quantū desiderū habebant qui
nouerunt de scripturis. & credebant uir-
ginam parturam. Sicut in auctistis cū
isaias p̄pha legeret. ecce uirgo in utero
concepit. & pariet filiū. & uocabit̄ nom̄

ei^s emmanuel. **2.** Suscipiens ihesum in u-
tr̄is suis as symeon exclama-
uit & dixit. Tu es uere
lumen ad illuminationem
genti^{um} & glori-
am plebi^s tu^e & is-
rahel.

3. Quod parati ante faciem omnium populo-
rum. lumen ad reuelationem genti-
um. & gloria.

Quid sit emmanuel euangl̄m aperuit
nobis dicens. qd̄ int̄pretat̄ nobiscū d̄s.
Non sit t̄ dubiū quecūq; anima infidelis
n̄ tibi uideat̄ impossibile. ut uirgo pa-
reret. uirgo post partū p̄maneret. Intel-
lige natū d̄m. & n̄ miraberis uirginis

Responsum acceperat **Syme**
 a spiritu sancto non uisurum se mori
 nisi uideret xpm. **domi** ni & benedixit de um
 di. **rit** nunc dimittis seruum tuum in pa &
 quia uiderunt o culi me **salutare** tu um
 domi ne. **Lumen** ad reuelationem genti
 um & gloriam plebis tu e isra el. **Quia** uiderunt.

Vt g noueritis scos antiquos & **vi**
 uustos. optasse uideri. quod concessu est
 huic symeon. dñs nr ihc xpc loquens ad
 discipulos suos ait. **M**ulti uisti & pphie
 uoluerit uideri que uos uideis & n uide
 runt & audire que auditis & n audierit.
Multu senex iste ad audiendu serus fuit.
 sed ad uidendu maturus. n expectauit
 ut xpm audiret loquentem. que uidit in

Videte mirum culum matris do mi
 ni concepit un go uiri le igno rans con
 sorti um. **Stans** onera ta nobi li onere mari
 a a ma trem se le tam cogno scant que se ne scit u
 to rem. **U**irgo concepit a ungo pepe rit & post par

In .iij. a .a
Hec est que nesciunt chorum in delicto habebit fructum in

respectio[n]e animarum sanctarum **Ps Cantate** evange
d. **ā** Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis sancta dei ge
d. nitrix evange **Ps** Dñe reg. ex. **ā** Post partum uirga
inviolata pmanisti dei genitrix intercede p nobis
evange **Ps Cantate** .ij. v. Lumen ad reuelatione omni

Item Postquā impleti. **scdm** **Lucam**
sunt dies purgationis marie scdm legē
moysi. tulerunt ihm in ihm ut siste
rent eū dño sicut scriptū ē in lege dñi. qd
omne masculinū adapiens uulua sem
dño uocabit. **De relic** **ven. Bede pbr. de**

Cunctis fidelib; liquet nequaquā rectep
toris matrē ex eius natiuitate macula
contraxisse. qua illoꝝ dierū spacio asa
cris edib; abstiniens purgaret. que sine
humana concupiscentia. sine humano
conubitu uirgo concepit. et sine fine
uirgo pmanebit. ac p hoc n̄ masculus
ex ea natus uulua[m] eius apuit. Sed hoc
iuxta legis narrationē euanglīsta con
tegens claudit impur sacramtū diuine
incarnationis. matrē q̄ legem obseruan
tē introduxit. **De** **Synie** on. in sus et timo

ra tus expectans redemptionem et ra el et spi
 ritus de e rat in e o. Res
 pon sum acceperat a spiritu sancto non usurum
 semorcom nisi uideret cu stum do ma ni. Respi

Sed nec mirum si mater observa **t. viij.**
 ut legem quam eius filius n̄ uenerat
 soluere sed adimplere. Sciebat enī quo
 ordine concepat. quo usu peperat. et q̄s
 esset quē genuerat. sed legē communē
 obseruans expectauit purgationis diē.
 celauit filiū maiestātē. **Beata es mari a**
 que omnium porta sti creatorem secu lo rum
 genuisti qui te fe cit et in eterni num p
 ma nes un go. **Aue maria gratia ple**
 nado minus te cum. Genuisti qui te **t. viij.**

Quē est quod eū in templo duodecim an
 norū int̄ doctores legis inueniens filium
 ioseph uocat dicens. Fili quid fecisti no
 bis sic. Ecce pat̄ tuus et ego dolentes que
 rebamus te. quē p̄culdubio sciebat se
 sine concubitu ioseph concepisse. sine
 corruptione uirginali edidisse. Sed cur
 abscondit conceptionis ac natiuitatis

in sancturum
 ians in dolent
 ut reg ex a
 dei genitrix
 y. v. Lumen ad
 mpleti. scdm
 ctionis marie
 ihm in ihm ut
 scriptū ē in lege
 adapiens uulū
 hie ven. Bede
 liquet nequag
 is natiuitate ma
 loz dienū spacio
 s purgaret
 centia. sine h
 oncepit. et sine
 ac p hoc n̄ mal
 n eius apur
 onē euangl
 pus sacramtū
 itē q̄ legem ob
 ymie on. ut

illius sacramenti. que nouit dñm imensum.
Nunquid nam iriudet alius. que ad templum
deferens scis manibus; senis tradidit. Ab
Sed ut spū pphie repleta. mundi receptio
ne impus non apuit. **G**audē maria uirgo

cuīctas he reses sola inter emi. Ibi que gabrie
lus arcangeli dictis credidisti. dum uirgo deum ex
hominem genuisti. et post partum uirgo in
la ra p mansi. **G**abrielem archangelum
sei mus diuinitus te esse affatum. et uerum tuum
de spiritu sancto credimus impregna tum tribu
scat uideus infelix. qui dicit xpm ex ioseph semi
ne esse natum. Dum uirgo **Glā. v** Suscepimus

Responsum accepit symeon a spiritu **Sup iaydes**
scō non uisurum se tiorrem nisi uideret dñm.

o u o r a e . a Accipiens symeon puerum in manibus
gratias agens benedixit dominum **o u o r a e . a** S
meon iustus et timoratus et pectabatur redemptione

et spiritus dei erat in eo **o u o r a e . a** Optauerunt
pro eo domino parturiturum aut duos pullos colum
barum **o u o r a e . a** Lumen ad reuelationem genti

Vum et gloriam plebis tue isrl. **o u o r a e . a** **capit**
ueniet ad templū **hymn** **F**it pōta xpm

suum dñator dñs quē uos queritis. & an
gls testamti quē uos uultis. ecce uenit
quasi ignis conflans. & quasi herba fillo
num. & sedebit conflans & emundans ar
gentum. & purgabit filios leui. v. Senex p.

Cum inducerent puerum ihesum parentes **In eu. a**
eius accepit eum syme on in utnas su as & benedi
xit deum di cens nunc dimittis do mi ne seruum

Domps sempitn e **coll** tuum in pace. e. v. orae
ds maiestare tua supplices exorant. ut sicut
unigenitus tuus hodierna die cu nre
carni substantia in templo e pñentatus
ua nos facias purificatis t mentib; pre
sentari. **E eund. ad. iij. a** **R** esponſu cap

Homo erat in ierlm cui nomen symeon
homo iste iustus & timoratus expectabat
redemptione isrl. & sps di erat in eo. **R**

Accipiens symeon puerum in manibus. **v. Gracias**
agens benedixit dominum. **Gla** Accipiens. **v. Lum. ad**

Beate & glōse semp uirginis di ge **coll**
nutricis marie nos q̄s dñe merita ple
quant. & tuam nobis indulgentia semp
implorent. **E e ad. vi. a** **A**ccipiens symeon

Responsum accepit symeon a spu sco n
uisurum se morte nisi uideret xpm dñi
Lumen ad reuelationem omnium gentium v Et glo
riam plebis tue israel omnium. *Sta p. lum. v Suscep*

Qs ompe ds ut plebs tua tibi toto *coll.*
corde deseruiens incedente beata semp
uirgine maria a beneficia tua iugit meri
atur a pacem. *Ad hona. a. Lumen cap*

Cum inducerent pueru ihm parentes ei
accepit eum symeon in ulnas suas a be
nedixit dm dicens nunc dimittis dne
seruum tuu in pace quia uiderit oculi mei
salutare tuum. *Suscepimus deus misericordiam
tuam. In medio templi tui. o. i. d. Sta. Suscepim?*

Porrige nobis ds dexteram *coll. v* Elegit eads
tuam a p incessionem beate a glorie semp
op uirginis di genitricis marie. auxilium
nobis supne uirtutis impende. *Ad vesps*

Responsum. *ps Dir d. a. accipient. ps Confitebor a sy
meon. ps Beatus un. a. Obtrulerunt. ps De ps. a lum*

Ecce quasi *capit ps o. i. d. hymn. Fir porta*
trames aque immense de fluuio cuius
irrigabor ortu a inebriabor fructu amara

enī cogitatio eius. & consiliū eius in abisso
multa. **U**idete **Virgo** concepit. **Diffusae**
Senex puerum portabat puer autem senem **In eu. a. a.**
regebat quem uirgo concepit & post partum uirgo
concepitansit ipsum quem genuit adorauit evorae

O a nobis misericors d's ipsius semp **coll.**
presenti festiuitate uegetari. cuius inte
gra uirginitate salutis n're suscepimus
auctorem. **Unm nrm** **Hact s. Valdehrudis.**

Beate Valdehrudis uirginis tue. **Vo sup.**
Stans beata agatha **In clact. s. Agathe uirg. a.**

in medio carceris expansis manibus tota mente collauda
bar dominum domine ihesu xpiste magister bone gratias
ago tibi qui me fecisti uincere tormenta carnicum tu
be me domi ne ad tuam immarcessibilem gloriam feliciter

Indulgentiam nobis **coll.** **puenire evorae**
dne beata agatha martyri imploret. que t
grata semp erbitur & merito castitatis. & tue
pffessione uirtutis. **l. i. u. i. t.** **Uirgi nec**

castitatis auctorem adore mus xpistum saluatorem. **Veni te**
Inge nua sum & expectabili genere ut omnis parentela **In i. a.**
mea testatur. **evorae** **ps** **Dne dnt nr.** **a** **Summa inge**
minal ita est ut qua seruatus xpi compbadur **evorae**

at symeon aspici
te nisi uideret
nem omnium gentium
omniu. **sta p. a. m.**
bs tua tibi toto
intercedente beata
beneficia tua uig
Non a. a. **lumen**
puerū ihm parent
eon in ulnas suas
nunc dimittis
qua uiderit oca
iulcepimus deus
tu. **omnes.** **sta s. b.**
rtera **coll.** **v. clag.**
ne beate & glori
icis marie. **augu.**
lumpende. **ad m.**
cipiens **ps** **Confite**
brulesunt. **ps** **W. p.**
ps **omco. hymn.**
rense de flum
ebriabor fructu

Ps Celent. **A** Et si ingenia et cur te ostendis seruilem p[ro]p[ri]am
nam. **Et** si ingenia et cur te ostendis seruilem p[ro]p[ri]am
nam. **Ps** Omne est t[ibi] v[er]u[m] specie tua et p[er] **le prima**

Quintianus consularis sicilie audiens
scam opinionem uirginis deo dicare aga
the multifaria intentione p[er]quirebat
ut ad eam p[er]tingeret. Et singla eni crimi
na m[er]itis sue singlor[um] se uitioy excitabat
affectus. ut p[ro]p[ter] glam sibi concupiscens
sua opinionem extendere. nobilissimis or
tam natalibus d[omi]ni famula fecit artari ut
qui erat degener et ignotus p[ro] uulgi fauo
rem putabat quod posset ea expectabiliu[m]
sibi subicere p[er]sonis. **D**um in g[e]n[e]r[e] d[omi]ni
beata agatha in carce rem **di**xit ad **u**idi **cem** in
p[ro]p[ri]e auidelis et dure tyrannie non es confusus amputare in
femi nam **quod** ipse in ma tre su **ri** si **u**l
go habeo mamillas integras intus in animam me am
quas domine **con**te **em** ui **Impie** **e** **t** **ij**

Et libidinosis ad aspectu[m] pulcherrime
uirginis. oculoy suoy concupiscentiam
comouebat. et ut auarus ad facultates eius
cupiditatis sue fiena larabat. idolatrie et

demonū seruus. furore ue sue inflamat

xpi nom audire n poterat. **V**idisti domine

et expec... ta sti agonem me um quomo do pu
gnau in sta di o et quia nolui obedi re man
datis princi pum uilla sum ih mamul la tor que

Propter... eritatem et mansuetudi nem et ui
sa ei am. **Te. iii. H** is et huiusce

modi ut diximus furus comprehensus beatā
agathen fecit ab apparitorib; cartari. et
mittens eam tradi cuidam matrone iussit
amphrodise que habebat octo filias tur
pissimas sicut et fuerat mat earū hoc aut
fiebatur p dies triginta. De cū cotidie blandi
retur ei ut mutaret animū eius. in leticiā
pmitendo ei modo aspa minando spabat se

abono pposito mentē seāam reducere. **Q**u
est qui uenisti ad me. cura te uulnera me a ego
sum apo stolus er. si nichil in me dubites. fili a ip
se me misit ad te. quem dilexisti mente et plura cor

nam et ego. apostolus eius sum et in nomine eius
scias te et se saluan dam. **I** pto me **In. ij. h. a**

Ancilla cruci sum ideo me ostendo. seruilem psonam exorde
fluctauit. **A**gatha sancta dixit si te ras michi pro

mittis audito xpisti nomine mansuescunt. **evocat**
ps **vs** nr re. **ā** Si ignem adhibeas rorem michi saluifi-
cum de celo angeli ministrabunt. **evocat ps** funda.

Quibz scā agatha dix. **p. iiii** | **v** Adiuuabn
Dens mea supra petā solidata. in xpo fun-
data ē. Verba iūa uenti sunt. pmissiones
iūe pluuie sunt. tiores flumina sunt. Que
quantū uis impugnant. stant fundamē-
ta. domus mea n̄ potit cadere. fundata e-
nī est supra firmā petā. **et** Ipse me coronauit
quī p apostolum pe- trum in custo dia me con-
forta uir pro eo quod iusta sum suspen- di me
cule o propter fidem castratis adiuua me domine
deus me us in tortu ra mamilla rum me
ā ram. **v** Vidisti domine agonem meum quom-
pugnau in stadi o sed quia nolui obedire mandatis
principum iusta sum suspendi in ecule o adiuua

Videns g̃ amphrodusia mentē eius **v**
immobile pmanere. abiit ad antianū. cē
dixit ei. Facilius potest saxū in molle con-
uerti. aut ferrū in plumbū. quā ab inten-
tione mens istius puelle xpiane reuocet.
Ego enī et filie mee incense inuicē successim.

et per diem et noctem nichil aliud gessimus nisi
ut ageremus qualiter eius animam ad consen-
sum boni consilii declinarem? **R.** Agatha letissimam

me et gloriantem **R.** ~~me et gloriantem~~ ~~bar ad~~ ~~carcerem~~ ~~rem et~~
~~quasi~~ ~~ad epulas~~ ~~inuita~~ ~~ta~~ ~~agonem~~ ~~suum~~ ~~domi~~
~~no~~ ~~pre~~ ~~cibus~~ ~~commen~~ ~~da~~ ~~bar~~ ~~v~~ ~~gens~~
~~me a~~ ~~solidata~~ ~~est~~ ~~et a~~ ~~cri~~ ~~sto~~ ~~fun~~ ~~da~~ ~~ta~~ ~~agone~~

Ego enim omnes gemmas et ornamenta in
signis et uestimenta auro tecta obtuli: ego
et domos et predia suburbana remisit:
ego uariorum ornamentorum domus: ego famili-
as diuersi sexus et etatis exhibui. Sed ista omnia
quasi terram sub pedibus suis conculcauit:
et ita pro nichilo computauit. Tunc uatus
Antianus iussit eam ad secretarium suum ad-
duci: et sedens in tribunali hoc inuicem arri-
puit. Cuius conditionis es? Agatha respon-
dit. Non solum ingenua sum: sed expecta-
bilis genere: ut omnis parentela mea testat.

R. Ego autem ~~ad uita~~ ~~a~~ ~~domino~~ ~~perseuera~~ ~~bo~~
~~in~~ ~~confessione~~ ~~uis~~ ~~qui~~ ~~me~~ ~~sal~~ ~~uam~~ ~~te~~ ~~er~~ ~~a~~ ~~consola~~
~~ris~~ ~~et~~ ~~me~~ ~~v~~ ~~gratias~~ ~~agere~~ ~~domine~~ ~~iesu~~ ~~eri~~ ~~ste~~
~~qui~~ ~~misisti~~ ~~ad~~ ~~me~~ ~~apo~~ ~~stolum~~ ~~tu~~ ~~um~~ ~~Quo~~ ~~me~~ **In. vi. q.**

Domi d' algenter p'fecerit corpus meum a carnificibus attri-
tam non potest anima mea in paradysum domini cum pal-
ma intrare martyrū. **evovae Ps Cantate d. i. a** Vidisti do-
mine agonem meum quomodo pugnavi in stadio. sed quia
nolui obedire mandatis principum iusta sum in mamilla tor-
queti. **evovae Ps Dñs regnavit ex. a** Propter fidem casti-
tatis iusta sum suspendi in eculeo adiuva me domine deus
meus in tortura mamillarum mearum. **evovae Ps Cant. n**

Quintian' dixit. **A** si ingenua **le. vij.**
æ nobilis probaris: cui moribus servile
psonam te ostendis. **A**gatha dixit. Quia an-
cula xpi sum ideo me servile ostendo pso-
nam. **Q**uintianus dixit. Certe ingenuae
vas æ nobilis. **A**gatha dixit. Sūma inge-
nuitas ista est in qua servitus xpi com-
pbat. **Q**uintianus dixit. Quid ergo. **H**os
ingenuitatē non habemus: qui servitū
contemnimus. **re** **G**audeamus omnes in domi-
no. **clēm festum ce le' brian tes sub hono re**
agathe marty ris de cuius passio ne gaudent an
ge li & collau dant filium ad de v. v **I**mmacu-
la tus dominus immaculatam sibi famulam in hoc
fragilitatis posi tam misericorditer conse era vit.

Ide cuius

Agatha dixit. Ingenuitas
tam puenit ut non sol
tenos. uerum etiam
fuit obnoxios. Qui
nolē blasphemaris. p
Dixit tam antequ
cur deo sanctionē
respondit. Noli dicere
demonia eni sunt
inramento conuictis.
Agatha dixit. Quia an-
cula xpi sum ideo me servile ostendo pso-
nam. **Q**uintianus dixit. Certe ingenuae
vas æ nobilis. **A**gatha dixit. Sūma inge-
nuitas ista est in qua servitus xpi com-
pbat. **Q**uintianus dixit. Quid ergo. **H**os
ingenuitatē non habemus: qui servitū
contemnimus. **re** **G**audeamus omnes in domi-
no. **clēm festum ce le' brian tes sub hono re**
agathe marty ris de cuius passio ne gaudent an
ge li & collau dant filium ad de v. v **I**mmacu-
la tus dominus immaculatam sibi famulam in hoc
fragilitatis posi tam misericorditer conse era vit.
Ide cuius

44

gatha dixit. Ingenuitas uia ad tantam misere-
riam puenit. ut non solum peccato uos fece-
rit seruos. uerum etiam ligno & lapidi-
bus fecit obnoxios. Quintianus dixit. Quid
furose blasphemaris. pene poterunt uin-
dicare. Dic tam antequam ad tormenta ueni-
as. cur deorum sanctionem contempnis. Aga-
tha respondit. Noli dicere deorum. sed dic de
monum. Demonia enim sunt. quorum effigies
in eramento conuictis. Quorum marmore
as & cyprinas facies inauratis. **¶** Qui me
digna tuus est. ab omni plaga cura re & mamillam
meam meo pectori resti tuere ipsum inuoco. de-
um ui uiam. **¶** Medici nam carna lem corpori meo
numquam exhibui. sed habeo dominum ihesum xpistu
qui solo sermone restaurat uni uer sa. **¶** Ipsum **viii**

Quintianus dixit. Elige unum & quodcumque con-
siliu aut diuersas penas in te damna-
ticos quasi iuxta incurre. aut quasi sa-
piens esto nobilis. quod temeritas dictauit.
& sacrificia diis omnipotentibus. quos ue-
ros diuinitas demonstrauit. Agatha
dixit. Sit talis uxor tua. qualis & dea

tua uenus fuit & tu sis qualis iouis
ds tuus extitit Quintianus hec audiens
iussit eam alapis cedi & dixit. In iriam
iudicis. **R** Beata agatha ingressa carcerem expan-

dens manus suas ad deum & dixit. Do mi ne qui
me fecisti uince re tormen ta carnis cum iube me do
mine ad tu am misericordiam. per ueni re
Deus qui creasti me & tulisti a me amorem seculi qui
corpus meum a pollutione separa sti. **Iube sup t**

Quis es tu qui uenisti ad me parare uulnera mea ego
sum apostolus xpisti nichil in me dubites filia. **Evoyae**

Medicinam carnalem corpori meo nunquam exhibui
sed habeo dominum ihesum xpistum qui solo sermone

restauras uniuersa. **Evoyae. a** Gratias tibi ago do
mine quia memor es mei & misisti ad me apostolum

tuum curare uulnera mea. **Evoyae. a** Benedicite
pater domini mei ihesu xpisti quia p apostolum tuum

mammillam meam in eo pectori restituiti. **Evoyae.**

Quia me dignatus est ab omni plaga curare & mam
illam meam in eo pectori restituere ipsum inuoco deum
uiuum. **Evoyae. Inev. P**aganorum multitudo fugiens

ad sepulcrum uirginis tulerunt uelum eius contra
ignem ut comprobaret dominus quod a penis

meritis ago the marty
gloriam & gloriam
ad epulas inuirta ta agor
commendabar eorum
ds noster multipli
nam ut quoru celeb
sola tribue subleq
uictoria. **Code. sic s**
ds omips ds ut
cuius sollempnita
adecimus meritis bene
dnamus. **Itē eo**
amiliā ds dñe beati
solite meritis xpi cu
hor pñis pñis ad opti
conspuit ymbre celitus
fata raxent supplicatio
tem cordi nū fugie gñe
Prela ds omips ds. **Itē s**
ur qui beati valentini m
natura columus. deum
nary eius mīressio **Code**
ne liberemur. **Felicula**

incendi meritū agā the martyrū suē eos liberaret. evovae
Agatha letissime & gloriante i bar ad carcerem **ad vesp**
de quasi ad epulas invita ra agonem suum domino pre
cibus commendabat evovae **Nact. s. Zocci hureni.**

One d's noster multiplica sup nos gram
tiam ut quoru celebramus certami
na glosa tribue subsequi in sca pfessio
ne uictoria. **E. Eodē. scē sotheris virg**

Presta q's om'ps d's ut scē sotheris mar
tyris cuius sollemnitas natalicia
celebramus meritis beneficia tue pie
tatis sentiamus. **E. Itē. eod. die. s. Scolast**

Familiā tuā q's d'ne beate uirginis tue
scolastice meritis xpicius respice. ut
sicut ipsius precib; ad optinendū quod
concupiuit ymbre celitus descendere
fecisti ita eius supplicationib; aridita
tem cordis nrī supne grē iore pfunde. **E.**

Presta q's om'ps d's. **Nact. s. Valentini.**
ut qui beati Valentini martyris cui
natalicia colimus. a cunctis malis imi
nentib; eius int'cessio **Eodem die Vitalis**
ne liberemur. **E. Felicule. & Zenonis**

Tuorum nos quod domine precibus tuere seorsum **coll.**
ut festa martyrum tuorum Vitalis felici
le et zenonis sine cessatione uenerantes
et fidei muniamur auxilio et magifico pro
ficiamus exemplo. **P. Mat. s. Juliane v.**

Omnipotens sempiterna deus qui infirma mundi
eligis ut fortia queque confundas dano
bis in festiuitate sancte martyris tue Juliane
congrua deuotione gaudere ut et poten
tiam tuam in eius passione laudemus.
et prorsum nobis precipiamus auxilium. **P.**

Tu es petrus In Cathedra sancti petri cap
et super hanc petram edificabo ecclesiam meam
et porte inferi non preualebunt aduersus
eam et tibi dabo clauis regni celorum. **Re. P.**
Et tunc ait ad petrum et tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiam meam et
portae inferi non preualebunt aduersus
eam et tibi dabo clauis regni celorum. **In eum.**
Quem dicunt homines esse filium hominis
dicitur tibi et tu es petrus et super
hanc petram edificabo ecclesiam meam
et portae inferi non preualebunt aduersus
eam et tibi dabo clauis regni celorum.

Quem dicunt homines esse filium hominis dicitur
tibi et tu es petrus et super hanc petram edificabo
ecclesiam meam et portae inferi non preualebunt
aduersus eam et tibi dabo clauis regni
celorum. **In eum.** Quem dicunt homines
esse filium hominis dicitur tibi et tu es
petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam
meam et portae inferi non preualebunt aduersus
eam et tibi dabo clauis regni celorum.

tradidisti: concede ut eius intercessionis
auxilio a peccatorum nostrorum nexibus liberemur. Et

Ques pastor omnium princeps apostolorum **In**
tibi quia dicit de us. claves regni ce. lorum. Venite

In platea is ponebantur infirmum in lectu. is ut ve
niente pe. tro saltem umbra illius obum **In. i. a. a.**

braret quemquam illorum & liberarentur ab infir
mitatibus suis. **Ps. Celi om. a.** ait petrus prin

cipibus sacerdotum the. sum quem uos interemistis
suspendentes in ligno hanc de us suscitauit & princi
pan. se saluatore. m. exaltauit ad dandam penitentiam

in remissionem peccatorum. **Ps. Dicitur eam**
Petrus apostolus dicit paralytico enea. saner. co. domi
ni. the. xpc. surge & sterne tibi qui continuo surre
xit. & omnes qui uide. bant. conuer. si. sunt ad domi
num. **Ps. Tructauit cor. & in omne. te**

Quoniam electorum ecclesie iuxta modum culpa. p. ma
rum. uel penitentie. ligandi. atq. soluen
di. datur auctoritas. Sed ideo beatus qui
xpm. uera fide. confensus. uero. amore. et
consecutus. sp. ual. ic. clauel. regni. celo. ru.
& p. n. cipatium. iudicatione. potestatis. acce
pit. ut. om. s. p. orbem. terru. u. intelligant. cre

cienter. quia quicūq; ab unitate fidei
uel societatis illius quolibet in semetipso
segregant tales ut nec auunculis peccatorū
possint absolui. nec ianuā regni celestis in-
gredi. Unde nos necesse ē tota intentione
fr̄s km̄. et fidei quā docuit sacramta discere
et congrua fidei opa demonstrare.

Symon pe. t. r. e. al. n. q. u. a. m. d. e. n. a. u. i. u. o. c. a. r. e. m. t. e. n. o.
pe. t. r. e. al. n. q. u. a. m. d. e. n. a. u. i. u. o. c. a. r. e. m. t. e. n. o.
in t. e. et sup̄ plebem meam. principem
consti. tui. et cla. ues regni. et lo. rum
quia didi. si. u. i. bi. **Q**uodcumq; ligaueris sup̄
terrām erit ligatum et in ce. lis et quodcumq; solue-
ris sup̄ terrām erit solutum et in. ce. lis. etc.

Necessesse est omni uigilantia multipli. **f. u.**
ces sup̄tiles q; portari inferi cauere insi-
dias. quatinus iuxta psalmiste uocem
de his adiuuante dno ex. atq; ad am-
erandas laudes eius port. et filie syon hoc
ē gaudia mereamur sup̄ne ciuitatis in-
trare. Nec sufficere nobis ad salutē arbi-
trari si turbis negligentū. uel quo-
libet indoctorū fide uel actib; frequē-
quity in d. i. t. i. s. sac. s. unica ē credendi pa-

rit & uiuendi regula p̄scripta & **S**id uigis
 me ~~symon pe~~ tre pasce o ues me ac do
 mi ne tū nosti quia amo te & animam
 me am po no pro te **S**i o portu
 erit me mori te cum non te ne ga bo e am

Sed quotiens tūq; nobis errantiū **te. iii.**

ingerunt exempla. nos confesti auerten
 tes oculos m̄tis n̄re ne uideant uanitate
 magis quide ueritas ipsa decernit. sedulo
 corde scrutem. sequentes exemplū beati
 petri. qui sp̄ritus errantiū uere fidei archa
 num quod cognouerat in dubia erroris
 confessione protulit. insuperabili curu cordis
 seruauit. **C**u es pe eius & sup

peram adificabo eccle si am meam & porte
 inferi non preuale bunt aduersus e am & ubi
 dabo cla ues reg ni ce lo rum **Q**uodcuq;

Factum est ut quodam discipula nomine **ln. ij. ij. a**

ta b̄ta plena op̄ribus bonis & elemosinis inūnata. more
 m̄lti miserunt autem discipulū ad petrum rogantes ne
 p̄gnare ut uenire usq; ad nos **ps** **Q**uodcuq; a
 duuente pe tro circum steterint illū omnes iudic
 fient & discudentes tunicas & uestes quas faciet ar illis

dercat evoyae. **P**etrandi dñs dñp. **A** **P**onens petrus q
nia sua orabat & conuertit ad corpus di ric thabim
furgē ar ula aparuit oculis & uilo petro resedio dans q
illi manum erexit & am & sanctis de uidiu assigna
uit uilam. **P**etrandi dñs orationem meam
cum d. **V** **A**mis honorari se **Ec. iiii.**

Nam de fiducia confessionis hoc loco cog
nouimus de uirtute aut uirice in xpm
dilectionis ipse alibi testat. Qui cū disci
derent ab eo quidā discipulor eius & dice
ret ille ad duobes: nunqd & uos uultis
abire. Respondit ei dicens. Dñe. ad que
ibimus. Verba uite habes: & nos credim
& cognouimus quia tu es xpc filius di ui
u. **R** Domine si tu es iube me uenire ad te

Huius g. frs mei pro. **V** **H**uius g. frs mei pro
modulo nro exemplū si imitari facagimus
& nos cū illo beati appellari & esse ualebim
Hoc g. symonis hocē obediētis xpo

congruit nos pte sin
acceptam q ad dno gr
nube uocabim. Congru
allo: nime nre pfectu
as amica mea quam pu
conseru. **S**urge pe
decepe fatidma
aliqui occiderunt: curie
an gelus aliam
in habitaculo carce
erectur cum di cens
ut nobis supra per
la argenti lapides per
uturum opa consti
bulationum ignis d
nulla temptationū
quoniam ad ue
coronam
sola pmit. Sal
patescit
congruit
supra pte
pnceps

nom congruit nos pte simplicitate fidei n
fide acceptam qz a dno gram uirtutu suu
columbe uocabim. Congaudens q ipse spi
ritalib; anime nre pfectibus dicit Quā pul
chraes amica mea quam pulchra. oculi tui

columbarū. **R** Surge pe — tre & indue te uesti
menta tu a accipe fortitudinem — ab saluandas
gentes quia ceciderunt cache — ne de manibus

tu u. **V** An gelus alitem domini amittit le
lumen refulsit in habitaculo carce ris p dno q la
tre petri excitauit eum di cens surge uelo a ter

Sic q; fit. ut nobis supra petra. **vi** | q cecid

fidei argentū. lapides p ciosos. hoc ē p
fecta uirtutum opa construentib; ni
chil tribulationum ignis detrimenti af
ferat. nulli temptationū turbines pre
ualeant. quin potius aduersitatib; pro
bati. accipiemus coronam uite. quā ille
nobis ante scēla pmisit. Salus tota gregis
celestis est cura pastoris. qui descendit
de celis ut iacentes erigeret oues quas disp

sas fecerat lupi pda raptoris. **R** Cui panto
quum princeps a — poste — lo — rum tibi

dis dep. a p p
uis ad corpus di re
of a uiso petro redon
d sanctis ac uibus
vandi de oratione
nati se **lc**. 111
festonis hoc lo
re aut unice
bi restat. Quia
discipuloz eius
nunqd ce uol
dicens. Dne. do
habes. & nos
tu es xpc filius
uibe me uenit
um apphep
i egredere du
alidum uent
manit di cens
v.
u si mittari sac
pellari & esse
hoc ē obediem

tradidit deum omnia regnum
tradite sunt tibi claves regni
Tibi enim a domino collata est potestas ligandi
et solvendi in nomine domini dei.

Cornelius centurio vir religiosus ac timens deum
vidit manifeste angelum dei dicentem sibi corneli mite
te et accersi symonem qui cognominatur petrus hic
dicit tibi quid te oportet facere.

Aperiens petrus os suum dixit in veritate comperi
quoniam non est personarum acceptor deus sed in omni
gente qui timet deum et operatur iustitiam acceptus.

Ad hunc loquente petro
caecidit spiritus sanctus super omnes qui audiebant
verbum et erant loquentes linguis et magnificantes
deum tunc petrus iussit eos baptizari in nomine domini.

Item ihesu christi.

Venit ihesus in partes cesaree philippi
et interrogavit discipulos suos dicens
Quae dicunt homines esse filium hominis?
Et reliqua. **Somelia lectionis eiusdem**

Philippus est iste frat̄ herodis de quo
supra diximus tetrarcha iudaeae et
conitidis regionis qui in honore tyberii

cesaream philippi
appellavit: et est
natus herode pa
triarcho cesaris appel
latus turris straton
nomen filii eius libya
eum. **Quem de eum**
dicitur ibi
herodis petrus dicitur
quodammodo
herodis qui dicitur sanguis non
est locus cesaree philippi
mores iudaeis ortur
fontes unius et alteri
magis iudaeis non est
gob. **Car discipulos sui**
cum homines esse filio
dicitur que me dicunt
filium hominis ne ta
vident. **Et nota quod n**
verum certamto filius ho

46

cesaris cesareā philippi que nē paneas
dicitur appellauit. & est in prouincia pheni-
cis. iuratus herodē patrem qui in hono-
rem augusti cesaris appellauit cesaream.
que prius turris stratonis uocabatur. & ex
nomine filie eius libyaden transiordanien
extruxit. **¶** Quem di cunt homines esse
filium hominis dicit ihesus discipulis sic ut re-
spondens petrus dixit tu es christus filius dei in
uero & ego dico tibi quia tu es petrus & super hanc pe-
tram edificabo ecclesiam meam. **¶** Beatus est symon
barionia quia caro & sanguis non reuelabit tibi sed pater
meus qui est in celis. & ego dico tibi. **VIII.**

Iste locus ē cesaree philippi ubi ad radices
montis iordanis oritur. & habet duos
fontes unū ior. & alterū dan. Qui simul
myti iordanis nomē efficiunt. **¶** & interro-
gab **¶** ait discipulos suos dicens Quē di-
cunt homines esse filium hominis. **¶** Non
dixit quē me dicunt esse homines. sed
filium hominis. ne iactant de se querere
uideret. **¶** & nota quod ubiq; scriptū ē in
ueteri testamēto filius hominis. in hebreo

dicit filius adam. **E**go pro te rogo in pe-
 tite. **U**t non deficiat tibi deus tua. **Q**uando
 conuer- sus confir- ma- fra-
 tres tui os. **C**aro et sanguis non tenetabit
 tibi sed pater meus qui est in ce- lus et tu ali-

Pulchre autem interrogat que dicunt. **V**ni
 homines esse filium hominis. Quia qui
 de filio hominis loquuntur homines sunt.
 Qui si diuinitatem eius intelligunt. non homi-
 nes sed deum appellantur. **A**t illi dixerunt. **A**
 tu iohannem baptistam. alii helyam. alii uero
 iheremiam. aut unum ex prophetis. **P**etrus
 amat me tu scis domine quia a-
 te pa- sce o ues me as. **D**omine
 tu omnia. o sti tu scis quia a- mo te. Pa-

Ego pro te rogaui petre ut non deficiat tibi. **S**up-
 ludo et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos
 evocae. **T**u es petrus et super hanc petram edificabo
 ecclesiam meam. **S**ymon iohannis di-
 ligis me plus his tui scis domine quia amo et
Petrus amat me parce oues meas. **S**ci-
 mote evocae. **S**ignificauit dominus petro quia
 morte clarificaturus esset deum. **capit.**

47
Tues petrus et sup vestip v. Dedisti. **In eua.**
Soluente deo terrarum petre cathenas qui facis ut
pateant celestia regna beatis a vobis. **Benedicta**

Os qui ligandi solvendiq; licentia apto
petro contulisti. da q; ut p ipsu a terrenis
uitis expediti. liberi possimus celestibus
interesse mysteris. **P. In fact. s. mathie ap.**

Quodc; petieritis. **II. In omne t. In p. a. In d. a.**

Ocus qui beatu mathia aptor tuor **coll.**
collegio sociasti. tribue q; ut eius int
cessione tue circa nos pietatis viscera sen
tiamus. **P. Inuit. Veni te adorem. Venite In i. a.**

II. In omne t. am. Ps. Celi enar. v. In omne t. te. p. ma.

Postquam iudas pena suis scelerib; digna
se suspendendo suscepit. ne apti in duo
denaru impfectione uelut decalogi trans
gressores remanerent. barsabam & mathi
am eligentes. medio statuerit. atq; fu
sa ad dnm prece sortes sup eos cederunt.

Legimus in ueti testa. **II. Ex Eccl. ego in**
mento ionam ppham cu mallet fugere
quam in nuce subuersione predicare. ob
marue tepestatis piculu sortis agitatio

ne dephensū. Jonas ū qui int̄pretat̄ colū
ba. quē suo prefiguraret exemplo. dñs de
cet̄ in eūstio. Sicut fuit ionas in uentre ce
ti. tribus dieb; . & cet̄a. *R. Tollite iugū* *iiij.*

*S*ed in lege summ' sacerdos sorte quereba
tur. sicut de zacharia dicit̄. Scdm̄ consue
tudinē sacerdotū sorte eruit̄ ut incensum
poneret. Quia in re typice monstrabatur
uerum sacerdotē semp̄ esse querendū. do
nec ille appareret in carne. qui ut ap̄ts ait
n̄ p̄ sanguinē hyrcor. sed p̄ propriū san
guinē introuit̄ semel in scā et̄na redemp
tione inuenta. *R. Dum steteritis. In. ij. a.*

R. iij. *E*t quia saluator n̄r n̄ uenit legem solue
re sed adimplere. ap̄ti n̄ debuer̄ subito a
mandati uet̄is legis discrepare. donec iadi
ante p̄ orbē lumine euglice p̄dicationis
paulatim euanesceret umbra ueritatis.
ut sicut magister sua circūcisione. ut ad
scripti hac in re finem imponerent anti
quor̄ sortium inquisitioni. *P. v.*

*H*inc ē quod postmodū septē diaconi ne
quaq; ad opus ministerū sorte uenisse

legunt: sed tantū oratione apłoz parit
 e manuū impositione uenerabilū ordi
 nant. **vi.** **H**ec igitur dilectissimi pferre
 dignū diximus. ne simpliciores quicq
 exemplo apłoz & ppharū putent dñm sortibus
 hoc in tempore consulendū. cū ma
 gos & aruolos sciam. sortilegos q̄q̄ sacre
 scripture auctoritate certissime esse dam
 nandos. quāq̄ & precedentū scōz sortet
 merito mundissime intelligant preces
 aliqd diuine clemētie inditiū de re dubia
 postulantes **eustm** **L** ut. **D**ix. r. d. suis.
 Hoc ē pceptū meū & in matt. unū apłi. 7 cet.

Da nobis dñe dñs **In matt. s. ppetue 7 felie**
^{petrie 7 felicitatis.}
 m̄. scarū. **palmas** incessabili
 deuotione uenerari. ut quas dignas m̄te
 n̄ possumus celebrare. humilib; saltem
 frequentemus obsequiis. **E. N. S. Gregori. p.**

Os qui anime famuli tui Gregori eñe
 beatitudinis p̄mia contulisti. ccede
 ppituis. ut qui peccatorū n̄ōz pondere
 premiū. eius apud te p̄cibus subleuem̄. **E**
Tuoz nos dñe q̄s tuere **N. S. Gerthrudis. v.**

precibus scōr. ut festa beate Gertrudis uir-
ginis tue sine cessatione uenerantes. & fi-
deli muniam^{ur} auxilio: & magnifico pfici-
amus exemplo. **E. In Hact. s. Benedicti.**

Om̄ps sempitēne d̄s qui p̄ glōsa beati
benedicti abbatis exempla humilita-
tis triumphale nobis it̄ ostendisti. da q̄s
ut uiam t̄ placite obedientie quā idem
uenerabilis pat̄ antecedebat nos. prela-
ris eius meritis adiuti sine errore subsequam^{ur}.

Egrediet^{ur} d̄ns de **In annūciāne d̄ni**
Samaria ad portā que respicit cap̄
ad orientē. & ueniet in bethleem ambulans
sup̄ aquas. redemptionis uide. tunc sal-
uus erit om̄is homo. quia ecce ueniet &

X ^{puti uirgo dilec} ^{tissima uir}
^{ai} ^{ann} ^o ^{pe} ^{sa} ^{dir} ^{opem} ^{fer} ^{mi}
^{seris} ^{subue} ⁿⁱ ^{domina} ^{claman} ^{ti} ^{bus} ^{ad}
^{te} ^{uigiter} **¶** ^{Quo} ⁿⁱ ^{am}
^{pecca} ^{torum} ^{mole} ^{preminur} [&] ^{non}
^{est} ^{qui} ^{ad} ^{ui} ^{det} ^{subue} ⁿⁱ. **Gla** ^{ria}
^{pa} ^{tri} [&] ^{filio} [&] ^{spiri} ^{tu} ^{san} ^{cto} ^{sub}

¶ **R**orate celi desup̄. **In nubel.** **In euatio a Ingres**

... angelus ... ma riam aut aue ma ria gra tia ple ...
na dominu te cum obedi Dignif **coll.**

Qui de beate marie uirginis utero
uerbum tuum angelo nunciante carne
suscipere uoluisti presta supplicibus tuis
ut qui uere eam dignitate credimus
eius apud te intercessionibus adiuuemur & e

Aue maria gratia plena dominus tecum **Imv.**
benedicte tu in mulieribus uelut **In. i. n. a.**

Angelus domini **Ps** Dne dicitur a De celo **Ps** Celi a
ueniet dominus **Ps** Dni e t. **v** Ex tyon species decorus
eius: ds noster in v. **Pat. m. v** Timebit gnti **R. pma**

Quia frater mei beate marie hodie celebrat
dies annunciationis loquamur aliquid in
laudibus eiusdem sacratissime uirginis.
Sed quid nos tantum? Quid actione possumus?
Quid in eiusdem laudibus referemus cum etiam
si omnium nostrum membra uerterentur in lin

guas: eam laudare sufficeret nullus. **R.**
Ingressus angelus ad mariam aue ma ria a ue

maria a gratia plena domini nus te erant
Benedicta tu in mulieribus & benedictus inter

Alior enim celo e de qua **ii** **I**uentus tu

loqui nitimur abysso pfundior cui lau
 des dicere conamus. Deum enī quē omīs
 creatura non capit. ipsa imaculato utero
 clausū gestavit. Hec enī est. que sola me
 ruit mat̄ & sponsa uocari. Hec p̄me matris
 damna resoluit. hec homini p̄dito redemptio
 nem adduxit. Mat̄ enī generis n̄ri penam
 intulit mundo. genitrix dñi n̄ri saluatore
 edidit mundo. **Benedicta** ^{tu in mulie}

Aue ^{maria gratia ple na do minus te cu}

Auctrix peccati eua. auctrix meriti. **iii**
 maria. Eua occidendo obfuit. maria uiui
 ficando pfuit. Illa percussit. ista sanauit.
 Hec enī mirabili atq; inestimabili in omni
 um rerū. & suū pepit saluatore. Que enī
 uirgo est tam sc̄a. ad quam uenire digna
 retur sp̄s sc̄s. Que tam speciosa. ut eā sibi
 d̄s eligeret sponsa. Que tam casta. ut esse
 posset uirgo post partū. **¶** ^{ut audi}
^{uit turbata est in sermo} ^{he} ^{ange} ^{li et}
^{cogita bat quauis} ^{esset} ^{ita salu}
^{ra} **Benedic** ^{ta tu in mulieribus cum dixisset}

ange lus ma ria turbata est in ser mone
u. cogit. In. u. h. a. Ecce in nubibus. Ps. Exultav
Ecce ueniet ds & homo. Ps. Os nr ref. a. Sup solumz ps

Hec est dñi templū. fons signat' ille. & **l. iii.**
 porta in domo dñi clausa. Ad hanc namqz
 ut dixi sps sēs descendit. huic uirtus altissi
 mi obumbravit. Hec est immaculata coram. fe
 cunda partu. uirgo lactans angloz & homi
 num nutriens cybum. Merito naqz beata
 uirgo a nobis p̄conio extollitur singlari.
 que singlarē cōmerciū mundo prebuit. **R.**

Virg autem ange lus ad mari am ne tu meas mari
a inuenisti gra tiam apud domi num. V. Ecce
concepies & paries filium & uocabis nomen eius ihe sum.

Deniqz tantū se ad celi fastigia. **l. v.**
 subleuauit. ut uerbū in p̄ncipio apud dñm
 de supra celi arce susceperr. **O** felix maria.
 & omī laude dignissima. o genitrix glōsa. o
 sublimis puerpa. cuius uisceribus auctoz
 celi tūz qz cōmittit. **O** felicia ocula lacten
 tis labris impressa. cū int' crebra iudicia
 reptantis infantie. utpote uerus ex te hominis.

Significetur uirga **Ps** Cantate. **ā** **Q**uia dicit gabriel **ps**.
Dñs regnauit exul. **ā** **Q**uia maria. **Ps** Cantate d. n. **v** **S**uper te d.
Par. **v** **O**ne ds uirtutu **e**us. **I**ntit. **O**ulus

est gabriel. Rec. Rec. in aduentu d. & dabit
illi dñs sedem dauid patris eius & regnabit in
do mo ia. cob me ternum. & regnu
us non erit. si nis. & regnabit. & dabit au

tem maria ad. alige lum ecce ancilla do.
mini fiat mi. chi secundum uerbum tuum. & Spi
ritus sanctus supueniet cum diraxer angelus a te
maria. a ecce ancilla. & Apusti uirgo. & Quo nam
v **E**legit eam dñs. **ant sup t. B**enedicta tu in mit.

ā **D**abit ei dominus. **ā** **M**aria aut. **ā** **Q**uomodo fiet istud
ā **B**eatam rhe dicent. **ymnus F** it porta xpi **cap**
Aue maria grā plena dñs tecū sps scs sup
ueniet in te. & uirtus altissimi obumbra
bit t. quod enī ex te nascet sem uocabitur
filius dī. v. Vox clamantis. In eū. ā **B**eatā et maria

O s qui hodierna die uerbum tuū **coll**
in beate marie uirginis aluo coar una
reuoluisti. fac nos ita hunc diem pagere.
ut tibi placere ualeamus. & ad pma Angelus
ad m. ā. Veni & libera nos deus noster. **evovae**

Sps scs in te descendet maria. ne ti **capit**
meas habens in uero filiu di. **& Veni ad libe**
randum nos domine deus uirtutum. **& Et ostende facie**
tuam & saluti erimus. **Domine deus. Et. & Veni ad. & Timeb**

Su mentibus nris dne uere fidi sacra **con**
fimenta confirma. ut qui conceptu de uirgi
ne dm ueru & homine confitem. p eius sa
lutifere resurrectionis potentia ad etnam
puenire meream leticiam **Et. a In tuo ad. n**

Ecce dns ueniet & omis sci eius cum eo **capit**
& erit in die illa lux magna. & eribunt de
ibrlm. sicut aqua munda. & regnabit dns
in etnum sup omis gentes. **& Ostende nob dne**
misericordiam tuam. **& Et salutare tuum da nobis. omis. & De**

Giam tuam dne mentibus nris **con**firmo nri dne
infunde. ut qui anglo nunciante xpi fi
lii cui incarnatione cognouim. p passionem
eius & cruce. ad resurrectionis glam pducam. **Et**

Suscipe uerbu **ad. nonam a** Tuam dne **cap**
uurgo maria quod t a dno p anglm trans
missum est. concipies p auuē dm pares
& hominem. ut benedicta dicaris int omis
mulieres. **& Sup te ibrlm oriet dns. & Et gla eius**

incedebit. dicit. Sta Sup. v. Dñe ds uirtutu e. coll

Domps semp ds. qui coetnū ē filiū hodie
promundi salute scdm carnē spū scō con-
cipiendum angli ministerio beate marie
semp uirgini declarasti. adesto ppiti pto
tuo. ut ad eius natiuitatē pace concessa li-
berioribus animis occurrām. *Et e. eid.*

ad. ij. vesp. a. Benedicta tu. vt sup in laud. cap.

Dabit ei dñs sedem dauid patris. & regna-
bit in domo iacob in etnū. & ipse erit ex-
pectatio gentiū. *Quo modo. v. Ideo q.*

Egrediet. u. ga. d. h. v. Bēthleem non est minima
in principibus iuda et te enim eriet dur qui regat popu-
lum me. um isra. et ipse enim saluum faciet populum
suum a peccatis e. o. rum. e. v. v. a. e. Magnif. *coll*

Exaudi nos dñe scē pat om̄ps sempitne
ds. qui p beate marie sacri uteri diu-
ne gr̄e obumbrationē uniuersū mundū
illuminare dignatus es. & p̄sta ut quod
nr̄i meritis non ualem̄ optinere. eius p̄-
sidus adipisci meream. *Et dñm nr̄m*

Exaudi dñe p̄ces nr̄as *hact sc̄i leonis.*
quas in sc̄i confessoris tui atq̄ pontifi

cis leonis sollempnitate deferimus ut qui
tibi digne meruit famulari eius inter
tibus meritis. ab omnibus nos absolue peccatis

Concede q̄s om̄ps d̄s *In stat. s. eu femie*
s̄c̄e Eufemie meritis n̄ris exultare meritis
& beneficia referre suffragis. Et

Benedictio pomorū. Benedic d̄ne h̄c fructū nouū
pomorū uel arborū p̄uocationē sc̄ssimū nom̄is
tui ut qui utitur ex eo sit sc̄ificatus. p̄ d̄m

Uedep̄camur om̄pe et̄ne d̄c p̄it̄ uet̄ū beati x̄po
ph̄or̄i martir̄is i cuius i cul̄ memoria agim̄
ut benedicat h̄c fructū nouū pomorū ut q̄ esu
ūdicte arboris iuste m̄ctis sc̄t̄tia multat̄
hoc degustato p̄ illustrationē unigeniti filii
tui redemptoris ac d̄i n̄ri ih̄u x̄pi ex̄pietur
sc̄i x̄pi benedictione sic om̄ia ben̄dicta. atq̄
sc̄ificata. depulsis antiquis hostis i iudic̄is cum
salubritate mentis p̄ eundē d̄m n̄r̄m ih̄o

*De uno m̄ctur sup̄ psalmos iustis ḡminabit fructu s̄c̄i
florebit iudic̄is illa. ym̄ d̄m iustis
sup̄ m̄ḡ. filie iherusalem*

ate deserimus
famulari eius
nos absolue
In stat s
finit exultare
iustitias
edic dñe he
trone scissim
it scificat
p̄t uerū
cul memera
iouū poray
at setetia
me unigenit
hu xpi
om̄ia bene
hostis
ude dñm

Incipit de festiuitatibz san̄
In pace
Inuitat
Regem mar
tyrum dominum venite adoremus ac v ia
In celestibus regnis sanctorū habitatio est ac v ia
requies cor̄ ac v ia ac v ia ac v ia **B**eatus
qui meruit dominum ac v ia in mandatis e
pit nuntius a e v ia ac v ia ac v ia **C**orrens
ent nomen eius generatio rectoꝝ be nedicte
De ore prudentis procedit mel ac v ia dulcedo mel
gua e us a e v ia fauus distillant labia e us a e v ia
via **Q**uam dulcia faucibus meis eloquia tua domi
sup mel & fauam om̄ me o fauus **H**ie ierusa
lem venite & uidete marty rom̄ cum coro na
quod coronauit eum domi nus in die sollempnitatis
q̄ len̄ e ac v ia **Q**uoniam
confortante seras portarum tuarum benedixit filius
in die **S**up laud̄ **S**ancti tu domine flo
bunt sicut lilium ac v ia & sicut odor balsami erunt ante te
ac v ia **H**ie iherusalem venite & uidete **In eius a**
martyrom̄ cum coro na q̄ sa coronauit eum dominus in
die sollempnitatis & locut̄e ac v ia ac v ia **De plūb̄**
Hie iherusalem venite & uidete martyrom̄

Tristitia uestra aeterna conuertetur in gaudium aeterna
mundus quidem gaudebit uos autem conuertetur
sed tristitia uestra conuertetur

Precio sa in conspectu domini in aeterna uia mortis sancto
rum et uis aeterna **I**n conspectu agni amici sunt
stolis albis et palme in manu bus et ornamentum

Lux perpetua lucebit sanctis tuis domine aeterna
temporum aeterna aeterna **L**eti cia sempiterna
supra capiti ra eorum **S**up laud

Sancti tui domine **S**ancti et iusti in domino gaudent
aeterna uos elegit deus in hereditatem sibi aeterna **V**er leti
tie in tabernaculis sanctorum aeterna aeterna **S**ancti
tui domine sicut palma flore bunt aeterna aeterna evocae

Absterget deus omnem lacrimam ab oculis sanctorum et iam non
erit amplius neque luctus neque clamor sed nec ullus dolor quo
niam prius intransierunt aeterna **L**ux perpetua
lucebit sanctis tuis domine aeterna aeterna

tas temporum aeterna aeterna aeterna **S**anctorum no
mina scripta sunt in caelis gaudent cum christo aeterna **I**n

Presta quod omnipotens **M**artini **T**iburtini **&** **V**aleriani **M**ar
tis ut qui sanctorum tuorum **T**iburtij **&** **V**aleriani **&**
Marini sollemnia colimus eorum etiam uirtu
tes imitemur **E** **I**n **M**artini **S**ancti **G**eorgij **M**ar

Os qui nos hodie beati Georgii martiris tui
meritis & intercessione letificas. concede
propitiis ut qui eius beneficia poscimus dono
tue gratie consequamur. **Et In tract. s. marci ev.**

Filie iherusalem veni et uidece euanglistam **cott.**

Os qui beatum marcum euanglistam tuum euangeli-
ce predicationis gratia sublimasti tribue quod
eius nos eruditione perficere & oratione de-
fendi. **Et Invitat. Aev ia. Regem euanglistam. In u.**

Manete in dilectione mea sicut dilexi uos aev ia. **Ps. Celi em.**

Si diligitis me mandata mea seruare aev ia aev ia aev ia. **Ps. Bndca.**

Si dilexeritis me & uerba mea in uobis manserint quodcumque
petieritis fiet uobis aev ia aev ia aev ia. **Ps. Cructaur.**

In omnem terram exiit. **Pat. nr. Rea. in buario.**

Int. Dixit ihesus di. Quis uirum habebit amicum

& uirtute magna reddebant apostolo in testimonio

um resurrectio. **nis ihesu cri. in domini no. in ae**

v ia ae. v ia. Reple. vi. quidam spiritu sancto lo

quebantur uerbum dei cum. **fiduci. a. Testimoni.**

Candidi facti sunt nazarei eius aev ia splendorem

decederunt aev ia & sicut lac coagulati sunt aev ia

aae. **v ia. In omnem terram exiit foris**

eo rum & in fines orbis terre uerba o. rum. **ti.**

6 **R** *F*ue iertm *v* Quoniam *In ev. a* Si cognouissetis
me & patre mou utiq; cognouissetis & amodo cognoscetis
eum & uidistis eum. *ae via ae via ae via* *In matt. sci*

Ore itaq; omnes ds. ut incedente beato *vitale m.*
vitale martyre *martyre* tuo. & acunctis ad
uersitatibus liberemur in corpore. & a pra
uis cogitationibus mundem in mente. *P*

Tanto tempore uobiscum sum *In matt. philipp. Jac.*
& non cognouistis me philippe qui uidet me uidet & pa
trem meum *ae via e uo uae* *cott*

Ds qui nos annua aptoz tuoz philippi &
Jacobi sollempnitate letificas. psta qd ut
quorum gaudemus meritis instruiamur
exemplis. *P In vii* *ae via* *Regem aptoz*

Manere in dit. a Si diligitis me *a* Si diligetis *scdm*

Ist. *V*rit ihc. d. s. Non tur *Johannem*
betur cor ur̄m. Creditis in dñm. & in me cre
dite. *Et ret. Omne* *lectionis e iusdem*

Erigena est ad dñm fr̄s maior intentio.
ut uerba sc̄i euangli. que in auribus no
stris sonuerunt. etiam mente cape utiq;
possimus. *R* *V*irtute *v* Reple ti. *q. ii.*

Ait eni dñs ihc. Non turbet cor ur̄m *Cre*

ditus in dñi. & in me credite. Ne morrem
tanquã homines tmerent. & ideo tur baren
tur. consolatur eos. etiam se dñi ctestans.

Isti sunt agni nouel u qui annunciaue runc a e
u qui a modo uenerunt ad fon tes repleti harita co
aev ia ae v ia. **I**sti sunt qui uenerunt ex mag
na tribulatio ne & lauerunt stolas suas in san guine
mag ni modo uenerit. **III. C** reditis inqt

in dñi. & in me credite. Sed quid e quod se
quit in domo patris mei mansiones multe
sunt. nisi quia & sibi metuebant. unde &
audire debuerunt si turbet cor urm. **R** Can

didi facti. **Sup laud a** **S**icognouissetis. vo supra
a Domine ostende nobis patrem & sufficiat nobis a e v ia. **6**

evoyae a philype qui me uidet uidet & patrem meum **6**
a e v ia. evoyae a Xpistus est uia ueritas & uita a e
v ia a e v ia. evoyae a Ecce quomodo computati
sunt inter filios dei & inter sanctos fortilorum est a e v ia

evoyae. **Maia a** **N**on turberit cor uestrum neq
formidet creditis in deum & in me credite in domo pa
tris mei mansiones multe sunt a e v ia a e v ia. evoyae

Isti sunt uiri sancti. **In inuentione s. crucis**
ymn. Vixilla regis pdeunt. **O**enit aut hoc myon
Cefumma.

Sincero ministerio gubernavit pietatem
tuam semp exoreit. **E Inuitat.** *Veni te*

adoremus do mi num qui suspensus est in li gno. Ve nite.

Cruce benedicta inter dominus qua carne **Sup. hoc nos a**
pepen. *dit atq; cruore suo vulnera nostra lauit aevia evorae*

ps *Une dñs nr a Dulce lignum dulces clauos dulce pondus*

sustinuit quod dignum fuit portare precium huius seculi ad

via. evorae p Celi enarr. a Lignum vite cruce tua domine

manifestatum est mors enim p illam damnata est et mundus

annus p illam illuminatus est omnipotent domine gloria

ubi aevia. evorae. Dñi est tra. v Hoc signum crucis erit

Anno ducentesimo tcesimo ticio **te prima.**

Regnante uenerabili dñi cultore magno ui
ro constantino in anno sexto regni eius gens

multa barbaroz congregata e sup danubiu.

parata ad bellu contra romanu. **Et Dulce**

lignum dulces clauos dulce pondus fu

quod dignum fuit portare precium huius

sanguinis. v Hoc signum crucis erit in celo dum do

minus ad iudicium dum uenerit. quod dignu

Nunciatum e aut hoc regi constantino. **ii**

Quia ipse congregans multitudinē exerci

tus pfectus e in obuiam eoz. et inuenit eos

deo in uno cor
ut efficiens immu
accesum habent
hoc signu crucis
cruce adoranda
admira
patibulum
bis ad pena
lectisti pdeste
it eade fidei
aduersus defen
p saluet p fidei
Eod die s. die
cor. In ev. a
e theodoli nam
alio imminente
E item eode die
menat. a
mificis e confes
gregibus quos

in romane partib; & erant secus danubiu
videns aut quia multitudo esset innumera
vultu contristatus e ualde & timuit usq; ad
mortē. **R** Hoc signum cruce erit in celo

dominus ad iudicandum uene rit tunc manifesta
sunt abscondita cordis uostri. **C**um sederit
filius hominis in sede maiestatis sue & ceperit iu
dicare seculum p ig nem Tunc manifesta

Illa u nocte uenit uir splendidissim; & susci
tauit eum. dixit q; ei Constantine noli ti
mere. sed aspice sursum in celum & uide. Et in
tendens in celum uidit signum crucis xpi lumi
ne claro conspicuum: & desup litteris tituli
scriptum in hoc uinces. **O** crux benedicta

que sola fusti digna porta re regem celorum
ad omnia num. **O** crux admirabilis euacuatio uil
nerum restitutio sanu ta uim. Que sola

Hele na constantin mater the soliman **A. sup laudat**
perit a e via e uo vae. **T**unc precepit eos omnes igne co
mari at illi uidentes tradiderunt iudam. a e via e uo vae

A helena sancta dixit ad iudam comple desiderium meum
& uide sup terram ut ostendas michi quid dicatur caluarie
locus ubi absconditum est preciosum lignum dominicum

... a e via e uo vae
... uobis sancta
... commotus est
... e uo vae
... obedi
... autē c
... ulum. e
... omne no
... flectat cele
... lingua co
... di partit
... fugit par
... uideri dicit
... nos q; dne
... ut saluē
... ligni clausura
... fides ap
... peccati n
... amore sanati
... a e via e uo vae
... Ob
... sup fam

¹¹⁺¹¹¹¹ⁿ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹ ¹¹¹¹
 aevia. **evovae** **ā** Cumq; ascenderet iudas de lacu. puenit
 ad locum ubi iacebat sancta crux aevia. **evovae** **ā** Cum
 orasset iudas commotus est locus ille. in quo sancta crux
 iacebat aevia. **evovae** **capitulum**

Xp̄c factus est obediens pro nobis usq; ad
 mortē. mortē autē crucis: ppter quod &
 d̄s exaltauit illum. & donauit illi nomen
 quod est sup omne nom̄. ut in nomine ih̄u
 omne genu flectat̄ celestiū t̄restriū & infer
 norū & om̄is lingua confiteat̄ quia dñs ih̄c
 xp̄c in gl̄a ē d̄i patris. **v** Adoramus te xp̄e & ben.

Secē crucem domini fuge partes aduersę. **In euslio. ā**
 int̄ leo de tribu iuda radix dauid a e via. **evovae** **coll.**

Miseric̄ie tue nos q̄s dñe continuiū comitetur
 Laurilium: ut salutē quā p̄ adam in pa
 radiso ligni clauserat temerata p̄sumptio.
 ligni rursūm fides aperiat. **Et ad iiii. cap.**

Xp̄c peccata nr̄a p̄tulit in corpore suo sup
 lignū. ut peccatis mortui iusticie uiuam?
 cuius luore sanati sumus. **v** Hoc signum crucis
 erit in celo aevia aevia. **v** Dum dominus ad iudican

dum uenerit. **alt. alt.** Gl̄a p̄. **v** Crucē sc̄am subit. **coll.**
Respice dñe sup familiā tuā. pro qua dñs nr̄s

n̄ dubitauit manibus tradidit nocentium. & cruci subire tormentum. Qui tec. **ad. vi. cap.**

Reconciliauit nos xpc̄ in corpore carnis sue p̄ mortē crucis. exhibere nos sc̄os. & immaculatos. & irrep̄hensibiles coram ipso. **Crucem sanctam subit. ae via ae via. Qui infernum con-**
fregit. at. at. Adoramus te xpc̄. & benedic. coll.

Presta q̄s om̄ps d̄s. ut qui n̄ris excessibus incessant̄ affligimur. p̄ unigeniti tui passionem liberemur. **Qui tec. ad Honam. cap.**

Reconciliati sumus deo p̄ mortē filii sui iustificati in sanguine ipsius. multo magis reconciliati salui erim̄ in uita ipsius. **Adoramus te xpc̄. & benedicimus tibi. ae via ae via.**
Quia p̄ crucem tuam redemisti mundum. at. at. Adore-
mus crucis signaculum. & quod saluus sum̄. sac̄m̄. coll.

Da q̄s om̄ps d̄s. ut qui in tot aduersis et n̄ra infirmitate deficiam̄. inueniente unigeniti tui passione liberemur. **Qui tec. cap.**

Conuiuicauit. **ad. ij. vesp̄s. a. H. ele. na. con.**
nos xpc̄. donans nobis om̄ia delicta. & se ipsum tulit de medio. affigens cruci expo-
lians p̄ncipatus. & potestates tradidit

confident. palant triumphant illos in se
 met ipso. *Ad hoc signum crucis ad magn.* *O.*
 bene dicta que sola fusti digna porta re regan
 celo rum & dominum. ae. *VIA EVANG.*

Qs qui pro nobis filium tuum crucis **COH**
 patibulum subire uoluisti ut inimici a no
 bis expelleres potestate. concede nobis qd fa
 mulis tuis ut resurrectionis glam cleguam. *E.*

In mat. sci Johis eius cap. **Q**ui uicerit dabo
 ei sedere. *In omnem terram In eius a filie iert.*

Qs qui conspicias quia ^{nos} undiq; mala **COH**
 nra perturbant. concede ppitius. ut beati
 uobis euagliste incessio glola nos ptegat. *E.*

Inuitat a ev ia Regem apostoloru s. & V irtute
Repleti sunt. & Ibi sunt. & Candidi t. Iupt. a. Si cog
no uisletis me. In eius a. filie iertm. coh. E
 cctam
 tuam dne benign? reet. *In mat. s. Domitiani epi.*

Miscdie tue nos qd dne sci pontificis tu
 domitiani pia comendet oratio. cui
 hodie celebrat in conspectu tuo pciosa
 confessio. *E In mat. s. Gordiani & Epymachi.*

Qa qd omips ds. ut qui beatoru martyru
 tuoru Gordiani & Epimachi sollempnia

colimus: eorum apud te intercessionibus adiu-
uemur. **In nat. s. orat. Heri & Achille**

Semp nos dñe martyri tuorum heri & Achil-
lei atq; pancrati foueat q̄s beata sollempni-
tas: & tuo dignos reddat obsequio. **In nat.**

Ds qui pp̄lo tuo sem̄ dedisti. **Seruatū ep̄i**
Seruatū p̄dicatore. concede ut tanti con-
pontificis intercessione & tue pietatis defen-
sione ab om̄ibus ubiq; liberemur aduersis
& tranquilla p̄sp̄itate in tua laude letem. **In nat.**

Inuit. de vita. Regem Confessorum In. n. a. In celis.

Seruatū dñi seruus. licet mentē te p̄ma
Seruus nequaquā magnitudo reuelationū
extolleret. neñ tam post dñice uisionis hono-
rem. patria neq; collucutionis dulcedinē. addā
amaritudinis sentiret. uti plenius mali bo-
niq; dñi oleentiam sciret. quom̄ paulus post
sc̄i celi paradisiq; dñi conspectū. damascē-
norū metu demissus ē in sporta p̄ murū. ita
in quā seruus dñi seruatū. ut fama ē. ut dū
romulidarū municipia erierat. cū late u-
gantes hūnorū incidit phalangas. **Blas.**

Capitur. discutit. trahit. uinculis. **ii.**

mancipat. Sed enī is qui lumine cælico pa-
 stores bethleemico olim circumfuit. quiq;
 hinc anglico aptos clauso de carcere pdu-
 xit. idē in una nocturno in medio hostium in
 tenebris seruiato seruatio. insigne iubaris de
 celo indulsit. Rem custodes castrorū conspere
 re. quædā q; his & diuine dignitatis p̄sone
 in consolationē uinctati apparuere. Aurora
 oritur. a uigilib; res cognita p̄dit. captiuus
 poscit. p̄ducit. pro illo. contra q; illum multi
 multa p̄fant. Sed ut dissolueret dñs concili-
 um uanitatū quæadmodū in contione uide-
 orū in similitudinē angli uultus stephani
 p̄thomartyris emicuit. haud secus in tumu-
 tu hūnorū facies seruatiāna solis instar re-
 splenduit. **De ore prudentis. Quia. 119.**
Dissidentibus p̄inde sententis partū. uni
 seruandū denuo tradidere seruatiū. ceteri a.
 lius alio p̄gentaculoz disp̄gunt desiderio.
 Postquā exempta fames epulis mense q; remo-
 te. rursus expectaculo captiuū p̄poscere. Abut-
 nunciū & redit. signū q; mirabile dictū
 retulit. illum scilicet campo sopore sopitū

iacere aquilam q̄ grandē pone assidentem
al e unius tegmine umbram dormienti
parere. altera ueluti flabello aurā ciere. Lu-
unt barbari certatī accurrentes. extimuerūt
q̄ parit̄ uidentes. Facto ministerio aquila
repetit̄ etheris alta. Seruatius accurrentiū
strepitu somno excitur. in medio sistit̄. q̄ gen-
undec domo. quā exerceat artē. quā colat reli-
gionē exquir̄. Om̄ celi tantū se adorare p-
fiterur. *R. Si līe ierusalēm. sup laud S̄cī tui dñe.*

Da q̄s om̄ps d̄s. ut *In nat̄. s̄. Urbani* con-
qui beati Urbani m̄ris atq; pontificis
sollemnia columus. eius apud te int̄cessio-
nibus adiuuē. *E In nat̄. s̄. Nichomedis*

Os quinos beati Nichomedis m̄ri tui me-
ritis & int̄cessione letificas. concede pro-
pitius. ut qui eius beneficia poscim̄. dono-
tue gr̄e consequam̄. *E In nat̄. s̄. Martellini*

Ds qui nos annua beatorū m̄m & Petri m̄-
tuorū Martellini & Petri sollemnitate. leti-
ficas. concede ppitius. ut quorū gaudemus
meritis. puocem̄ exemplis. *E In nat̄. s̄. d̄*

Os qui multitudinē p̄ptorū nefariū m̄-

beati bonefati mris tui atq; pontificis in
stantia ad agnitionē tui nominis uocare
dignatus es: concede ppitius. ut qui eius sol
lemnia colimus. etiam patrocina sentiamus. **E**

ac nos q̄s dñe d̄s nr̄ **In nat̄. s. Primi & fe**
scōz tuoz prami & feliciani liciani m̄
semp festa sectari. quoz suffragis p̄tectionis
tue dona sentiamus. **E In nat̄. s. Barnabe**

S cuius monente gr̄a beatus Bar **ap̄t̄i**
nabal ap̄t̄s una cū scō paulo segregatus e
ad p̄dicandū gentib; euāḡliū xpi filii tui.
concede ppitius. ut gentiū pp̄ts. eū piū a
pud tuam misericordiā sentiat. quē et̄ne uite
te largiente meruit habere p̄dicatōrē. **E In**

scōz nr̄m tuoz nat̄. s. Basilidis. Cirini. &
Basilidis. Cirini. Haboris. & Nazari q̄s dñe
nobis ^{natalia} quotiua resplendeant. & quod illis contu
lit excellentia meritoꝝ. fructib; nr̄e deuotionis
acrescat. **In viḡt. s. Johannis bapt. scdm**

ut in dieb; herodis regis iudee **Luca m̄**
sacerdos quidā nomine zacharias de uice
Abia. & uroz illi de filiabus aaron. & nomen
eius elisabeth. **Et ret.**

Venturus in carne. *Omel. venabilis Bede p[ro]ph[et]a*
dñs & redemptor n[ost]r. multos dispensationis
sue testes p[ro]misit. & nuncios. qui diuisis israeli-
tice plebis tribubus orti. non diuersa fide sed
uno eodē q[ue] p[ro] omnia sensu. eiusdē incarnationis
mysteriū p[ro]ph[et]ando p[re]cinerent. hor[um] ultimus
& quasi limes quidam legis & eu[ang]li figure &
ueritatis ioh[ann]es apparuit. dñō attestante. q[ui] ait.

Lex & p[ro]ph[et]e. usq[ue] ad iohannē. ex eo regnū d[omi]ni eu[an]-
gelizat[ur]. Vnde etiā plusq[ue] p[ro]ph[et]a dictus ē. quā
q[uo]d ceteri alonge p[ro]ph[et]ando solum p[re]dixerant. ille &
p[ri]mo uenturū p[ro]ph[et]ando significauit. & mox
uenientē ostendendo monstrauit. *ii.*

Qui certe grā dispensationis n[on] solū iustis. sed
et pontificali stirpe ortis parentib[us] nat[us] assen-
tur. Fuit enim sacerdos sicut ex lectione eu[an]-
g[eli]ca audiuius nomine Zacharias de uicē
abra & uxor illi defiliabus aaron. & nom[en] eius
elisabeth. Erant aut[em] iusti ambo apud deum.

Iustus quippe parentib[us] ē genit[us]. ut eo confiden-
tius iusticie p[re]cepta plebi daret. quo hec ipse
dedit[us] n[on] quasi nouicia. sed uelut hereditario iure
p[ro]genitoribus accepta seruaret. De sacerdoti

sapia ortus est. ut eo potenti mutatione sa-
 cerdotu p̄conaret. quo ipsu ad sacerdotale genus
 q̄ congruenti **iii** **I**ptinere claresceret.
 translatione legalis. & substitutione **et** **aug** **h**
 sacerdotu. qua summi iuxta lege sacerdotis futu-
 r̄ p̄haret. Qui cu & ipse summus sacerdos scdm
 lege existere posse uideret. maluit docente un-
 scilicet incommutabili ratione ueritatis. noui sa-
 cerdotis p̄co. qua successor & heres existere uerit.
 datur doctus in spu. uocatus in desertu p̄p̄tis no-
 in testamti sacramta p̄dicare. qua ad se ueni-
 entib; in templu glouissimo illo tunc teporis
 sacerdotu uetis officio p̄esse. Pretulit longa
 solitudinis sitim. & esurie. continuus hostia-
 rum sollempnis. pilis cameloz & cinctu zone
 pellicie auro textas pontificu postposuit stolas.

Sup. i. vesp. a. **6**
 precursor domini. **6**
 et iste uinum & siceram non bibit. & omne immundum
 non manducabit ex utero matris sue. **6**
 et nomen eius uinum & siceram non bibit & mil ti un-
 uitate eius gaudebunt. **6**
 in spiritu & uirtute helie. **6**

Omnes...
 ut multos dispensat
 uncios qui dicitur
 orti non diuersa fide
 au. euidet meam
 cinerent. hoc uerit
 i legu & iugis figur
 t. dno attestante
 nne. ex eo regni d
 q̄ p̄pha dicitur
 dum p̄dicant
 do significauit
 onstrauit. **ii**
 omis n̄ solu uis
 s parentib; nat
 sicut ex lectione
 re Zacharias de
 ul axon. & nom
 et ambo apud de
 genit. ut eo consti
 lebi dicit quo her
 tar hereditario iure
 seruari. De sacerdot

ffecam. evoyae. Tu puer ppheta altissimi uocaberis
ris pteibus em ante dominum parare uas etas. evoyae

Vt queant latus resonare fibris. *hymnus*
gesto famuli tuorum. solve polluta labi reatu
iobis. **H**uncius cesso ueniens olimpo te patri
magnū fore nasciturū. nomē et uite seriem gerere
de ordine promit. **I**lle pmissi dubius supni p
didit prompte modulol loquere. sed reformasti
genitū pempte organa uocis. **V**entris obstruso
positus cubili. senseras regem thalamo manentē.
hinc parentis nati. meritis utiq; abdita pandit.

Aura deserti teneris sub annis. cuiū turmas fu
gientis peristi. ne leui saltē maculare uitā. famur
posses. **P**rebuit hirtum regim camelus. arcub.
sacris strophium bidentes. cui latex haustu socia
ta pastū. mella lochustis. **D**uisio **C**eteri tan
tū cecidere uatū. corde p̄sago uubar affuturum.
quidē mundi scelus auferentē indice p̄dis.

Non fuit uasti spatium porbus sanctior quisq;
genitus iobe. qui nefas seculi meruit lauante
tingere limpha. **L**audibus ciues celebrant sup
ni. reds simplex. parit q; urine. supplicet et nos
uetriam precamur parce redemptis. **Am. cap**

Audite in saecula & attendite populi de longe. dominus
 Ab utero uocauit me. de uentre matris mee
 recordatus est nominis mei & posuit os meum
 ut gladium acutum. sub umbra manus sue p
 terit me. **P**recursor domini uenit de quo ipse
 statuit nullus maior inter natos mulierum
 iohan ne bap tista. **H**ic est enim propheta
 & plusquam ppheta de quo ipse ait nullus

Ingresso zacharia templum domini appa **In eust. a**
 nit e i gabriel angelus stans ad extris altaris incensi.

Oresta q's om'ps d's ut pop'ls **cott.** **evovae**
 tuus ad plene deuotionis effectum beati io
 hannis baptiste natalitus pparetur. quem
 pmissisti filio tuo parare plebe pfecta. **Ihu x d**
 Regem p'cursoris dominum **venite. Inuit**
 adore inus. **Venite exultemus domino. In p'cat.**

Omnisquam te formarem in utero nouite & antequam
 progredieris **sanctificauit te. Ps Deus in exovae**
 Ad omnia que mittam te dicit dominus tibi ut tunc
 que mandauero tibi loqueris ad eos. **evovae a d' p'**
 Ne timeat a facie eor' quia ego tecum sum dicit d'ns

Sollemnitate nob' duertor' mart'ru' fi's
St' r' b. te. prima

km̄. uite p̄sentis occasus. & suscepta ab eis.
pro xp̄i nomine passio consecrauit. Quintimo
da namq; ueterū relatione didicimus. inuul-
los martyru. p̄stratos gladio. igni alios contere-
matis. cīptures bestiarū. dilaceratos dentib;
innumeros etiā. uarijs torm̄toꝝ cruciatib; af-
fectos. sp̄reta sui corporis morte xp̄iane fidel-
testimoniū reddisse.

Fuit ho mo missus
de cui nomen iohannes erat hic uerit ut
stimoni um phiberet de lumi ne & parare domi
no plebem p̄ fec tam **E**rat iohannis

B in deserto p̄redi cans b̄ptismum pe
eatus ū baptista ioh̄s. cuius **ii.**
nunc festiuitate letamur. celestia mundo
gaudia sterili ab ut̄o. hodie natus inuenit.
Et uili quide. iam indubitata gl̄a. regnante.
confessi sunt d̄i filiu. hic aut̄ ce nascitur. im
d̄m p̄ph̄alis sp̄s illuminatione p̄uidit. &
natum. p̄uilegio gr̄e singlaris ostendit. In
tantū aut̄. specialis in eo. p̄fussit electio. ut an-
temererē annunciare d̄m. quā nascendi
iniciū. uel linguā que nunciare possit acq̄

Elisabeth zachari e magnum in rum ge nu

iohannem baptistam precursorem do mi ni qui
iam domi no prepara uit in here mo
tu it homo missus a de o cu i nomen io hannes

qui inuam **iii.** Denique elisabeth
ueta uetus mulier et noua mat que ante
partum suu de futi filii letabat **ii.** officio
uementi ad se beate marie in ipso salutar
onis occur su ait. Ecce ex quo facta e uox sa
lutationis tue in auribus meis exultauit in
gaudio infans in utero meo. Quia e hoc mi
raculi fis que tantorum nouitas gaudioru
ut habere se in utero elisabeth testaret in
fante qui necdum semetipsu sentiens ani
cum iam sentiret aduentu. **R.** Pri us quam
te forma ran in utero no ui te a an te quam
cei res de uen tie sanctifica ui te a propheta m
ingenti bus de di te **v.** Ecce dedi uer
ba mea in ore tu o ecce constitui te sup gen
te gna et propheta **in ii. h. a.** **M.** i sic do **6.**
minus ma num suam et tetigit os meum et iphe
tam in gentibus fecit me donatus e uox a e. **P.** Cu **6.**
in uocare. **a.** Ecce dedi uerba mea in ore meo ecce
constitui te sup gentes et regna. **P.** Verba mea

A Dominus ab utero uocauit me de uentre matris
mee recordatus est nominis mei. *Ps. Dñs dñs m̄. v. Loquuta dñe te. iij*

Vere hic omnium beatissimus paruulorum qui
intra uiscera matris adhuc conelusus ad
se saluatorem mundi qui necdum sermone po
terat prophico gaudio reuelauit. Nullus
ignorat hinc omnem paruulum omnem par
uulum matris utro p̄deunte. intra ipsa lu
cis exordia mestis concrepare uagibus. sed
solum baptista dñi ultra legem nascentium
natiuitatem suam leticie exultatione pre
uenit.

Descentur angelus domini ad zachariam dicens accipe puerum in se nocte re tu a q̄ habebit no men iohan nes bap tista
Iste est puer magnus coram domino nam a manu
eius cum ipso est et habebit

Et quae decuit fieri ut de
matre sterili nasceretur. qui fecunditatem ur
ginis reuelabat. quatinus mirabile partum
mirabiliter natus ostenderet. Illud etiam quae
stupendum. quaeque magnificum quod zachari
as sacerdos patris futuri prophetae. quia hoc ip

sum quod gerebat anglo loquenti n̄ credi
dit. uti loquentis amisit. donec p̄missione
completa. natus hominis noui p̄co. pat̄ne
lingue uincula relaxaret. **R.** Hic p̄cur

for daretur. **Lucerna** lu cent ante. **domi** num
ipse est e. num iohan. nes qui uiam do mi. no pre
para. ur in. here mo. sed & agnum de i. de
mon. sta. bar. & illumina. bar. mentes. homi
num. **I.** ple. preibit ante. il. sum in spiritu &
unui. te. he. li. e. & illumina. bar. **VI.**

Os quod angls clauserat p̄missus ab an
gelo siluis reserauit. Nam cū de nuncupa
tione paruuli cognatoꝝ uicinoꝝ q̄ hesi
taret arbitriū p̄prietatē ueri nominis quā
ab anglo dictante didicerat recepta p̄
stari facultate sermonis pat̄ mutus subi
to apuit ut cuius natiuitatē p̄ceptione
celesti tacitus expectabat nati uocabulū
loqueret & agnosceret anxius senex p̄ eū
se sibi redditū. quē de se n̄ crediderat na
sciturū. nec dubitaret ultra celit̄ illum
ut p̄missū fuisse. uel natū cui causa & a
missus p̄babat. & recepisse sermonem.

Immuebant patri e uel quem uellet uocari e um e pa
stulans pugilla rem scrip sic di cens iohannes est no
men e uel **Ap** tum / et os zacharie e iphe taur di
cens iohs est. **In iii. h. a. P** osiut os meum domi

6.

nus quasi gladium acutum sub umbra manus sue ptece me

h.

evovae. **Ps** Dne quis h. **a** formans me ex utero seruum sibi

h.

dominus in lucem gentium ut sim salus eius ab extremis terri

evovae. **Ps** Dne in uirt. **a** Reges uide bunt e confingent

principes e adorabunt dominum deum tuum qui elegit

te. **Ps** Benedicam s. evovae. **v** Corona aut. **locet s.**

h ill. Elisabeth impletu e tempus s. lucā

pariendi. e pepit filium **Et ret om. Bede p**

P

recursoris dñi natiuitas sicut sacratissi

ma lectionis euglice pdit hystoria mul

ta miraculor sublimitate refulget quia

nimiru decebat ut ule qui maior int na

tos mulierum surrexit. maiore p cetis scis

in ipso mox ortu uirtutu iubare claresceret.

Senes ac diu infecundi parentes dono nobilis

sime plus exultant ipsi pat que incredulitas

mutu reddiderat. ad salutandu noue pcone

gre. os e lingua reuertatur. nec solu facultas

dñi benedicendi restituit. sed de eo etiam

Aphandi uirtus auget. **R.** Precursor domini ue
 nit de quo ipse te statim nullus maior inter na
 tos mulierum iohanne bap tista. **V.** hodie est enim
 propheta et plusquam propheta de quo ipse ait. **Quis?**

Sacitati fama omnes uicini ammiratio **viii.**
 ne de metu pcellunt. omniu qui audierit cur
 cumquaq; ad aduentu noui prophe corda pre
 parant. **V**nde merito sca p orbē ecclā que tot
 martyrum uictorias quibus ingressu regni
 celestis meruere frequentat huius tantum
 post dñm etiam natiuitatis diem celebrare
 consueuit. **Q**uod nullaten sine euangelica
 auctoritate in consuetudinē uenisse creden
 dum ē quia sicut nato dño pastorib; apparens
 ait angl's ecce annuncio uobis gaudiu ma
 gnū quia natus est nobis hodie saluator q ē
 xp̄c dñs. ita etiā angl's nasciturū zacharie
 pdicans ioh̄m erit inquit t̄ gaudiū et exul
 tatio: cernite in natiuitate eius gaudeb̄.

Erit enī magnus coram dño **R.** Gabriel ange lus
 dixit ei zacharie. **V.** quia cernit nascetur tibi fili ul
 nomen eius iohannes. **V.** tunc et multi innocenti
 te eius gaudebunt. **V.** tunc enim magnus coram dō

... non uinum & fice nam non bi ...
... in vniuersis ...

Iure igitur utriusque natiuitas festiua deuotione celebrat. sed in illius tanquam in christi domini tanquam in saluatoris domini mundi tanquam in filio omnipotentis tanquam in solis iusticie natiuitate omnipropto gaudium euanglizatur. In huius autem tanquam in precursoris domini in serui dei erimus in lucerne ardentis educentis exortu multi gaudere esse commemorant. Iste magnus coram domino narratur esse. de illo propheta testatur. Quoniam magnus dominus & laudabilis nimis & magnitudinis eius non est finis. Iste peccatorum consortia declinans ab omni quod inebriari potest abstinebat. ille in peccatores conuersatur. omnis peccati immunis permansit.

Liter na tos ...
... iohanne ne bap ...
... hic uenit ...
... testimonium phiberet ...

Elisabeth zacharie magnum uirum genuit **sup laud**
iohannem baptistam precursorem domini. **evange. a**
Inuenerunt patri eius quem uellet uocari eum & scripsit
dicens iohannes est nomen eius. **evange. a** Iohannes uo
cabitur nomen eius & in natiuitate eius multi gaudebant

... in vniuersis ...
... te forma ...
... gentibus ...
... natiuitate ...
... quia ego ...
... qui nos ...
... uerba mea ...
... gentes & ...
... cedebas & ...
... loquar ...
... sempiterna ...
... rectum ...
... baptista ...

Inter natos mulierum non fuerit maior iohanne baptista. **A**lte puer magnus coram domino nam manus eius cum ipso est **ymn.** **C**eteri tantu

Oruis qua te formare in utero noui te **capit.**
antequa exires de uulua scificauit te. & propham in gentibus dedi te **In eu. a.** **A**peritum **b.**
est os zacharie & pphetauit dicens benedictus deus israel **exouat**

Os qui p'sente diem honorabile ^{nobis m} beati **cott.**
iohis natiuitate fecisti. da pp'is tuis sp'ualiu
g'ciam gaudiou & omnium fidelium mentes
dirige in uiam salutis etne **Et ad. iii. cap.**

Adomnia que mittat tuis dicit d'ns. & que
amanda uero t' loqueris ad eos. ne timeas a
facie eor' quia ego tecu sum dicit d'ns **cott.**

Os qui nos beati iohis baptiste concedis na
talicio p'frui. eius nos tribue meritis adiuuari. **P**

Ecce dedi uerba mea in ore tuo. ecce constitui. ad
te sup gentes & sup regna ait d'ns. ut euellas **vi.**
& destruas & dissipas & dissipes & edifices et
plantes **Ps.** **L**osisti domine sup e. **v. Corona.** **cott.**

Om'ps sempit'ne d's da cordibus n'is uiam
tuarum rectitudinē semitaru. qua beati
iohis baptiste in deserto uox clamantis edocuit. **E**

Fuit homo missus a deo cui nom̄ **cap ad hon**
erat ioh̄s. hic uenit in testimonium. ut testi
monium phiberet de lumine. & parare dño
plebem p̄fectam. **co l l e c t a**

Da q̄s om̄ps d̄s intra sc̄e eccl̄e uterū consti
tutos. eo nos sp̄u ab iniquitate iustificari
quo beatum ioh̄m intra mat̄na uiscera docuit

Formans me **ad sc̄s. Vesp̄. cap. 18.** in un̄i
ex utero seruum sibi dñs. constituit me in
lucem gentiū. ut sim salus eius ab extremis t̄re
& conuertam corda patrū ad filios. & incre
dulos ad uiam prudentie. **& Inter natos. In hoc**

Puer qui natus est nobis plusquam propheta **In eius**
est hic est enim de quo **propheta** ait inter natos mulie
non surrexit maior iohanne baptista **ex orate. alia**

Et posterum omnes qui audiebant in corde suo dicunt
quis putas puer iste erit & enim manus domini erat cum
illō & zacharias pater eius impletus est spiritu sancto
& p̄phetauit dicens benedictus deus israel quia in
sitauit & fecit redemptionem plebis sue. **ex orate. colt**

Da q̄s misericors d̄s ut eccl̄a tua mysticis
beati baptiste ioh̄is exordis. & sacris eru
dita p̄conis. ad uitam uenturi iudicis de

mandam dignos salutis fructus uiguer
opetur **In nat s. Iohannis & Pauli ad magis**

Quod est uera fraternitas que nunquam potuit uiolari
certamine qui effuso sanguine secuti sunt dominum **erone**

Somps ds ut nos geminata leticia **coff**
hodie ne festiuitatis excipiat que de

beatorum iohis & pauli glorificatione pcedit
que eadem fides & passio uere fecit esse ger

manos **In uita** **R**egem martyram **In n. a** **Sec dec.**
ulianus cesar captus cupiditate sacri **t. i.**

lega auariciam suam euanglii testimonio
colorabat Nam facultates & matrimonia au

ferens xpianus dicebat **In euagio legit.** **Q**uod non
renunciat omnibus que possidet non potest meus

esse discipulus **R** **I**ni sunt duo ui **ri** **mi** **se** **re**
di e qui assistunt ante do mi num **domina**

torum uniuers **f** **se** **ter** **re** **v** **f** **si**
sunt due blue & duo candelabra lucencia an **re**
do mi num **dominatorem** **t. ii.**

Qeruenit et ad eum quod paulus & iohes
omni die turbas xpianorum paupum recrearent

ex his opibus quas sacratissima xpi uirgo
constantia uel querat **Q**uod misit qui eo

conueniret dicens. debere eos sibi adhibere. Ille si dixerit. Et quo regni solū susce-
 pisti. reliquisti religionē uirtutib; plenā
 & sequeris ea que optime nosti a deo pem-
 tus non possideri. Pro hac iniquitate a
 tua saluatione destitimus. & a societate
 impiū uirū nosmetipsos abstraximus. Sum-
 em̄ nos non falsi xpiani sed ueri. **¶** *In*
 due oī ue & duo can dēla bīa lucen tia
 te domi num habent potesta tem claudere
 ce lum nu bi bus & aperire portas
 quia lingue eo rum cla ues cel i facie
 sunt. **¶** *¶* si sunt duo uiri misericordie qui assistunt
 an te do mi num Quia lingue .ii.

Sohannes & paulus dixerunt ad terentianū
 Julianus si tuus dñs est. habeto partē cū
 illo. nobis aut̄ alius dñs non est. nisi im-
 p̄s pat̄ & filius. & sp̄s sc̄s. quē ille nega-
 re non timuit. & qui semel a facie d̄i p-
 iectus est. uult alios secum in interitū
 deuenire. **¶** Hec & his similia cū dicerent
 & terentianus ad adorandū ionē. & ab
 turba incendenda eos impelleret. t̄cia ho-

ta noctis transacta terentianus uolens
 placere iuliano sicut illi dictū fuerat. ut sine
 strepitu fame puniret eos. fecit fieri foueā
 intra domū eorū. & cum decollare eos iussisset
 statim in uolu & reponi eos iussit. faciens hanc
 famā quod iussu cesaris iussi fuissent in cri-
 lum. ut nullū nec signū infectionis eorū
 inuentū fuisset sup t̄ram Statim aut̄ iu-
 lianus in bello p̄sarū infectus est. **Be**

ati martyres xp̄isti. **I**ohannes & paulus dixe-
 runt iuliano nobis aut̄ rem alius non est nisi unus
 deus pater & filius & spiritus sanctus. **V**
 na. fides unum baptisma unus spiritus sanctus

e rat in **e** is **Latet sup laud. A** Paulus &

iohannes dixerunt ad iulianum nos unum deum uolu-
 mus qui fecit celum & terram. **ex ar. A** Paulus
 & iohannes dixerunt ad terentianum si tuus domi-
 nus est iulianus habero partem cum illis nobis ali-
 us non est nisi dominus iesus christus. **ex ar. A**

hannes & paulus cognoscitentes tyrannidem iuliani
 facultates suas pauperibus erogare ceperunt. **ex ar.**

Spiritus & anime uisibiles ymnium dicunt deo nostro
 aevia de b̄ia **A** Iohannes & paulus dixerunt ad gal-

licenti fac uobis deo cele et erit uictor melior quam
Abiterunt uis ante in eius a. **Abiterunt** uis ante in eius a. **Abiterunt** uis ante in eius a.
dominum et ab invicem non sunt separati sed gl
riam domini in de runt et amici dei appellati sunt

Dſ qui beatū **In noct. ſcī Leonis pp. ant.**
leonē pontificē ſcōz tuoz meritis coequi
ſti concede pprius. ut qui commemora
tionis eius feſta pcolimus. uice quoq; i

Interuenit exempla. **Et te s. eu. scdm Jo**
u. ut. Dixit ihc Symoni petro **hannem**
Symon uis diligis me plus his. **Ret.**

Uirtutem nobis **omnet. Venabit bade p**
pfecte dilectionis pſent ſcī euangeli
lectio comendat. **Efecta enī dilectio ē qua**
dm ex toto corde tota anima tota uirtute
primū aut tanq; nos ipsos diligere iubem
neutra harū dilectio sine alia ualet esse p
fecta. quia nec dſ uere sine primo. nec sine
deo uere potest primus amari. **Et ii.**

Vnde dñs totiens interrogato petro an se dili
geret. et illo respondente quod eū ipso teste
diligere. aduungebat p singla. ita conclu
dent. **Pasce oues meas. siue pasce agnos meos**

Ac si apte diceret. Hec sola uela est p batio in te
 gra in dñi amoris. si erga frs studueris cura
 solliciti exercere laboris. **iii.** **S**ymon uicte
 iohis diligit me plus his. Symon obediens
 iohs dicit gra di. & p pterea p m us aptoz cu
 de amore suo requirit symon iohis. id est obe
 diens di grē. ut liquido cunctis ostenditur.
 hoc quod maiore p ceteris obedientia obseqt
 quod ardentiori illū caritate amplectitur
 n̄ humani meriti. sed numeris esse diuini. ga
 nimirū uirtus eius dte amoris. n̄ nisi p grām
 p cipit sps sc̄i. **In martyrio aptoz Petri. & Pauli.**

Petrus & iohannes ascendebant in templum ad horam p̄s cinem
 orationis nonam. **evorae. a.** Claudes quod in cum ui
 disse p̄tium & iohannem cepit rogare e os ut elemosin
 acciperet. **evorae. a.** Aligen tum & aurum non macun
 quod autem habes hoc tibi do. **evorae. a.** In nomine ih
 su cristi nazarethi surge & ambula in pace. **evorae. a.** **h**
 lient claudus stetit & ambulabat & intravit cum illis
 lang & laudans deum. **evorae. a.**

hymnus ad vespos

Aurea luce & decore roseo. lux lucis omne p̄fa
 disti sc̄m decorans celos in elyso martyrio hac
 facta die que dat reis ueniā. Janitor celi doc

tor orbis parte iudices seculi ueram mundi lumen p
crucem alter alter ense triumphans. uirtu senariu lau
reata possident. Jam bone pastor petre clemens acci
pe uota p[re]canti & peccati uincula Resolue & potesta
te tradita. qua cunctis celum uerbo claudis ap[osto]l[is]. **diu**

Doctor egregie parte mores instrue. & mente polum
nos uaniferre sarage. donec p[er]fectum largiaru ple
nus. euacuato quod ex parte gemimus. Olue hinc
pietatis unice fide deuotos. spe robustos maxime. fon
te repletos karitatis gemme. post mortem carnis in
petrate uiuere. Sit uinitati sempiterna gloria
honor. potestas atq[ue] tubilatio. in unitate. cui manet
impium. et tunc & modo p[er] et[er]na secula. Amen. **cap.**

Dicit d[omi]n[us] petro cum esses iunior cingebas te
& ambulabas ubi uolebas. cu[m] aut[em] senueris ex
tendes manus tuas. & alius te cinget & ducet
quo tu n[on] uis. hoc aut[em] dixit significans qua
morte clarificaturus esset d[omi]n[um]. **Re** **Letit**

*Et magnificauit
Angelus
d[omi]n[us] ac
fuit finis*

In omne t[em]p[or]e. In eius. a **B** **petrus** ap[osto]l[us] u
dit sibi xp[istu]m decurrere adorans eum & dixit domine
quo uadis uenio romam iterum crucifigi exorab[is]. **coll**

Qui nos beator[um] ap[osto]l[orum] petri & pauli nata
licia gl[ori]osa p[re]re concedis. tribue q[ui]s nos

... semp[er] & beneficium p[ro]p[ri]um
... **Inuit**
... dominum qui
... al[ia] p[ro]p[ri]a
... p[er] t[em]p[or]e a p[ro]p[ri]a
... **Coll** martir
... romane urbis
... in continentie
... in petri ap[osto]l[us]
... ingens subito concu
... serus con
... p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a mop
... uoc clamabat
... **Quid** p[ro]p[ri]a
... **Et** damna
... **Acta** un[us] n[ost]r[us] d[omi]n[us] u
... **Et** cepit
... **Et** petrus
... **Et** omne pleb
... **Et** si caritas
... **Et** in me pietatis
... **Et** ad d[omi]n[um] eu
... **Et** ad xp[istu]m
... **Et** u[er]u[m] hostiam me

eorum semp̄ et beneficis p̄ueniri. et p̄rationib.
 Aduuati. **¶ Inuit.** **C**ristum re gem regum
 adoremus dominum qui martyrio cru cis bea tum
 glorificauit pe trum a postolum. Venite **In i. q.**

In plate is. Ps Celi enarrant. Ut sup̄ in cathedra sed̄: cano

Defectus romane urbis agrippa. **¶ prima.**
 morbo incontinentie. p̄tenti sup̄stitionis
 accusatione. in petru aptm. crucifigi eu ius
 sit. Ingens subito concursus e factus. diuerse
 etatis utriusq; sexus. conueneru diuites. pau
 per. uidue. pupilli. inopes. ac potentes. qui
 summa uoce clamabant. **¶ Ut qd occidit petrus.**
¶ Quid gmisit criminis. Quid lesit urbe. Inno
 cente damnare nefas e. Non tamen. ne talis.
 Actanti uiri necesse est uindicta. et nos om̄s pe
 rre p̄cipiat. **¶ Et ceperunt in agrippa ppli seruire.**

Cum petrus restitit. **¶ ii.** **¶ S**ymon pe
 modicu. et omne plebem puocans. ad silentiu
 ait. Si karitas ur̄a in me uera est. et uiscera in
 tegr̄a. in me pietatis ostenditis. nolite me re
 uocare. ad dnm̄ eunte. nolite impedire. p̄
 p̄ntem ad xpm̄. Estote ḡ quieti. gaudenti. si
 lecti. ut hostiam mea. cum hylaritate offeram.

Hilare enim datore diligit d's. Et hi dictis: uir
sedatae sedicio. non quod potant ipse perfectu
ipsum euertere. sed timebant ap'm contristari.
Superuenit aut ipse infinitus. ad locu qui appel
latur naumatice. iuxta oboliscu neronis
monte. illic ei crux posita est. **R** **S**icutis **A**

Et respiciens flente ipse. & uolente **iii**.
seditione incitare. ait ad eos uoce summa.
Nolite obsecro uos. oblatione mea impedire.
nolite aduersus agrippa seuire. Ille enim nuni
ster est. opationis aliene. Nam damnatio
nis mee. diabolus auctor e. quia dolet uasa
contumelie. p me sibi esse sublata. & facta
esse diuersoru continentie. tepla xpi. domi
cilia honoris & gl'ie. Itaq; fr's mei. & filii ob
edientes estote. quia p reuelatione d'ni ihu
xpi. pditu m est. quod ita esset uenturum.
Non ergo e discipulus sup magistrum. nec seruus
sup d'num suu. Festino itaq; ut carne iam exu
tus. assignet d'no. Nunc g tempus e. inq
& meam hostiam offeram. **R** **T**u es pe **iii**

In ii. **h** a **F** actum est ut quedam **Ps** Omis g'nis
A ut aut ad ministros carnificu. **P** **iii**

71
Quid est aut quod tardatis. Quid adhuc ap-
paritores ad crucē tenetis. Implete quod uo-
bis iussum ē. Exuite tunicā mortale. & spū
adherebo dño. Rogauit sane ut in uersis
pedibus crucifigeret. ea reuerentia qua do-
minū honorificaret. ne ita seruus crucifige-
retur ut dñs. Quod ubi factū ē. cepit de cruce
flentē p̄p̄tm alloqui. & consolari eos dicens.
Grande & p̄fundū ē mysteriū crucis ineffabi-
le & inseparabile uinculū karitatis. Et cru-
cē ad se traxit om̄a dñs. hoc est lignū uite. p̄
quod destructū ē mortis imp̄iū. hoc m̄ tu
aperuisti dñe. Ap̄i & om̄iū eorū oculos ut
uideant consolationē uite et̄ne. **Domine**
Et his dictis. aperuit dñs oculos eorū qui. **v.**
lugebant. & lacrimas funderant in passio-
ne eius. & uiderunt anḡtos stantes cū coro-
nis de floribus rosarū ac liliorū & in uertice
crucis erectum petrū stantē. & librū az̄p̄o
accipientē. & ea uerba que loquebat̄ uide-
legentē. Quod uidentes ita gaudere ceperūt.
in dño. & letari. ita ut ipsi increduli & car-
nifices uidentes eos letari & uidere. quos

pruſ ^{vi} teſtes uiderant. & flentes. eua neſcerent.

Videns autem petrus quod demonstrata eſſet multi gla eius flentibus. graſ agebant dno ihu dicens. Dne tu ſolus ex alto uertice crucifigeſ. qui totu mundu a peccato redemiſti. te imitari in paſſione redemiſti optaui. ſed te tuſ crucifigi n uſurpau. quia noſ ex ada ho mines nati ſumus. tu u. ex deo ds. & lux uera de uero lumine exiſtiſti. **S**urge pe

Ait itaq; de cruce. Graſ ago t dne ihu xpe. n ſolu corde non ſolu uoce. ſed et ſpu. **vi** quo te diligo. quo te alloquor. quo te impello. quo te teneo. quo te intelligo. Tu m oia es. totu quod e. Tu m totu. & nichil aliud. niſi tu ſolus. tu es oia. in te uiuim. in te mouem. in te ſumus. Et ideo ut parente. ut frim. ut oia habere debem. & ut tu nobis deſ illa que pmiſiſti. que nec oculus uidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis aſcendet. que pparatiſti hiſ qui diligunt te. Hec cuſto diſeruiſiſti tuiſ. hec t bue. atq; largue. ga tu eſ bonus. & uerus diſ filius. t gla cu patre. & ſpu ſco. n eſ in cuncta pmanens ſcla ſctoꝝ

Et tunc quod ut plebs omnis respondit dominum petrus
respon reddidit spiritum. et in hac plebis confes
sione migravit ad christum. Tu es pastor. In. iii. n.

Cornelius centurio. Ps Confitebor. scilicet. mathm.

Et illi. Venit ihc in partes cesaree philippi
et interrogabat discipulos suos dicens. Que
dicunt homines esse filium hominis. Et res.
Res. vero. in cathedra. et cet. cap. Tu es ca.
petrus et sup hanc petram edificabo ecclesiam
meam et porte inferi non prevalebunt aduer
sus eam. et dabo claves regni celorum. In eu.

Quodcumque ligaveris sup terram erit ligatum et in celis
et quodcumque solveris sup terram erit solutum et in celis
dicit dominus symon petro. c. o. n.

Et qui hodierna die aplos tuos petri et
pauli martyrio consecrasti da eccle tue
in omnibus sequi preceptum. p quos religi
onis sumpsit exordium. Et ad. iii. cap.

Petrus et iohs ascendebant in templum
Ad horam orationis nona. et quidam vir
qui erat claudus ex utero matris sue ham
labat que ponebant cotiche ad portam
templi que dicit speciosa ut peteret ele

In nomine dñi
mosinā ab introeuntib; in tēplū. // sanar
est ab eis. *¶ In omnem terram. ex. v. Cont. coll.*

O ^{nt Gu} s qui beato petro aplo tuo collatis clauib;
regni celestis animas ligandi atq; soluen
di pontificiū tradidisti. concede ut inter
sionis eius auxilio. a peccatorū mōdy neq;
liberem. *¶ capitlm ad. vi. in fr. h. p. d.*

A ngls dñi assistit & lum̄ refulsit in habitu
cuius carceris p̄cussioq; latere petri exci
tauit cū dicens. surge uelocit̄. & cecidit
cathene de manibus eius. *¶ Cont. coll.*

D ^{nt S.} s qui ligandi soluendi q; licentiā aplo
tuo petro contulisti. da q̄s ut p̄ ipsū aūe
nus uicis expediri. tibi possim̄ celestib; intesse

E ^{aplo} ^{q; d.} xient petrus sequebat̄ an *cap. ad. viii. mystis*
gl̄m & nesciebat quia uerū ē quod fiebat p̄

I ^{nt Gu} anglm̄ estimabat aut̄ se uisū uidere. *coll.*

L argiente te dñe beatorū aploꝝ Petri &
pauli natalitiū nobis effulsit. concede q̄s
ut hōiēne gl̄a passionis. sicut illis mag
nificentiā tribuit sempit̄nam. ita nobis
numm̄ opetur eternum. *¶*

In sedis uesperis Inuit cu. eccis. am. p. d.

In nomine dñi
mosinā ab introeuntib;
est ab eis. *¶ In omnem terram. ex. v. Cont. coll.*
s qui beato petro aplo tuo collatis clauib;
regni celestis animas ligandi atq; soluen
di pontificiū tradidisti. concede ut inter
sionis eius auxilio. a peccatorū mōdy neq;
liberem. *¶ capitlm ad. vi. in fr. h. p. d.*
ngls dñi assistit & lum̄ refulsit in habitu
cuius carceris p̄cussioq; latere petri exci
tauit cū dicens. surge uelocit̄. & cecidit
cathene de manibus eius. *¶ Cont. coll.*
s qui ligandi soluendi q; licentiā aplo
tuo petro contulisti. da q̄s ut p̄ ipsū aūe
nus uicis expediri. tibi possim̄ celestib; intesse
xient petrus sequebat̄ an *cap. ad. viii. mystis*
gl̄m & nesciebat quia uerū ē quod fiebat p̄
anglm̄ estimabat aut̄ se uisū uidere. *coll.*
argiente te dñe beatorū aploꝝ Petri &
pauli natalitiū nobis effulsit. concede q̄s
ut hōiēne gl̄a passionis. sicut illis mag
nificentiā tribuit sempit̄nam. ita nobis
numm̄ opetur eternum. *¶*
In sedis uesperis Inuit cu. eccis. am. p. d.

et sanguis non reuelavit tibi sed pater meus qui est
 in celis **et dicitur a** Si diligis me symon petre pascere oves
 meas aevia aevia **a** Tu es pastor ovium princeps a
 postolorum tibi tradite sunt claves regni celorum **evange**
 Solue iubente deo terrarum petre cathenas qui facis ut
 plerumq; celestia regna beatiss. **evange a** Petrus apostolus
 et paullus doctor gentium ipsi nos docuerunt legem tuam dñe.

Hu sunt ecclesiarum columnae quos vita **capit**
 scilicet venerabile dicitur ad mortem et glo
 riam occasus fecit esse perpetuos qui ecclesiam dei et
 celestis predicacionis doctrina et proprii cruo
 ris effusione fundarunt. **et Petrus** amas. In
 gloriosi principes terre quom in vita sua di **evange**
 leverunt se ita et in morte non sunt separati. **evange**

Qui ecclesiam tuam apostoli tui petri fide et no **coll**
 mine consecrasti qui et beati illi paulum
 ad predicandum gentibus glam tuam sociare dig
 natuses. concede ut omnes qui ad eorum dem
 apostolorum tuorum sollempnia convenierit. spūali
 remuneratione ducant. **et sequitur celebratio s. pauli.**

In i. h. a Qui operatus est super
Cum ad locum passionis pergeret te **prima**
 paulus iussu neronis comitantibus eum

ad Comple. om. p. 9. Pontificum. Ca. p. ma. d. h. q. p. m. d. m.
 q. si p. m. s. u. i. f. i. c. o. h. a. r. e. q. u. e. r. e. d. e. a. p. o. s. t. o. l. o. p. r. i. a. q. u. e. c. o. m. p. l. e. t. u. s.

ppuloꝝ turbis innumeris uenit ad portā
urbis rome ubi habuit obuiā nobilissimā
matronā nomine plautillā apuloꝝ feruen
tissimam dilectricē. & religionis diuine
cultoricē. Que flens eius se cepit orationib;
cōmendare. Ad quā paulus ait. Vale plau
tilla etne salutis filia. cōmoda in pannum
q̄ caput regis. & secede paululū in partem.
Ppter plebis impedimētū me expectans do
nec reuertat ad te. & t̄ restitua beneficium.

Ligabo enī in oculos uice sudariū. & tue di
lectioni amoris mei pro xp̄i nomine pign̄
ad illū p̄gens relinqua. **Q**uo operat.

ii. **Q**ue festinato pannū portarit. & ut ap̄t̄ uis
serat obediuit. Insultabant aut̄ ei parthe
nius & feritas dicentes. Q̄d credis impostorū
& mago. Cur p̄dis pannū optimū. n̄ tan
tum pillū in seculo lucrata. Paulus ū dixit
adeam. Etiam filia. hic p̄tolare aduentū
meū. & signa mortis mee in panniculo t̄
afferam. cum xp̄o uicturus. Intra longin
megistus. & acestus dum instarent obriat.
pro salute sua inquirentes modū quatin

ad uerā uitā potuissent attingere. audie-
 runt a beato aplo **Ps.** & filii mei. mor ut ego
 fuero decollatus. & uos ac ceteri ministri int-
 sectionis mee a loco in quo me dñs uocare
 dignabit. recesseritis. uiri fideles rapient
 & sepelient corpus meum. **Scio cui. iii.**

Vos autē notate locū sepulcri mei. & etas
 ualde diluculo illuc uenite. ibiq; inuenietis
 duos uiros orantes titum & lucā qbus di-
 cetis qua de causa uos misi. & illi uobis dabūt
 signū salutis in dño. Nolite ḡ dubitare ere-
 qui quod uobis est impatū. qm statū ut cre-
 dentes sacro fonte fueritis intincti. & diui-
 norū mysterioꝝ uiuificatione sacramti. ab
 omnibus peccatoꝝ contagis. & ab hoc etiā
 quod reueremini in me scelere ppetrato
 incunctant purgati eritis. & sup niuem
 dealbati. & celestis regni efficiemini cohere-
 des. **Et** his dictis. puenit ad p. sionis locū.
 ubi ad orientē uersus. tensis in celū ma-
 nib; diuissime cū lacrimis orauit hebrai-
 ce. & gr̄as egit deo. **Di. chi uiuere. iii.**

Cumq; patrio sermone consumasset oratio

nem. ualedicens fr̄ib; benedixit eos. & ligans
sibi de plautilla maphora oculos. in t̄ra ut̄iq;
genu fixit. & collum tetendit. Spiculator ū
in altum brachiū eleuans. cum uirtute per-
cussit. & caput eius abscidit. Quod postq̄m
a corpe p̄cisum fuit. nom̄ dñi nr̄i ihu xp̄i
hebraice clara uoce p̄sonuit. Stati q̄ de cor-
pore eius unda lactis in uestim̄ta militis ex-
iliuit. & postea sanguis effluyit. Stola ū
qua sibi ligauerat oculos. cū eam q̄dē uellent
cape n̄ cōparuit. Tanta enī lucis im̄ensitas
& odoris suauitas in mom̄to illius decollatio-
nis celitus ibi emicuit. ut mortaliū oculi
splendore illū sufferre. & humana lingua
odorem narrare nequuerit. Videntes autē
om̄s qui aderant gr̄am in beato apto am-
rati sē ualde. laudantes & confitentes ihm̄
xp̄m quē p̄dicauerat magnificus doctor
& magister gentiū. **v.** **R**euerentes
ū qui missi fuerant accelerare int̄fectio-
nem eius p̄uenerunt ad portā ciuitatis
ubi inuener̄t plautillā laudantē & gl̄ifi-
cantē dñm in om̄ib; que audiuit p̄ sem̄

Et interrogauit
eum quare non aperit de
uocatus paulo. Que
magistate respondu
erat necis que ocul
habebat. Vere habeo et
pauu. de infusa
Pam. de celo ueni
concedite carceri com
colum. et repend
magistrat. in tū habita d
la m̄tū obsequi p̄parat
Ad oletra magna p̄gati d
quar. Et tribens plaut
m̄tū p̄fusi sanguine
cum h̄c m̄tū miraret
uenit paulus circa hora
clausi. Stetit q̄ ante cel
ego paulus regi em̄
cūde qua ū sum morte
Tibi aut̄ miser n̄ post n
estibilia imm̄trent.
q̄m̄tū restat inter

75
cuius aptm. Et interrogauerit eam cum irrisione
cuius caput non oporet de mamphora. quam pre-
stiterat suo paulo. Que accensa calore fidei. cum
magnimitate respondit. Quam et miserique
credere nescitis que oculis uidetis. et manibus
attrectatis. Vere habeo eundem quem illi porre-
xeram pannum. de infusione sui sanguinis
preciosum. Nam de celo ueniens innumerabili
candidatorum caterua comitatus illum in uera-
cissimus retulit. et rependens gratiam pro be-
nignitate in eum habita dixit. Tu in plautu-
la in terris obsequium preparasti. ego tunc quatuordecim
Ad celestia regna pergenti deuotissime obse-
quar. Et extrahens plautilla pannum a si-
nu. roseo perfusus sanguine. illis ostendit. **vi.**
Cum hec inuicem mirarentur. et secum querebant
uenit paulus circa horam nonam ianuis
clausis. stetitque ante cesarem et ait. Cesar ecce
ego paulus regis ceterum et inuicti miles. ut non
crede quia non sum mortuus. sed uiuo deo meo.
Tibi autem miser non post multum tempus mala in-
effabilia imminent. et supplicium marimum
atque eternum restat interitum. pro eo quod in terra cetera

Flagitia pessima multū sanguinē iustorū
effudisti iniuste & hec dicens repente dispa-
ruit. Nemo siquidē huiusmodi ultra quam
diei potest timore percussus. & uelut amens
effectus ignorabat quid agere potuisset. Sua
dentibus autē amicis iussit patroclū ac bar-
naban. & eos qui iuncti erant cū illis solui-
atq; quo uellent abire. Longinus deniq;
megistus. & accessus. qui ministri fuerant
necis pauli. sicut constituerat eis ap̄ls. p̄mo
mane uenerūt ad sepulcrū eius. & inueni-
entes duos uiros orantes titū & lucā. & in
medio eorū stantē paulū. horruerūt. & reue-
riti sunt accedere p̄p̄ius. Postea ieiunio usq;
ad uesp̄am p̄currente. baptiza. q̄ sunt in
nomine dñi nr̄i ihu xpi. sicut eis uerus doc-

Iter paulus p̄misit. *Secūm machzum*

Ih̄m. Dicit symon petrus ad ih̄m. Ecce nos
nos relinquimus om̄ia. & secuti sum̄ te. Adḡ
erit nobis. *Et est sup̄ laudē a* **E**go plantā

in terra. & ea in conūs. In eū a Vos qm̄ secuti estis

Dōs qui multitudinē gentiū beati *coll*
pauli ap̄ti p̄dicatore docuisti. da nob̄

P̄ a alio hō dicit om̄s de sancto paulo a p̄ x̄o

Collat in amphipolide de laudib;

In a n̄o n̄o p̄m̄ a p̄ d̄o ege. S̄ maḡ collat

q̄s. ut cuius natalicia colim. eius apud te
patrocina sentiamus. **E. Seānti die. lect. i.**

Sollemnitatibus honorantes fr̄s Am̄. ip̄m
d̄m ac d̄m n̄m. qui huius auctore fidei
debita religione ueneram. Apti namq̄ la
tino sermone dicunt missi. Qui ḡ honorat
missos. manifestum ē p̄ eos honorari mit
tente. q̄m dignitas que differ̄ ministris
illi sine dubio cuius ministri s̄ eribet̄ ut
ait ip̄s ad discipulos suos. Qui uos audit
me audit. & qui uos recipit me recipit

E. c̄e ego ii. Vere beata ap̄to
merita. in quibus se x̄pe & recipi se p̄dicat
& audiri. Beati nichilominus & illi quoru
deuotio delata ap̄tis recurrit in x̄pm. Ce
nentes itaq̄ fr̄s tante huius p̄missionis
fide de supplicis patrū n̄r̄o. pro x̄pi con
fessione susceptis fidelibus gaudus gem
tenus. quonia de morte martyru letar̄
martyres cū x̄po n̄ dubitat̄ regnare post
mortē.

Collite iugum. iii. Nos ū om̄
um eccl̄arū reuerentissimos patres petru

duo & paulū puillimis studis. honore. q̄
xpi gr̄a p̄stante factus ē hodie morte n̄
quib; finis uite uiuendi inieū dedit. quibus
ut ait ap̄ls. uiuere. xpc erat. & mori. lucū. Erat
utiq; eis xpc uiuere. quib; uita n̄ erat sine
xpo. Erat eis xpc uiuere. quia totū xpi p̄fice
bāt eccl̄is quod uiuebant. Erat & mori lucū
quia tali h̄c morte uitā sibi mercebant. Etiam

Os qui nos scōz **In hac s̄. Processi & martin**
tuoz processi & martiniani confessionib;
gtosis circūdas & p̄tegis. da nobis & eozum
imitatione p̄ficere. & int̄cessione gaudere. &

Tempore quo symon **lectio prima**
magus crepuit int̄ mediū & impulsimus
nero trachidit beatissimos ap̄tōs xpi petrū &
paulū paulino uno clarissimo magisterie po
restatis. eodē tempore paulinū mancipauit
beatissimos ap̄tōs in custodia mamertini.
& ueniebant multi xpiani infirmi ad eos. &
curabant ab infirmitatib; suis. atq; alii ad
monib; obsessi liberant̄ p̄ orationes scōz ap̄

Erant aut̄ custodiētes eosdē beatissimos. n̄
ap̄tōs milites multi. int̄ quo erant duon

gustiam. **Processus & martianus**
 nus. hi cum uiderent mirabilia que faciebat
 per apostolos suos dominus ihesus christus. mirari ceperunt di-
 centes. Viri uenerabiles nostri. quia hic impa-
 tor noster iam in obliuione recessit a persona
 uestra. ecce enim nouem menses sunt quod in custo-
 dia estis. **Rogamus** itaque uos ut ambuletis u-
 bi uolueritis. et tamen in huius nomine. cuius
 uos cognouimus facere uirtutes multas bap-
 tizate nos. **Tunc** dixit ei beatissimi apostoli pe-
 trus cum paulo. **Vos** credite ex omni corde et
 mente uestra in nomine trinitatis. et uosmetipsi
 potestis facere. que nos facere cognouistis. **iii.**

Tunc baptizati sunt beati **processus & mar-**
tinianus. a beato petro apostolo. **Hoc** dum uidi-
 sent cuncti qui in custodia erant. prostraue-
 runt se ante pedes beati petri apostoli. et bap-
 tizati sunt per masculum et etatis numero quadra-
 ginta septem. **Tunc** obtulit pro eis sacrificium
 laudis. et participati sunt omnes corpus et
 sanguinem domini nostri ihesu christi. **Tunc** uidentes
 beati **processus & martianus** magistrum
 dixerunt ad sanctos apostolos christi petrum et paulum.

Figite quo desideratis: quia oblitus nero de
spauit de uobis. Greuntes aut de custodia
petrus & paulus uenerunt p uia que apia
nuncupat: & cepunt puenire usq; ad portā
apiam. .i.

Necessarium reor tibi. ut pprias aptoz speci
alesq; uirtutes prout ariditas lingue nre
ingenuq; tenuitas patit. immo ut miseri
cors dñs annuit ploquam. Hic itaq; est
petrus. qui nobis fidi fundamenta constituit

Nam p cunctati dño quis esse ab hominibus
diceret. respondit. Tu es xpc filius dñi uiui.

Hic est petrus. cui dñs claues regni celoz de
dit. cū ei potestatem ligandi atq; soluendi
contulit. .ii.

Hic est petrus qui
fidi sue exprimitū accepit. cū iubente dño
sup undas maris siccis pedibus ambula
uit. Hic est petrus. cui xpc dñs claues reg

ni celoz cōmunionē sui nominis indul
sit. cū ait. Tu es petrus. & sup hanc petra
edificabo eccliam meā. Hic est petrus. cui
xpc dñs ad patrem ascensurus pascendas
oues commisit. .iii.

ratis: quia oblatio
 Creuerit aut de celo
 uenerit pua que ap
 puit puenit talis
 n km. ut prial apbe
 p prout arduas long
 tas patit immo ut
 it p loquam. Hic
 f fidi fundamta con
 hio quis esse ab hom
 ur. Tu es xpc filius
 dñs clauis regni da
 at ligandi atq
 i. Hic est p
 ai accepit. cu m
 ficus pechibus. An
 rus. cui xpc dñs
 monē sui nomi
 spetrus ce sup h
 m mea. Hic est p
 tie ascensu uis p

Quid etiam de gloriosissimo paulo referam.
 In quo dñs fide nominis sui. dum ipsam
 fidem psequeret e legit. In cuius inimico.
 adhuc peccatore. amicū sibi cor xpc inue
 nit. dum illi e celo acclamauit. Saule sa
 le. quid me psequeris? Continuo fidelis
 effectus. & a psecutione destitit. & novos
 inuendi xpm oculos. dum suos pdidit
 acquisiuit. Hic est paulus. qui p suarū
 remuneratione uirtuti. ultra humana
 merita. tertiu raptus ad celū. celestia se
 creta cognouit. ut ecclesiarū futurus doctor
 int' anglos disceret. quod int' homines
 pdicaret. *Sermo b. augustini epi. t. v.*

i. Hic est p
 ai accepit. cu m
 ficus pechibus. An
 rus. cui xpc dñs
 monē sui nomi
 spetrus ce sup h
 m mea. Hic est p
 tie ascensu uis p

Oebum? quide tantorū martyru diem
 hoc e scōz ^{aptoz} petri & pauli. maiore fre
 quentia celebrare. Si enī celebram' frequ
 tissime natalicia agnoz. quantomagis
 arietū. De fidelib; enī quos lucrati sē
 apli pdicatione sua. scriptū ē. afferre do
 mino filios arietū. Et angustias passionū
 puiam spuis plenā p tbulationes p se
 cutionū ut transeant. postea fideles aptos

duces habuerunt. **B**eatus petrus pri-
mus aplos. beatus paulus nouissimus aplos.
Qui uite coluerunt eum qui dixit. ego sum primus.
& ego sum nouissimus. Ad unum diem passi-
onis sibi occurrerunt primus & nouissimus.

Petrus ordinator sancti stephani fuit. Quando or-
dinatus est diaconus martyr stephanus. inter
alios aplos. eum ordinauit aplos petrus.

Petrus illius ordinator. paulus alius persecutor.

Paulum diximus stephanum fuisse **iii**
persecutorem. petrum respiciamus dominum negatorem.
Petrus negationem dominum lacrimis lauit. paulus
persecutionem stephani cecitate expiauit. Fleuit
petrus ante flagellum. paulus passus est & fla-
gellum. Boni ambo. sancti deuotissimi. littere
ipsorum cotidie ipsis recitantur. & quibus ipsis &
quantis ipsis. Psalmum attendite. In omne-
terram exiit sonus eorum. & in fines orbis terre
uerba eorum. & nos probamus. & ad nos uita uer-
ba uenerunt. & ad sanitatem fidei. ab infidelitate
in saniam conuerterunt. **t. i.**

Hec loquor. Kim. letus quidem hodierna die
propter tantam festiuitatem. sed aliquantulum

tristis. quia n̄ uideo tantū pplm congregatū
 quantus congregari debuit in natale aptoz passio
Si lateret nos. non nobis imputaret. **S**i autē
 neminē lateret. que ista tanta pigritia. Non
 amatis petrū & paulū. **E**go in uobis illis lo
 quor. & hic n̄ sunt. **N**am uobis ago gr̄as. q̄a
 uel uos uenistis. **P**otest animus cuiusq; **ii**
 xp̄iani n̄ amare xp̄m petrū & paulū. **S**i ad
 huc frigidū ē. legat & amet. **S**i adhuc non
 amat. sagittā uerbi in cor accipiat. **D**e ipsis
 enī aptis dictū est. **S**agittę tue acute potentis
 sime. **C**aubus sagittis factū est quod sequit̄.
 ppli sub te cadent. **B**ona sunt talia uulnera
Vulnus amarū salubre ē. **S**ponsa xp̄i cantat
 in cantico canticoz. **U**ulnerata karitate e
 go sum. **V**ulnus hoc quando sanat̄. **Q**uan
 do satiabit̄ in bonis desiderium nr̄m. **iii**
Vulnus dicit̄ quādiu desideram̄. & n̄ dū te
 nemus. **S**ic enī est amor. ut sit illic dolor. **C**u
 puenerimus dona transit dolor. n̄ deficit a
 mor. **A**udistis uerba in epistola pauli quā
 scripsit ad discipulū suū beatū timotheū.
Ego enī iam immo loz. **V**idebat imminentē

Bea...
 tus paulus non...
 ū qui dixit ego sum...
 sumus. ad unū dicit...
 erit p̄mus & nouissim...
 cū stephani fuit...
 us martyr stephan...
 n ordinauit ap̄s p̄...
 atoz paulus alius p̄...
 stephani fuisse...
 respiciam̄ dñm neg...
 dñm lacrimis laur...
 au cecitate expr...
 ellū. paulus passio...
 o s̄cī deuotissim...
 e recuauit. & quib...
 aliam attendit...
 us eoz. & in finē...
 s pbamus. & ad nos...
 lamitāte fidi. ab...
 cert. **i**
 Actus quide hoc...
 stantate. sed aliq...

passionem. uidebat sed non timebat. Quare
non timebat. Quia dixerat concupiscentia
habeo dissolui. & esse cum xpo. Ego enim in q̄
lam immolo. **In octauis ap̄toz uo**

Petrus apostolus & paulus doctor gentium ipsi nos do
cuerunt legem tuam domine eos deum sentiamus preca
mur apud te pro nobis uigiliter intercedere. ex orae.

A Petrus & paulus militantes romam uenerunt circumdantes
uicerunt syrio nem & nero non fidem seruauerunt
saluatori ex orae. **P**etrus apostolus & paulus doctor
gentium ipsi nos docuerunt uias tuas domine. ex orae.

Solue nostrorum nodos scelerum clanger ethere pedis san
ctissime instrue mores doctor egregie panle quigi
uis p̄ gratiam dei recuperare & uos intercesso res uigiliter
mereamur habere. ex orae. **G**loriosi principes
terre quomodo in uita sua dilexerunt se ita & in morte
non sunt separati ex orae. **cap H** u sunt ec

clesiarum colonne. **R**egem tuum pa
stor eter ne non deserat. fact p̄ bea
apo stolos. tu os p̄p̄cia. defensio
ne custo di al. **S**tra. nostis te acibus ablo
lutos a cunctis nos quocq̄ po uicū lī. p̄p̄cia. Gloria
patri & fili & spiritui sanc̄to. p̄p̄cia. **I**n om̄n

^I st ^{si} ^{unt} ^{uir} ⁱ ^{san} ^{cti} ^{quos} ^e ^l ^e ^g ⁱ ^t ^d ^o ^m ⁱ ⁿ ^u ^s ⁱ ⁿ ^I ⁿ ^e ^u ^m
^h ^a ⁿ ⁱ ^t ^a ^t ^e ⁿ ^o ⁿ ^f ⁱ ^c ^t ^a ^e ^d ^e ^d ⁱ ^t ^u ^l ^l ⁱ ^s ^g ^l ^o ^r ⁱ ^a ^m ^s ^e ^m ^p ^t ^e ^r ⁿ ^a ^m
^q ^u ^o ^d ^o ^m ⁱ ⁿ ^a ^d ^o ^c ^t ^r ⁱ ⁿ ^a ^f ^u ^l ^g ^e ^t ^e ^c ^c ^l ^e ^s ⁱ ^a ^u ^t ^s ^o ^l ^d ^e
^l ^u ⁿ ^a ^a ^e ^v ⁱ ^a ^e ^v ^o ^r ^a ^e ^M ^a ^g ⁿ ⁱ ^f ⁱ ^c ^a ^t ^C ^O ^I ^T
Argiente te dñe beatorū aptōrū petri &
 pauli nataliciū nobis effulsiſit. concede q̄s
 ut hodierna gl̄a passionis sicut illis mag
 nificentiā tribuit sempitēnā ita nobis mu
 numen opetur p̄petuum. **E** **In** **u** **i** **t** **R** **e** **g** **e** **m**
 apostolorū domi **n** **u** **m** **V** **e** **n** **i** **t** **e** **A** **d** **o** **r** **e** **m** **i** **n** **s**
V **e** **n** **i** **t** **e** **I** **n** **i** **n** **o** **m** **n** **e** **m** **P** **s** **C** **e** **l** **e** **s** **t** **S** **m** **o** **S** **t** **l** **e** **o** **n** **i** **s** **p**

Omnium quidē scōrū sollempnitatū dilectis
 simi totus mundus ē particeps & unius
 fidi pietas erigit. ut quicq̄d pro salute uni
 uersorū gestum recolitur. cōmunib; ubiq;
 gaudis celebret. Veruntam̄ hodierna fe
 stiuital̄ p̄t̄ illam reuerentiā quā toto or
 be t̄rarū p̄meruit. speciali & p̄p̄a n̄re in his
 exaltatione ueneranda ē. ubi p̄cipuorum
 aptōrū gl̄ificatus est eritus. ibi in die mar
 tyri eorū sit leticie p̄ncipatus. **E** **c** **c** **e** **e** **e** **g** **o**

Item illi sunt uiri. p̄ quos tibi. **I**
 eugl̄m xpi roma resplendunt & que erat

magistra erroris. facta est discipula ueritatis
Isti sunt scī patres tui ueri q̄ pastores. qui te
regnis celestibus miserenda multo melius
multo q̄ felicis condiderūt. quā illi quorū
p̄ma studio meniorū tuorū fundamenta locata
sunt. e quib; ut quit nom̄ dedit. fiatna tece
de fedauit. **R.** Tollite iugum meum. **⁊ inueni. iij.**

Beatissimus petrus princeps aptici ordinis
ad arcem romani destinatus impu. ut lurue
ritatis que in omniu gentiu reuelabatur
salutē efficacius se ab ipso capite p totum
mundi corpus effunderet. Cuius aut natio
nis homines in hac tunc urbe n̄ essent. aut
que usq; gentes ignorarent qd̄ roma di

Hic colluctantes philosophie opinionēs hic
dissoluendę erant t̄ene sapiencie uanitas
hic confutandus demonū cultus. hic
omnium sacrificiorū impietas destruen
da. ubi diligentissima habebat supstitio
ne collectū. quicqd̄ usquā fuerat uanis
errorib; institutū.

Ad hanc ḡ tu urbe beatissime petre apte

27
uenire n̄ metuis. & consorte gl̄e tue paulo
ap̄to aliarū adhuc ecclesiarū ordinacionib;
occupato. siluam istam firmatū bestiarum
& turbulentissime pfunditatis oceanum
constantior. quā cum sup̄ mare gradereris
ingrederis. nec mundi dñam times romā
qui in cayphe domo expaueras sacerdo-
tis ancillā. **.vi.** Nunquid aut iudi-
cylati aut seuitia iudeorū minor est.
uel in claudio potestas. uel in herone
crudelitas. Vincebat ḡ mariam fo-
midinis uis amoris. nec estimabas t̄-
rori cedendū. dum horū saluti confulis

I quos suscepas diligendos **sc̄t. marth̄m**
9. ut. Iussit ih̄c discipulos suos ascendere
in nauiculā. & p̄cedere eū trans fretū. do-
nec dimittēt turbas. **Et ret. om̄. August.**

A udiuimus euāḡm. & quodam uidiuimus.
In lectione p̄senti nauiculā piclitante.
x̄pm piclitantib; succurrentē. petru ueni-
entem. x̄pm occurrentē. Quib; omnib;
miraculū spectauim;: mysteriū regram.
Cum dñs nauicule sue appropinquare ce-

pulset. t̄bati sunt p̄ timore discipuli. & pu
cauer̄t fantasma esse. Continuo dñs ha
bete inquit fiducia. ego sum. nolite time
re. Quid ē ego sū. Fantasma n̄ sū quod pu
tatis. agnoscite quod uidetis. Audiant ma
ruheri. audiant. erubescant. confundant̄
corrigant̄. mutent̄. n̄ damnent̄. Ha
bete inquit fiducia. ego sū. nolite timere.

Ad hanc uocē continuo **viii**
audax ille petrus exiit. & ait illi. Dñe
si tu es. iube me uenire ad te sup̄ aquas.
Si tu es n̄ n̄ miror. quia ambulat sup̄
aquas. n̄ miror quod solidā carnē liquis
elem̄ti t̄ga suspendis. Quid enī mirū si
conditori suo creatura famulat. Hoc ḡ
n̄ miror. fac quod mirer. Iube me uenire
ad te sup̄ aquas. Tu d̄s es. ego homo sū.
Sed uoluisti de meo habere. infirmitatē
in carne quā portas. habeā & ego de tua
potestate ut unda me portet. Si tu es iu
be me uenire ad te sup̄ aquas. **viii**

Scio quidē quod corpus humanū nature
lege n̄ sinit̄ in liquidis fluctibus habe

inuestigata. sed a
paulū ceter. Dñe
ate sup̄ aquas. Con
si hoc uisiter una
liberatur petrus. Au
mor euenit. ad u
quod fidelis homo erit
fuit. Sed cur
clamar ad xpm. Vbi e
non fuerit. Non tū
dicit. sed nec clamaret.
nquit saluum me fac.
nau. leuatur eū.
sup̄ laudā. Hoc est p̄ceptu
Sicut de terra beati
tem in fluctibus ne
& capitolū eius par
fragmē de p̄fundo p
audi nos. spiritus & o
meritis c̄ntatū gl̄a
reita q̄s om̄ps d̄s
qui gl̄ios marty
fitione cognouim

re fra uestigia. sed accedat donū gr̄e. et
paululū cesser. Dñe. si tu es uibe me uenire
ad te sup. aquas. Comoda in maris uiam
si hoc uisiterit uia. Et dñs. ueni inq̄t. Nec
dubitauit petrus. Auduit dñi uerbum.
et mox cucurrit ad uerbu. Cito credidit.
quia fidelis homo erat. Titubatio f̄s. q̄ si
mors fidei ^{fuit} erat. Sed cum cepisset mergi
clamauit ad xpm. Vbi exclamauit fide. ue
rum surrexit. Non titubaret. si bene cre
deret. sed nec clamaret. si ñ crederet. Dñe
inquit saluum me fac. Et dñs extensa
manu. leuauit eū. *Gregem tuum. Vra.*
Sup laud. a. Hoc est p̄ceptum meum. coll.

Os cuius dextera beatū petrū ambulā
tem in fluctibus ne mergeret̄ erexit.
et coapostolū eius paulum tercio nau
fragantē de p̄fundo pelagi liberauit et
audi nos pp̄tius. et concede ut amboru
meritis cōmunitatis gl̄am consequam̄. *Et in*

Presta q̄s om̄ps d̄s. ut *hact. s. septē f̄m.*
qui gl̄osos martyres fortes in sua con
fessione cognouimus. p̄ios apud te in

Intra intercessione sentiamus. **E**t in transitu
intercessio ^{nos} q̄s dñe beati Benedicti Benedicti ab
abbatis tibi comendet. ut quod nris meritis
n̄ ualemus. eius patrocinio assequamur. **E**t

Dñs qui beatā mararetā **In nat̄ s. Margarete**
uirginem hodierna die ad celos p̄ marty
rij palmā uenire fecisti. cōcede nobis q̄s. ut
eius exempla sequentes ad te p̄uenire mere
amur. **E**t. **In diuisione apostole coll.**

Dñs qui aptoz diuisionē hodierna die tua
fieri p̄ordinasti. p̄ uidentia. ut in una
fidei gr̄a gentiū dispersa conuocaret ecclesia.
da nobis p̄ supplicationē ipsorū ueniā n̄rōz
p̄mereri peccatorū. p̄r. quoz uerā p̄dicatio
nē ad tui nominis p̄uenimus agnitionē. **E**t

Dñs qui int̄ cetera potes **In nat̄ s. Bartheol.**
tie tue miracula etiam in seruo fragili
uictoria martyri contulisti. concede p̄piti
ut cui natalicia colimus. p̄ eius ad te exem
pla gradiamur. **E**t. **In nat̄. scē marie magd.**

Sydus solare reuehit. opta. **ad uesp̄. hymnus**
te festa diei qua maria magdalene an
poloz subit. **P**eccattem se domino que fa

tecur in publico & spreus mundi illecebre
uentā sic pmerit. **uius precamur**

Hec prima pedes domini postquā a morte
surrexit quos lauerat iam lacrimis leta
deuote tenuit. **C**uius precamur precibus
nos solue xpe nequibus tergendō nra cri
mina in sempiterna gta. **D**eo pat sit gta
eius qz soli filio cum spū paraclyto & nō z.

Regnum mundi & omnem ornatum seculi
concernit propter amorem domi in pie i ihero xpi
quem ui di quem ama ui in quem credidi quem dilexi
Et facta ut cor me um uerbum bonum dico ego o
pera mea regi Quem in di. **G**loria a pa trī & fili o
& spū sancto quem ui di. **v** Specie tua **In eus**

id est sermo & omni acceptione dignus quia xpistus
ihesus uenit in hunc mundum peccatores saluos facere
& qui nasci dignatus est de maria uirgine tangi non de
dignatus est a maria peccatrice hec est illa ma
cui dimissa sunt peccata multa quia dilexit multum
hec est illa ma **Ma** que resurgentem a mortuis prima
omnium uiderē meruit. **D**ominum nō stram iherum
xpistum quem pro nostris reatibus oret queramus
in eternum. **exorae. coll.**

Ds qui beate marie magdalene penitenti
am ita tibi placita gratam q̄ fecisti ut n̄
solum ei peccata dimittes uerum etiā sin
gulari tui amoris gr̄a cordis eius intima
pluuias da nobis tue ppitiationis abun
dantiam ut cuius sollempnitate letamur eius
apud tuam misericordiam p̄cibus adiuuemur.

Proremus coram domino cum maria **In uirtutum**
ut uerham mereamur cum illa. **Venite sup hos**

Cum discubisset in domo symonis dominus ihesus
mundi gloria mulier secum que erat peccatrix nardi
odorifera exhibuit ungenta. **ex ovae Ps** Dne dñs nr

ā Secus pedes domini instans incessanter et ne soluto diu
uestigia osculatur la crinis plena. **ex ovae Ps** Celi en

ā Irrigabat igitur dominicos ihesu pe des fructo quoq̄ ala
bastro precipuis odoribus fraglabat dominus omnis an̄
capilloz officio detergebat. **ex ovae Ps** Dñe e tu. **Spn**

Post dñice resurrectionis gl̄am. **te prima**
ascensionis q̄ triumphū. ac sp̄s paraclyti
de supris missione qui discipuloz corda te
poralis pene formidet. ne adhuc trepidan
tia repleuit scientiam. **omniū lingua**
rum tribuendo. **erant** **om̄s credentes**

formis eum mulieribus et maritibus. Iesu
ut lucas narrat euangelista et uerbu[m] d[omi]ni
minabat. crescebat q[ue] numerus credentiu[m] in
deco ut multa milia p[ro]p[ter] p[ro]dicat[i]o[n]e[m] ap[osto]l[orum] uer
bodi obediunt. suaru[m] reru[m] contemp[tor]es effec
ti. Nullus eni[m] int[er] eos aliquid p[ro]p[ri]u[m] habebat
sed erant illis omnia com[un]ia. habentib[us] cor
unum et anima[m] unam. **L**ectur[is] omne[m] secu
lun[um] in sollempnitate te san[ct]e ma[ri]e et quam
ihesus eternus a[m]or dilexit. plurim[um]
de maria. fuit illa domino gratissima que ungento pro
ciolo unxit pedes domi[n]i. Quam ihesus. **ij.**
Iudice q[ui] facibus succensit sacerdotes iudeo[rum]
cum pharisais et scribis. concitata est p[er]secutio
nem in ecc[lesi]a interficiendo stephanu[m] p[ro]pheta[m]
tyrem. et fere a finib[us] suis ap[osto]li testes om[n]es p[ro]
cul pellendo. Hac q[ue] p[er]secutione[m] p[er]cellat. uen
te dispersi credentes perieru[n]t in da[m]na regna t[er]ra.
admo sibi delegata. uerbu[m] salutis gentibus
p[ro]p[ri]ando. Erat aut[em] tunc t[em]p[us] eu[an]g[el]i[st]i bea
tus marinus. unus ex septuaginta discipulis.
uit uniuersa[m] mox p[ro]bitate conspicuus.
doctrina p[ar]te et miraculo.

habebat
pili
fugebat

habebat mari... a res tro secus pedes domini
virga... la crinis... gebar o... sculo & unge
bar ungento... O... danda teme
ritus peccata... que meruit pedes... tange
redem... p... unge... bar. **III.**

Huius religiosi uiri sanctitudinis beatamaria magdalene se contulit. beatitudinis contubernio illi coniuncta ueluti beata uirgo maria euglute iohi. utpote a dno sibi comissa. Quapp in pfata dispsione beata maria magdalene illi sociata. iter usq; ad mare direxerit. ascendentes q; nauum pspico cursu puenert massiliam. Ibiq; uectatione nauis relinquentes dno annuente. aquensem aggressi st comitatum diuini uerbi semina cunctis largit ergantes. die noctuq; pdicationib; . ieiuniis. & orationib; . insistendo. ut spm ipsius regniis incredulu. mundu q; fonte baptismatis innouatu. ad agnitione & cultu omnipis pducerent. **R.** Soror marthe maria sedens

secus pedes do... audiabat uerbum illi us... Martha sargebat circa frequens in misterium. **III.**

autem intra se n...
profic do que...
qua peccat...
domi nil post...
non cessat cerne...
s uia Luom...
sibi peccam...
in pace remitto...
autem aquem...
maximul confes...
multis uerbo p...
modo demonel pell...
suscitando cecis tur...
dus gressum restitui...
mitati languores...
pungante u temp...
ra magdalene car...
ret uidit xpm cu...
studio mancipa...
ni glam misedu...
meritu in figu...
n temporalis uite...
instrauerat. ab ip...

Simon autem intra se inquit si esset propheta
 sciret profecto que qualis esset que tetigit
 eum quia peccator est. **Ps** Tructauit. **A** Et con-
 uersus domi nris post quam ueni in domum
 tuam non cessat crine fuso hec meos osculari
 pedes. **Ps** Os nra. Quoniam multum dilexeris di-
 multa scito tibi peccamina & fide quia polles
 sacra in pace remitto. **Ps** Fundamenta. **T. iiii.**

Rerit autem aquensem ecclesiam beatus
 maximinus confessor & pontifex die-
 bus multis uerbo predicationis inhe-
 rendo. demones pellendo. mortuos
 suscitando. cecis lumen redendo. clau-
 dis gressum restituendo. omniu infir-
 mitatu languores pellendo; Appro-
 pinquante uo tempe quo beata ma-
 ria magdalene carnis ergastulo solue-
 ret uidit xpm cui se toto deuotionis
 studio inancipauerat ad celestis reg-
 ni glam misericorditer uocantem. ut tunc
 interdum in figura nri corporis appare-
 ti temporalis uite subsidium fideliter ma-
 nistrauerat. ab ipso celestis uite pabulum

sine fine gratulabunda perciperet.

Relictos est ^{quos} de te spiritus al^{ius} ^{mus}
expulit a propriis aufer pia mag^{is} ^{dala}
seruis ut tibi consi^{der} miles ualeant fie^{re}
riq; sequa ces. **T**empore presenti fue^{re}
cum si^{nt} et ^o bis. Ut tibi **T**.

Transiit autem undecimo kalendarū
augusti die letantibus anglis celestium
uirtutum coheres effecta. qm̄ digna in
uenta est claritatis gl̄a persui regem
q; secl̄oy in decore suo uidere. Cuius
sc̄isimū coepus beatus maximus
antistes assumens. diuersis conditum
aromatibus. in honorifico collocauit
mausoleo. construens sup̄ beata men
bra mirabilis architecture basilicam.
Monstratur enim sepulcrū eius ex can
dido marmore. habens sculptū in ip
so qualiter ad dñm in domo symon. il
uenerit & officium humanitatis. ui
gentiq; qđ ei inter conuiuantes flere
non erubescens obtulit. **N**uncia ^{que}
domiⁿⁱ ni^{si} rediit uera sui ^{ist} annuⁱ est leticie

spem no bis mag dala sanc te quam despera
to tribvi sti iam prope pe tro **C**erta fidel
mentis sit cunctis de nece cruce. **Quam** **Vi**

Tminente deniq; tempe quo beatus mart
minus confessor & pontifex. sco spu sibi
reuelante ab hac luce se subtrahi recog
nouit mercedem laborum suorum a pio
iudice recepturus. infra predictam basi
licam iussit sibi sepulture locum ppara
ri. ac iuxta beate marie magdalene
sarcophagum suum collocari. In quo
post scm eius transitu a fidelibus ho
norifice depositus magnis miraculoe
uirtutibus utriq; decorant locum.
suo interuentu prestando salubria
anime & coepis cunctis petentibus;

Ve riu amor tuu nus quia iunxit te duodenit
ut pariter posses illa rum ferte labo res nos
fac conloretes celo. rlm ci ui bus omnes. **Ne**
nos re nare i demergant in. fima claustris.
Hos fac. Gloria patri & filio & spuri. tu sancto.
Satagebat igitur martha i iij n. Hos fac.
so re marie magdalene circa ministerium que

sedens secus pedes domini audiebat uerba oris eius.

b. *Cantate.* **A** Non est martha inquit tibi curae quod soror mea me reliquit solam ministrare tibi.

a. *illi ut me adiuuet.* **D**ñs r. v. **E**t respondens dixit illi dominus unum erat certe necesse hec optimam sibi partem esse legi que non auferetur.

Ist. *Bogabat ihm. scdm lucam.*

Quidam phariseus. ut manducaret cum illo.

Et ingressus domum pharisei. discubuit.

Et ret. *Omet. beati gregori pp. de ead t.*

Cogitanti michi de marie penitencia.

Flere magis libet quam aliquid dicere.

Cuius enim t. sareum pectus ille huius

peccatrici lacrimae ad exemplum peniten-

di non emolliant. **C**onsiderauit namque

quid fecit. & noluit modari quid face-

ret. **S**up conuiuantes ingressa est. non

uissa uenit. int epulas lacrimas optu-

lit. **D**iscite quo dolore ardet. que flere

inter epulas n̄ erubescit. **O**mirum et

magnum *mira* culum quia peccatrix

femina *audiebat redemptorem* nun di tangere

la cri mando & capillis tergen. do elimina

abstinebat ideo r
ta quoniam d
maria domini
cepit illum gau
peccati cem. J
u qm lucas pec
mariam non
credimus. de c
monia erecta fuit
septem demonia.
designant. quia en
omne tempus comi
septenario numer
figuratur. Septem
na habuit. que un
na fuit. **E**cce qui
maculas aspexit le
miserie cucurrit
but. **N**am quia
erubescere int
quod uerecunc
tar domi nus
noca iut e an

87
fuit abluebatur ideo remis sa sunt ei peccata
multa quoniam dilexit it multum.

Vidit maria dominum et credidit. Hecum gau-
dio suscepit illum gaudens et flens quia cogno-
uit se peccatricem. Ideo. **VIII.**

Hanc uero quam lucas peccatricem mulierem
iobis mariam nominat. illam esse ma-
riam credimus. de qua marcus septem
demonia eiectione fuisse testatur. Et quod
per septem demonia. nisi uniuersa uicia
designantur. quia enim septem diebus
omne tempus comprehendit. recte
septenario numero uniuersitas
figuratur. Septem ergo demonia ma-
ria habuit. que uniuersis uicijs ple-
na fuit. Sed ecce quia turpitudinis sue
maculas asperit lauanda ad fontem
misericordie cucurrit. conuiuantes non eru-
buit. Nam quia semetipsam grauius
erubescere intus. nichil esse credidit
quod uerecundaretur foras. **V**idige

bat domi nus mariam et mat. rham et
uoca iur e am nomine su o at illa

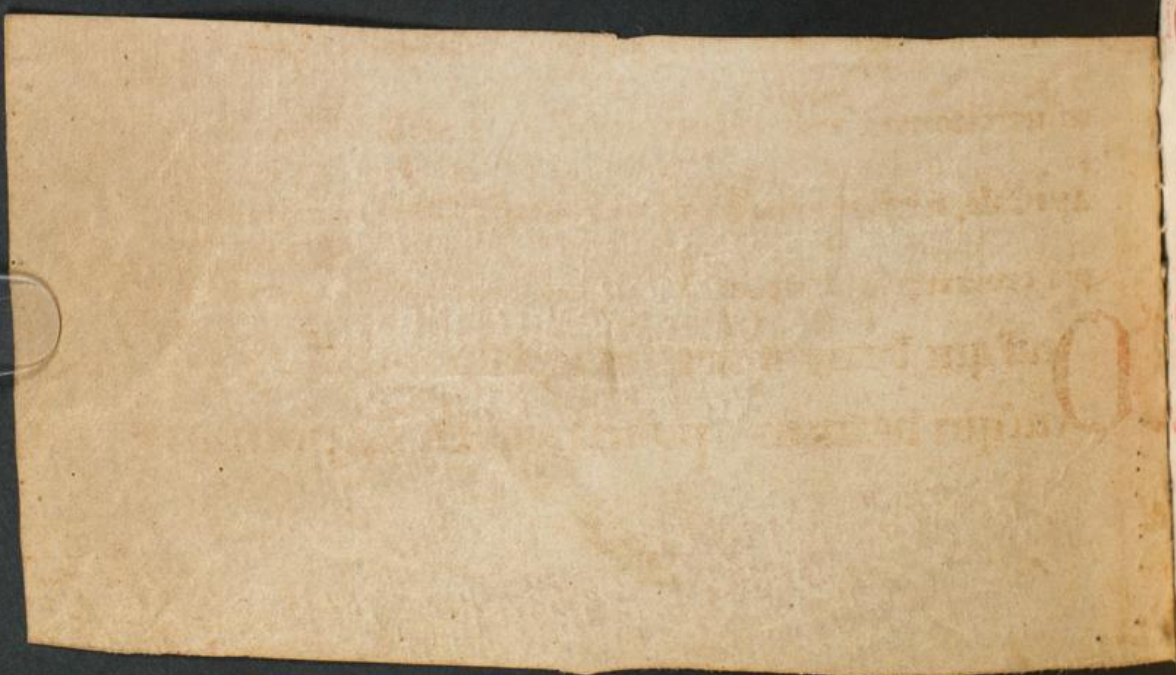
statim surrexit et proiecit se ad pedes eius.
Dominie si fuisset hic frater meus non fuisset mortuus respondit ihesus et surgens fra-
Quid ergo miramur fratres **viii.** **ter** **claus.** **Ar.**
mariam uenientem. an dominum suscipi-
entem. Suscipientem dicam an tra-
hentem. Melius trahentem et suscipi-
entem. quia nimirum ipse eam per
misericordiam traxit intus. qui per mansue-
tudinem suscepit foras. Sed iam textum
sacri euangelii percurrentes. ipsum quoque
ordinem quo uenerit sananda uide-
amus. Attulit alabastrum unguenti.
et stans retro secus pedes ihesu lacrimis
cepit rigare pedes eius. et capillis
capitis sui tergebat. et osculabatur
pedes eius et unguento ungebat. **L**iquet
fratres karissimi. quod illicitis actibus prius muli-
er intenta. unguentum sibi pro odore
sue carnis adhibuit. **E**mit maria pie-
ciosum unguentum. et unxit pedes do-
mini repleta est tota domus miris odo-
re indignati sunt omnes qui uide-
bant eam

dicant ut
hoc ue
num
opus operata e
uobiscum
Indignati
dominus ad h
tiam aquam
non cessauit
ampli
peccatoris co
Maria pio
et pie riga
Quid peccatorib
salutem
peccatoris m
primam par
non auferretur ab ea
In scilicet uelut sup
Gloriosa iam per orb
celestem sump sic ut
uer namq pretyo
cuius nos ihesu be
obul ut cum illa
cula aduen coll

et ut proie
fuisse hic frater
respondit thesa
ramur fit. **V**
venientem: an dicit
insipientem dicit
Dei trahentem
ia nimirum ipse
traxit intus. qui p
suscepit foras. **S**
verruentes. ipse
uo uenerit sanan
lit alabastrum un
o secus pedes the
pedes eius: et cap
ergebat. et oscula
ungento unguen
licitis actibus pre
ungentū sibi pro
dhibuit. **C**
tim et unxit ped
tota domū mē
et omnes qui illa

In seculis uespis sup psalmos. **ā** **C**onuersus est. **57a**
Gloriosa iam per orbem rutilat sollempnitas qua **ada**
celestem sump sic uitam maria magdalene luce **mag**
uer nans pretio sa tur mas inter ce licat **nisi**
cuius nos ihesu beng ne iam tue te pre **cat**
cibus ut cum illa te laudare possimus per se
cula amen. **coll** **D**eus qui beate marie.

... dicebant ut
... ue nunt
... opus operata est
... uobiscum
... Indignati
... dominus ad hy
... tuam aquam
... mulier non cessauit
... anto namq; amplu
... quanto peccatoris coe
... Maria pro ca
... pedes illius et pie rigat
... Quia peccatoribus
... sperandum est saluberrim
... tangi peccatoris mar
... primam parte
... non auferretur ab ea in te
... mundi lampas & mar
... resurrectionem xpi nun
... apostola fieri meruit
... pia gratia pro nobi
... **D**eus qui beate ma
... **D**eus qui beatum

et dicit bant ut quid perditum dicitur
potuit hoc ue mundam et dari pauperibus

Bonum opus operata est in me nam semper pau-
peres habetis uobiscum me autem non semper
habebitis. **Indignari. Glia. ad laudes.**

Conuersus est dominus ad symonem & dixit in cratu a-
in domum tuam aquam pedibus meis non dedi-
sti hec mulier non cessauit lacrimis rigare pedes

Tanto namque amplius peccati rubigo consu-
mitur quanto peccatoris cor magno caritatis igne
concrematur. **M**aria pio conuincta ihesu osculan-

do pedes illius et pie rigando terge crimina
nostra. **Q**uid peccatoribus letius uel iustis quid e-
sperandum est saluberris non dedignatur domi-
nus tangi peccatricis manibus atque rigari

fletibus. **O**ptimam partem elegit sibi maria que
non auferetur ab ea in eternum. **In euglio**

O mundi lampas & margarita prefulgida que
resurrectionem xpi nunciando a postolorum
apostola fieri meruisti maria magdalene semper
pia exoratrix pro nobis ad deum qui te de-

Deus qui beate marie magdalene. **colligit.**
Deus qui beatum apolinarem. **Des apolinari.**

scōꝝ tuorū meritū coequasti concede ꝑꝑi-
tius. ut qui cōmerationis ei festa ꝑꝑoli-
mus uite quoq; imitemꝝ exempla ꝑ.

Exultet celū. De s. iacobo aplo. coll' ad vesper.

Esto dñe plebi tue sc̄ificator et custos.
ut apli tui iacobi munita presidys et
conuersatione tibi placeat & secura de-
seruiat. ꝑ. *inuit' Venite ad ore. Venite. i. q. a. In omem sc̄i.*

Apostolus dñi nr̄i ih̄u xp̄i iacobus *li.*
frater beati ioh̄is euāgeliste omnem ui-
deam & samariā uisitabat. ingrediens sy-
nagogas & sc̄dm̄ scripturas sanctas oste-
dens om̄ia a proph̄is predicta que in
dño nr̄o ih̄u xp̄o impleta sunt. Accidit
autem quendā hermogenē magum
discip̄m̄ suum philetum. mittere ad eū.
Ecce ego. v. Dñi luce. li. Qui cum uenisset
cū aliquñtis phariseis ad iacobū. conaba-
tur asserere quod non uerus d̄i filius
esset ih̄c xp̄c nazarenus cuius se apl̄m̄
commemorabat. Iacobus autem in sp̄u
sc̄o confidenter agens om̄s assertiones
eius euacuauit. ostendens ei ex scrip-

sc̄i hunc esse
autem ꝑ
genem. dy
xpi asse
n̄ posse. &
cum demon
ceros
emundante
mei. uidi
S; quid
scripturas sc̄
quibus os
hunc
Um sc̄e
Dñi. li. q. a. In omem sc̄i
meum. o uen
tibi indulgentia
sc̄as tibi art
penitus ꝑ
ad ipsum reu
discipi
hec aucte
philetu

turis scis. hunc esse di filium. *Col. 1. 15.*

Reuerfus autem philetus ad *lu. 11.* inuenit iugum
hermogenem. dixit ei Iacobum qui
se seruum xpi asserit & apm eius. sci
as superari n̄ posse. Nam in nomine eius
uidimus eum demones ex obsessis œpi
bus eicientem. cecos illuminantem.
leprosos emundantem. Asserunt etiā
amicissimi mei. uidisse eum mortuos
suscitantem. *S. quid multas moram.*
Omnes scripturas scas memoriter
retinet. ex quibus ostendit alterum nō
esse filiū di. nisi hunc quem iudei cru
cifixerunt. *Quum steteritis. Non em. Dabit. bla.*
i. 11. Principes. Omnes gentes. lu. 11. **P**laceat ḡ tibi
consilium meum. & ueni ad ipsum. et po
stula tibi indulgentiam ab illo. *Quod si n̄*
feceris. scias tibi artem tuam magicā
in nullo penitus profuturam. me autē
scias ad ipsum reuerti. & petere ut ei
merear eē discipulus. Hermogenes
autem hec audiens repletus est zelo.
et iuravit philetum. ut ut mouere se

non posset. et dicebat ei. Videamus
si iacobus tuus soluet te ab his uin-
culis. Tunc philetus misit festinante
puerum suum ad iacobum. **¶ v.**

Qui cum uenisset et nuntiasset ei. Sta-
tim misit ad eum sudarium suum di-
cens. Dominus ihesus christus erigit elisos. et ipse
compeditos soluit. Statim autem ut
de sudario eius tetigit eum. his qui
ipsum attulerat. solutus a uinculo
magi. currens uenit ad iacobum. insultans
maleficius eius. Hermogenes au-
tem magus dolens quod insultaret ei
arte sua excitauit demones. et misit
eos ad iacobum dicens. Ite. et ipsum
iacobum michi huc adducite. simul
etiam et philetum discipulum meum ut
uindictam in eo. ne michi ceteri discipuli
mei taliter incipiant insultare. **¶ vi.**

Venientes autem demones ubi iacobus
orabat. uillulatum in aere habere
ceperunt dicentes. Jacobe apostole dei. mise-
rere nostri. quia antequam ueniat tempus

incendij nri iam ardemus. Dicit eis
iacobus. Vt quid uenistis ad me. Dicit
ei demones. Misit nos hermogenes. ut
et te et philetū ad ipsum adducerem.
Hoc autem ut ingressi sumus angls dei
sēs cathenis igneis religauit nos. et cru-
ciamur. Dicit eis iacobus. In nomine pa-
tris et filij et spc scī resoluet uos angls di-
uita ut reuertentes ad hermogenē non
eum ledatis. sed uictū huc illum ad me
adducatis. Qui cū abissent ligauerūt
ei manus a tergo de' restib' et ita addu-
xerunt eum dicen tes. Misisti nos ubi
incensi sumus. et torti. & intolerabili

ē consumpti. Secūm iohem.

Sicut dixit ihc discipulis suis. Hoc ē pceptū
meum ut diligatis inuicem. sicut dilexi
uos. Maiorem hac dilectionem nemo
habet. ut animam suam ponat quis
pro amicis suis. Et res. **Omel' b' cō ip de et.**

Cum cuncta facta eloquia dñici plena
sint pceptis. quid est qđ de dilectione
quasi de singlarī mandato dñs dicit.

hoc est preceptū meū ut diligatis
inuicem. nisi quia omne mandatum
de sola dilectione est. et omnia unum
preceptū sunt. quia quicquid precipitur
in sola caritate solidatur. Ut enim
multi arboris rami ex una radice pde
unt. sic multe uirtutes ex una carita
te generantur. nec habet aliquid uiri
ditatis ramus boni opis. si n̄ manet
in radice caritatis. **L. viii. P**recepta
enim dñica et multa sunt et unum.
multa p diuersitatem opis unū in
radice dilectionis. Qualit̄ autem ista
sententia sic tenenda. ipse insinuat.
q̄ implerisq; sue scripture sententiis.
et amicos iubet diligere in se. et inimicos
diligere p̄ se. Ille enim ueraciter cari
tatem habet. qui et amicum diligit in
se. et inimicum diligit p̄pter deum.
Nam sunt n̄nulli qui diligunt pri
mos. sed p affectū cognationis et car
nis. Quibus tam̄ in hac dilectione sa
cra eloquia n̄ cont̄dicunt. sed aliud est

34
quod sponte impenditur nature.
aliud quod preceptis dominicis ex caritate
debetur obedientie. Hi nimirum et
proximum diligunt. et tamen illa subli-
mia dilectionis prima non assequuntur.
quia amorem suum non spiritualiter sed
carnaliter impendunt. **lectio viii.**

Proinde cum dominus diceret. hoc est man-
datum meum ut diligatis invicem.
primus addidit sicut dilexi vos.
Ac si apte dicat. Ad hoc amate. ad quod
amaui vos. Quia in re fratres karissimi soletter
incuendum est quod antiquus hostis
dum mentem nostram ad rerum temporalium
delectationem trahit. infirmo remedium
nos primum excitat. quod ea ipsa que diligi-
mus auferre molitur. Hec curat anti-
quus hostis ut terrena hec faciens tollat
sed ut caritatem in nobis feriat. Nam
in odio repente exardescimus. et dum fratres
inuncti esse cupimus in tuis fratribus inuncti
ferimur. Dum parva fratris defendimus
in tuis maxima amittimus. quia cum

rem diligimus temporalem. ueram
amittimus dilectionem.

Beati cristophori. *Cristofori m̄r. coll.*
m̄ris tui q̄s dñe precibus adiuue
mur. & eius digna sollempnia cele
brantes tuo nomini fac nos semp esse
deuotos. *P. Glodesindis. v̄r. coll.*

Deus qui nos p̄ ineffabilem misericordiam
tuam annua sponse filij tui glode
sindis sollempnitate letificas. conce
de ppitius. ut in cuius te laudibus
ueneramur etiam pie deuotionis
irradiemur exemplis. *P. Pantaleonis*

Pra q̄s om̄ps deus. ut qui beati. *coll. m̄r.*
pantaleonis m̄ris tui sollempnia coli
mus. eius etiam uirtutem imitemur. *P.*

Sc̄i felicis dñe confessio. *Felicis. coll.*
recensita conferat nobis pie deuocio
nis augmentū. qui in tuo nomine pse
uerans meruit honorari. *P. Simplicii.*

Pra quesumus dñe. *Faustini. Beatrix.*
ut sicut p̄ps cristianus martirū tuorū
simplicii faustini & beatrix. tempali

sollemnitate congaudet ita p̄firua
tur eterna. et quod uotis celebrat pro
comprehendat effectum. *P. Abdon & Sen*

Deus qui sc̄is tuis abdon et sennen. *nen.*
ad hanc gl̄am ueniendi copiosum mu
nus gr̄e contulisti. da fam̄lis tuis suoy
ueniam peccator. ut sc̄oy tuoy interce
dentibus meritis ab om̄ibus mereantur
aduersitatibus liberari. *P. Aduncta sc̄i.*

Petri. a sup psalmos Symon bariona ad mag.

Angelus domini astitit et lumen refulsit in habita
culo carceris percussio que latere petri excitauit eum
dicens surge uelociter et ceciderunt cathene de

Deus qui beatum. *collecta.* manibus eius.
petrum aptim a uinculis absolutum ille
sum abire fecisti. n̄roy quesumus absol
ue uincta peccator & om̄ia mala a nobis
propitiatus excludere. *P. Machabec.*

*F*raterna nos q̄s dñe beatorum martirum
corona letificet. que et fidei n̄re prebe
at incitamenta uirtutum. et multiplici nos
suffragio consoletur. *P. iuita. Regim regu*
adoremus do^m minum qui in celo et in terra primum

sancto commendavit petro ius ligandi ac
soluendi. Venite. *i. i. q. a. In plateis. cu. aliis. l. i.*

In diebus illis. Misit herodes rex
manus: ut affligeret quosdam de
ecclesia. Occidit autem iacobum: fratrem io
hannis gladio. Et cetera. Quemadmodum
sanctus petrus missus in carcere: sic liga
tus duabus catenis et traditus quatuor
quaternionibus militum: quemadmodum
inde liberatus sit per angelum domini: au
diuit per ordinem dilectio vestra. *l. ii.*

Missus vero in carcere sanctus petrus
penam carceris horrere non poterat:
quia ipse in carcere templum dei erat.
Ligatus erat catenis duabus sed
catenas criminum in ipso carcere
dei habebat a credentibus. Custodiebat
a quatuor quaternionibus militum:
id est a sedecim. *lectio iiii.*

Sicut enim centurio centum ita qua
ternio quatuor sub se milites habet:
Sicut ipsa custodia quatuor euanglia
ad fidem venientibus insinuabat.

13
Nec sane humanam custodiā poterat
timere: qui diuina custodia seruabatur:
Cum ḡ diligent̄ petrus custodiretur in
carcere a quatuor quaternionib⁹ militū
ligatus cathenis duabus: uenit angls
dñi ad eū. ut audiuit dilectio ur̄a. & apu-
it ianuas carceris: & ait illi. Surge uelo-
citer et tolle uestimentum tuū et opi-
te et calciamentū tuū et ueni sequere
me. At ille surgens: sequebatur eum.
Cum ḡ uenisset petrus **lectio. iiii.**
ad portā ferream cum anglo: itatim
eadem porta apta est eis. Nec mirū sane
si scō petro porta ferrēa sponte apta est:
qui portas inferorū iam in potestate
acceperat: dicente domino ad eum.
Tu es petr⁹ et sup hanc petram edifi-
cabo eccliam meam & porte inferi n̄
p̄ualebūt aduers⁹ eam: et quecūq; liga-
ueris sup terrā erunt ligata et in celo:
et quecūq; solueris sup terrā erunt solu-
ta et in celo. Iue ḡ scō petro portam
ferream apuit: qui portas inferi patefecit.

Ille de morte petrum eripuit. *¶ v.*
qui mortem ipsam deuicit. S; qd̄ tē
circa sc̄m petrum sc̄dm litt̄am gestū
est. circa nos quoq; iustice agi recog-
noscimus. si fidem petri sequamur.
Sumus et enī nos in hoc mundo. ue-
lut in carcere constituti. Siḡ a deo
uisitari mereamur. imitatur anḡls
dñi ad nos et dicit ad unūqueq; n̄r̄m.
Precingere et caltia te caltia m̄ta
tua. et opi te uestim̄to tuo. et seque-
re me. Precingimus enim nos. si
lumbos corp̄is n̄ri pudicitie cinglo
restringimus. dicente domino. Sint
lumbi n̄ri precincti. in castitate.
Calciamus et pedes n̄ros. si gressus
uite n̄re preceptis euglicis ac uita
fidei muniamus. ut securi spinas
peccator̄ et iniquitatis tribulos
conculcemus. *lectio. vi.*

Opimus et nos uestim̄to n̄ro. si
uestem illam nuptialem idest bap-
tismi gr̄am integram c̄seruemus in

obis. Si hec fide
m̄ cathene de m
alib̄ catene peccat
et restricti sc̄dm
m̄. S; nec alit̄
m̄di huius erro
m̄i a dño p̄ anḡm
nobis porta ferrea
et pene quam filiu
m̄tate communi
ad domum marie
m̄i ubi mater dñi
m̄taret nobis pue
m̄uenient̄ aut hu
m̄i n̄re misteriu
sc̄dm litt̄am grecan
m̄i. Venit ih̄c. s;
m̄taret cesaree p̄
m̄i discipulos suos
m̄m̄es eē filiu
m̄taret rogabat. On
m̄i discipulos suos
m̄m̄es esse. ut

nobis. Si hec fideliter implemus. Ita
 tim cathene de manibus nostris cadunt
 id est catene peccatorum. quibus colligati
 et constricti secundum animam teneba
 mur. Si nec aliter de carcere id est de
 mundi huius errore euadere possimus
 nisi a domino per angelum uisitemur. Apert
 nobis porta ferrea id est porta mortis.
 et pene. quam filius dei passionis sue
 uirtute comminuit. et tunc ueniens
 ad domum marie id est ad ecclesiam
 christi ubi mater domini habitat. et illic
 occurret nobis puella nomine rode.
 Conuenienter autem huius nomen rode. sa
 luti nostre misterium est. Rode enim
 secundum litteram grecam. rosa nuncupatur.
 et illi. Venit ihesus. *secundum matheum.*
 in partes cesaree philippi. et interroga
 bat discipulos suos dicens. Quem dicunt
 homines esse filium hominis. Et res
 interrogabat. *Omel. lectionis eisdem.*
 christus discipulos suos. quem eum dicunt
 homines esse. ut ex apostolorum responsionibus

petrum exponit
 ipsam deuere
 trum secundum
 quoque multae
 fidem petri
 non nos in hoc
 re constituit
 reamur. m
 et dicit ad
 et caltra re
 uestimto tuo
 ngimus enim
 nisi nostri
 dicente dom
 recineti. in
 t pedes nost
 eptis euglic
 mus. ut secu
 iniquitatis
 lectio. vi
 os uestimto
 nuptialem
 integram

nos discamus diuersas opiniones fuisse
se tunc apud iudeos de xpo. Vñ sequit̃.
Illi dixerunt. Alii iohem baptistam alii
aut̃ heliam alii uero iheremiam aut unum
ex prophetis. Vide propter diuersas opiniones
iudeorum de xpo qua causa quidam eorum
dicebant eum iohem baptistam. uidelicet
estimationem secuti herodis. dicentes
ad pueros suos. hic est iohes baptista
quem ego decolauit. ipse surrexit a
mortuis. ideo uirtutes multe operantur
in illo. Alii autem heliam uidelicet
estimantes. quod aut secundam natiuitatem
accepit helyas aut ex eo tempore in corpore
uiuens in tempore illo apparuit. **¶ viii.**

Qui uero iheremiam putabant propter illud
putabant. quod in principio ipso ad ihere-
miam iam dixerat dominus. Ecce constituente
hodie super gentes et super regna eradicare
et demoliri. et perdere. et reedificare. et
circumplantare. Non intelligentes enim
quoniam ieremias typus fuerat christi. et propterea
que ad eum promissa sunt. in christo sunt

completa. arbitria
quam quem c
prophetiam. Q
eum e e arbi
mouebant
locutus est
in ipis impl
quem me d
simon petri
dei uiu. **lee**
quidem faci
mationes dign
erat sup
n quasi car
sed qui
erat dignifi
aliquid et
u
sed nesc
confessus e
maus est t
dixera
ido d

adimpleta. arbitrabantur. ipsum esse
ihemiam quem ds in gentib⁹ consti-
tuisset ppham. Qui autem unum ex
pphis. eum ee arbitrabantur. ratione
simili mouebant. ppter illa que ds qsi
ad ipsos locutus est pphal n tamen
sunt in ipsis impleta. Dicit eis. Vos
autem quem me ee dicitis. Responde
autem simon petrus dixit. Tu es xpc
filius dei uiu. *lectio. viii.*

Iudei quidem faciebant de xpo
estimationes dignas uelamine. qd
positum erat supra cor eoy. Petrus
autem n quasi carnis aut sanguinis
discipulus. sed qui reuelatione dei
patris erat dignificatus. denegauit
quidem aliquid eoy esse ihm. que
arbitrabantur iudei. confessus est aut.
tu es xpc. sed nesciebant iudei. Et n
solum confessus est tu es xpc sed etia
quod maius est. filius di uiu. qui ex
p pphetas dixerat. uiuo ego dicit dm.
Et forsitan idco dicebatur uiuus ppter

eminentiam qua sup eminet om̄ibus
habentibus in se uitam. quia solus ha
bet immortalitatem et est fons uite.

Respondens autem ih̄c dixit illi. Beat
es symon bariona. quia caro et sanguis
ñ reuelauit tibi. sed pater meus qui in
celis est. *in sedis uespis ad magū.*

h̄a Quem dicunt homines esse filium hominis
dixit ih̄esus discipulis suis respondens. pe trus
dixit tū et *filius dei* cristus filius dei
uiui et ego dico tibi quia tu es petrus et super
hanc petram edificabo eccl̄iam meam.

Valerianus tyrannus. Stephani pp̄. Et m̄is
iussit beatū stephanū foras muros porte
appie duci. data sententia ut ibi decolla
retur. T̄c beatus stephanus ductus est a mili
tibus. foras muros porte appie. ad templū
martis. Dumq; appropinquaret ad templū
martis. leuatis ad celū manib⁹. coram om̄i
bus dixit. Dñe ds pat̄ dñi nr̄i ih̄u xp̄i.
qui terram confusionis in babilone destruxisti.
destrue nunc et hunc locū ubi diabo
lica superstitione p̄ ydolorū culturā anime

36
pereunt populoꝝ. Et statim ingens factus
est fragor tonitruꝝ. cū terroribus corru-
sationum. et corruit maxima pars
templi sacrilegi. **lectio .ij.**

Quod cernentes factū milites. pauefac-
ti fugerunt. Dimiseruntq; bea-
tum
stephanū cū omibꝫ xp̄ianis q̄ si mul-
pererant. **E**adē uero hora beatus
stephanus ep̄c. p̄git cū omibꝫ xp̄ianis ad
cimiterium beati luciani et cū multis con-
solationibus om̄s secū p̄fectos alloquebat.
ut nullis timoribꝫ p̄timeſcerent penas
aduersarioꝝ in aliquibꝫ p̄missionibꝫ ty-
rannoꝝ desererent coronā martiry ꝑpa-
ratam. dicens. Memores esse debemus
dñm nr̄m ih̄m xp̄m dicentem. Nolite ti-
mere eos qui occidunt corpus. animam autē
non possunt occidere. sed potius eū time-
re qui potest corpus ⁊ animā mitte-
re in gehennam.

His atq; huiꝫmodi exortationibus bonus
pastor. suis ouibꝫ xp̄i sanguine adquisi-
tis. pascua ministrabat. Post hec optulit

sacrificium dō omnipotenti. Audiens igitur
ualerianus que gesta fuerant ac templi
euerfionem et quia esset cū stephano ma-
xima multitudo xpianoy. missi sunt
priores milites. Qui uementes inuenērūt
beatū stephanū sacrificium dō offerē-
tem. Quisq; intrepidus, constans
an altare solempnia sacrificia cepta
pficiens. in eodē loco sic in sua decollat⁹
est sede. sub die quarto nonarū augusta-
rum. Factus est autem ibidem maximus
xpianoy planctus tali pastore cum gta
martirū premissio ad celestia regna. Cuius
corpus sepelierunt in eadem cripta cum
ipsa sede ubi altans sanguis eius effusus
est. in loco qui appellat̄ cimiteriū kalixti.
ubi requiescit in pace. Tu autē. **collecta.**

Deus qui nos beati stephani martiris tui
atq; pontificis annua sollempnitate
letificas. concede propitius. ut eius
natalicia colimus. de eiusdē etiam precti-
one gaudeamus. **Inuentio s. xi. gama ad mag**

Ostendit sanctus gamaliel per uisum luciano sacer-

calixti
plenum
reliquie
locutus
me ruit
qui et
hodierna
stephan
inuentio
in eterna
gaudete
regem
est mira
uenerabili
de reuelatione
stephani
Deus
uir
ueneran
penite
assistere
uultu
miseria
indigent

doti tres calathos aureos et sic refector et quartum
 argenteum croco plenum et dixit hi sunt nostri
 loculi et nostre reliquie hic autem sanguineat ha
 bens rotat loculus est sancti stephani qui so lus ex
 nobis martyrio me ruit coronari. **collecta.**

Deus qui es scōy tuoy spendor mirabilis
 quiq; hodierna die beatorū martirum
 tuoy ~~stephani nichodemi gamalielis atq;~~
 abibon inuentionem glosam reuelasti.

da nobis in eterna beatitudine de eoy so
 cietate gaudete. **P. Inuitat.** Adoremus

mag num regem dominum qui in sanctis eu
 is semper est mira bilis. **Venite. In i noctno.**

ucia no uenerabili presbitero quiescenti in stra
 tu suo de reuelatione sanctarum reliquiarum
 prothomartyris stephani talit diuinitus osten

sa est uisio **ps** Beatus uir. **a** Dum ad huc pe
 ne uigilaret uir uenerandus tamquam in excelsu
 su mentis repente est effectus. **ps** Cum inuocare

a Vidit igitur assistere sibi uirum etate senem e
 statura procerum uultu decorum. **ps** Dne quid mir

Lucianus misericordia. **lectio prima.** Inuitat stephany
 dei indigent et omniu hominu minimus.

Inuitat stephany

presbiter ecclesie dei que est in uilla
 casargamala in territorio iherosolimoz
 omnibus qui sunt in xpo ihu in uniuersa
 so mundo in dno salutem. Quod
 apparuit pusillitati mee a do ter
 de reuelatione reliquiaru ^{beati stephani}
 gloriosi pthomartiris stephani et pmi
 diaconi xpi et nichodem qui scrip
 est in euanglio. et gamalielis qui in
 actibus aploz nominatur. necessariu
 dixi ure in xpo pandere dilectioni.
 imploratus ac magis uisus a sco et
 dei cultore patre nro aucto presbi
 tero. ut scdm fidem consummatam in
 interroganti quasi filius patri obediens
 et sicut cognoui cum omni simplici
 tate impiger indicarem omnem
 ueritatem. **R** ^{Beatus gama} uel ^{doctore}
^{gentium pauli di} ^{dascalus} ap ^{pa} ruit ^{crisi}
^{sacerdoti} lucia ^{no} in uestitu candido
^{i. p} ^{amic} ^{tul} ^{palle} ^o et ^{uurgam}
^{ma} ^{nu} ^{ge} ^{sta} ^{bat} ^{au} ^{re} ^{an}
Q Calcariu ^{caligit} in superficie ^{de aurati}

deambulans cor
 uero parasceue
 era ferta que est t
 consulari hono
 feret augustoz.
 mens in cubili m
 in quo consuet
 er custodire
 in ministerio.
 est prima custod
 in ex asi effec
 uerum senem
 hoc est dignu
 barbam ply
 aliarum alba stol
 merant gemmule a
 mndicul sce cruce
 gam au. am in m
 que diti mi ia. ta
 ne uenit ad
 dar te
 no iuc
 surge.

quasi deambulans coram e o. Et uirgam
Die uero parasceue hoc est. **¶ ii.**

sexta feria que est tercio nonas decembris. consularu honoru decies et theodosii series augustoy. adueniente nocte dormiens in cubili meo in loco sco bap tisteru in quo consuetudo michi erat dormire. et custodire eccliaistica que erant in ministerio. hora tertia noctis que est prima custodia uigiliarum quasi in extasi effectus semiuigilans uidi uirum senem longum. iherospem. hoc est dignum sacerdotem. canum. barbam plixam habentem. palliatum. alba stola indutum. cui inerant gemmule auree. habentes intrinsecus sce crucis signum. et uirgam auream in manu habentem.

¶ gigitur dissimulata. ta gama uel de ambula
tio. ne uenit ad e uim et uirga quam
manu tenet. dat tetigit illum uo cans
cum tercio iuciane lucia. ne lucia
ne. surge. **¶** Cu i sacerdos respondit

ectie dei que...
la in territorio...
i sunt in rpo...
in dno saluere...
pusillitati mee...
ione reliquari...
homaruit stephan...
i et nichodem qui...
iglio et gamaliel...
loy nominatur...
n rpo pandere...
ac magis uisite...
patre nro aucto...
i fidem confirmat...
uasi filius patri...
iouu cum omi...
t indicarem...
¶ carui gama...
di dascaliu ap...
cia ho in uel...
ul palli d et...
bar au...
igit insuper...
...

^{a n. f. . . . .}
quis et domine at ille dixit ad e^{um} luciane
Et ueniens stetit ad dexteram **L. iii.**
meam. et aurea uirga pulsauit
me. ter uocans nomine meo dicens
Luciane. luciane. luciane. Et dixit
michi greco sermone. Vade in ciuita
tem que dicitur helia que est iherosolima.
et dic scilicet iohanni qui est in eo episcopus.
Quoadu clausi sumus et non apertis nobis
et maxime quia in temporibus tuis sacer
dotum oportet nos reuelari. Apertis nobis
festinant monumentum ubi in negli
gentia posite sunt nostre reliquie. ut
per nos aperiat deus et christus eius et spiritus sanctus
ostium clementie sue in hoc mundo.

R. ^{a d. l. . . . .}
a de luciana et dic iohanni episcopo ihero
soli mihi ratio usque quo clausi sumus
usque quo non aperis nobis tuis. et enim
temporibus reuelari.

A. ^{a d. l. . . . .}
aperi. nobis ueloci ut per nos ostium misere
cordie sue humano generi aperiat deus.

V. ^{a d. l. . . . .}
ur dei gamaliel ait. **In. ii. nocturno.**
luciano non mei solummodo causa sollicitus

... pocius pro illis
... maxima di
... quos in cel
... gloria
... deum meriti
... humili
... enun scilicet
... qui in eo fun
... sollicitus fun
... de his qui
... respondi ei
... et qui fun
... michi. Ego
... apertis christi
... iherosolima. Et
... orientali parte
... ipse est domn
... a iudeis et
... iherosolima profi
... ad aquilon
... ubi die ac
... sepulture non d
... ut aff

sum sed potius pro illis qui mecum sunt. **D**ne dñs nr.
isti et enim maximo digni sunt honore uenē e
randi in terris quos in celo rex regum immensa
cumulauit gloria. **D**ne quis hab. a. Cum ergo
sint apud deum meritis excelsi. apud homines
loco tenentur humili. **Conserua me. P. iiii.**

Perichlitatur enim scdm hoc ex multis
casibus. qui in eo sunt cotidie. Et n̄
tantum sollicitus sum p me. quantum
m̄ p̄tinet de his qui positi sunt me
cum. Et respondi ei dicens. Quis enim
es tu dñe. et qui sunt tecum. Et re
spondit michi. Ego sum gamaliel q̄
paulum ap̄tm xpi nutriui. et legem
docui in iherlm. Et qui mecum est
in orientali parte monumenti ia
cens. i p̄se est domnus stephs. qui lapi
datus est a iudeis et principib' sacerdo
tum in iherlm pro fide xpi. foris portam
que est ad aquilonem. que ducit ad
cedar. ubi die ac nocte iacuit p̄iectus
ut sepulture n̄ daretur. scdm p̄nci
pum iussa. ut a feris consumaretur.

corpus eius. **E**x aut uoluntate non
tetigit eum unum ex his. non aut
n̄ fera n̄ canis. & **L**ucian⁹ presbiter dixit
domine tu quis et et qui sunt te cum ar. ille
ego sum gamaliel uel pauli quondam doctor
a p̄sto li qui autem iuxta me quie. scit ipse
est dominus stephanus. **Q**ui aut
deus iherosolimitis lapidatus ad lacerandum
bestis et aulibus est positis per dei providen
tiam perman sit in tac. Ipe est. **P. v.**

Ego gamaliel compatiens ministro
xpi et festinans habere mercedem
et partem cum scō uirō. nisi p̄ noctem
quātos noueram religiosos. et in xpo
ihu credentes. habitantes in iherlm
in medio uideoy. et hortatus sum
eos et necessaria substantie ministra
ui. ac psuasi illis ire occulte. et porta
re corpus eius. meo uehiculo in uilla
meam hoc ē in casargamala quod
interptatur uilla gamalielis. ui
ginti milia a ciuitate habens. Et ibi
feci illi planctū fieri dieb⁹ q̄draginta.

et precepi eum in meo monumento
poni in orientali theca et precepi
eis quecumque necessaria erant p eius
planctu ex meo dari.

Cum scirem
ego gamaliel et sanctita tem cri sti atle
stepha in fi dem eius ac deuotio
nem cre dent me in resurrecti o ne partem
habitu rum cum e o fe ci eum
sepeli ti in monimen to me o no uo.

Auditor domini nichodemus ibidem sepul
tus est et abibal filius meris in eum est repo
situs ubi iacet bea tus stepha nus. In monumento.

lectio vi.

nichodemus in alia theca positus est.
qui uenit ad ihm nocte et cathecizat
est ab eo. Et audiens nisi quis renat
fuerit ex aqua et spu sco n̄ potest
introtre in regnum celorum. Statim
baptizatus est a xpi discipulis. Et
cognoscentes iudei amouerunt eu
a principatu suo et anathematiza
uerunt eum et de ciuitate exiliaue
runt. Et hunc ego gamaliel quasi

persecutionem passum p. xpo sustuli
 in meo agro. et alii. et uestiui eum
 usq; ad finem eius. et honorifice sepe-
 luit iuxta dominum stephanum. Si-
 militer uero et abibas filius meus dilec-
 tissimus qui mecum xpi baptismum
 pcepit ab eius discipulis uiginti annorum
 existens ante me mortuus est et sepul-
 tus in tertia theca excelsiori in qua
 et ipse ego postea defunctus applica-
 tus sum. Mea uero uxor ethna habens nom-
 et sedemias primogenitus filius meus
 quia noluerunt esse xpi fidei cultores
 in alia uilla matris sue sepulti sunt.
 hoc est in capharremelia.

*S*acerdos
 de lucia nus prostra ut se in ora
 laudans deum et di. cens domine ihesu rru
 si est hec uisio. ex te presta ut i tertium ac
 tercio manifestetur mi. chi. *V*t con-
 festus fiducia liter annunciem reuelati
 onem sanctorum seruorum tu
 Presta Gloria pa tri. Presta. *in uia*
al in uinum et orationibus constituto apparuit

sanctus gamal
 quare dissimul
 que die ta sunt ti
 uidet quant
 terra et ti
 ergo et uade
 aperar no dit et t
 per nostram intero
 populo suo p
 Dixit ihc
 discipulis parabo
 regni celoy the
 agro que qui in
 dit et pre gaud
 dit uniuersa q
 agru illum. Et
 Celoy regnu
 aduocato terro
 ut ex his que
 ad me gnu
 bilum se ad
 ea que usu e
 mealescat. u

101
iterum sanctus gamaliel luciano p. resbitero
dicens quare dissimulasti fra. ter et non retuli
sti que die ta sunt tibi iohanni episcopo. **Omne st.**
Nonne uides quanta sit siccitas et tribulatio h
in tota terra et tu negligens ter. agis. **Beati quoz**
Surge ergo et uade et dic iohanni episcopo
ut aperiat no. bis et faciat locum orationis
ut per nostram intercessionem misereatur do
minus populo tuo. **ps. Cedet ymn. Iusti aut.**
h. ill. Dixit ihc. scdm matheum.
discipulis parabolam hanc. Simile e
regnu celoz thesauro abscondito i
agro que qui inuenit homo abscon
dit et pre gaudio illi uadit et uen
dit uniuersa que habet. et emit
agru illum. **Et ret. Omet s. gregorii**
Celoz regnum frs kmu. pp. de ead. t.
Cidcirco terrenis reb. simile dicitur.
ut ex his que animus nouit surgat
ad incognita. quatinus exemplo uisi
bium se ad inuisibilia rapiat et p
ea que usu didicit. quasi confricat
incalescat. ut per ^{hoc} qd scit notum dili

gere: discat et incognita amare. Ecce enim celoz regnum thesauro abscondito in agro comparatur: quem qui inuenit homo abscondit et pre gaudio illi uadit et uendit uniuersa que habet: et emit agrum illum.

anctus gama libel in ui. su di xit
luci a no diligenter animaduerte
que di co et ita tum depositum coram
e. o tres ca iathol. aure. of et quat
tus argenti. et teut ple. nus e rat croco.

Vnus ex tribus calathis rubentes habebat
rotas tanquam sanguinem a iis referri erant
rotis al bis. et quartus. **VIII**

Qua in re notandum est frs kmi qd
inuentus thesaurus abscondit ut ser
uetur: quia studium celestis desiderii
a malignis spiritibus ctochire non
sufficit qui h ab humanis laudibus
non abscondit. In presenti etenim
uita qsi in uia sumus qua ad patriam
pgimus. Maligni autem spiritus
iter nrm quasi quidam latrunculi

obident. Depda
thesaurum in ui
hoc autem dico
ma n uideant ci
ant opa ura bon
um uim qui in
quod agimus: lac
mus. Sic autem si
nus intentio mar
et de ope bono p
premlum et can
do soli placere q
secretum. Thesau
est desiderium
hoc ca iathol n
mal lo culus est pre
solus q no bis ma
ri. Interrogat f
cum in parte
figer uero in
thesaurus ad
studii celesti
uendit om

102
obfident. Dep̄dari ḡ desiderat. qui
thesaurum in uia publice portat.
hoc autem dico. non ut pximi opa
nra ñ uideant. cum scriptum sit uide
ant opa ur̄a bona et glorificent pa
trem ur̄m qui in celis est. sed ut p̄ hoc
quod agimus. laudes exteri ñ quera
mus. Sic autem sit op̄ in publico q̄ri
nus intentio maneat in occulto. ut
et de ope bono pximis p̄ beamus
exemplum. et tam̄ p̄ intentionem qua
dō soli placere querim̄ semp̄ optem̄
secretum. **Thesaurus autem. celeste**

est desiderium. *vi des o frater luciane*

*hos ca lachos hic rosas habens pulcherri
mas lo culus est preciosi martiris stephani qui
solus ex no bis marty rio merui it coro na*

*ri. Introgressus ostium sepul chri inueni
et eum in parte o rienta ti. Qui solus.*

Ager uero in quo. Lectio viii.
thesaurus absconditur. disciplina ē
studii celestis. Quem p̄fecto agrum
uenditis om̄ib̄ comparat. qui uolup

tatibus carnis renuntians cuncta sua
desideria terrena per discipline celestis
custodiam calcat. ut nichil iam quod
caro blanditur libeat. nichil quod
carnalem uitam trucidat. spiritus phore-
scat. Rursum celeste regnum negotia-
tori homini simile dicitur. qui bonas
margaritas querit. Si unam preciosam
inuenit quam uidelicet inuentam
omnia uendens emit. quia qui celestis
uite dulcedinem in quantum possibili-
tas ammittit. perfecte cognouit ea que
in terris amauerat libenter cuncta
derelinquit. In comparatione eius
uilescunt omnia. deserit habita. di-
spersit congregata. Inardescit in cele-
stibus animus. nichil in terrenis libet
deforme conspicitur quicquid de terre-
ne rei placebat specie. quia sola preciose
margarite claritas fulget in mente.

Sanctus iohannes nesciens episcopus lacrima-
tus pro gaudio bene dixit de
sum et dixit ad luciam presbiterum

oportet me inde transferre beatum protho-
marium quem sic phanum qui tanquam

an gelus apparuit post situm in con-
suetudine huius mundi. Qui primus apud

iudeos dominica bella per eum et iherosolimam
a deus uirtutis dei stantem uidere pro merito

ut. Qui tanquam. Gloria patri. Qui tanquam. Ad

Agressus lucianus presbiter a sancto. **laudes.** b.
iohannae episcopo iussit ut consurgerent om-
nes diluculo et foderent in aceruo illo ubi
putabant esse corpora sanctorum.

Apparuit sanctus gamaliel cuiusdam mona-
cho nomine migetio innocenti et simplici uir-
ro di ceni ad eum uade et dic luciano inuanim
laboras in aceruo illo non ibi sumus modo.

Ibi olim positi fuimus exequiarum tempore. b.
planctus nunc querens nos in illo loco qui dici-
tur uirtutum bonorum possessio. **A** Audient e

ergo lucianus sacerdos uerba monachi migetii
benedixit dominum quia inuentus est et alius

testis in reuelatione sanctorum. **A** Dum inuen-
tum esset sacratissimum beati stephani corpus
statim tremore eius factus est magnus atque

omnes qui ad odor perfudit suauissimus ad
Ex odoris mira fragrantia sanitas egrotis **bened.**
emanauit maxima septuaginta namq; et tres tunc
a uarijs languoribus curati sunt homines in inuen-
tione corporis stephani. **dilecti sui martyris**
de um. benedicentes. coll. **In sedis uespis**

Os qui es scōy tuoy splendor. **sup psalmos**

Regressus. ad mag. **H.** **o**die sanctus iohannes
pontifex cum maximo cleri plebisq; tripudio
preciosas prothomartyris stephani reliquias in
sanctam transtulit ecclesiam syon ubi quondam
archidiaconus functus est officio cuius pia apud
deum sit pro nobis quesumus intercessio. **coll.**

Adesto dñe supplicationibus. **Justini. m.**
nr̄is et intercessione beati iustini mar-
tyris tui ppetuam nobis misericordiam be-
nignus impende. **p. i. transfiguratione dñi.**

Assumpsit ihc. v. Speciosus forma. coll.

Os qui hodierna die unigenitum tuū
mirabiliter transformatum celitus
utriusq; testamenti patribus reuela-
sti. da nobis q̄s beneplacitis tibi ac-
tibus ad eius contemplandam p̄an

ad matu-
ritate
a visione
speciosus

gore gl'am in q
uere complacu
Quis qui conspic
qua ex nulla ni
concede pprius
an syri martiri
contra omnia ad
Os qui nos concedi
martyri tuoy fe
natalia colere
beantudine de
y tempe illo. **le**
derius cesar et
miserunt sibi sy
notu intra cui
tus igitur ep̄e a
doctus prius q
postea xpi dis
ad clerum si
nolite pauere
sunt tormer
tinerit uire
uith xpc pa

gere gl'am in quo tue paternitati
uere complacuisse testatus es. *p. euid.*

Deus qui conspicias *Sixti mir. coll.*
quia ex nulla nra uirtute subsistim
concede ppitius ut intercessione be
ati Sixti martiris tui atq; pontificis
contra omnia aduersa munamur p.

Os qui nos concedis scōy *felicis. Agapiti.*
martirū tuoy felicissimi et agapiti
natalitia colere: da nobis in eterna
beatitudine de eoy societate gaude

Sixti *lectio. i.*
y tempe illo. *re p.*
detius cesar. et ualerianus prefectus
iusserunt sibi Sixtū ep̄m p̄sentari:

noctu intra ciuitatem intellude. Six
tus igitur ep̄c. apud athenas natus et
doctus: prius quidem philosophus.
postea xpi discip̄s effectus est dixit
ad clerum suum. *fr̄s y commulitones.*
nolite pauescere. Om̄s sc̄i q̄nta passi
sunt tormenta ut securi ppetuum ob
tinerent uite eterne gl'am. Nam y dñs
nr̄ ih̄c xpc passus est pro salute nra

ut nobis exemplum relinqueret: et
uoce clara dixit. Venite nemo me
tuat terrores. *lectio .ii.*

Responderunt felicissimus yagapit
diacones et dixerunt. Et nos sine pat
nro quo ibimus. Et presentatus est noc
tu decio et ualeriano cum duobus di
aconis. Dixit ad syrtum epm decius ce
sar. Scis cur tentus & conuentione pu
blica nobis presentatus es? Respondit
syrtus epc. Scio: et bene scio. Decius
dixit. Ergo si scis: fac ut uniuersi
sciant. et tu uiuas et clerus tuus auge
atur. Respondit syrtus epc. Vere feci
et facio: ut clerus meus augeatur. Deci
us dixit. Ergo sacrificia dñs immortalib:
et esto princeps sacerdotum. *l. iii.*

Beatius syrtus epc dixit. Ego semp sacri
ficauit et sacrifico: deo patri omnipoten
ti: et dño ihu xpō filio eius. et spū scō
hostiam puram et immaculatam. De
cius dixit. Consule senectuti tue: sicut
et nos consulimus. Itaq; consule et tu

deniq; abraham
stephanum pre
cedende in filio u
re quem erudit
tu comitans ne
romam. Tunc t
non ego te fili d
sed maiora tibi d
Noi quasi senes le
cepimus: te qñ
glosie de tyrann
a uentis flere d
me sequeris. Inr
tam: hic mediut
Non erat tuum si
quasi adiutorem
fortium mee te
tam tibi herede
presentiam n
heliſeum rel
abstulit. *lect*
Et dixit bea
laurentium.

Demique abraham filium optulit. petrus
 stephanum premisit. Et tu pater
 ostende in filio uirtutem tuam et of-
 fer quem erudisti. ut securus iudici
 tuo comitans nobilius puenias ad
 coronam. Tunc syrthus episcopus dixit.
 Non ego te fili desero ac derelinquo.
 sed maiora tibi debentur certamina.
 Nos quasi senes leuioris pugne estum
 recipimus. te quasi uuenem manet
 gloriosior de tyranno triumphus. Postea
 a ueniens flere desiste. post triduum
 me sequeris. Inter sacerdotem et leui-
 tam. hic medijs numerus decet.
 Non erat tuum sub magistro uincere.
 quasi adiutorem queres. Quid con-
 sortium mee requiris passionis. To-
 tam tibi hereditatem dimitto. Quid
 presentiam meam requiris. Helyas
 helyseum reliquit. et uirtutem non
 abstulit. *lectio. vi*

Et dixit beatus syrthus episcopus ad sanctum
 laurentium. Accipe facultates

ecclesie: et diuide' quibus tibi uide't.
Tunc beatus hirtus ep̄c tradidit be-
ato laurentio archidiacono omnes
facultates ecclesie. Eodem tempe' ac-
cepta potestate' beatus laurentius
cepit p̄ regiones curiose' querere' ubi
cumq; sc̄i clerici uel pauperes essent
absconsi et portans thesauros p̄ ut
unicuiq; opus erat ministrabat.
Venit autem in celuum montem
ubi erat quedam uidua que cum ui-
ro suo fuerat annis undecim et in
uiduitate' p̄ mansit annis triginta
duobus. que' habebat in domo sua
multos xp̄anos et pr̄bos et clericos
absconso's. Hoc cum audisset beatus
laurentius tulit uestes et thesauros
et uenit noctu ad eam. Tunc ue-
niens inuenit multitudinem cristi-
anorum in domo cyriace' uidue'.
et cepit omnium christianorum
pedes lauare'. Tu autē dñe.
Donati martiris. coll

Preces ipsi tui q
grandi: ut beati
atq; pontificis m
cuius passione' lei
us qui nos annu
san martiris tui
sollemnitate' leti
ut quoy natalita
quoy: passionis im
confitebor tibi dñe r
et collaudabo te dñi
confitebor nomini
tuis et michi et libe
petitione' ad v. g.
men bra postea in
pri' ual' inuitat te' uita
a martire' celi sc̄i
Caru' fices uero uerge
habere' era' tem fer
Sancti laurentius dum
reueretur ad impuisti
cum et iam uersa et
relicte' quas requirit

106
Preces populi tui quesumus domine clementer
graudi: ut beati donati martiris tui
atque pontificis meritis adiuuemur:
cuius passione letamur. *P. Cyriaci.*

Deus qui nos annua sociorumque eius
beati martiris tui cyriaci sociorumque eius
sollemnitate letificas: concede propitius
ut quorum natalicia colimus uirtutem
quoque passionis imitemur. *P. Laurentii.*

Confitebor tibi domine rex. *nr. capitulum.*
et collaudabo te dominum saluatorem meum
confitebor nomini tuo quoniam adiutor fac-
tus es michi et liberaisti corpus meum a
perditione. *ad v. r. Scrimnerunt corporis*

men bra posita in era tici la subiciencibus
pru uas insultat te uita cri sti bea te lauren
ti martyri cri sti intercede pro no bis.

v. Carni fices uero urgentes ministrabant carbonet
subter era tem fer re am. Be a te laurenti. ad

v. Beatus laurentius dum in craticula super positus mag.
utereretur ad impiissimum tyrannum dixit. assa-
tum est iam uersa et manduca nam facultates
ecclesie quas requiris in celestes thesauros manus

pauperum deportauerunt. **collecta.**

Beati laurentii martiris tui nos faciat dñe passio ueneranda letantes et ut eam subfficienter recolamus

Inuitatio efficiat promptiores. p. An.

Regem **Q**uo progredieris sine filio pater quo sacerdos
semper sancte sine ministro prope ras. **V** Beatus
nū pronis laurentius dixit. **P** Beatus uir. **A** Noli me
mentibus derelinquere pater sancte quia thesauros tuos
adoremus iam expendi quos tradidisti michi. **V** Quid in me
qui marti ergo dispiciuit paternitati tue. **P** Quare firmue
rem suam. **N**on ego te desero fili neque derelinquo sed ma
digne pro iora tibi debentur pro fide cristi certamina.
meritis **V** Beatus syrtus dixit. **P** Dñe quid multipl. **P. i.**

Tempore illo milites tenentes beatum
laurentium. dixerunt eum et tradi
derunt parthemio tribuno. Eadem
hora parthemius tribunus nunciauit
decio. quod laurentius qui haberet
thesauros reconditos archidiaconus
syrti in custodia teneretur. **R.**

Quo progredieris sine filio pater quo
sacerdos sancte sine diacono prope ras

tu nunquam sine m
te conu. cu. ra
displicuit paternitati
probatu experite certe
dige tal cu commissi
gunt conse. cratio
unc decus gaudi
r fecit sibi beati
intari. Quem ag
ms. Vos sunt th
apud te cognouit
Beatus laurentiu
uerbum. Eodem
didit cu ualere
Auer thesauros
sacrificet. Quod
diuersi peris eu
derelinquen. pater
of iam ex. pi
fi u ne que det
debetur. pro
Nol quasi tenet
mull te quasi uiuene

tu numquam sine ministro sacrificium offer-
 re consu-
 displicuit parentitati tue numquam degenerem
 probasti experire certe utrum idoneum ministrum
 elegi-
 gurnis conse-
 nem. Tu numquam

Tunc decius gausus est. *P. II.*

et fecit sibi beatum laurentium pre-
 sentari. Quem aggreditur decius di-
 cens. Vbi sunt thesauri ecclesie: quos
 apud te cognouimus esse reconditos.

Beatus laurentius non respondit ei
 uerbum. Eodem die decius cesar tra-
 didit eum ualeriano prefecto dicens:
 Quere thesauros ecclesie diligenter: et
 sacrificet. Quod si non sacrificauerit:
 diuersis penis eum interfice. *R. No*

derelinqueret pater sancte quia thesauros tu-
 os iam ex-
 di non ego te desero
 si u ne que dere-
 debentur pro fide cri-
 tami-
 na-

Nos quasi senes
 ienioris pugne cursum recipi-
 mus te quasi iuuenem manet gloriosior de tyranno

triumphus post triduum sequens sacerdo
tem leui ^{thā}. Si maiora. Gl. S. **L. III.**

Tunc ualerianus tradidit eum ciudā
uicario nomine ypolito. Et cum acce
pisset ypolitus beatum laurentium
reclusit eum cum multis. Erat autem
ibi homo in custodia multo tempe gen
tilis. qui plorando amissis oculis cecus
factus fuerat. Dixit ad eum beatus
laurentius. Crede in filium dei. An
nūm ihū xpū et baptizare. et illum
nabit te. **L.**

L. eui ta laurentius bonum o
pius ope rātus est qui per signum cru
ceos il iumi na uir et thesaurōs ec cle
st. dedit pauperi bus. **B.** Beatus qui
post aurum non abi it nec sperauit in pecu
ni am. **Et thesaurōs. Gloria. V. I. R.**

B. eatus laurentius orabat dicens domine ihesu
criste deus de deo miserere ^{mei} serue tū. **Quia**
accusatus non negauit nomen sanctum tuum
interrogatus cristo confessus sum. **C.** Cum inuocā.

B. eatus laurentius orabat dicens domine ihesu
criste deus de deo miserere ^{mei} serue tū. **Quia**
accusatus non negauit nomen sanctum tuum
interrogatus cristo confessus sum. **C.** Cum inuocā.

B. eatus laurentius orabat dicens domine ihesu
criste deus de deo miserere ^{mei} serue tū. **Quia**
accusatus non negauit nomen sanctum tuum
interrogatus cristo confessus sum. **C.** Cum inuocā.

... autem uice
... ps Verba
... noy obse
... luce clarificat
... quia accusatus
... **lectu**
... illis et dixit
... in no
... Beatus laur
... **Respo**
... cum fletu. Ego
... ydola uana re
... parenter ascult
... Tunc beatus lai
... cum et accepta
... Omnia in confessi
... autem me anni
... credo. Et benedi
... **O** ypolite si credide
... et iram et
... Si dicit in
... que ortaris

Afferens autem urceum cum aqua misit se ad
 pedes eius. **ps** Verba mea. **a** Beatus laurentius
 dixit mea non obscurum non habet sed om-
 nia in luce clarescunt. **v** Quia ipse dominus
 novit quia accusatus non negavit. **ps** Dne dñs nr.

Respondit. **lectio. iiii.** **p**osuiti dne sup.
 lucillus et dixit. Ego semp desideravi
 baptizari in nomine dñi nr̄i ihu
 xpi. **B**eatus laurentius dixit. Si ei ex to-
 to credis. **R**espondit lucillus et dixit
 cum fletu. Ego credo dñm ihm xpm.
 & ydola uana respuo. **Y**politus u
 pacienter ascoltabat uerba eorum.
Tunc beatus laurentius cathecizauit
 eum. et accepta aqua dixit ad eum.
Omnia in confessione lauuantur. **T**u
 autem me annuntians responde
 credo. **E**t benedixit aquam.

Oypolite si credideris in dominum ihesum
 et thesauros tibi ostendo
 et uitam eter. nam pro
Si dicitur inquit facta compensat faci
 am que ortaris cui beatus laurentius dixit

^{tu} ^{michi} ^{tuum} ^{tantummodo} ^{pre} ^{be} ^{at} ^{sen}
sum. **Q**' thesauris tibi. **lectio v.**

Cum uero expoliasset eum. fudit super caput eius dicens. Credis in deum patrem omnipotentem lucille? At ille respondit. Credo. Et in Iesum Christum filium eius. At ille respondit. Credo. Qui passus est sub Pontio Pilato. At ille respondit. Credo. Ille qui mortuus est et sepultus et tertia die resurrexit. At ille respondit. Credo. Et ascendit in celum unde uenturus est iudicare uiuos et mortuos. et scilicet per ignem. et in spiritu sancto. Ipse te in corpore et anima illuminet. At ille respondit cum fletu. Credo. Et cooperuit eum linteamine. **R. P.**

^{me} ^{ut} ^{noli} ^{tame} ^{re} ^{quia} ^{ego} ^{sum} ^{tecum} ^{dicit}
^{domi} ^{si} ^{nil} ^{dum} ^{transieris} ^{per} ^{ignem} ^{flamma} ^{non} ^{noce} ^{bit} ^{te} ^{et} ^{odor} ^{igni} ^{non} ^{erit} ⁱⁿ ^{te}. **Libera** uero te de manu pessimorum et etiam te de manu fortium. **Et** odor.

Tunc aperti sunt **lectio vi.** **Et** cepit clamare dicens.

Benedictus dñi
qui me illumina
tum qui semp
tunc audientel
ad beatum laur
beatus lauren
ypoliti ponebat
et illi
autem her ypoli
laurentium. Oit
ecclie. Dicit ei be
luc si credas in d
tentem et in filiu
xpm. et thesaur
tam eternam p
lucis. Si dicta fe
am que hortat
tentum. Audi
citus fac. qu
uana sunt. Et
te. Et more si
Et accepta a
trauit eum

Benedictus dñs ih̄c xp̄c d̄s eternus.
 qui me illuminauit p̄ beatum lauren-
 tium. qui semp̄ cecus fui et nunc uideo.
 Tunc audientes multi ceci. ueniebant
 ad beatum laurentium cum lacrimis.
 Et beatus laurentius in custodia positus
 ypolitū ponebat manus suas sup̄ ocu-
 los cecorum. et illuminabantur. Vidēs
 autem hec ypolitus. dixit ad beatum
 laurentium. Ostende michi thesauros
 ecclie. Dicit ei beatus laurentius. O ypo-
 lite si credas in d̄m patrem omnipo-
 tentem et in filium eius d̄m ih̄m
 xp̄m. et thesauros tibi ostendo. et ui-
 tam eternam promitto. Dicit ei ypo-
 litus. Si dicta factis compensas. faci-
 am que hortaris. Dicit ei beatus lau-
 rentius. Audi me. et que hortatus sum
 citius fac. quia ydola surda muta. et
 uana sunt. Tu tantūmodo baptiza-
 re. Et more solito. catechizauit eum.
 Et accepta aqua benedixit. et bap-
 tizauit eum. **B** ^e ^l ⁱ ^p ^u ^m
 beatus laurentius clama-

uir et di. ait deum meum co. lo et illi lo.
li fer. ui. o et ideo non ti meo. s. s. tormen.
ra tu. a. **¶** Ne a. ner obscurum non ha. bet sed
omnia in lu. ce. cla. re. se. iunt. Et ideo n. gla. b. uo.

¶ **S**crin. xerunt corporis membra **¶** **Iu. y.**
posita in craticula ministrantibus prunas insulcat
leuita. cristi. **¶** Carnifices uero urgentes ministra.
bant carbonel. subter cratem ferream. **¶** **D**ne. quis hab.

¶ **I**gne me examynasti et non est inuenta in me in.
quitas. **¶** Probasti domine cor meum et uisitasti
nocte. **¶** Praudisti iusticia. **¶** **I**nterroga. tus et
domine confessus sum. **¶** **A**ssa. tus gratias ago.

¶ Gratias tibi ago dne. ihesu criste quia ianuas tuas
ingredi merui. **¶** **D**ne in uirt. **¶** **C**orona aurea sup.

¶ **I**u. ill. Dixit ihc. **¶** **S**ecun. **¶** **J**ohannem
discipulis suis. **¶** **A**m. am. dico uobis.
¶ Nisi granum frumenti cadens in
terra mortuum fuerit. ipsum solum
manet. **¶** **E**t ref. **¶** **O**met. **¶** **S** augustin. epi.

¶ **S**e ipsum dicebat dñs. **¶** **d**e ead. lectioe.
mortificandum. et multiplicandum
mortificandū infidelitate uideat.
multiplicandū fide populorum.

Iam u. exhortans di.
ni. sue. sectanda.
inquit. animam si.
duobus modis p.
amar. p. det. id est
p. sutam tenere.
tem. timere. pro. r.
am. amar. ammar.
Non. amare. ne p.
in hac uita. ne p.
hoc. autem. qd. pot.
habere. uidetur.
Sequitur enim. **¶**
suam. in hoc mun.
custodit. eam. **¶**
est. qui. amar. fut.
mundo. ipse. ita.
odit. utiq. uel.
eternam. ipse.
runt. corporis. mem.
¶ **M**agna. et. mtr.
sententia. que.
in. animam. si.

Jam ū exhortans discipulos ad passio-
 nis sue sectanda uestigia. qui amat
 inquit animam suam p̄det eam. Ad
 duobus modis potest intelligi. Qui
 amat p̄det. idest si amas p̄de. Sicut
 quis uitam tenere in xp̄o. noli mor-
 tem timere pro xp̄o. Item alio modo.
 Qui amat animam suam p̄det eam.
 Noli amare. ne perdas. Noli amare
 in hac uita. ne p̄das in eterna uita.
 hoc autem qd̄ posterius dixi. magis
 habere uidetur sensus euangelicus
 Sequitur enim. Et qui odit animā
 suam in hoc mundo. in uitam et̄nam
 custodit eam. Ergo qd̄ sup̄ dictum
 est. qui amat. sub intelligit in hoc
 mundo. ipse itaq; p̄det. Qui autem
 odit utiq; in hoc mundo. in uitam
 eternam ipse custodit eam. *Scrimpe*
runt corporis membra. Carmifices. Beate laur.
Magna et mirabilis. lectio viii.
 sententia. que admodū sit hominis
 in animam suam. amor ut pereat.

deum meum
 eo non a meo
 ner obsecrum
 a te deum
 f membra
 unstrantibus
 fides uero uigilans
 cratem ferens
 non est inuenta
 me cor meum
 uita
 acta
 ihesu criste
 in uita
 sed
 in am
 umentu cad
 fuerit
 imet s̄ ang
 t dñs de cad
 et multip
 fidelitate
 icle popul

odium ne peat. Si male amaueris. tunc
odisti. si bene oderis tunc amasti. felices
qui oderunt custodiendo. ne perderent
amando. Sed uide ne tibi sub
repat. ut te ipsum uelis interimere.
sic intelligendo quod debes odisse ani
mam tuam in hoc mundo. hinc enim
quidam maligni atque pueri et in se
met ipsis crudeliores atque sceleratioris
homicidae. flammis se donant a quibus
prelocant. precipitio collidunt et
pereunt. Hoc christus non docuit. immo
etiam diabolo precipitum suggeren
ti. redi retro inquit satanas. scriptum
est non temptabis dominum deum tuum
petro autem dixit significans qua
morte clarificaturus esset deum.
Cum esses inquit iunior cingebas te
et ambulabas ubi uolebas. cum autem
senueris extendes manus tuas. et alius
te cinget et ducet quo tu non uis. ubi
satis expressit non a seipso sed ab alio
debere occidi. qui uestigia sequitur

capitulum 14
Cui deo pl
ingredi. ad. meri. i. a
interrogatis christo. an
quod. a. f. g. b. v.
nam deo in odorem
Cum g. cause art
uenerit. ut hec con
faciendum esse cant
et hac uita emigi
homo cogatur a
minante morte
eligar de dilecto
so uiuere. Ibi odi
animam suam
custodiat eam. S
me sequat. Qu
me inuenerit. C
passus est. aut
nobis exempl
eius. Ecce que
inmiserat. m
Qua mercede
sum inquit.

121
xpi. **G**au deo plane quia ianuaſ cri ſta
ingredi meru. i. accusatus non nega ui in
terrogatus cristo. confesſus ſum aſſa. tuſ
graciat. a. s. g. **E**go me obtuli ſacri
ficiu deo in odorem ſu auita. tis. Aſſa. d.

Cum g̃ cause articulus **viii**
uenerit. ut hec conditio pponat. aut
faciendū esse contra dī preceptū. aut
ex hac uita emigrandū. quoy duoy
homo cogatur alterum eligere. com
minante mortem persecutore. ibi
eligat dō dilecto mori. quam offen
so uiuere. Ibi oderit in hoc mundo
animam suam. ut in uitam eternā
custodiat eam. Si quis m̄ ministrat
me sequat. Quid est me sequat. nisi
me imiterur. Cristus enim p nobis
passus est. aut ap̄ls petrus. relinquit
nobis exemplū. ut sequamur uestigia
eius. Ecce quod dictum est. si quis m̄
ministrat. me sequat. Quo fructu.
Qua mercede. Quo premio. Et ubi
sum inquit. illic et minister m̄s erit.

Gratis ametur: et opis quo ministrat
illi ꝑcium sit cum illo esse. Vbi enim
bene erit sine illo. Aut quando male
ēē poterit cum illo. Audi euidentius.
Si quis m̄ ministrauerit: honorifica-
bit eum pater meus qui est in celis.

In craticula te deum non ne-
gaui et
ad ignem applicaui te dominum ihe-
sum christum confessus sum. Probasti
domine cor meum et uisi tibi nocte.

Oratio ad ignem. Glā pater. Ad laudes.

Laurentius ingressus est martyr et confessus est
nomen domini ihesu christi. **A** Laurentius
bonum opus operatus est qui ꝑ signum crucis
cecos illuminauit. **A** Adhesit anima mea post
te quia caro mea igne cremata est pro te deus
meus. **A** Misit dominus angelum suum et libe-
rauit me de medio ignis et non sum estuatus.

Volo pater ut ubi ego sum illic sic et minister
meus.

Qui parce seminat. **capitulum.**
parce et metet: et qui seminat in bene-
dictionibus de benedictionibus & metet.

In craticula te deum non negaui

et ad ignem applicaui
te dominum ihe-
sum christum
confessus sum
domine cor meum
et uisi tibi nocte
Oratio ad ignem
Glā pater
Ad laudes
Laurentius ingressus
est martyr et
confessus est
nomen domini
ihesu christi
Laurentius
bonum opus
operatus est
qui ꝑ signum
crucis
cecos
illuminauit
Adhesit anima
mea post
te quia
carno mea
igne cremata
est pro te
deus meus
Misit dominus
angelum suum
et liberauit
me de medio
ignis et non
sum estuatus
Volo pater
ut ubi ego
sum illic
sic et minister
meus
Qui parce
seminat
capitulum
parce et metet
et qui seminat
in benedictionibus
de benedictionibus
& metet
In craticula
te deum non
negaui

et ad ignem applicatus cristo confessus sum
probasti cor meum et uisitasti nocte igne me
examinasti et non est inuenta in me iniquitas.

Da nobis quesumus. **collecta.**

om̄pc d̄s. uiciorum nr̄oy flammās
extinguere. qui beato laurentio tri
busti tormentoy suorum incendia

superare. **P. Ad. iij. capitulum.**

Liberasti me de pdicione et eripuisti
me de tempe iniquo. p̄pterea confite
bor et laudem dicam nomini tuo dñe d̄s

Vnusquisq; pro ut. **Ad. vi. capitulum.**
destinavit in corde suo non ex tristitia
aut ex necessitate. hylarem enim dato

rem diligit deus. **Ad. ix. capitulum.**

Laudabit usq; ad mortem animā mea
dñm. qm̄ eruis sustinentes te. et liberat
eos de manu angustie dñe d̄s meus. **in**

Qui gloriatur in dño gloriatur. **sedis. v. cap.**
non enim qui seipsum commendat ille
probatuſ est. sed quem d̄s comendat.

Hac est uir qui non est derelictus. **ad mag.**
deo in die certa iuris sui et ipse concil

cauit caput serpentis antiqui modo coronatur
quia fideliter uicit in mandatis domini alleluia

Da nobis q̄s om̄ip̄c̄ d̄s uicioꝝ. *coll.*

Beati cyburey nos *Cyburey m̄r. coll.*

dñe foueant continuata presidia.

quia non desinis pp̄tius tueri quos

talibus auxilijs concesseris adiuuari.

Valerianus. *Ypoliti m̄r. socioꝝ. li.*

p̄fectus exquisita om̄i facultate ypoliti

inuenit in domo eius om̄em familiam

xp̄ianam. Quas ipse preses a duci

ante conspectum suum iussit. *Ibidem*

enim erat nutrix ypoliti cum uiro

suo nomine xp̄iana concordia. *Valer-*

rianus p̄fectus dixit ad eos p̄sente ypo-

lito. Considerate etates uestras ne sy-

mul pereatis cum ypolito dño uestro.

Respondit concordia. *lectio. ii.*

Nos desideramus cum domino n̄ro

magis pudice mori. quã impudice

uiuere. *Valerianus* p̄fectus dixit.

Genus seruatorum non emendat. nisi

cum supplicijs. Et iussit ut concor-

dia cum plumba

cederetur. emisit

Tunc ypoliti eru-

ago dñe qui nut-

ant conspectum

ant dixit ad ypo-

confidit in arte m-

loos et nec precor-

quers. Et iratul-

rat muros porte t-

lia sua. *lectio. ii.*

Tunc ypoliti cepi-

diam. *fis nolite.*

Et uos unum dñm

valerianus in con-

om̄s capite trun-

ti sunt p̄miscui

et nouem. *Bea-*

fit ut pedes et

equoꝝ in domo

et tribulos tra-

emisit sp̄m. *C.*

et uota in car-

113
dia cum plumbatis cederetur. Et cū
cederetur: emisit sp̄m p̄sente ypolito.
Tunc ypolitus exultans dixit. Gr̄as t̄
ago dñe qui nutricem meam p̄misisti
ante conspectum sc̄oz tuoz. Valeri-
anus dixit ad ypolitum. Ad huc tu
confidis in arte magica: et non adoras
deos: et nec precepta principum ex-
queris. Et iratus iussit eum duci fo-
ras muros porte tiburtine: cum fami-
lia sua. **lectio .iij.**

Tunc yplitus cepit om̄s confortare
dicens. Fr̄s nolite metuere: quia ego
& uos unum d̄m habemus. Iussit ũ
ualerianus in conspectu ypoliti: ut
om̄s capite truncarentur. Et decolla-
ti sunt p̄miscui sexus numero decem
et nouem. Beatum ũ ypolitum ius-
sit ut pedes eius ligarentur ad colla
equoz indomitoz: et sic p̄ carduetū
et tribulos trahi. Qui cum traheret:
emisit sp̄m. Eadē hora dimiserunt
eum in campo iuxta limpham

ad latus agri uetani. idus augusti. Eade
nocte uenit iustinus presbiter. curi
ose requirere corpus beate martiris
concordie. multis diebus. Et dum non
inueniret. cepit tristis esse. et lacrimae
non cessabant de oculis eius. **collecta**

Da quesumus om̄pc d̄s ut beati ypoliti
martiris tui sociorumq; eius uene
randa sollempnitas. et deuocionem no
bis augeat et salutem. **P. Eusebii. cōf.**

Os qui nos beati eusebii confessoris tui
annua sollempnitate letificas conce
de ppitius. ut cuius natalicia colim
per eius ad te exempla gradiamur. **P.**

a **Q**uasi conclusus est. **In assumptioe. s. w. ad v.**
dei genitrix ortus conclusus tunc signatus sur
ge propera amica mea. **a** Quam pulcra et
amata mea quam pulcra et et decora oculi tui
columbarum aevia. **a** Aduro uos filie ieru
salem si inueneritis dilectum meum ut annun
tietis ei quia amore iam gredo. **a** Bilecte
me apprehendam te et ducam te in domum
patris mei et in cubiculum genitricis mee

... me debetis prece
... ma liquet facta est u
... quibus et non inuen
... respondit michi mi
... uentis percusserun
... me riterunt pallium
... filie iherusalem hunc
... et languet. **R. F.**
... ergo ma ria et on
... quia ex t
... ce e cristus de v
... pro populo meruem
... pro deuoto femi neo
... uiam unam qui
... sumptio ner
... Quasi uis fruct
... suauitatem odo
... tus honoris et
... Coza pulcra et a
... et macula non ei
... tua mel et lac su
... rum tuorum sup
... hunc transit
... in eum afflictois: Om
... Quasi uis ma-ria ab

114
ibi me doceris precepta domini. **A**d anima
mea liquefacta est ut dilectus locutus est
questui et non inueni illum uocaui et non
respondit michi inuenerunt me custodes
ciuitatis percusserunt me et uulnerauerunt
me tulerunt pallium meum custodes muroru
sue iherusalem nuntiate dilecto quia amo
re languet. **R. F**elix namque es sacra
uirgo maria et omni laude dignis
sima quia ex te ortus est sol iusti
cie. **O**ra

pro populo interueni pro clero intercede
pro deuoto femineo sexu sentiant omnes
tuum uiuamen quicumque celebrant tuam
al sumptio nem. Quia ex te. **St. Anna.**

Quasi uitis fructificauit. capitulum.

suauitatem odoris et flores mei fruc
tus honoris et honestatis. **S**pecie tua.

Tota pulchra est amica mea. **Ad magnificat.**

et macula non est in te fauus distillant labia
tua mel et lac sub lingua tua o ab ungento
rum tuorum super omnia aromata iam enim
hyemps transiit imber abiit et recessit flores

In signi assumpcionis: Omelia ad mar. Regine. **S**acrae hie
Exuores maria abye imacana.

apparuerunt uinee florentes odorem dederunt
et uox turturis audita est in terra nostra sur-
ge propera amica mea ueni de uirgano ueni
coronaberis. *ev'ov'ae. collecta.*

Ds qui uirginalem aulam beate marie
in qua habitares eligere dignatus es
da quesumus. ut sua nos defensione
munitos. iocundos nos faciat sue
interesse festiuitati. *P. iuuta Virgi nee*

castitatis auctorem adoremus cristum saluatorem.

*Venite. In. i. h. Exaltata est sancta dei geni-
trix super choros angelorum ad celestia regna. *P. Dne**

a Paradysi ianue per te nobis aperte sunt qual hodie
gloriosa cum angelis triumphat. *P. Celi enarrant.*

a Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus
uentris tui. *P. Oni est terra. Sermo beati*

iberonimi presbiteri. lectio. i.

Hodie gloriosa semp uirgo maria celos
ascendit. rogo gaudete. quia ut ita fa-
tear ineffabiliter sublimata. cum xp'o reg-
nat in eternum. Regina mundi hodie
de terris. et de p'senti seculo n'qm eripit.
Iterum dico gaudete. quia secura de

115
sua inmarcescibili gl'a ad celi iam pue-
nit palatium. Exultate inq'm ac gau-
dete. et letetur om'is orbis. quia hodi-
e nobis omnibus eius meritis interue-
nientibus salus aucta est. **V.** *id' d'*

*specio tam sicut columbam ascendentem desuper
ruos aquarum cuius inestimabilis odor
erat in eis in uestimentis eius et sicut dies
uer in circundabant eam flores rosa r'um et
lyl'a conualli. uim.* **V.** *Que est ista que ascendit*

*per desertum sicut uirgula fumi ex aromati her-
mur. d' te et th'is. sic. Et sicut.* **lectio. ii.**

Vobis g' diligentibus eam. honor et
uirtus. una cum reliquis uirginibus
sacris. et amplior prestat' gra. Idcirco di-
lectissimi letamini et laudate. quia si
dm ore pphético in sanctis suis lauda-
re iubemur multo magis eum in hac
celebritate beate uirginis matris eius
cum ymnis et canticis oportet diligen-
tius extollere et dignis d'io uibulare
p'conijs. ac mysticis honorare mune-
ribus. Nulli dubium quia in totum

ad gl'am laudis eius ptineat. quicquid
digne genitrici sue fuerit impensum
ac sollempniter attributum. **S**icut

cedrus exaltata sum in syba no et sicut
cypresus in monte syon. quasi mirra electa
dedit suauitatem odoris. **E**t sicut
cinnamomum et balsamum aromati-
cant odorem dei. **Quasi. Lectio. ii**

Ex quo timeo satis et ualde punito
dum uis cupio parere pfectibus ne
forte sicut impbus ita et indignus
laudator inueniar. pfecto cum nec
scitas uel facundia superbet ut bea-
tam et gl'osam uirginem digne lau-
dare queam. qm et ut uerum fatear
quicquid humanis dicti uerbis minus
est a laude celi. quia diuinis et angelicis
excellentiis pdicata et laudata est
preconiis. a pphis quidem pminua-
ta. a patriarchis figuris et enigmati-
bus psignata. ab euangelistis exhibita
et monstrata. ab angelo uenerabiliter
atq; officiosissime salutata. **A**ue

que procedit
uerba
sicut dicit
rosarum et
pater noster
procede
deus uult
ps. Deus
habuato
Diffusa est
qualis et
declarat
gratia plena
ueneribus
uirginem
est gratia plena
terra dominus pater
tribus finem
disciplina
guem mittit
cognita uirginem
preter carnem

est ista que processit sicut sol et formosa
 tanquam iherusa lem uiderunt eam filie
 syon et beatam dixerunt et regine laudauerunt
 eam **V** Et sicut dies uerni circumdabant
 eam flores rosarum et lilya conualium. **V** Viderunt

Specie tua et pulcritudine tua. **In. ii. nocturno.**
 intende prospere procede et regna. **ps** **S**trictauit oculus
 adiuuabit eam deus uultu suo deus in medio eius
 non commouebitur. **ps** **D**eus noster. **S**icut letantium
 omnium nostrum habitatio est in te sancta dei genitrix
Fundamenta. **V** Diffusa est gra. **lectio. iiii.**

Preterea qualis et quanta esset ab eodem
 diuinitus declarat cum ait: aue maria
 gra plena dñs tecum. benedicta tu in
 mulieribus. Galibus namq; decebat
 uirginem oppignorari muneribus: ut
 esset gra plena: que dedit celis gliam
 terris dñm. pacemq; refudit: fidem gen
 tibus: finem uicis: uite ordinem: mori
 bus disciplinam. Et bñ angls aduir
 ginem mittitur: quia semp est anglis
 cognita uirginitas. Profecto in carne
 preter carnem uiuere: non terrena

uita est sed celestis. Unde in carne an-
glicam gratiam adquirere. maius est me-
riti quam habere. **R.** ^{di. elec. ta mea et} **V.** ^{po. nam te in thronum meum qui a concupit}
^{di. rex speciem tu am.} **A.** ^{di. Audi filia et ui de et}
^{d. inclina aurem tu am.} **Quia.** **P.** **V.**

Essē enim anglicam felicitatis est. esse uero
uirginem uirtutis. dum hoc obtinere
niti uiribus cum gratia quod habet an-
glicis ex natura. Vtriusque tamē et esse uirgi-
nem et anglicam diuini muneris est officium.
non humani. **Aue** inquit gratia
plena. **Et** bene plena. quia ceteris per
partes prestatur. marie uero simul se
tota infudit plenitudo gratie. hoc quip-
pe est quod dauid canit. descendit si-
cut pluuia in uellus. **Uellus** itaque cum
sit de corpore. nescit corporis passio-
nem. sic et uirginitas cum sit in car-
ne uitia carnis nescit. **Celestis** plane
ymbes uirgineum uellus placido
infudit elapsu. et tota diuinitatis
unda se contulit in carnem. quando

uerbum caro fa-
per crucis parte
omnibus pluuian
fulgentia gratie
tribus. **A.** **V.** **P.** **V.**
et
sicut uidetur e-
in carnis libit
que ascendit de
Omni tecum.
inquit. **Quia** res-
tat qui ad uirginem
et possit nuntiu
a deo non recessit.
locus qui in omni
tus ubique est. sine
Ergo uerbum p-
ter descendens bo-
rum est. **Secundum**
nouit. **Quia** q-
homo totus e-
quod deus est. omni-
tus est ex mar-
eum deus omnia

117
uerbum caro factum est. ac deinde
per crucis patibulum expressū terris
omnib; pluuiam salutis effudit. &
stillicidia gr̃e humanis prestuit m̃
tibus. **I**ta ^{est} ^{specio} ^{sa} ^{inter} ^{filiat} ^{the}

^{rusa} ^{tem} ^{sicut} ^{uidistis} ^{eam} ^{plenam} ^{caritate} ^{et} ^{di}
^{lecti} ^o ^{ne} ⁱⁿ ^{cubilibus} ^{et} ^m ^{or} ^{de} ^a ^{roma} ^{clim}

^v ^{ita} ^{et} ^{que} ^{ascendit} ^{de} ^{deser} ^{to} ^{delici} ^{is} ^{at} ^{flu}

Dominus tecum. **lectio vi** (enf. Incubi.
inquit. Vera res. Etiam cum uirgine
erat qui ad uirginem mittebat anglm.
et p̃cessit nuntium suum deus. sed
a d̃o non recessit. nec potuit teneri
locis. qui in omnib; habet locis. et to
tus ubiq; est. sine quo nichil est totū.
Ergo uerbum patris. nunquam a pa
tre discedens. homo pprie fieri digna
tum est. secreto suo misterio qd̃ ipse
nouit. Qui qm̃ totū qd̃ est hominis
homo totus est. & totum accipiens
qd̃ d̃i est. omnino aliud. qm̃ d̃s qui na
tus est ex maria esse non potuit. Scit
enim d̃s om̃ia et potest. Propterea

quia ita est. sciuit se ac potuit. in utero uirginis sine sui corruptione misceri atque uniri. ut unus esset. xpc ds et homo. una psona. una substantia. ob qd di genitrix. electa et plecta. iure ab anglo gra salutatur et pdicatur plena. vere plena p quam largo sci spc ymbre supfusata est omnis creatura. et ideo satis eam deuotissime primum angls ueneratur et salutatur. Miratur itaque et ipse qualis aut quanta sit quam saluta. Non enim simplex fateor uel consueta fuit ista saluatio. sed omni ammiratioe digna.

R. ^{et} ⁱⁿ ^{omnibus} ^{generati}
Beata tam me dicent omnes ^o ^{nes} ^{quia} ^{fecit} ^{michi} ^{domi} ^{num}
^{magna} ^{quia} ^{potens} ^{est} ^{et} ^{sanctum}
^{nomen} ^{uis}. ^{Et} ^{misericordiae}
^{uis} ^a ^{progenie} ⁱⁿ ^{progenies} ^{amen} ^{tibi}
^{est} ^{um}. ^{Et} ^{sanctum}. ^{Gloria} ^{pat} ^{et} ^{sanctum}

D. ^{gaude} ^{maria} ^{uirgo} ^{cincta}. **In. iij. g.**

hereses sola interemisti in uniuerso mundo.

P. ^{cantate}. ^{1.} ^{v.} ^{Digitate} ^{me} ^{laudare} ^{te} ^{uirgo}

carita da michi u
Ole partum uirg
intercede p
Intrauit
in quodam
quodam martha
in domum
Sanctum euan:
gium cum lege
una religiosa si
hospitio: ea que
Marta martha
nominis: inditu
Et cum esset ipsa
ministrandi: for
ad pedes dñi: et
Laborabat illa:
gabar: hoc un
martha labo
occupatione
terpellauit d
conquesta est
non adiuuar

118
sacrata da michi uirtutem contra hostes tuos. **Un̄** v̄. i.

Uost partum uirgo inuolata permantisti dei
genitrix intercede pro nobis **¶ Cantate. 13. Adiuuab.**

¶ Ill. Intrauit. scdm lucam.

Ihesus in quodam castellum. & mulier
quedam martha nomine excepit illum
illum in domum suam. **¶ Ret. Omel. 5.**

Sanctum euan. **Augustin. epi. de. e. f.**

glum cum legeretur audiuit a fe-
mina religiosa susceptum esse dñm
hospitio. ea que martha uocabatur.

Martha martha. Namq̄ repetitio
nominis. inditium est dilectionis.

Et cum esset ipsa occupata in cura
ministrandi. sorore eius maria sedebat
ad pedes dñi. et audiebat uerbū eius.

Laborabat illa. uacabat ista. Illa ero-
gabat. hec implebat. Veruntamen

martha laborans multum in illa
occupatione et cura ministrandi in-

terpellauit dñm. & de sorore sua
conquesta est. qđ eam laborantem

non adiuuaret. Dominus autem

7

pro maria respondit marthe. et ipse eius factus est aduocatus. qui iudex fuerat interpellatus. Martha inquit circa multa es occupata. quando unum est necessarium. Maria meliorem partem elegit. que non auferetur ab ea.

Omnatam in monilibus. filiam iheru. sa. lem dominus concupit. dicit et uidentel eam fili e sy. or et beatissimam ptedi. caue ruit dicentes ungentum. effusum no men cui um. **Ab** incul in fimbriis aure u. circuumista ua ri eta te. **O** uidentel. **P. viii.**

Audiuimus enim et interpellatione interpellantis. et sententiam iudicis. Que sententia interpellanti respon dit. susceptam defendit. Erat eni maria intenta dulcedini uerbi di. Intenta erat martha quom pasce ret dnm. intenta maria qm pasce retur a dno. Martha conuiuuium dno parabat. in cuius conuiuioia maria iocundabatur. Cum g maria

suauiter audi
mum et corde
interpellato di
tunis cam tim
linge et aduua
num suauitate
maoe mentis qua
fidit securio. Qu
adendum inf
quod possum p
cum putamus re
litium marthe
tis occupata erat
no recepat. Quo
que tanto hospite
dit dimittant. be
egentis. sibi elu
que non auferet
go mari a dei
demi no perfect
ti bi ecce gratia
to rum interce
at sent. **B**en

suauius audiret uerbum dulcissi-
 mum et corde intentissimo pascere
 interpellato dño a sorore sua qm̄ pu-
 tamus eam timuisse. ne diceret ei dñs
 surge et adiuua sororem tuam. **M**aria
 enim suauius tenebatur. pfecto est
 maior mentis quam uentris excusata ē
 sedit securior. Quom̄ autem excusata.
Atendamus. inspiciamus pscrutem̄.
 quod possumus pascam̄ et nos. **Q**uid
 enim putamus reprehensum ēē mini-
 sterium marthe que cura hospitalita-
 tis occupata erat que ipsum dñm hospi-
 tio recepat. **Q**uom̄ recte rep̄hēdebat.
 que tanto hospite letat. **H**oc si enim
 est dimittant homines qd̄ ministrat
 egentibus. sibi eligant parē meliorem
 que non auferetur ab eis. **B.**

go mari a dei geni tny qe credidi. si
 domi no perfecta sunt in te que dicta sunt
 ubi ecce exarata et super choros ange
 rum intercede pro nob ad dominum ihesum
 cū scim. **B**enedicta et et uenerabilis

^{p. d.}
uir go cuius uiscera meruerunt portare domi
num. Intercede. **lectio. viii.**

Vacent g̃ uerbis. inhiere dulcedini
doctrinae. occupentur circa scientia
salutarem. Nichil eis cure sit. quis
pigrinus in uos sit. quis egeat pa
ne. q̃s indumento. quis uisitandus. q̃s
redimendus. quis sepeliendus. Vacent
opibus misericordie. uni insistent scien
tie. Si melior pars est. cur non om̃s
hoc fatiunt. quando ipsum dñm
in hac causa patronũ habemus.
Non enim timemus in hac re. ne
offendam̃ eius iusticiam. cum pat
nam habemus eius sententiam. Et
tam̃ ita non est. sed sicut dñs ita est.
Quom̃ intelligis ita est. Est aut̃ q̃
m̃ intelligere debes. Ecce aduerte.
Circa multa s̃ occupata. quando
unum est necessarium. Maria me
liorem partem elegit. Non tu ma
lam. sed ista meliorem. Sed unde
meliorem. Quatuor cura mul

ca. illa circa u
unum. multi
unum. sed mul
que facta sunt
mare quam mi
mel sunt. Qui
horũ multitudi
hoc fecit. Is on
it̃. ualde bon
Cibetel. G̃a. ad
Assumpta est maria in
uadant̃ benedicunt
M̃ra uirgo assumpra
ta. quo rex regum. sed
i. odore ungentorum
similit̃ dulcedine et
Benedicta si uia tu
tam uir̃ communi
Pulchra et decora
castorum acies
Nec est specio
sole et sup on
spositionem

ta illa circa unum. Preponitur
 unum multis. Non enim a multis
 unum. sed multa ab uno. Multa sunt
 que facta sunt. unus qui fecit. Celum
 mare quam multa sunt. et omnia que
 in eis sunt. Quis ista numeret. Quis
 horum multitudinem cogitet. Quis
 hoc fecit. **Deus omnia.** Ecce omnia que
 fecit. ualde bona sunt. **R. Gaude maria.**

Gabrielem. Sta. ad laudes.

Assumpta est maria in celum gaudent angeli
 laudantes benedicunt dominum. **Deus regnauit**

Maria uirgo assumpta est ad ethereum thalamum
 in quo rex regum stellato se det solio. **Jubilate. h.**

In odore ungentorum tuorum currimus adole
 scentule dilexerunt te nimis. **Deus deus meus.**

Benedicta si uia tua domino quia per te fruc
 tum uite communicauimus. **Benedicite omnia**

Pulchra es decora filia iherusalem terribilis ut
 castrorum acies ordinata. **Laudate dnm.**

Hec est speciosior. capitulum.

sole et sup omnem stellarum di
 spositionem luci comparata inue

nitur prior. candor est enim lucis
eterne. et speculum sine macula di
a maiestatis. **Ad bened. a.** **Q**ue est ista que
ascendit sicut auro ra consurgens pulchra ut
luna electa ut sol terribilis ut castrorum aci
es ordinata. **P. Benedictus. collecta.**

Veneranda nobis dne huius diei
festiuitas opem conferat sempiter
nam in qua sancta di genitrix mor
tem subijt temporalem. nec tam
mortis nexibus deprimi potuit
que filium tuum dnm nostrum
de se genuit incarnatum. **P. ad. vi.**

Ego mater pulchre dilectionis et
timoris. et magnitudinis et sce
spei in me gra omnis uie et ueri
tatis in me omnis spes uite et uirtu

Ornatam monilibus. **Ad. vi.** **Q**ue
filiam iherusalem dns concupuit
et uidentes eam filie syon beatissi
mam pdicauerunt dicentes un
guentum effusum nom tuum.

Que est ista que. **ad nonam.**

substantia tollit sed gl'e magnitudo
 monstrat cum eleuat in dextera patris
 ubi introuit xpc pontifex factus in
 eternum ad celi palatium. **V.ii**

Hec est inquam dies in qua usq; ad throni
 celsitudinem intemerata mater et
 uirgo processit. atq; in regni solio su-
 blimata. post xpm gl'osa resedit. Sic
 itaq; ubi confident di ecclesia canit. quod
 de nullo a ho sc'e fas est credere. ut
 ultra angloꝝ uel archangloꝝ merita
 transcendit. quia et si similitudo re-
 promittitur sc'is. ueritas n̄ negatur.
 hoc quippe priuilegium. non nature
 est. sed gr'e beate uirginis marie. de
 qua natus est ipse ds et homo. Idcirco
 et ipsa plus est meritis. et non nate.
 quam uirgo et homo. Vn et si ceterae
 uirgines imitant illam. usq; ad contemp-
 tum partus. et gabrielis noue saluta-
 tionis obsequium deinceps totum diui-
 num est qd opatur in ea. du teste an-
 glo spu sco q; uirtute altissimi obumbra't.

Ante hoc ipsum sane. **lectio .iiij.**
uterus uirginis quamuis mundus quam
uis impollutus & alienus a contagio
ne peccati. quamuis sanctus. tamen adhuc
uilitate humanitatis induitur. ut
ita dicam. ac si lana candidissima. sui
que coloris dealbata. Ad quam sane cum
accessisset spiritus sanctus. quasi ipsa eadem
lana. cum inficitur sanguine conchi
lii. uel muricis uertitur in purpu
ram. uersa est et ipsa sine coitu in ma
trem. ut non sit iam admodum quod
fuerat. sed purpura uerissima. Indu
mentum & gloriam summi regis diuinit
aptissime dedicata. ut nulli deinceps
ea uti femineo usu licuerit. nisi deo.
Quippe ut ita dicam beata et gloriosa
uirgo maria. eo modo quamuis inco
pabilis esset uniuersis. que sub celo
sunt uirginibus. ut decenter posset
in se suscipere diuinitatis amixtionem.
salua utraque natura. tamen cum gratia
repletur. cum sancto spiritu perfunditur.

cum uirtute ali
peractio: meri
gis pulchritudo: id
ganus meritor:
in ipsa eademq;
uuis. **lectio .i.**
De beate mar
tialis. in qua glo
ria peruenit th
uilitas. sicut
habet omium t
et ammiranda e
tribus. Propter q
noe cuius in eu
tant spiritus sanctus aut
ista que ascende
regula sumu
rem bene u
calis et delicat
ata disciplin
in holocaustu
et desidio car
inquit ex aut

122
cum uirtute altissimi obumbrat. sit
preciosior. meritis celsis. sublimior fasti-
giis. pulchrior. scitatie. gloriose suorum pro-
gatiuis meritorum. ita ut nullis iactibus
sit ipsa eademque mancipanda nisi di-
uinis. **lectio . i .**

Que est beate marie presentis diei festi-
uitas. in qua gloriose et felix ad ethere-
um. peruenit thalamum. Que perfec-
to festiuitas. sicut et uirgo incompa-
bilis est omnium sanctorum festiuitatibus.
et ammiranda etiam angelicis uir-
tutibus. Propter quod et in persona sup-
noe cuius in eius ascensione ammir-
rans spiritus sanctus ait in canticis. Que est
ista que ascendit per desertum sicut
uirgula fumi ex aromatibus. **Ps. ii.**

Et enim bene uirgula fumi. quia gra-
cilis et delicata. quia diuinis extenu-
ata disciplinis. et concremata incensum
in holocaustum. incendio pijs amoris.
et desiderio caritatis. Ut uirgula fumi
inquit ex aromatibus. Nimirum quia

multis repleta erat uirtutum odoribus
manans ex ea flagrabat suauissimus
odor etiam spiritibus angelicis. Ascen-
debat autem de deserto huius seculi uir-
ga de radice iesse exorta. sed miraban-
tur anime electorum pro gaudio. que na-
esset. que etiam meritorum uirtutibus
anglorum uinceret dignitatem. De qua
rursus idem spiritus sanctus in eisdem canty-
cis. que est istaque ascendit inquit
quasi aurora consurgens. pulchra
ut luna. electa ut sol. terribilis ut
castrorum acies ordinata. *lectio. iii.*

Ammiratur enim spiritus sanctus. quia omnes
de ascensu huius uirginis ammirantes
facit. quod quasi noui diluculi au-
roram rutilans. ascensu suo resplende-
at. multis f. repta. et uallata sanctorum ag-
minibus. Unde dicitur terribilis ut
castrorum acies ordinata. Siquidem
terribilis suis facta uirtutibus. ut
castrorum acies admodum ordinata.
hinc inde anglorum presidiiis fulta.

Pulchra ut luna
quam luna. qu
sui choruscant
fulgoribus. U
uirtutum. qui
cultre ut nascer
perfecto ex qua
dere famulaban
celorum gratula
rum. quia hor
qui natus est ex
ordo ueneratur
euerari cum pa
as dei. *lectio. .*
Nulli dubium q
stem iherlm. tan
leticia tunc uoc
caritate. tunc
gratulasse. q
hodie reuolu
facta est contra
ditur enim q
ipse quantur

Pulchra ut luna immo pulchrior
 quam luna quia iam sine defectu
 sui choruscant celestibus illustrata
 fulgoribus. **L**ecta ut sol fulgore
 uirtutum quia ipse elegit eam sol
 iusticie ut nasceretur ex ea. Ad cuius
 profecto exequias quantum fas est cre
 dere famulabant angeli et uniuerse
 celorum gratulabantur curie. Nec
 mirum quia honor matris est illi
 qui natus est ex ea quem omnis celoꝝ
 ordo ueneratur et adoratur super se
 eleuatum cum patre in sede maiesta
 tis dei. **lectio . i .**

Nulli dubium quin omnem iam cele
 stem iherosolimam tunc ineffabili exultasse
 leticia tunc iocundatam inestimabili
 caritate tuncque cum omni iubilatione
 gratulasse quoniam festiuitas hec que nobis
 hodie reuoluitur annua illis omnibus
 facta est continua. Nec in merito. Cre
 ditur enim quod saluator omnium
 ipse quantum datur intelligi per se

totus festiuus occurrit: et cum gaudio
eam secum in throno collocavit. **l. ii.**

Alias autem quomodo hec impleuisse credi-
tur. quod in lege ipse precepit. honora
inquit patrem tuum matrem tuam.
Porro quod patrem honorificauerit.
ipse sibi testis est. cum ad iudeos ait.
Ego gloriam meam non quero. est qui que-
rat et iudicet. sed ego honorifico patrem
meum. et uos in honorastis me. De
matre uero euangelista ait. et descendit
cum illis et uenit nazareth. et erat
subditus illis. Sed alia est natura
qua deus pater secundum se honoratur. alia
qua idem parentibus subditur. In
utraq; tamen unus idemque christus recte
creditur. eo quod uerbum caro factum
est. et habitauit in nobis. unus est
emmanuel. quod est nobiscum deus.
hanc quippe unionem diuinita-
tis atque humanitatis. inconfusam
indiuisamque fides catholica seruat.
Quam ergo sane intelligendo. **lectio. ii.**

agnoscat natura
sentiam. conue
conuersio in alti
substantiarum
neque diuisio. Su
rare est matrem
tus genuit et ho
nem sine deo. neque
sicut deum et homi
num. in christum. A
dici non posset. e
negare conati su
genuisset in carni
recte in christo dua
tuitates. unam
natio et sine te
et coeternam de
matre cum te
rationem in de
tane uolun
natus homo
tuitatem et n
qui semper d

cognoscit naturalis atq; scdm substi-
 stentiam conuentionio unitatis ut neq;
 conuersio in alterutram duarum
 substantiarum partem recipitur
 neq; diuisio. Sic namq; credere hono-
 rare est matrem dñi. que et dñm no-
 bis genuit et hominem. Neq; homi-
 nem sine dō neq; dñm sine homine.
 sed et dñm et hominem unum et ue-
 rum ih̄m xp̄m. Alioquin dī genitrix
 dici non posset. quod multi hereticoꝝ
 negare conati sunt. nisi dñm uere
 genuisset incarnatum. Propterea
 recte in xp̄o duas confitem̄ esse na-
 tuitates unam uidelicet de patre sine
 initio et sine tempe sempiternam
 et coeternam dō patri. alteram de
 matre cum tempore. quando mise-
 rationem induens et misericordiam. spō-
 tanea uoluntate ad nos descendit
 natus homo deus. ac p̄ hoc iuxta ue-
 ritatem et matris gestatur utero.
 qui semper deus agnoscitur.

*Dñica infra
 oct.*

O filie dilectissime. estote **inf^octa. t. i.**
prudentes sicut serpentes. et simplices
sicut columbe. ut ex prudentia
perfecte intelligentie anulum fidei
ure. et margaritam p qua omnia reli-
quistis. integram inuolatamq; ser-
uetis. ne dotem simulet arram spe
sci. quod absit pdatis. **lectio. ii.**

Diligentiuss itaq; procurate. si quom
simplicitas columbe. que fuit in ma-
ria illesa inuolataq; custodiatur.
De qua salomon in canticis quasi
in laude eius. ueni inquit columba
mea. immaculata mea. iam enim hy-
emps abiit et recessit. Ac deinde in-
quit. Veni de lybano ueni. Nec in-
merito g de lybano uenire iubetur.
quia lybanus candidatio intpatur.

Erat enim candidata. **lectio. iii.**
multis meritoq; uirtutibus et dealba-
ta nunc candidius spe sci muneribus
simplicitatem columbe in omibus
representans. qm quicquid in ea ge-

rum est. totum
tal. totum puri
milia et uistu
it. Et ideo inma
corrupta. Circun
huero sicut ih
clatur. et non ali
et inquit. dñs no
milia et circunda
ere nouum. et o
supermens non
do ds quem fert
neq; uidere alio
sic ingressus est.
ut corpus claus
gestatus est. ut
sic inde eruit.
omnino claus
dem cantacil
font signati
dysus. **lecti**
ere cetus de
ta sunt uniu

stum est: totum puritas et simplici
 tas: totum puritas et gr̃a fuit: totum
 miseric̃dia et iusticia que de celo p̃sper
 it. Et ideo immaculata. quia in nullo
 corrupta. Circum dedit enim uirum
 in utero sicut iheremias sanctus te
 statur: et non aliunde accepit. **Fac**
 et inquit dñs nouũ sup̃ terram: et
 mulier circumdabit uirum. **P. iiii.**

Vere nouum: et omnem nouitatem
 supereminens nouitas uirtutum: qñ
 do d̃s quem ferre ñ potest mundus:
 neq; uidere aliquis: ut uideri possit:
 sic ingressus est hospitiũ uentris:
 ut corpis claustra nesciret: sic que
 gestatus est: ut totus in eo esset: et
 sic inde eruit: ut ezechiel fatetur
 omnino clausa. Vnde canitur in eis
 dem canticis de ea. Ortus conclusus
 fons signatus: emissiones tue para
 dy sus. **lectio v.**

Vere ortus deliciarum: in quo consi
 ta sunt uniuersa florum genera: et

me: et
 t serpente
 de: ut
 erit: an
 ram: p
 uolam: q
 ulet: ar
 lectio ii
 curare: si
 e que fuit
 q; custodia
 cantus: quasi
 nquit: columba
 ta iam em
 de de in
 o ueni: nec in
 uerit: ubi
 dato in
 ata: lectio iii
 urtione: et
 f sp̃i: si
 lunde in
 quaquam: ea

uirtutum odoramenta. Sicq; conclusus
ut nesciat uiolari. neq; corrumpi ul-
lis infidiarū fraudibus. **F**ons itaq; sig-
natus sigillo totius trinitatis. ex quo
fons uite manat. **I**n cuius lumine om̄s
uidemus lum̄. quia iuxta ioh̄em ipse
est qui illuminat omnem hominem
uenturum in hunc mundum. Cuius
perfecto emisso uteri. sup̄noꝝ ciuium
omniū est paradysus. de isto namq;
uentris agro. patriarcha ysaac longe
odorans. aiebat dicens. Ecce odor filii
mei sicut odor agri pleni. quem bene-
dixit dñs. Quamuis putent parum
intelligentes. quod priores sc̄i minus
de xp̄o intellexerint mysterium. cū
Ver̄ ipsi eadem saluati fuerint gr̄a. **V**
nde constat tempus non p̄iudicasse
sacram̄tum uniti hominis ac d̄i. ita
ut iam esset in illo per unitatem p̄so-
ne ab initio sc̄i qui nec dum erat
natus de maria uirgine. qđ multus
scripturarū locis declarat̄ indicis.

Ille roci

unde dñs ad uic
tam inquit fie
ita uerbis osten
in eo semp fuisse
Quam ut com̄m
inquit fieret ego
anquā fieret hi
cum ego sum. hec
declaratur. In qu
et iam se fuisse q
cr̄atiū sue incan
qd̄ ap̄s uidas u
ap̄tus ih̄c inquit
saluans sedo eos e
dit. Et alibi pau
xp̄m sicut quid
tunc. n̄ qđ iam
natus ex maria
filio d̄i iam u
datur. que cr̄
Angl̄s marie.
loqui incipie
sufat. Bened

126

Vnde dñs ad iudeos. Ante qm abrahā
ham inquit fieret ego sum. Quib
ita uerbis ostendit ~~se~~ qui loquebat
in eo semp fuisse mysteriū unitatis.
Quam ut commēdaret ante ^{quam} abrahā
inquit fieret ego sum. Nam abrahā
antequā fieret humanitatis est indi
cium ego sum. hec eternitatis natura
declaratur. In qua nimirum eternita
te iam se fuisse qui loquebatur p̄ sa
cramētū sue incarnationis insinuat.
Ad apt̄s iudas uolens dilucidare
apt̄us. ihc inquit p̄p̄m ex egypto
saluans sc̄do eos qui n̄ crediderunt p̄di
dit. Et alibi paulus. Neq; temptem̄
xp̄m sicut quidam eorū temptaue
runt. n̄ qd̄ iam esset ihc aut xp̄c
natus ex maria. sed quia in illo unico
filio d̄i iam unitas p̄sone commen
datur. que erat occulta in mysterio.

Angl̄s marie. lectio. 7.

loqui incipiens a benedictione exor
sus ait. Benedicta inquit tu in rau

heribus. et benedictus fructus uentris
tui. Cuius profecto in spiritu longe odo-
rem trahens prefatus ysaac bene-
dicebat filium. in quo omnis celestis
benedictio mundo effloruit. Et bene-
dictio ab eo plenus ager dicitur. quia
plena gratia uirgo maria pronuncia-
tur. de cuius utero credentibus
fructus uite effulsit. Et nos inquit
euangelista omnis de plenitudine eius
accepimus gratiam pro gratia. *f. u.*

Quapropter obsecro uos o filie talem ac-
tantam gratiam ne inuacuum recipiatis
que est in christo ihesu in quo est deus et ho-
mo sic unitus in una eademque persona
ut legatur quam sepe in diuinis literis
homo deo coeternus propter unionem
subsistentie. ac deinde deus homini ui-
deatur compassus. cum nec initiabi-
lis sit homo. nec passibilis deus. Tam-
sic unitus est deus suo corpori. ut nullam
patiatur fieri inter deum et hominem
humana opinione distantiam. ne

scire quod absit a
hominis credat
sic conetur. et co-
nem ut nec in
hominem qui
possit ab homi-
Unde si ad temp-
arum filie. inue-
tum filio dei. si
etiam tempore cum fil-
filium dei ita un-
quantum ad u-
ut nec homo a
nec ab homine
Siquidem ut h-
tis ipsius uer-
mo inquit asce-
descendit de-
est in celo. Q-
Christus utiq-
hec loqueba-
quom se de ce-
descendisse t-

forte qđ absit alius filij dī & alius filij
hominis credat. p̄sertim q̄a scriptura
sic conecit & conceporat d̄m & homi-
nem. ut nec in tempore admodum
hominem quis a dō. nec in passione
possit ab homine d̄m discernere.
Unde si ad tempus respici. **l. iij.**
atq; ofilie. inuenietis semp filium
cum filio dī. si ad passionē. inueni-
etis semp cum filio hominis eundem
filium dī. ita unicum et indiuiduū.
quantum ad uocem scripte p̄tinet.
ut nec homo a dō separari tempore.
nec ab homine d̄s ualeat passione.
Siquidem ut hec aptius intelliga-
tis. ipsius uerba xpi discutite. Ne-
mo inquit ascendit in celum. nisi qui
descendit de celo. filius hominis qui
est in celo. Quis queso est qui loquitur.
Cristus utiq; ubi rogo tunc erat. cū
hec loquebatur. In terra scilicet. Et
quom̄ se de celo antequā nasceretur
descendisse testat. etiam et cū loquitur

in celo se esse faceret. eundemque se filium
hominis dicit. cum utique de celo nisi
dominus descendere potuit. et cum in terris
loquitur non nisi unus idemque christus fuit.

Hec precipuas. **In octab. f. i.**

scorum festiuitates karissimi. hodierna nobis
refulsit insignis glorie dei genitricis
marie sollempnitas. in qua beata et
uenerabilis uirgo assumpta est glo-
sissime ad ethereum thalamum. in quo
ut cantauimus rex regum. filius bea-
tissime uirginis stellato immo in-
effabili sedet solio. ubi milia milium
ministrant angelorum iuxta daniehelis
uaticinium et decies centena assistunt
milia. quorum cum laudibus et exequiis.
gloriosa dei genitrix hodie de terris exal-
tata. et de carne uecta cum triumpho
et exultatione. suscepta est in celo.
et collocata in paradiso. **f. ii.**

Hec est namque sacra et uenerabilis sol-
lempnitas. fides ante mundi consti-
tutionem prescisa et preordinata. sed ho-

dierna die grati
quidem dilecti
annua. sed ang
culibus contin
nobis in presen
debet tanto cele
scorum festis. quan
privilegio marie d
nam possidet p
Qua et sumptu
uibus uideri. xp
uniusque iuxta
cratissime uirg
incomparable est
le domini quod pce
bile atque incom
et gloria non dicit
uirgines. uer
Peruenit nam
ad celi pala
christus sponsu
collocauit ex
tal sue. Ibi tu

128
dierna die exultanter impleta. Nob
quidem dilectissimi hodierna est et
annua. sed anglis in celis et supnis
cuibus continua et ppetua. Sed quia
nobis in p'senti continua esse n̄ potest.
debet tanto celebrior fieri p̄ om̄ibus
sc̄oz festis. quanto ineffabili utitur
p̄uilegio mat̄ dñi saluatoris. et do
num possidet ppetue uirginitatis.

Quia et si imp̄tat p̄mia. **Pa. iij.**

uultus iuder xpc dñs scdm aptm.
unicuiq; iuxta opa sua. huic tam sa
cratissime uirgini genitrici sue. sic
incompabile est qd̄ gessit et ineffabi
le donū qd̄ p̄cepit. ita et inestima
bile. atq; incomphensibile. p̄mium
et gl̄a. non dico inter ceteras sacras
uirgines. uerū eciā ult̄ om̄s sc̄os pro

Peruenit nāq; **lectio. iiii.** (meruit
ad celi palatiū beata et gl̄osa. ubi.
xpc sponsus ecclie. intra thalamū
collocauit eam. in dextera maiesta
tis sue. Ibi siquidē eam assumpsit.

precellentissimam int̄ primos ubi uir-
ta dauid uocem stat regina a dextris
d̄i in uestitu deaurato multiplici cir-
cundata uarietate. hec ḡ est dies in
qua tenata inter filias iher̄lm resp̄en-
diuit speciosa in qua gl̄osa d̄i genitrix
quasi aurota p̄cessit. et uadit post ag-
num gl̄osior̄ q̄cumq; ille p̄git. **l. v.**

Hec namq; ut dixi fr̄s festiuitas hodi-
erna p̄cipua et uenerabilis nob̄. sed
uenerabilior̄ in celis est anglis & sc̄is
om̄ibus. Quor̄ letitia et gaudiū p̄cul-
dubio. ex huius adimplet̄ diei exulta-
tione. quando beata d̄i genitrix clari-
or̄ sole refulsit in throno claritatis.
Nam xp̄c sicut legimus in sole posu-
it tabnactm suum. de quo ut ita loqr̄
tabernactō p̄cessit ipse tanqm̄ spor-
sus de thalamo suo. De quo sane tabna-
culo. ac si ex uoce genitricis d̄i dicit̄.
Et qui creauit me. requieuit in tab-

nactō meo. **lectio .vi.**

Idcirco absq; dubio fr̄s km̄i beata uirgo

pro tanta gl̄a t̄
marino hodie
throno. Amen
throni in quibz
sistit est nume-
rum sacratissime
sedebit in sede m-
tribus suis. non d-
aliquam plurim-
pectu d̄i etiam
dicit dicunt ser-
thronū d̄i uiuer-
Sed et daniel t̄
t̄ sunt. nec ex
In lucido con-
thronū beatiss-
ante mundi ce-
lestis gl̄ificat-
ab anglis. l.
Iy. Int̄
Beati laurenti
nos d̄ne facia-
tes. s̄ ut eā fu-

pro tanta gl'a. tantiq; honoris p'uilegio
 materno hodie' resedit sublimata in
 throno. **Q**uoniam si duodecim leguntur
 throni in quibus duodenarius ap'lo'e
 sessus est numerus quando uider omni
 um sacratissime huius uirginis filius
 sedebit in sede maiestatis sue. cu' senio
 ribus suis. non desunt tam ibidem et
 alij quam plurimi. Inter quos in con
 spectu di etiam uiginti quatuor resi
 dere dicuntur seniores. adorare ante
 thronu' di uiuentis in secula seculo'e.
 Sed et daniel testat' qd' throni posi
 ti sunt. nec eor' tam explet numeru'.
 Vn liquido constat dilectissimi. quia
 thronus beatissime uirginis parat'
 ante mundi constitutionem. hodie
 celsio'e gl'ificatur et ueneratur etiã
 ab anglis. **¶. scdm lucam.**

Ill. Intrauit ihc in quoddã cast'
Beati laurentij. **Octab' sc'i laurentij.**
 nos dñe' faciat passio ueneranda letã
 tes. & ut eã sufficient' recolamus effi

Lciat pmpiores. **P. Agapiti collecta**
Letetur ecclia tua dñs beati agapiti
martiris tui confisafuffragiis. atq;
eius p̄cibus glōsis & deuota p̄manea
at. et secura consistat. **P. Magni coll.**

Ad esto dñe supplicationibus nostris
& intercedente beato magno marti
re tuo. ab hostium nos defende p̄pi
tatis incurfu. **P. Tymoth. & sym. coll.**

Auxilium tuum dñe nobis q̄s placa
tus impende. & int̄cedentib' sc̄is tuis
tymotheo et simphoriano dexteram
super nos tue p̄pitiacionis extende. **P.**

Ds qui nos. **Tymoth. & apol. coll.**
beatoꝝ martirū tuoz tymothei et
apolinaris meritis et int̄cessione le
tificas. concede p̄pitiuis. ut qui eoz
beneficia poscim'. dono tue gr̄e
consequamur. **P. Bartholomei ap̄li.**

Inde incuntur in q̄m̄o m̄s̄. **P.**
Indie tres esse ab hystorioḡphis alle
runtur. Prima est india que ethyo
piam micat secunda que ad me'

col. tertia que
uno latere teneat
gent. ex alio lat
inḡ indiam inḡ
bartholomeus
templū in quo e
quasi p̄grinus
In hoc ydolo dem
diceret se curare
sine dubio quos
m̄mare. Erant e
d̄necesse erat u
carentur. **lect**
Deus enim falsu
eos. qui uerum
eis dolores infu
seu p̄sca. & dat
cent ei. quasi
datur. statim
autem non
alesione cess
ledere. curati
tum est. ut s

dos. tertia que finem facit. Nam ex
 uno latere tenebrarum regione in
 gerit. ex alio latere mare oceanum.
In g. indiam ingressus est hanc. **l. ii.**
 bartholomeus apłs. Et ingressus
 templū in quo erat ydolum astaroth.
 quasi pegrinus ibi manere cepit.
 In hoc ydolo demon talis erat. qui
 diceret se curare languentes. cecos
 sine dubio quos ipse ledebat illu
 minare. Erant enim sine uero deo.
 & necesse erat ut a deo falso ludifi
 carentur. **lectio. iii.**

Deus enim falsus hac arte deludit
 eos. qui uerum dñm ñ habent. facit
 eis dolores. infirmitates. dampna.
 seu pñcia. & dat responsa. ut sacrifi
 cent ei. quasi sanentur ab eo. hoc ui
 detur stultis. quod sanet eos. Ille
 autem non sanando subuenit. sed
 a lesione cessando. Et cum desinit
 ledere. curasse putatur. Unde fac
 tum est. ut scō bartholomeo ibi ma

nente: nulla responsa daret astaroth.
& nulli poterat ex his quos leserat
subuenire. *lectio . viii .*

Cum igitur plenum esset de lan-
guentibus templum & cotidie sacrificantibus
nullum daret astaroth responsum.
neque sacrificando neque seipsum more
suo laniando prexerunt in aliam ci-
uitatem. ubi aliud demonium coleba-
tur. cui nomen berith. & illic sacrifi-
cantes cepunt inquirere. quare deus
eorum astaroth non eis daret responsa.
Respondit autem berith. et dixit Deus
uir sic captiuus et religatus cathenis
igneis strictus tenetur. ut neque suspi-
rare audeat. neque loqui. ex illa hora
qua illuc apostolus dei bartholomeus ingres-
sus est. *lectio . v .*

Dicunt ad demonem ministri. Quis est
ille bartholomeus. Respondit demon.
Amicus est dei omnipotentis. Et ideo
huc uenit in istam puinciam. ut om-
nia iuramenta que colunt indi euacuet.

Dixerunt iterum cultores ydoli. Dic
 nobis signa eius ut eum possimus in
 uenire. quia inter multa milia ho-
 minum non possumus inuenire eum.
 Respondit autem demon et dixit. Ca-
 pillo nigro capitis et crispo. caro ca-
 dida. oculi grandes. nares equales
 et directe. aures coopte crine capitis.
 barba plura habens paucos canos. Sta-
 tua equalis. que nec longa possit.
 nec breuis aduerti. Vestit colobio albo.
 clauato purpura. induit pallio albo.
 habens per singulos angulos singulas ge-
 mas purpureas. **lectio. vi.**
 Viginti & sex anni sunt quod nunquam
 sordidant uestimenta eius. & sandalia
 nunquam ueterastunt. Centies flexis ge-
 nibus per diem. centies per noctem orat
 deum. Vox eius quasi tuba uehemens
 est. Ambulant cum eo angeli dei. qui
 non permittunt eum fatigari nec esu-
 rere. Semp eodem uultu. eodem ani-
 mo perseuerat. Omni hora hylaris &

letus permanet. omnia prouidet. omnia nouit. omnem linguam omnium gentium & loquitur & intelligit. Ecce & hoc quod uos interrogatis. & quod ego do responsum de eo iam nouit. Angeli enim dei famulantur ei. & ipsi nuntiant ei. Et cum cepitis eum querere. si uult ostendet se uobis. si non uult non poteritis uidere eum. Rogo autem uos ut dum eum inueneritis rogetis eum ne huc ueniat. & hoc faciant michi angeli qui cum eo sunt quod fecerunt college meo astaroth. Et hec dicens. demon conticuit.

Secundum lucam.

In illis facta est contentio inter discipulos ihu. quis eorum uideretur esse maior. Et res. **Omel' uenerabil' bede pri. d. el.**
Sicut bonus esse moris solet in scripturis. semp exempla patrum precedentium quibus ad meliora proficiant. quibus agnitis de suis actibus humiliant inquirere. sic e contrario reprobis si quibus

forte in electis reprehensibile reperiunt. quasi suas ex eo nequicias obrecturi. aut pro iusto defensuri. libentissime solent amplecti. Ideo quod multo ardentius legunt. quod facta est contentio inter discipulos christi. quis eorum uideretur esse maior. quam quod multitudinis credentium erat cor unum & anima una. **Lectio. 1. viii.**

Multo tenacius recolunt quod facta est dissensio inter barnaban & paulum ita ut discederent ab inuicem. quam quod idem paulus ait. Cum enim sit inter uos zelus et contentio. nunc carnales estis. nunc homines estis. Quasi nobis sanctorum infirmitas imitanda proponatur. & non illud potius. quia conuulserunt de infirmitate. fortes facti sunt in bello. hoc maxime in loco. ubi & ipsa contentio eorum causa nobis est incognita. Neque enim incredibile est quia iuxta hoc quod alibi dicitur. contendite intus per angustam portam.

inet. omnia primum
 omne linguam
 loquitur & intelligit
 uos interrogat
 ponsum de eo tam
 um dei famulari
 et est cum ceptis
 it ostendet se uobis
 uentis uidere eum
 sur dum eum in
 ae huc ueniat
 angeli qui cum
 ut college meo alio
 s. demon contentio
Lucam.
 et contentio inter
 s eorum uideretur esse
umerabili bede
 esse mors soler in
 mpla patri p
 hora proficere qu
 us acti
 contrari

honore se inuicem pueniendo certant.

Verum qualibet ex causa contendunt nos potius n̄ carnales adhuc discipuli q̄d gesserint. s; sp̄ualis magister q̄d uis- serit uideamus. Dixit autem eis. Reges gentium dñant̄ eor̄. et qui potestatem habent sup̄ eos benefi- ci uocantur. Vos aut̄ non sic. Sed qui maior est in uobis. fiat sicut iunior. Et qui p̄cessor est. sicut ministrator. **lectio . viii .**

Certantibus de p̄oratu discipulis. pius magister eos n̄ inite contentionis ar- guit. sed formam quā sequantur humi- litatis modesta ratione describit. In qua tamen forma optinenda. maio- res et p̄cessores id ē doctores ecclie non minima discretionē opus habent. ne uidelicet regum gentium instar. dñari subiectis. seq; ab eis gaudeant sup̄uacuis laudibus attolli. sed ad exemplū regis eterni. quasi iuniores eis quibus regendis p̄sunt efficiant̄ ac ministri. Quia nimirū necesse est

ut sic bene agri
tem socij quatu
una p̄xeti uis
boni in nullo si
eorum culpa ex
tunc sui priora
p̄sidentis animi.
ut sine delectatio
quendam sapien
constituerunt.
ut quasi un̄ ex
Omp̄e sempit̄n
ueneranda sc̄an
bartholomei ap
bult̄. da ecclie
credidit. id p̄da
Adesto dñe. &
supplicacioni
tyris tui me
nec minus ac
tūdemur.
Deus qui bea
ecclie tue in

ut sic bene agentibus sint per humilitatem
 socij. quatinus contra delinquentium
 uicia per xelum iusticie sint erecti. ut &
 bonis in nullo se preferant. et cum pro
 uorum culpa erigit. potestatem pro
 tanus sui priorat agnoscant. Ne enim
 presidentis animus ad elationem potesta
 tis sue delectatione rapiat. recte per
 quendam sapientem dicitur. Ducem te
 constituerunt. noli extolli. sed esto in
 illis quasi unus ex illis. **collecta.**

Omnipotens sempiternus deus qui huius diei
 ueneranda sanctamque letitiam in beati
 bartholomei apostoli tui festiuitate tri
 buisti. da ecclesie tue quod id amare quod
 credidit. id predicare quod docuit. **P.**

Adesto domine. **Rufi. mir. collecta.**

supplicationibus nostris. ut beati rufi mar
 tyris tui intercessionibus confidentes.
 nec minus aduersantium. nec ullo con
 turbemur incurfu. **P. Augustini epi.**

Deus qui beatum augustinum. **collecta.**
 ecclesie tue in exponendis sancte scriptu

re misterius doctorem optimū & elec-
tum antistite puidisti. da nob eius
semp & doctrina instrui. & oratione
fulciri. *Hermetis. m̄r. coll.*

DS qui beatū herm̄ martirē tuum
uirtute constantie in passione robo-
rasti. ex eius nob imitatione tribue
p amore tuo pspira mundi despi-
cere. & nulla eius aduersa formidare.

In decollatioē. ioh̄is. bap̄. ad magn̄.

Arguebat herodem iohannes propter herodi-
dem quam tulerat fratri suo philippo
uxorem. *P. Magnificat. collecta.*

Sci iohannis baptiste & martiris tu-
dne q̄s ueneranda festiuitas. saluta-
ris auxiliū nobis prester effectum. *P.*

DS qui inter *Sabine. uir. collecta.*

cetera potentie tue miracula etiam
in serui fragili uictoriam martirū cō-
tulisti. concede ppitius. ut cuius nata-
lita colimus. p eius ad te exempla
gradiamur. *p iuu. Regem martirū uenit.*

Beatus tu. Ipsum. Sermo b̄ ih̄is epl̄. i.

Hodie nob̄ ioh̄is uirtus herodis feritas
 cum refert̄. confusa sunt uiscera. cor-
 da tremuerunt. calignuit uisus. he-
 buit intellectus. auisugit auditus.
 At quid constat in sensibus humanis.
 quando perdit uirtutū magnitudi-
 nem criminū magnitudo. **H**erodes
 inquit tenuit ioh̄em. & alligans po-
 suit eum in carcerem. **M**isit her̄. **H**erod̄. **u.**
Johannes scola uirtutum. uite magi-
 sterium. sc̄itatis forma. noema iusti-
 cie. uirginitatis speculū. pudicitie ti-
 tulus. castitatis exemplū. penitentie
 uia. peccatorū uenia. fidei disciplina.
Joh̄s maior homine. par anglis. legis
 summa. euangl̄i satio. ap̄toe uox. si-
 lentū p̄pharū. lucerna mundi. p̄cur-
 soe iudicis. xp̄i merator. dñi testis. tu-
 cus medius trinitatis. **E**t hic tantus
 datur incestu. traditur adultere.
 addicitur saltatrici. **M**erito ergo con-
 fusasunt uiscera. corda tremuerunt.
Johannes bap̄. **M**isit herod̄. **lectio. iij.**

Et uero herodes profanauit templum
sacerdotium sustulit confudit et
ordinem temerarij regnum corrupit
quod erat religionis quod legis quod uite
quod morum quod fidei quod discipline per
didit et confudit. herodes sicarius
in ciues in nobiles latro in socios
populorum in domesticos peccatorum plebis
interemptor occisorum filiorum in extraneos
homicida in proprios parricida in
ebrians terram cruore in situ sanguinis
permanebat. hinc est quod iohannis
hannis sanguinem primum in poculo
cruelitatis absoruit sed ista iam
lectio loquitur. herodes inquit
tenuit iohannem et alligauit eum.

absorbu
it

R. Metuebat **V.** Quod audito est. **R.** primum.

R. Igitur herodes rex manus accepit et tenuit iohannem
et iunxit eum in carcere rem quia metuebat
eum propter herodiadem quam tulerat
fratris sui philippi uxorem. **V.** Herodes
enim tenuit et ligauit iohannem et posuit
in carcere rem. Propter **R.** Johannes baptista

arguebat herodem propter herodiam dem
 quam tulit fratris sui uxorem. **N**ullo
 herodes spiculatoris precepit
 amputari caput iohannis in carcere. **P**ropterea
 tenebat herodes iohannem sciens eum
 iustum et sanctum et custodiebat
 eum. **E**t audito eo multa facie
 bat et libenter eum audiebat. **S**ciens. **G**ra. s.

Herodes enim tenuit. **ad laudes.**

et ligavit iohannem et posuit eum in carcerem
 propter herodiam. **Q**uella saltanti impera
 uit mater nichil aliud petas nisi caput iohannis
 baptiste. **D**omine mi rex da michi in disco
 caput iohannis baptiste. **D**a michi in disco ca
 put iohannis baptiste et contristatus est rex
 propter iusiurandum. **P**etuit puella caput
 iohannis baptiste quod acceptum dedit matri
 sue. **ad bened. a** **N**ullo herodes spiculato
 re precepit amputari caput iohannis in car
 cere quo audito discipuli eius venerunt et
 miserunt corpus eius et deposuerunt illud in
 monumentum. **Bened. coll.**

Sci iohannis baptiste in scdis uespis

a **ã** **P**erpe tu. is nos domine sancti iohannis baptiste
tue re presidij et quanto fragiliores sumus tanto
magis necessarius atolle suffragis. e. v. o. v. a. e.

Magistatem **felicis y audacti. cott.**
tuam dne suppliciter deprecamur. ut
sicut nos iugiter scoꝝ tuoz commemo
ratione letificas. ita semp supplicatio
ne defendas. p. **Egidij abbas. cott.**

Adesto dne precibus nr̄is. quas in sci
egidij confessoris tui atq; abbas sollemp
nitate deferimus. ut qui nre iusticie
fiduciam non habemus eius qui tibi
placuit meritis & p̄cib; adiuuemur. p. **Prisci.**

Pra q̄s om̄ipe ds. ut qui beati **mir. cott.**
prisci martiris tui natalicia columis
intercessione eius in tui nominis amo
re roboremur. p. **Vita sancti egidij
abbatis. lectio. i.**

Egidius natione grecus. a p̄claris
parentib; originem duxit. Extitit eni
athenis oriundus. patre uidelicet the
odoro nomine. matre u pelagia. qui ut
q; stirpe regia progenit. q; licet inter

136
tocius œbis primores preclari xpianis-
simam tam dixerunt uitam. **l. ii.**

Predictus uero egidius. euo tener. ad
liberalia rudimenta depositus. docto-
res summos sp̄c scientie gr̄a plustrat̄
breui equipauit. Docili quoq; puero
gr̄a d̄i non defuit. eius uitam omni-
morum honestate p̄œnans. Jamq; q;
fois scintillabat indicij. intus succen-
sa lampas karitatis. **lectio. iij.**

Quadam enim die dum ad ecclesia
pergeret. accidit ut quidam eger
in urbi medie plac ea iaceret. a t̄n-
seuntibus alimoniam petens. Cuius
uocibus miserandis. sc̄s puer compue-
tus. quamuis adhuc pedagogi senten-
tiam sibi formidabilem estimaret.
tamen extractam qua induebatur
tunicam aliud quod oportunius da-
ret non habens egro tribuit. Qua in-
dutus eger. ilico tocius œpis sanita-
tem se recepisse gauisus est. **l. iij.**

At domum reuersus egidius. & ubi tu

nicam amisisset. ut puer interrogat.
respondit quendam non sibi notum
facis. illam abstulisse. Cuius rei facile
sibi uenia conceditur. qm̄ a parenti-
bus quibus erat unicuique tenerrime
diligebatur. Nec multum uero post
parentibus suis in pace defunctis.
quorū obitum ipse paulo ante spiri-
tu reuelante p̄scuerat. patrimoniu
sui quod ei satis magnum remanse-
rat. xpm̄ fecit heredem. Mirabili q̄q;
modo paupando ditescerebat. dum
pro temporalium impendijs eter-
na lucraretur. **lectio** ^a.

Interea dum quadam die rediret
de ecclesia. obuius ei fuit quidam mi-
serissima specie. qui nup̄ a serpente
percussus. tumentis cute facebatur se
mœtiferum recepisse uirus. Quem
uir sc̄s oratione fusa pro illo. pristi-
ne sanitati restituit. atq; iussit ut
inde gratias dō cuius erat clementia
sanatus redderet. Die uero dominica

137
dum sacra mysteria celebrarentur.
forte quidam miser arreptus a demo-
nio cepit terribilibus clamare uo-
cibus donec fere tota turbaretur
ecclesia. Sed egidius qui ibi aderat.
more solito humi prostratus. bre-
uiter orauit. statimq; surgens. do-
mini pietate fretus. arrepticio huc
illucq; labanti sese confidenter ob-
iecit. et ut ab eo exiret. maligno
spiritu palam imperauit. Qui sci
impium transgredi nequens. hominem
quem inuaserat horribilitur clamans
ac mugiens incolumem reliquit.

Verum ubi sancti. lectio vi.
uir uirtus pre magnitudine sua
latere non potuit. confluiebant ad eum
plurimi ceptis animeq; remedia po-
stulantes. Nec uero ubi dator hylaris
et quod daretur habunde aderat spei
sue munere frustrabantur. Cumq;
laudum preconia mira gesta seque-
rentur. eiusq; nomen per omnes gre-

cie partes magis ac magis innotesceret
timens ne sibi uento fauoris quantu-
lum cumq; minorarentur merita: atq;
iudicans incautum esse: leuis fame
p̄cio. bone conscientie. thesaurū uen-
dicare. natiuitatis sue patriam. sua
p̄sentia uiduaturus. ut liberius deo
ua caret. solitariam uitam expetens.
transeundum mare disposuit. Num
uero clam suis omnibus ad litus ma-
ris solus deueniret. & ut sibi ad p̄po-
situm suum adimplendum auxiliari
dignaretur summo regi preces funde-
ret. uidit a lōge quandam nauim.
inter pelagi procellas tempestuosis
fretorum pulsibus iactari. nauasq;
iam despatos. ac tocius gubernationis
oblicos p̄ ne naufragari. Pro quibus
mor ut orationis suffragiū dō obtulit.
sedata tēpestare puenerunt ad p̄e

Vigilate quia **Scdm.**

nescitis. **matheuo.**

Pretende nobis dñe misericordiam tuam.

(tum.

coll.

et beati egidij abbatil intercessio. cuius
nos dedisti patrocinijs adiuuari. tribue
ut maiestatem tuam exoret pro nobis;

Remacli conf. coll.

Deus mundi auctor et conditor.
qui hodiernam festiuitatem beati re-
macli confessoris tui atq; pontificis
migratione consecrasti. presta q's no-
bis. ut cuius annua celebritate deuo-
tis exultamus obsequijs eius suffra-
gij tue pietatis consequimur auxilium.

Cum sit studiū. lectio. i.

gentiliū sua figm̄ta et uanos ritus
errorum. luculentē aptare obscenis
carminib; eaq; commendans. in p-
petua memoria subsequētib;.
cur ego sileam. ne ploquar mani-
festa opa xpi. que innumerabiliter
per scōs suos agere non desinit uir-
tute diuina. cum uera possim affa-
ti in laude magnifici dei. et confer-
re plurimum fructum. audientib;
quandā honorificēntiam prester

famulantibus sibi tam mirifica ope-
rando. **lectio .ii.**
Figitur ex aquitanie partibus oriun-
dus fuit uir. p omnia & uita & nomi-
ne uenerabilis remaclus. parentibus
nobilis. sed fide nobilio. Pater eius
dictus est albutius. mater uero ma-
triciuia uocitata est. Secum seculi dig-
nitatem in facultatibus rerum admo-
dum pollentes. sicut traditio pos-
sessionum eius ad nos facta testat. **lii.**

Qui cum enutritus fuisset a paren-
tibus sublimiter. pro ut illis suppe-
tebat plurima copia secularium
facultatum. iam bone indolis uocis
suauitatis fructu ferentem. tradunt
eum beato eligio. uiro in omnibus
meritis pferendo. sacris institutio-
bus monastice discipline instru-
dum. sollempniaco monasterio.
quod ipse pater pio opere. in suo
proprio construxit. **lectio .iii.**

In tantum enim adhaesit sci uir

monitus. ut non solum non fieret
 signis executor uerbi diuini. uerum
 etiam intantum creuit in eo uirtus
 diuina. ut maxima ibi exempla religi-
 ose conuersationis monstrando. in
 uigiliis p̄nox in orationibus continui-
 us. in abstinentia precipuus. in uni-
 uersa moeum probitate preclarus.
 premitteret. ad eo ut predictus uir
 curam gregis sibi commissi illi trade-
 ret. & se ipsum seruicio palatii sicuti
 compellebatur sollicitus exberet.

Post aliquantum uero. *le. ho. v.*
 temporis. fama uulgante. per totam
 gallie prouinciam auditum est de
 uita & actibus beati uiri sepe memo-
 randi remachi. et ad aures procerum
 qui tunc tempore palatio preerant
 peruentum est. quod tanta ac talis
 arbor gemina protulisset. Nec po-
 tuit uolente dño lumen irradiatū
 celitus sub modio occultari. sed ut

spenderet omnibus in proposito fidei
comanentibus. Lignus suppositus
est candelabro. ac denudatum est in
regalibus aulis tam magnificum uirum
non debere abesse presentia regis. ut
illi prudentia disponerent regni
negocia. *lectio vi.*

Unde factum est. ut euocatus hono-
rifice. ut dicebat ad limina pduce-
ret palatium. magnum omnibus futurum so-
lamen. sicui rerum euentus postea pdo-
cuit. In tanta est habitus dignitate.
ut infulas sacerdotales adeptus. ac
clamante populo. dignum fieri talem
doctorem psulatus gerere officium.
qui tantam gratiam a deo precepit. ut
etiam omnibus in necessitate subueniret.

Sedm Lucam.

Ihesus dixit discipulis suis. Sint lum-
bi uiri percincti. et lucerne arden-
tes

A in manibus uestris. *Et res. o. s. 66.*
Ad nuptias domini abiit. quia resurgens

a mortuis et ascendens in celum super
 nam sibi angloꝝ multitudinē nouū
 homo copulauit. Qui tunc reuertē
 quando p̄ iudicium nobis manifesta
 bitur. Bene autē de seruis subdit ex
 pectantibus. ut cum uenerit et pulsa
 uerit confestim apiant et **lectio viii.**

Venit quippe dñs. cum ad iudicium
 propat. pulsat uero cū iam p̄ egritu
 mi s̄ molestiam esse uicinam mortē
 designat. Cui confestim apimus. si h̄c
 cū amoe. suscipimus. Apue etenī pul
 santi non uult. qui exire de corpe tre
 pidat. et uidere eum quem cōtēpisse
 se meminit iudicem formidat. Qui
 autem de sua spe et opatione securus
 est pulsanti confestim apit. quia letus
 iudicem sustinet. Et cum tempus propin
 que mortis agnouit de glā retributionis
 hylarescit. Vnde subditur. Beati sunt
 serui illi. quos cum uenerit dñs inue
 nerit uigilantes. **lectio viii.**

Vigilat. qui ad aspectum ueri lumi
nis oculos aptos tenet. Vigilat qui
seruat opando qd credit. Vigilat
qui a se torporis et negligentie tene
bras repellit. hinc etenim paulus
dicit. Euigilate iusti. et nolite pecca
re. hinc rursus ait. hora est iam nos
de somno surgere. Sed ueniens dñs
quid uigilantibus seruis exibeat
audiamus. Am dico uobis qd p̄cinget
se et faciet illos discumbere et tran
sient ministrabit illis. Precinget
se. id est ad retributionē p̄parabit
se. faciet illos discumbere. id est in
eterna quiete foueri. Discumbere
quippe. n̄m in regno quiescere est.

Quod conclusus est. *In nativitate s̄c̄e marie*

Oculi tui. **N**igra sum. **S**urge aquilo. **S**icut

Surge p̄pera amica mea *capitulum*

foemosa mea et ueni. iam enim hy
emps transiit ymber abiit et recessit
fiores apparuerunt in terra n̄ra.

tempus putacionis aduenit.

Corde et a m mo xpisto cana mus glo riam
in his sacris sollemp. nist precel se genitri et
de i marie. Omnes pariter congrega ti do

minum collauder mus. In his. **Ad magni.**
Celeste beneficium inuouit in an nam per
quod nobis nata est mater maria uirgo. **coll.**

Supplicationem feruor tuor deus mi
serate grandi ut qui in natiuitate
di genitricis et uirginis congregam.
eius intercessionibus a te de instanti
bus piculis eruiamur. **P. In unione**

Coede et uoce simul cristum regem uene
re mir uirginis et matris uibiletur
nobilit oculis. Venite. **In 7 a.**

Benedicta tu. **P. Dne dñs.** Sicut myrra
Celi enarrant. **A. Ante thorum.** **P. Vni est tra**
Specie tua. Vox optantur in aduenit.

Osculetur me osculo ocul sui quia me
liora sunt ubera tua uno fraglantia
ungentis optimis oleum effusum
nomen tuum. **Jo** adolescentule di

lexerunt te. **Vox ecclie ad xp̄m.** Trabe
me post te. curremus in **odor** ungen
toe tuoe.

Hodie nata est bea ta uirgo
ma^{ria} ex pro^{genie} da^{uid} per quam
salus mun^{di} creden^{tibus} ap^{paruit}
cu^m uis uita glorio^s sa^{lucem} dedit^{is} secu^{lo}.

Velut namq; et omni laude dignissima que
sine humano semine celestem seculo pro
tuit^{ur} impa^{nem}. Cuius.

**Vox sp̄si ad ado
lulam.**

Introduxit me rex
in cellaria sua. Exultabim^{us} et letabim^{us}
in te. memores uberu^m tuoe sup^{er} uinu^m.
recti diligunt te. Ecclia de suis pres
suris. Nigra sum sed formosa filie ihe
rlm. sicut tabnacle cedar. sicut pellis
salomonis. Nolite me considerare qd
fusca sum quia decolorauit me sol.

**Vox sponsi ad
matrem.** filij matris mee pug
nauerunt contra me. posuerunt me
custodem in uineis. uineam mea non
custodiui. **Vox ecclie ad xp̄m.** Indica
m^{hi} quem diligit anima mea. ubi pascal

ubi cubes in meridie: ne uagari inci-
piam post greges sodalium tuorum.

Beatissime uirginis marie uari uitate
deuotis si me cele bre mus ut ipsa pro
no bis intercedat ad domi num ihesum

xpi sum. **D**ignum namque est ut ei
summa cum deuotione famulemur per quam
uirginitatis insignia pullu la runt. **V**t

Signoras te **Vox xpi ad ecclesia. iii.**

So pulchra inter mulieres egredere
et abi post uestigia gregum et pasce
hedos tuos iurta tabnacla pastorum.

Vox eccleie: Cum esset rex in accubitu
suo: nardus mea dedit odorem suu
fasciculus mirre dilectus meus michi
inter ubera mea commorabitur. **B**o
nus cypri dilectus meus michi in ui
neis engaddi. **V**ox xpi: Ecce tu pul
chra es amica mea ecce tu pulchra.

oculi tu columbarum. **G**lorio se
uirginis mari e tum dignissimum.
recola mus cu uis dominus humilitatem

Vox
ad e

respici ens an gelo nuntiante concepit
redempto rem di. Cum iocundi
tate natiuitatem beate marie celebre mus ut
ipsa intercedat pro nobis ad dominum
sum xpi sum. Cuius. *In. m. a.*

*S*pecie tua. *S*eruantur. *A*diuuabit eam. *U*nt
*S*icut letan. *F*undamenta. *A*diuuab. *V*ox

Ecce tu pulcher es dilecte mi. *eccie. iij.*
Et decorus lectulus noster floridus. Lig
na domoz nrarum cedrina. laquearia
nra cypressina. *V*ox xpi. Ego flos capi.
et lilium conuallium. Sicut lilium
inter spinas. sic amica mea inter fili
as. *V*ox eccie. Sicut malus inter ligna
siluarum. sic amicus meus inter filios.
Sub umbra illius quam desideraba
sedi. et fructus eius dulcis gutturi
meo. *N*atiuitas tua dei genitrix ius go
gaudium annuntia uit. uniuerso mundo
ex te enim ortus est sol iusti et cristus
deus noster exsoluens maledictio nem
dedit benedicti onem et confundens ma

tem donavit nobis uitam sempi ter nam

Aue maria. Exsoluens. Vox xpi. V.

Aduro uos filie iherlm p capreas
ceruosq; campoꝝ ne suscitatis neq;
euigulare faciatis dilectam quoadusq;
ipsa uelit. *Vox ecclie. Vox dilecti mer*
Ecce iste ueniet saliens in montibus.
transiliens colles. Similis est dilectus
meus capree. hinnuloq; ceruorum.

Natiuitas glorio se uirginis mari e ex sem
ne abra. be era de tribu ui da genero
sa ex stirpe da uo cuius uita inclita
cunc ras illu strar ec clesi as.

Natiuitas est hodie sancte marie uirginis. Cui.

Quoniam ipse stat post. *Vox ecclie. vi.*
parietem nrm respiciens p fene
strat prospiciens p cancellos. et diled
tus meus loquit michi. Surge ppera
amita mea. columba mea. et ueni.
Jam enim hyemps transiit ymber
abiit. et recessit. flores apparuerunt
in terra nra. ^{tempus} putationis aduenit.

Vox turturis adita est in terra nostra
ficus protulit grossos suos: uinee flo-
rentes odorem dederunt. Vox xpi.
Surge amica mea speciosa mea et ue-
ni. columba mea in foraminibus pe-
tre. in caueris macerie. Ostende mi-
faciem tuam sonet uox tua in auri-
bus meis. Vox enim tua dulcis: et
facies tua decora.

Sup^{ra} salu^m ^{per} ^{pet}
et omnem pulchritudinem ^{du} ^{ducta} ^{es}
a do^{mi} ^{no} et regina celorum uocari dig-
na et gaudet chorus angelo^{rum} con-
suetes et con^{ci} ues. **V**alde eam oportet ue-
nera^m ^{que} ^{nunc} ^{sancta} ^{et} ^{intac} ^{ta} ^{est}
uir^{go}. **G**audet **In iij. nocturno.**

Quam pulchra est casta generatio cum caritate.
Cantate. i. Speciosa facta. **D**ñs ē et. **P**ost par.
Cantate. ij. Diffusa est.

Exurgens maria **Secūm lucam.**
in diebus illis abūt in montana
cum festinatione in ciuitatem iude:
et intrauit in domū zacharis. et sa-

... elisabeth
... vale est **Ambr**
... ut qui fide
... Et idō a
... nuntaret ut
... plo senioris fi
... ceprum uirgin
... ut possibile dō
... uere assereret. Vbi a
... nō q̄si incredula
... mali incerta de nū
... ubant de gem
... pro uoto religiosa p
... pro gaudio in m
... lūa enim iam dō pl
... ea cum festinatione
... loicit tarda molin
... gratia. **C**ōde et a
... scire et uos.
... ūe mulieres se
... pregnantib^{us} det
... nū maria que at

mutauit elisabeth Et rel. Omil' bi

Morale est Ambrosii epi. de ead' P.
 Omib' ut qui fidem erigunt fidem
 astruant. Et idō angls cum abscon-
 dita nuntiaret ut fides astrueretur
 exemplo senioris femine sterilisque
 conceptum uirgini marie nuntia-
 uit ut possibile dō omne qd' ei pla-
 cuerit assereret. Vbi audiuit hoc ma-
 ria nō qsi incredula de oraculo nec
 quasi incerta de nuntio nec quasi
 dubitans de exemplo sed quasi leta
 pro uoto religiosa pro officio festi-
 na pro gaudio in montana prexit.
 Quo enim iam dō plena nisi ad supi-
 oca cum festinatione Ascenderet?
 Nescit tarda molimina. spc sancti
 gracia. **C**orde et animo. **O**mnes par. Inb.

Discite et uos.

Discē mulieres sedulitatem quam
 pregnantib' debeatis eribere cogna-
 tis Maria que ante sola in intimis

penetrabilibus uersabatur. nõ a publi-
co uirginitatis pudor. nõ a studio aspe-
ritas montium. nõ ab officio plyritas
uineris retardauit. in montana uir-
go cum festinatione uirgo officij me-
mor. iniurie inmemor. affectu iugen-
te. non sexu relicta preerit. viscere
uirginel non circumsate p alienas
domos. nõ demorari in plateis. nõ ali-
quos in publico miscere sermones.
Maria in clomo sera festina in publi-
co. mansit apud cognatam suam
tribus mensibus. **E**um iocunditate
^{celebremus} ^{natiuitatem} ^{tem} ^{beate} ^{ante} ^{te}
^{uirginis} ^{marie} ^{se} ^{ut} ^{ipsa} ^{pro} ^{no} ^{bis}
^{interce} ^{dat} ^{ad} ^{do} ^{minum} ^{iesum} ^{cri}
^{stum.} **N**atiuitatem ^{hodiernam} ^{ppetue}
^{uirginis} ^{sollemniter} ^{celebre} ^{mit.} ^{ut} ^{ip.}
Et eni que ppter officium **viii.**
uenerat. inhererat officio. Mansit
mensib⁹ tribus. nõ quo domus eam
delectaret aliena. sed quia frequen-

tuis uideri in publico dispicebat.
 Vidicistis uirgines pudorem marie.
 discite humilitatem. Venit p[ro]p[ri]a
 ad proximam. iunior ad senio[re]m
 non solum uenit. sed etiam p[ro]ior
 salutauit. Decet enim ut quanto
 castior uirgo. tanto humilior sit. no
 uerit honorem deferre senioribus
 sit magistra humilitatis. in qua est
 professio castitatis.

Spiritus
 uir ga que florem et super hunc
 flo rem requie scit spiritus al
 mus. **V**irgo dei geni
 trix uirga est flor filius e.
 Et sup. Gloria patri et filio et spiri
 tu san. **Et sup. laudes a**

Natiuitas gloriose uirginis marie ex semine
 abrahe orta de tribu iuda. clara ex stirpe
 dauid. **N**atiuitas est hodie sancte marie
 uirginis cuius uita in clita cunctas illustrat
 ecclesias. **R**egali ex progeme maria exorta

refulget cuius precibus nos adiuuari mente
et spiritu deuotissime poscimus. *¶* **C**oede
et animo cristo canamus gloriam in his sacris
solempnibus precibus se genitricis dei marie.

¶ **C**um iocunditate natiuitatem beate marie
celebremus ut ipsa intercedat pro nobis ad
dominum ihesum cristum. *cap.*

In omnibus requiem quesui et in
hereditate dñi morabor tunc p̄cepit
et dixit in creatore omnium et q̄ crea
uit me requieuit in tabnaculo meo
et dixit m̄. in iacob inhabita et in
isrl̄ hereditate et in electis meis
miste radices. *In euangelio an*

Natiuitatem hodiernam perpe tue
uirginis genitricis dei marie sollempniter
celebremus quo celsitudo throni prodes
sit aueluina. *o o t t a.*

Supplicationem seruoꝝ tuor̄ d̄s.

In syon firmata sum. *cap. ad m.*

Et in ciuitate sc̄ificata similiter
requieui et in iher̄s̄m potestas mea.

Et radicaui in populo **Ad vi. cap.**
honorificato et in partes dei mei here
duas illius et in plenitudine scorum de
tentio mea: **Ad nona. cap.**

Sicut cynamomum et balsamum
aromatizans odorem dedi: quasi myr
ra electa dedi suauitatem odoris:

Quasi libanus non: **Ad vesp. cap.**
quicquid uaporauit habitationem me
am et quasi therebintus extendi ra
mos meos: et rami mei honoris et gratie:

Natiuitas tua dei **Ad magn.**
genitrix uirgo gaudium annunciauit uni
uerso mundo ex te enim ortus est sol iusticie
christus deus noster exsoluens maledictionem
dedit benedictionem et confundens mortem
donauit nobis uitam sempiternam.

Adiuuet nos **colle.**
quesumus domine sancte marie
gloriosa intercessio: cuius diem quo
felix eius est inchoata natiuitas
celebremus: p.

Scs tuus dne goegonius sua nos inter-
cessione letificet. et pia faciat sollemp-
nitate gaudere. p. **Theodardi m. coll.**

Deus qui nos beati theodardi mris tu-
atq; pontificis gl'osa sollempnitate
letificas. soluta pietatis tue largitate
concede benignus. ut cuius honoris
famosum uictorie triumphu pio amo-
re ueneramur in terris. societatis et
leticiam adipisci te largiente mere-
amur in celis. p. **lectio prima.**

Iuchitus sigibertus rex octodorus pat-
dagoberto satis. regni austru francoꝝ
in fascibus tenebat palacium scs q;
remachus confessor dñi p'ciosus. oculis
xpi solerter p' idem tempus ammuni-
strabat pontificatum cum omnip'e etna
q; di sapientia. cum sci sp'e societate
eundem beatum uirum a curis seclari-
um rerum sequestrare uoluit. et sin-
gularem qd' ei semp in uoto fuit dig-
nu' dixit singulariter habitare. **f. m.**

Per moea affu-
gem iam dict
uenerabilis ad
m di nouerat ca
dy diuina cog
facilem p'beni
ctitue palam
applausu conse
uis in cuius me
one' bec adu' f
hono pedagog
et amicitate
m' u' p'ctio
impertante a
moribus in ep
et quem diu
tacio effectus
episcopi v
hatur tran
Dinde ia
modardi
edius nob

Nec mora affuit ei euentus: Re^gem iam dictum remachus uir uenerabilis adiit regi quam iustitiam di nouerat causam memorat. Rex diuina cogente gra. aurem facilem prebens. his annuit. om̄s edituoz palatinozq; fauorabiliter applausit. consensit. sc̄s theodardus in cuius memoria & ueneratione hec adoesi sumus. ut pote a bono pedagogo discipulus amicus amicabilem monitis informatus. uix petitionis eius obtentu impetrante a rege et om̄ibus primoribus in episcopio subrogat̄. et quem diu optauit eius flagitacio effectum obtinuit. Sedes episcopij tunc forte locus habebatur traieci. *lectio. iii.*

Dinde iam p̄libatus antistes theodardus parentibus nobilit̄ editus. nobilius conuersatus. eate

regonul sua nos
 r. et pia facit
 p. Chodardus
 an theodardi
 i glia sollempnitate
 uicant tui laqueare
 ul' ut cuius honoris
 e' tumpu' pro anno
 terti' societate ed
 e' largiente mere
 lectio prima
 ex octodori pat
 gn aultri franco
 palacium sc̄s q
 in p̄ctus oculis
 tempus annuam
 em cum om̄is c̄na
 m sc̄s sic societate
 urum a cuius sc̄s
 thare uoluit et in
 m̄p in uia huc dig
 uer' habitare

nus scōꝝ actuum famositate clariuit
ut iam nichilominus a beato rema-
clo uidelicet p̄decessore suo. omnibus
in commune placeret. presulatus
infula nobiliū et ignobilium. senū
et iuuenum. et cuncti seruet eta-
tis unanimo dilecti fundamento
immobili firmaretur. Nec moram
tanto honore prouectus cernens
messē quidem numerosam. falca-
rios quam rarissimos. intellexit se
iure eo sublimatum non modo dū
taxat. ut presset quam pro uirū
ualitudine omnibus benignissime
prodesset. *In exaltatione scē crucis*

X p̄c reconciliauit nos dō *capit*
in uno corpe per mortem crucis
interficiens inimicitias in semet
ipso. p̄ quem et accessum habe-
mus in uno spū ad patrem.

R. Tuam crucem. *v.* Adoramus. *orise.* *Gla. or.*
ā Crux ih̄esu cristi. *ad magnificat.*

148
adaperuit nobis ianuam celi crux soluit
uincula mortis per hoc uite lignum signum
sit salutis nostre defende nos ihesu cruce
hic et in futurum. *collecta.*

Deus qui unigeniti filij tui domi-
ni nri ihu xpi precioso sangui-
ne humanum genus redimere
dignatus es. concede propitius. ut
qui ad adorandam uiuificam cru-
cem adueniunt. a peccatorum suorum
noxibus liberentur. *p. Inuocatorium.*

Venite adoremus do-
minum qui su-
spensus est in ligno. Venite exultate. *In. i. h.*

Cruce benedicta nixit dominus qua carne
popen dit atq; cruce suo uulnera nostra
lauit. *Dne dñs. Dulce lignum dulces
clauos dulce pondus sustinuit quod dig-
num fuit portare precium huius seculi.*

Celi enari. *Lignum uite cruce tua domi-
ne manifesta tum est mors enim per uiam
dampnata est et mundus omnis per uiam
illuminatus est omnipotens domine gla tibi.
Dñs est tñs. Hoc signum crucis erit in celo. Dñs dñs*

Tempe illo postquā **P. 7.**
constantino augusto contra
maxentium tyrannum pperante
ad bellum signum scē crucis celi
tus fuisset ostensum. et ipso felici
ter optinente triumphum ab he
lena iam dicta pncipis matre scā
cruy esset inuenta: atq; p sanita
tem egroti. et resurrectionem moe
tui fuisset evidenti iudicio decla
rata: regina uoti compos effecta.
salutare lignum fecit secari p me
dium. ut et crucem constantino
poli deferret filio. et crucem ihe
rosolimis tecis argenteis reconditā
reseruaret in loco. sapienti usa
consilio. scilicet ut ubi fuerat
membris dñicis aptata supplitio
ibidem glificata ueneraretur a
populo. **¶** Quil ce uignum dulcel cla
uol dñi ce pondus su itiniū ut quod
dignum fuit porta re pte cum

^N ^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m

Multorum itaque temporum. *Capitulum*

labenti curriculo cum exigen-
 te mole peccaminum flagellari p-
 mitteret dominus populum christianum per
 sevitiam paganorum. cosdrome quidam
 profanus et impius regnum est ad-
 ceptus persarum. Qui in tantam
 prumpe est ausus perteruam ut
 ab incolis uicinarum gentium
 quos impetu uastans barbarico suo
 nefando subiugauit dominio. co-
 li se uiberet ut dominum et uocari se
 regem regum ac dominum domi-
 nantium.

^H ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m ^c ^r ⁱ ^c ⁱ ^s
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m
^h ^u ⁱ ^u ^s ^h ^o ^c ^s ⁱ ^g ⁿ ^u ^m

Cum sederit filius hominis in sede ma-
 iestatis sue et ceperit iudicare seculum

^{a s.} ^{ig} ^{nem} ^{Tunc} ^{manife} **P. iii.**

Nec hoc solum ei suffecit ad sue
damnationis interitum. uerū
etiam syriam et palestynam cum
subiugasset et egyptum. regna
que extra et infra limitaneum
glomerabantur. p̄ circulum suo cru
delissimo subiceret. dñatur. iheroso
limam adiit. ecclesias xp̄i subuertit
totamq; finitimam regionem uasta
uit. incendit atq; p̄dauit. Ad sepul
chrum ḡ dñi cum uoluisset accede
re. territus rediit. sed tamen ligni
salutaris partem. quam religiōsa
regina ibi in testimonium uirtu
tis reliquerat asportauit. **O**

^{d. f.} ^{crux}
benedicta ^{q̄} ^{que} ^{so} ^{ia} ^{fuisti} ^{dig} ^{na}
^{porta} ^{re} ^{regem} ^{celorum} ^{et} ^{domi}

^{num} **Si** ^{en} ^{autem} ^{absit} ^{gloria}
^{ri} ^{uisti} ⁱⁿ ^{cruce} ^{domini} ^{nostri} ^{iesu}
^{christi} **Que** ^{so} ^{la} ^{sta} ^{que} **It. 13. 8.**

A ^{dora} ^{mus} ^{te} ^{cruce} ^{et} ^{benedicimus} ^{tibi}

quia per crucem tuam redemisti mundum.

Deus noster. **S**aluare mundi salua nos qui per
crucem et sanguinem redemisti nos auxiliare
nobis te deprecamur deus noster. **U**ni gentes.

Tuam crucem adoramus domine tuam glorio
sam recolimus passionem miserere nostri qui
passus est pro nobis. **M**agnus deus. **A**dorem crucis.

Fecerat namq; **t. iiii.**

Turrim argenteam in qua inter
lucentibus gemmis thronum ex
truxerat aureum. ubi solis qua
drigam et lune. ul' stellarum ima
ginem collocauerat. atq; p' occul
tas fistulas aque meatus adduxe
rat. ut quasi deus pluuiam desup
uideretur infundere. Et dum
subitaneo specu equis incircuitu
trahentibus circiacta turris fabri
ca mouebatur. q'si quoda
modo rugitum tonitruu iuxta
possibilitatem artificis mentie
batur. **A**doramus te criste. et be

nedicimus tibi qui a per crucem tu
am redemisti mundum. **T**uam cru
cem adoramus domine tuam glorio
sam recolimus passi o nem. **A**ma

In hoc itaque loco sedem **l. v.**
sibi parauerat atq; iuxta eum
quasi collegam crucem domini
cam posuerat. filioq; suo regno
tradito ipse in fano huiuscemo
di residebat. Illo itaq; tempe
re acleus arxem tenebat imperij
iur armis strenuus. lingua eru
ditus. corpe decorus. totus tamen
in fide catholicus. et erga di cul
tores supplex beniuolus ac deuot.

Tuam crucem adoramus domine tuam
glorio sam recolimus pas sio nem
miserere no stri qui passus est pro
no bis. **A**adoramus te **cr**
ste et benedicimus tibi quia per crucem

Pergens igitur filius **l. vi.**
tuam redemisti mun dum. Miserere

chosdroe contra cracheum iuxta
 danubium magnum fluvium
 cum suo confedit exercitu. Tandē
 inspirante clementia saluatoris
 utriusq; principibus placuit. ut
 ipsi singli in medio ponti flumi
 ne dimicaturi confligerent. et
 cum foes uictoriam contulisset ip
 se sine dampno utriusq; exercitū
 impium usurparet. **Decretū** est
 etiam cum iuramēto ut si aliquis
 ex eorū poplō. principi suo ueni
 re in auxilium p̄sumpsisset.
 cruribus excisis et brachijs in
 flumine mergeretur. **¶** **C**ruis
 glorio^{sa} o^{mn}is^{is} crux ad^hu^{er}ent^{is} da
 o^{mn}is lignum preciosum et ammirabile
 d^{omi}n^{ic}ū signum pet^{ri} quod et diabolus est
 unc^{us} et mundus cruce sanguine
 re^{de}mp^tis. **¶** Dulce lignum dulces
 clauos dulce pondus sustinuit quod dig
 num fuit portare precium huius uis se cu
 li. **¶** Pet^{ri} q^uo^d

tibi qui a per...
 mundum...
 doramus domine...
 nus passi o...
 aque loco sedem...
 uerat atq; iuxta...
 legam crucem domi...
 uerat filioq; suo regn...
 ipse in fano humilitat...
 tur. Illo itaq; temp...
 uem tenebat imp...
 strenuus lingua...
 e deus uis tam...
 uoluit et erga di...
 x benivolus ac deuot...
 in sacramentū domine...
 uoluntatē...
 qui patitur et...
 d^{omi}n^{ic}ū...
 acimus tibi qui...
 cruce man...
 guntur filii...

In iij. uia. Crux alma fulget per quam salus reddi-
ta est mundo crux vincit crux regnat
crux repellit omne crumen. a e u i a.

Ps. Cantate d. i. O crux admirabilis euacua-
tio uulnerum restitutorio sanitarum. **Ps. Vn-**
regni. gra. Super omnia ligna cedrorum
tu sola excelsior in qua uita mundi pepen-
dit in qua cristus triumphauit et mors mor-
tem superauit in eternum. **Ps. Cantate. iij.**

v. Adoramus te criste & benedicimus t. Quia p.

Cumq; utriq; **lectio. vii.**

Capto placuisset hec pactio iu-
cem ut dictum est dimicantes.
dum multumq; in porta medio se
congressi. Tandem pulsatus dñs
lacrims xpianoe per uirtutem
sœ crucis. cui se die eodem memo-
ratus princeps com̄datat. fidei
suo eracleo. xpc concessit de ho-
ste triumphum. Tantaq; mentis
mutacio cordis inuasit exercitū
ut non solum p̄dictam pactionē

uellent transire
uoluntarij cum
ta atq; prole et
tam potestate q
numm populorum
et facta est leten
rebus cedent res
per eugeni hanc scul
dñe nam in cr
aliquo pependit o lat
num facta est redempti
Quod ille benign
insipient in h
am p̄stitit ut om
uolarent. Ad
m̄s pariter spo
se autem xpian
num suo exerc
que cordis re
p̄stitans in se
cum paucis a
sedentq; eum

uellent transcendere. sed etiam
 uoluntarij cum omni sua fami-
 lia atq; prole eracleo se subderet
 tam potestate quam fide. **S**alutem
 omnium populorum per crucem cri-
 sti facta est letentur gen tes plaudent
 manibus creden tes quia rex no ster
 per crucem spam seculum triumphauit ex-
 infer num ui cit. **S**alutem nostra
 in ligno pependit o laudabilis crux per te
 enim facta est redemptio no stra. **A**uia rex.

Quos ille benigne. **t. viii.**
 suscipiens in hoc illis clementi-
 am pstruit ut omnes ad batisimū
 conuolarent. Ad ita se facturos
 om̄s pariter spopunderunt. Ip-
 se autem xpianissimus princeps
 cum suo exercitu tantū regna
 que cosdive tenuerat. circunq; q;
 plustians in sedem ipsius uenit
 cum paucis ad eum ascendit.
 sedemq; eum in throno aureo

reperit. Nullus namq; de eius exer-
citu erat qui ex exercitu belli aliq;
tenus nuntiasset. quia propter
sue crudelitatis duritiam. ero-
sum eum habebant. **O.** ^{s. s. d. c. i. x. p.}
^{am mirabi} ^{us in cuius ra} ^{nis peperi}
^{dit} ^{thēsa} ^{rus et redemptio} ^{cap}
^{tuo} ^{rum gaudet} ^{omnis mundus} ^{qui a}
^{redemptus est} ^{s. sanguine} ^{ab} ^{o.}
^{mini} ^{s. d. s. i. p.} **V** ^{landabilis} ^{erit que}
^{in corpore} ^{cruci} ^{dedicata} ^{et er} ^{et membris}
^{eius} ^{compa} ^{ge} ^{or} ^{na} ^{ta.} **Qui a red.**

Quamq; tremefactus. **¶ Nona.**
salutationis uerba pferret
cracleo. ille respondit. Si uis sa-
lutem habere p eo quod lignū
sōe crucis quū indignus honori-
fice tam iuxta modulū tuum
tractasti. siq; credere in dñm
ihm xp̄m uolueris. et serua-
te illius esse cuius ego sum
famulus in ueritate confessus

facit regnum ab
cum patrimonio
si ante pacis obli-
bo. In autem ali
meo gladio inter-
ille nequaq; ad qu-
ul extracto gladio
amputant. Sepel-
ge fuerat iussit. f
parulū quem cur-
at baptizari man-
rum de facto font-
lear em iam decem
at an uis gloriari o-
reue domini nostri ihe-
sū sal uita. **¶** ^{o. c. i. x. p.}
per quem salua ti-
ri sumus. **¶** ^{o. c. i. x. p.}
no uulnerum restituit
ter quem. **¶** ^{o. c. i. x. p.}
¶ ^{o. c. i. x. p.} magnum pietatis
tunc quando

fueris. regnum tibi psarū tantū
 cum patrimonio et uita accep-
 tis ante pacis obsidibus tibi da-
 bo. Sin autem aliud egeris. mor-
 meo gladio interibis. Cumq;
 ille nequaquā adquiesceret. eracle-
 us extracto gladio caput illius
 amputauit. Sepeliri eum quia
 rex fuerat iussit. filiumq; eius
 paruilū quem cum eo inuene-
 rat baptizari mandauit. ipseq;
 eum de facto fonte suscepit.

Erāt em̄ iam decem annorum.

Nōt aū tem̄ gloriari ō p̄ter in
 cruce dōm̄i nōstr̄i ih̄esu cr̄isti in quo
 et salus uita et resurrectio nōstra
 per quem salua ti et libera
 ti sumus. **O** crux admirabilis euacua-
 tio uulnerum restitutio. san̄ tā tūm.
 per quem. **Gl̄a. p̄q. de laudes.**
O magnum pietatis op̄us mors mortua
 tunc quando in ligno mortua uita

fuit **S**alua nos cruce saluator p uirtutem
cruce qui saluati petrum in mari miserere
nobis **N**os autem gloriari oportet in cruce do
mitij nostri ihesu cruce **P**er signum cruce de
inimicis nostris libera nos deus noster **A**do
remus cruce signaculum p quod saluti sum
psimus sacramentum. **capitulum.**

Xpc factus est patri obediens
usque ad mortem mortem au
tem cruce ppter quod et ds
illum exaltauit & donauit
illi nomen quod est super
ome nomen. ut in nomine
ihu ome genu flectatur &
lestium terrestium et infer
noru et omis lingua confi
teatur quia dñs ihc xpc in
gla dei patris. **Adoramus te**
xpc benedim tibi Quia p cruce tuam re. o.

ad b. **O**mnis. **B**ene dicta que sola sunt
digna porta. **R**e regem celoy et dominum
Benedictus e uo uae. **collecta.**

qui ungi
pc peccata n
tulit in corp
ignu ut pecc
nitice uiuan
uore sanati su
qui cruce ter in celo
militandum uenerit
Reconciliant u
Xpc incorpor
e per mortem
dere nos sancto
culatos & in re
oram ipso. **Ad**
dicitur e. **Q**uia p
dicitur in iudic. **R**
Reconciliati su
Redeo per mo
sui multo m
lari salu
ra per ipse
et signaculum

Deus qui unigeniti. *ut sup*
Xpc peccata nra p *capit ad vii.*

Atulit in corpore suo sup
lignu ut peccatis mortui
iusticie uiuamus cuius li
uore sanati sumus. *Hoc si*
gnu crucis erit in celo *alt alt.* *Di dnt ad*
uudicandulu uenerit alt alt. *Adoram te x.*

Reconciliavit nos *ad vii. capit*
Xpc in corpore carnis su
e per mortem crucis exhi
bere nos sanctos & imma
culatos & irrephensibiles
coram ipso. *Adoram te xpc in u*
dicim e alt alt. *Q uia p crucem tuam re*
demisti mudi alt alt. *Adoremus crucis sig.*

Reconciliati sum *ad viii. capit*
Redeo per mortem filii
sui multo magis reconci
liati salui erimus ab i
ra per ipsum. *Adoremus cruc*
is signaculu alt alt. *P qd saluto sup sum*

sacramentū. **V**icte inuentionibus **capitū**

Conuulificauit nos xpc
donans nobis omnia de
lecta. & se ipsum tulit de
medio affigens cruci. expolias
principatus et potestates tra
duxit confidenter palam tri
umphans illos in semet ipso.

Hoc signū crucis erit in celo. **D**ū dñs ad u.
Crucis splendidiōr cunctis **ad magis**

astris mundi celebriū hominibus multum
amabilis sanctior uniuersis que sola
fuit digna portare ialentum mundi
dulce lignum dulces clauos dulcia ferens
pon dera salua. presentem carēnam
in tuis hodie laudibus congregatam
a e u ia a e u ia alleluia alleluia.

Crucis gloria o cruce ad
randa lignum pretiosum et
ammirabile signum per
quod et dñs uoluit
est uictus et mundus cri. sti san

^{a n} ^{t f} ^g ^{t f} ^q ^{1 n}
 gume redemptus. *De*
via coll'

Deus qui nos hodierna die ex-
 altatione scē crucis annua sol-
 lempnitate letificas. p̄ia q̄s. ut
 cuius mysterium in terra cogno-
 uimus. eius redemptionis p̄mia
 consequi mereamur. *p. Coeneli
 et Cypriani. coll'*
Intercessionem q̄s dñe p̄pitius respice.
 & mala om̄ia que iuste meream̄
 scē tuę *Coeneli et Cypriani*
 intercessione a uerte. *p.*

Ad esto dñe p̄pto *Nichomedis*
 tuo. ut beati nichomedis mar-
 tiris tui merita p̄clara suscipi-
 ens ad impetrandā misericordiā tuā
 semp eius patrocinis adiuuē.

Om̄ps sempit̄ne. *Eufemie. vii.*
 d̄s qui infirma mundi eligis
 ut fortia que p̄ confundas. con-
 cede p̄pitius. ut qui beate eufemie

miris tue sollempnia colimus: et
apud te patrocinia sentiamus. p.

Prae dñe. *Lucio*
precibus nostris cum exultatione
puectum: ut quorum diem passio
nis annua deuotione recolimus:
etiam fidei constantiam subsequimur.

De beato Lamberto
Erat uere dignus beatus lambertus et
aspectu amabilis colloquio affabilis rec
tam conuersationem habens cum omnibus
hominibus aevia. evovae. **C**onsilium
et opus suum semper ad deum conuertere
bat cor eius uis et pedes directi erant ad
euangelizandam pacem. evovae. **L**am
bertus christi martir coronatus trium
phat uictorie palmam tenens abrahe
sinu receptus exultat cum christo in
caelestibus regnis aevia. evovae. **M**ag
num triumphum elegit in secula lam
bertus qui fulget in uirtutibus. evovae.
Laudemus dominum in beati antistitis

lamberti meriti glorio si ad sepulchrum
eius egri ueniunt et sanantur. e. e. v. a. e.

Vir iste in temptatione **capitulum**
inuentus est fidelis in tempore
angustie custodiuit mandatu
accepit testamentum sacerdotu
eterni. consecutus est sedem reg
ni in secula. **R. Consilium**

uim sem per ad deum conuertere bar
cor e huc q pedes directi e. vane ad e
uangelizandam pa cem. **Crat** uere
dignus beatus lambertus q aspectu ama
bilis colloquio affabi us. Cor e ius

Gloria et honore coronata eu dno. **ad magni**

Magna uox laude sono ra te decet per
omnia quo poli cora gau det aucta
tali compare terra plaudit et resul tat
digna tanto presule o sacer lam
berte martyre nostra uota suscipe. **Magna**

Intercessio qd dne **collecta**
beati lamberti mris tui atq; pon
tificis tuam nobis non desinat

placare iusticiam. et nrm tibi
deuotum efficere famularum p

Aternum trinum q; deum **Inuitatoriu**
laudemus et unum qui si bi iam verum
transiit sic in e^o thesa sanctum Venite.

Orbis solaris presentia gaudia. **In noctis.**
confert presulis grimmij lamberti gesta te

uoluens. **B**eatul ur. **A** hic fuit ad
tempus hildrici regis in aula dilectus
cunctis et uocis fame dulcis. **Quare f.**

A Sed post ut fidei deuotus doctrina sum
pfit doctrine cumulos illi sapientia

uerit. **D**ne quid. **G**ra et honore:

satur glorus martyr **Lectio i.**

Lambertus. et eterno regi sacerdos
dilectissimus. insigni ex p sapia:
traiectensi uico exiit orundus.
hic demq; puerulus. apud pa
rentes xpianissimos degens. et
bone indolis esse incipiens. pri
meuam statim etatulam suam.
unda sacri baptismatis purifica

transcendere annos pueritiae. Gau-
debant ambo. Lambertus honore
paterno. et pater insignis lamb-
ti ex actibus alms. Et quidem
puer strenuus. nitens totis uirib'
fieri uir pfectus. iuxta psalmoꝝ
phi uocem. iuat cotidie de uir-
tute in uirtutem. pparans se ad
illa peragenda. que in comuta-
bilis di pudentia. p ipsu ante
tempa secularia fieri pdestina-
uit opera. **R** ^{Itim} fluius presul

^{f n t p n d. s. p. n. t. s. t. s. t. s.}
domini lamber ^{tus} ^{sorti} ^{tus}
^{f. s. s. p. r. e. u. g. i. o. n. i. s. p. e. r. p. e.}
culmen ^{re u g i o n i s p e r p e}
^{u. s. e. s. t. u. d. i. u. i. t. p. i. e. t. a. t. u. s. a. u. g. e. r. e. o.}
tu ^{e studuit pietate ut augere o}
^{f. p. e. r. a. q. u. i. p. o. n. t. i. f. i. c. a. u. a. u. c. t. u. s. e.}
pera qui pontifica ^{u auc tus e}
^{r. a. t. i. n. t. u. l. a.} **R** ^{Ma}ctabat ^{o. m. n. i.}
rat in ^{tu la.} **M**actabat ^{o. m. n. i.}
die holocaustum domino non ex pecore
^{a. n. e. n. o. s. e. d. e. x. c. e. p. o. r. e. p. r. o. p. r. i. o. s. t. u. d.}
ane no sed ex ceppo ^{re pro pri o stud.}

Quanq̄ iuuenis
esset etate morum tamen gū-
deius probitate iactantiam

urabat. pompa
conculcabat. Qui
erat. pauperib'
dum celo thesau-
re eos. cum solu-
transitoris. uiu-
peret mansuris.
ayus pontifex th-
clarissimus mart-
ur sacerdotali r-
tulser coram diu-
ribus sacerdos be-
in memorato sig-
scopalem amm-
nitatem. **L**am-
ti archie. ra elec-
cunc. ta presu-
perum com-
o. i. u. i. u. i. e.
baptismate ac t-
guine.
ur iuristi m-

uitabat. pompam scilicet uiriliter
 conculcabat. Quicquid habere po-
 terat. pauperibus erogabat. con-
 dens celo thesauros. ubi posside-
 ret eos. cum solutus feliciter a
 transitorijs. uiuere feliciter inci-
 peret mansuris. Eodem tempe-
 ayus pontifex theodardus. et
 clarissimus martyr xpi futurus.
 uir sacerdotali reuerentia ple-
 nus. et coram diuinis conspec-
 tibus sacerdos beatificandus.
 in memorato superius uico. epi-
 scopalem amministrabat dig-
 nitatem. **L**ambertus ^{cri}
^{sti athle} ta clemen ter ferent
^{cunc} ta presuatus liquit scē. s.
^{p. p.} p. r. u. m. c. o. m. m. e. n. d. a. n. s. c. u. r. a. m.
^{o.} u. i. u. m. e. i. q. u. i. l. a. u. i. t.
^{u. s. s. d.} b. a. p. t. i. s. m. a. t. e. a. c. r. e. d. e. m. i. t. s. a. n.
^{u. s. s. d.} g. u. i. n. e. **C**umq; discederet
^{u. s. s. d.} u. i. r. m. i. t. t. i. s. s. i. m. u. s. o. m. n. i. s. e. u. m. p. o. p. u. l. u. s.

Ce^lum ei^us
patuit precibus^s et oratio ad supernos
peruenit auditus^s sacerdos. **In iurn.**

Solicitus plebis patrias iustravit et urbes
confirmando fidem terro de nomine na
tam ut patris ac nati sancto cum flamm
ne numen esse deum credat iam quisquis
amauerit unum. **Ps** Dne qd s. a. Hic inde

fiens domini sub lege manebat. cuius
nulla meat fuerat contagio carnis. **Ps**
Dne in iure. **V**itima namq; dies alta
bar imper ocellis. illius unde donum
fecit certamine cursum. **Ps** Dni est terra

Corona aurea sup cap ei. expressa signo scic.
Iul' dixit ihc. **E** **U**glm
discipulis suis. **S**unt lumbi ur'i p.
Gregorius presul fratres benedix' iu
et. d. in. sic o. s. s. s. deus om
mpo. s. ren' celestia s. lumine com
s. s. plent nos exposco tuos benedic
s. per se. dula ser uos. **Ps** Pro rege
ab insidi u' serua uirtu' tibus

at mis. **h**os exposito **R** iste miles
eme ritus uir pre maxima

tribulatione purgatus omnium sua
rum uocibus actoi. utur et in ca
hedra trinet tentium decen

ter velo. **I**n
corde altius sinceritas et legis plenitudo.
in ore ipsius ueritas est. **P**reciosus

domini sacerdos. Lambertus fructus
gaudent et gultant societate apostolo
ulum glorificatione propheta

rum confessio ne martyrum cohere
dita te confessorum integritate uirgi
num obtinet qz pat. mam perhen
nis glori et sto. iam iocim
dita. **R**exam mel ar. **C**elica

ne. **C**elica uirtus monstra uir po
pulis quante fuerit. bonita tis. **O**btinetqz

Contigit ergo uirum **ad laudes.**
celesti munere dignum urbis uirinat

terra secedere partes uenit et ad uillam
 que legitur nomine fertur. **A** Quod cum
 prescissent prauum dodonis amici complici-
 bus iunctis pergunt ad funera patris. **A**
 ecce propinquantes precingunt tecta
 domorum et tunc lamberti quo sunt habi-
 tacula sancti supra conspiciunt crui cil-
 admirabile signum. Unus ex illis
 scian dens sup ar qua cello. hunc celo
 figens auarit sibi uulnera culpe. **S**ic
 animam claris celorum reddidit astris
 quam sacer anglicus deduxit ad ethera
 terus. **cap.**

Dedit dñs confessionem scō suo
 ex excelso in uerbo gl'e dedit
 illi contra inimicos potentiam
 et in celebrationibus decus.

Corona. **In** **cap.** **C**arin peclaris anglo-
 rum uocibus al mium ecclesie templum
 rebo a bat dulce canorum solibus in
 primis mansit celebra tio talis sanc-
 te tuo lamberte loco celestibus ymnis.

Deus qui scām nobis **Coll**
huius diei sollempnitatem pro
commemoratione beati lambti
mris tui atq; pontificis fecisti.
adesto familie tue ꝑcibus. et da
ut cuius hodie festa celebramus
eius meritis et intercessionibus
adiuuemur. ꝑ **Cap. ad. iii.**

Vꝑc purgavit peccata ipsius
et exaltavit in eternum coenu
eius. et cenavit temꝑa usq; ad
consumationem uite. **Ad. vi.**

Iustus aperiet os suum in ecclyis
altissimi et in conspectu uirtu
tis illius gloriabitur. in medio
popli laudabitur. et in plenu
dine scā ammirabitur. in multi
tudine electorum habebit lau
dem et inter benedictos benedi

ctum dñs ab **Ad. ix.** (cetur.
impys liberavit. eduxit illum
a delicto. et dedit illi uirtutem

continendi omnia conseruauit
illum sine querela et in filijs
miscdiam custodiuit.

Quatauit dñs gl'am iusti sui
etificauit gregem in opibus
suis directa est salus in manu ei
et in scdm miscdia eius.

Posuisti dñe. Ad oia
Sacerdos dei lamberte martyr interce
de ad dominum pro deuot' famulis.

Postquam *In oct. l' pma.*
ab impijs interfectus palmam
beatitudinis scs pcepit theodar
dus. fidelis traiectensiu catua.
pro pastore uiduata. cepit uehe
ment pquirere alium similem
scitate. quem in eius loco posset
subrogare. Diu quesitis scruta
tisq; diligent omibus. sanctior ne
mo. inuentus est lambto. hunc
itaq; ditatum honoribus scimo
nie illustratum commertys par

ara nobis *Coll.*
sollemnitatem p
atione beati lamb
p pontifici fecit
lie tue pabus et d
die festa celebrant
et intercessionib
p *Cap. ad. vii.*
it peccata ipsius
in eternum coetu
tempa usq; ad
in uite. *Ad. vii.*
suum in exilis
inspectu uirtu
tur in medio
et in plenu
adit in multi
um habere lau
enedictos bene
Ad. vii. *(cetera)*
ut eduxit illum
adit illu uirtutem

simonie: sp̄s sc̄i precunte clem̄tia
plebs traiectensium paruer con
gregata episcopum fieri elegit
et in loco magistri succedere accla
mauit. Regalis etiam celsitudo
ac palatinorū p̄cerum multitudo
eius opinione cognita illum in
solio pontificali sine mora con
stituerant sublimari. At uir man
suetus om̄i bonitate refertus et
in humilitatis gradibus a xp̄o
fundatus indignū se mysteriis
sacerdotalib⁹ multis denegauit
p̄secutionibus. Grandis inquit
fr̄s mei honor est pontificalis
sed graue pondus istius hono
ris. Indignum me fore p̄munito
suscipere quod uultis nequeo.
uires michi non suppenunt. sc̄i
tatis opa non presto sunt. vite
innocentis regulam me tenere
nequaquā cognosco. ideo gubnaculū
ecclesiastice rectitudinis acci
pere diffido.

Gloriosus vir dei Lambertus **Lōes**
 pontifex. opido traiecten **de scō**
 si orund' suiq: & altus **la mō**
 ex pentibz. locuples scdm dignita
 tem seculi. mō p̄sides uenarū:
 & longa p̄sapia xp̄ianus. Ipse uerū e
 rat ī p̄uicia formosus. & nobilis. electus
 gente: et ī p̄genie sua crescebat. benign
 mō famulos & mō cognatos suos:
 uolū fulgenti ī om̄ affectu pollebat. e
 minēte etate. Cum uidissz pat̄ eius tā
 ti filij industriam. & a curdis dilectū.
 exultabat. & gr̄as agebat deo. letabat
 ī gaudio. p̄ eo q̄ uidebat terratā p̄lem.
 A p̄ma fere etate. tradidit eū ad uiros
 sapientes & hystoricos. sac̄s lit̄is edocē
 re uō cū magno studio offi **dum.**
 cy. usui assiduo adhekt. & uelocit̄ glum
 mauit. Cū autē imbrū fuissz. adūsus
 prudentissimos uiros. reuictus ē ad co
 mū pat̄s sui. p̄uicie ānos exereus.
 & eum adolestētie cū industria gēbat.

Eodem tpe. opido trectensi cathedra pontificia
u. psidebat sumus pontifex theodaro: diu
ne puidencie dispensatione. Primus pat
eius. comendauit eu iam sup'dicto amasti
ti: diuinis dogmatibz. ⁊ monasticis disci
plinis. i aula regia erudiendu. Erat eni
adolescens sapiens. aspectu amabilis. col
loquio affabilis. recta gusatione. ta cu pon
tificis. q ⁊ in domo regia militare cepit. ma
uq oibus homibz. fiet q formis. ⁊ iam cu ef
s forma papius. fortis ⁊ uelox. agilis.
multu firm' in bello: aio claro. specie orna
ta. caritate. ⁊ castitate. ⁊ huilicate fundatus:
etia cu ad op' lconu uacabat. tanta gram
i aspectu pontificis inuenire meruit. ut qsi
suu heredem ⁊ successore. sibi eu eligere adop
tarz: si licit' fuisset ei. pp' institutionem canoni
nfecto itaq: p'fato antistite theo **C**ram
dardo. copiosa multitudo uiroz. regione illa
habitantu. ⁊ cognoscenu lambti p'dena
am. fidem ⁊ opa. atq: gusationem nobilissi
ma: clam locutione iuice eligere eu dispone

bant. ad pontificalem sedē. Virgo optimatē
 viri & illustrissimi. q̄ eo t̄p̄ rectores p̄ alacū
 videbant. glōso dño hildico regi. fama bñ
 viri motuerūt. & act⁹ eius n̄ silentes: testis
 nū phibētes. ut dign⁹ esset sac̄dotio fungi. &
 on⁹ pontificale accipere. Habuit itaq; effc̄m
 eorū petio. libent⁹ optinuerūt: qđ deuoti

Tūc oīs plebs ī sp̄itu **P**ostulauerūt.
 sc̄o uno accepto cōsilio. & simul cū regis
 ip̄io fauere dño. a q̄ iam dudū elect⁹ erat. s̄
 rogat⁹ est. ut p̄esset ecclesie tiedensi: ip̄e v̄s
 timore dñi repletus. officū sūp̄m ī op̄
 bonū multiplicabat. cotidie. Porro rex
 cū admittatē & p̄denciā eius p̄contar̄: dñi
 gebat eū sup̄ omēs pontifices et optimatē
 suos. Erat autē lambtus pontifex. statura
 p̄cerus. facie decora. cesarie formosa. mul
 tus oculis. manibz honestis. longis digi
 tis. carne candida: a planta pedis usq; ad
 iuicē capitis. fuit irrep̄hensibilis. Erat enī
 & gl̄iari⁹ fortis. & s̄c̄a. sūp̄iam cū cura et
 mod̄aone gēbat: apđ regē sūmum te

nebat locum. Tu autē.

Igitū cum mēfect^{us} fuit ab ip̄is glōsius rex hū
dicus. tūc iūd^{us} om̄ium bonor^{um} dyabolus. festi
m^{us} insurrexit cont^{ra} b̄m̄ uirū lambcū: cū
adūsar̄is deuissimis. uiqua ⁊ falsa q̄silia
machinatibz. ut eū de sede sua p̄tificiali sine
causa eicent. ⁊ ita p̄ualuic iūctas eor^{um}. ut de
ponēt eū de sede sua sine causa: ⁊ p̄uat^{us} est
hore suo sine culpa. Post hec pharamūdū
i cathedrā illi^{us} q̄stauerūt. Elect^{us} dei lambcus.
p̄tifer. ad monastiū qd̄ uocat^{ur} stabolaus i
bat. n̄ āplius i obsequio ei^{us} remāsit q̄ duo
p̄uī: q̄ un^{us} ex ip̄is noīe theotuum^{us}. q̄ multū
nob̄ de uita ⁊ ope eius sollicit^{us} est narrare.
Qualit^{er} p̄ ānos septē ibidē scām uita^m ⁊ angli
cā q̄siliacōem dixit: deuocōe mētissimā. i la
boribz. i ieiunijs. i uigilijs. i orōnibz. i carita
te. i lōgantimitate. i om̄i custodia scōr^{um} exem
pla imitabatur. Tu autē.

Mat^{us} autē monastiū diligebat eū: om̄is
conḡgatio cū magna pietate ⁊ benignitate
venābat^{ur} illū. Constācie uirtus magis salū
ac magis fulgebāt i eo. Et dum adess^{et} uir

uenabilis i p̄faco monastio. q̄tigit ei medi
 a nocte p̄sueta orōne exp̄gestin esse. ut so
 litari ad oracōem p̄gēt deuotus: porrectaq̄
 manu. arreptisq̄ sandalijs. de quibz vitus
 elapsus corruens de manu cecidit. siens pau
 nitatem. et usq̄ ad sopnū dedit auditū. Hec
 audies pat̄ monastij. nesciēs q̄s hoc egiss̄:
 ait. Q̄ istū sonū fecit. statū ambulet ad c̄tem.
 Tūc sacdos religiosus illico. n̄ more relicto.
 nichil secū portans. p̄ter unū asp̄m q̄ mōdū
 erat aliciū. nudis plantis. discalciatisq̄ pe
 dibz. clam de lecto exiens. mutuo uestigio
 festine cucurrit usq̄ ad locū ubi fuit iussus.
 Erat aut̄ media hieme. nimio f̄gore. cū ve
 hemētissim̄ algor̄ brumalis cūli m̄gerat.
 ita ut glacies cōgelauerat. et ut nix ut ra

Ara fundebatur. **lectio.**
 Et ubi dei famulus. imobil̄ psistes
 prensis manibz. inflexibilibz brachijs
 diuina morabat̄: psalmoz cant̄ efficacit̄
 puolues. et int̄im tantā iugit̄ timē defū
 dens. q̄ desup talos ip̄ius pot̄ficis usq̄ p̄
 uenit. Nec diis un̄cuoz q̄ cuncta die uoc̄

tugz puidz 7 oia scit anteqz fiant. laboran
te seruū suū diuissie. ppius respexit.
ubi i quadagesimo psalmo pmo ore ca
nebat. An ueniā 7 appeto ante faacē dei
mei. Qui dñs pat' ad ignoscendū. Audi
uit illū orantē: 7 factū ut solebat
i nocthō aci' galloy cantu affuit. Tu.

Nec mora. frēs monastij pulsato sig
no i'grediētes ad uigiliās. officio pacto
exierū de sanctuario festinant: p nimio f'
gore ingressi domū. s' ad calefaciendū. In
tea sanct' dei forci' ctando semp stabat i' uic
t' ad cōem. Tūc pat' monastij reqrēs ait.
Et si habeam' omis frēs nost's. Equibz u
n' dixit. Ego te audiui hac nocte, iudicare
cōem: s' nescio q' fuerit. Ad huc illo loqūte:
ali' de fratribz intuit 7 dixit. Vē domn' lam
buis hoc nocte diuic' discalciaat' ad cōem

T ipse albas pauetac' p seuerat.
q. i timorē pūsus: ait ad frēs. Ite ue
locit' 7 suggite ei ut uerēq ad nos. At illi
p'c' mes: inenerū stantē ad cōem. Erat
sunt ad caput ei' 7 humeros. optus niue

p totū. Ipse uō domn⁹ amplificat⁹ tūc ad
 horā pmebat: cor concitū & humiliatū dō nō
 sponit: et reliq̄. Illi uō q̄ missi fuerant: pos-
 tulantes dicūt. Domne. pat⁹ nost⁹ p̄cat⁹
 & fr̄es n̄ri suggerūt: ut ābules iā in hos

Apicū ad illos. At ille abiit cū eis. **R.**
 ubi incuenit. statim pat⁹ monastij. v-
 na simul cū monachoz agmibz. cecidit ad
 p̄ces pontificis. puolutis qz genibz veniā
 postulans ait. Ignosce m̄ pat⁹ ignosce. qui
 a nesciens p̄caui. qz sic insipient⁹ egi: da m̄
 indulgēciam deuotis tuis famulis. At ille a-
 it. Data sit uobis a deo indulgēcia. qz tum
 sipient⁹ non egisti. s; prudent⁹ fecisti: ut pau-
 lus dixit. In frigore & nuditate: subicio cor

Continuo fr̄es balneū. **R.** **C**pus meū.
 parant ei. & mutauerūt ei idumenta a-
 lia: & osculantes manus eius & pedes. ad m-
 uicē mutuo dixit. Solut nob⁹ dñs i hac
 nocte notū facē: s; p̄ ei⁹ augenda glā. & luas
 ad p̄mēda p̄micia absconditū fuit. Post
 septē ānis e. plenis. deposit⁹ est pharamū⁹
 de sede pontificali: & eiect⁹ de p̄micia t̄iectensi.

Tūc agmina dīcorū ⁊ vulgus p̄lorū. vna
p̄t̄ uoce īgenti. postulabant deū. ut pasto
rē eorū domnū lambcū recepturi essent.
In illo t̄p̄e. erat p̄nceps pyppin⁹ sup̄ pluri
mas regiones ⁊ ciuitates sitas euoꝝe.
audita opa b̄t̄ssimī uiri. sub vni⁹ diei
articulo. iussit eū cū magno hore. ad patriā
sedem reuocari. Et longū est enarrare.
q̄nta exultatio ī vniūso p̄plo fuit. q̄ntē
laudes ⁊ ymni ī aduēnū ei⁹ t̄p̄udiat. Psal
lebat sacerdotes cū leuitis. monachorū ag
mina. ⁊ vniūsi dīci. laudē xp̄i uociferātes.
aduene ⁊ p̄egri. iopes et paupes. uidue
cū pupillis p̄ urbes leuitates. ita om̄s leta
bant. quasi vniū ex apl̄is xp̄i suscepisset.

Regressus autē ap̄licus domnū ad urbē
p̄p̄am. īstauracōis sue noꝝmā coctidie
augm̄tabat. ī meū. Sed q̄lem se demū q̄ntū
nūq̄ se p̄stare. q̄s digne ualeat explicare.
uel q̄s tāta uolox copia īstue existimat. At
q̄ oratio tante affluēcie ub̄rate exultans. q̄
cūcta ei⁹ bona uolox q̄at. p̄leat. Nam enū
lege d̄ni sine lassitudine p̄stet. n̄ illa noꝝ

147
ia gustare se ianabat. actus uite sue oī hora
custodiebat. oculū nris sue semp quiebat.
pedes ei' directi erāt ad ewangelizand' pacē.
sua sicut fidel' suus ⁊ p'ens ad nō o'stituo. ut
ei' familie t'buas abū. m'p'e oportuno. sic ille
p'm' s' o'missū. o'modo festina bat refice' abū.
Clement' docebat. ornabiliū instruebat. a cō
suetudie p'candi. oī uirtute recte nitebat. **F**
erat enī suens. ⁊ sollicitudie t'pigi. quibz orna
t' ⁊ ualde clarus. mō diuites ⁊ paupes medi'.
Nō respicebat ad p'sonas potēcie. ⁊ pot' ad
mox elegaciā extans. **A**n tū uiuē vniūqz
sacri' uidebat. tato eminēci' honorabat. **I**ple
uō paupibz fenabat' abū. ⁊ oculis aspiciētat ce
lū. ulnas tenebat ad dandū. m'cedē paul' dubio
exp'abat ex alto. **A**n monastia uisitabat. ele
mosina p'dicacōem secuta est. quicqz i' illa cō
fēbat. cōtulisse se i' deū leuabat. semp reuol
uēs illud qd' dñs dixit. **B**ū misericordes. qm' t'p'i
misericordiā o'sequentur. **L**iat ⁊ i' est t'mto uilis.
sedile p'pū in p'uaio nūqz ornabat. cū ei uel
t'mta p'ciōse ex more p'oficali p'abant.
Aliqñes retr. acata ⁊ deformia ip'e iduebat:

quinde alij uidebant extolli. ille studebat se
ex hoc semp humiliare. sub specie honesta. aīo
benigno & doctna munus. hōre scī recusand?
hūil' subditis ī suscipiēdo. ī corrigēdo uehemēs.
foras ī pido. pacēs ī adūsis. glōsius ī misicor
dia. strenuus ī disciplinis iusticie. seuitate
tribil'. ad grām pmpa'. ad igiscend' pac'. casti
tate corpis pseuans. nuttor gregis. pastor ec
clē pfect'. pleb' munita x̄ pcepta ples. cura
pastorali sollicit'. iustūm urbes & municipia
cūquaq; s' gmissa. ewanglioz coruscabat
lūe. **A**ugebat fidē x̄anoz. & creb' misabile er
rorē gentiliū nitorib; fecidis eiciebat. ognito
errore illic incipid' & cū calore fidi ī flāmat'
pgebat. **F**uit aliqn̄ in texanda. plima tepla
& simula' ibidē destrixit. fremitū gentiliū q̄si
signis' belligatoz. corpis fiore ablato. ī ermi.
fidei fiore roborat'. ingēbat caritate x̄ secur'
p̄dicatōe scā. sufficiens corda errāciū reple
bat. & ad uita uirtutis adducebat. **I**n autē qui
p̄mū q̄si focillie bestie discere impietāt. p'
mod' ante. **V**identes scī uir' bōitate uirtanta
ma suetudie uis & fide x̄ s' finari erūt. un

ipm imitat optaret. Sicq; demū q̄ celicū lumī
 offēdebat. ⁊ illustrabat ut radi⁹ solis partes
 barbaroz. Abiecto itaq; fectore idolate. odo
 se suauissimū q̄ ex aromatib; aspergebat.
 cū oī auctoritate p̄dicabat gentib; ⁊ semp sua
 uissimā hēbat de hys q̄ x̄ sūt allocuōem. **A**
 p̄licā normā tenebat. i doct̄na hūana offēdebat
 ⁊ illustrabat q̄ om̄ia honesta ⁊ recta q̄ sua
 arguebat clem̄ter q̄ cretēs docebat. ⁊ q̄ dōct̄es
 imitabat. Ip̄e uō roborabat se i iugilis i orōib;
 i ieiunijs. i elemosinis. fidē suabat. c̄sum q̄ sū
 macōis ⁊ coronā iustit̄e sp̄cabat. an̄ oculos eius
 semp ulnā dies uisabat. **H**modi labitus p̄ti
 fex ex̄citat. d̄ma eū grā com̄p̄at ubiuis. m̄ta
 ⁊ magna opat̄ est. p̄ficiēs bona q̄ nō suffic̄ nar
 rāis uolue ligua. **L**uā cū d̄ns uocass; sc̄m̄ la
 b̄um. ut p̄p̄ tāta opa digna redē. m̄cedē. sur
 rex̄na duo pess̄mi hōies. gal⁹ ⁊ ḡman⁹ siuis
 rycald⁹ i adūsitatē ei⁹. ⁊ i p̄uētes ec̄ce sue. i tāto
 ore p̄s̄d. ut null⁹ eos fr̄e poss; n̄ euadēdi erat
 loc⁹ ante illos. **R**eplea autē aīa p̄oficis ira ⁊
 t̄stia. calamitate m̄gna op̄n̄si. ⁊ hūilitate
 dep̄si. m̄ct̄erūt eos ex m̄ito eoz. **I**n ill⁹ diebz.

9

4

erat duodecim domesticis iam dicitur principis puppi. p
us glangne eorum quod macta suana. et erant ei posses
siones multe. et in obsequio eius primum multi. Cum audiret
necessitate priorum collegi magna copia viros for
cum ad plianum. mox ferrum ad mactaend btm
viri lambicu pontificis: in illa aut uocabulum
e leodiu sita super fluvium quod uocatur mosa. App
pinquam aut pontifias gla. et domestica pena.
Tunc adueniens uir de clabtus pontifex in illa iam
dicta leodio. circa media nocte sicut solebat ex
urgere solitari relictis discipulis. solus ibat in
nocturno tempore ad orationem deuotam. totam spem suam domino
conmittens. psalmorumque cantu uigiliam studio pro
ad lucis oratione orando usque perduxit. Postea uero ueni
ens tangens manu tenebat fuisse. pulsans
ostium camere. appellans discipulos dixit. Exurgite
mihi et laudate. iam appropinquat hora et ut
psallam domino in matutinum leticie. Ne uanitas
fratrum tunc una cum illi domino matutina reddidit
obsequia. Officioque pacto. et christi expleto. reuersus
domum. et per fatis laboribus. et multis bonis operibus
quod semper ab exordio sui istancia felici pergit.
et in ipsa nocte sicut erat consuevit. in uigiis

diuina imorabat. et multas domino suo preces. p. n. m. i.
 aq. lassitudine ualde grauata. ad lectum uadens: curie
 bar. q. e. p. u. m. i. l. i. u. **A**t ubi in statu recubens. adhuc
 in sopore q. e. u. t. felici somno expectabat dormire.
Mane uo factu. cu. fulgens aurore diei claru. u. a. u.
 un. quide. puer ex familia ei. cui nom. b. adeniuis.
 cui aduigilando in ipa nocte ante dormit. ap. l. i.
 cu. lambrtu. suat. u. i. s. t. i. exiit foras in accubitu domi.
 ip. mox uid. turba magna hostiu. ex. a. u. u. e. i. e. n. t. i. s.
 p. t. i. n. a. s. et cuneos. que nebula sequis tegebant. et
 inuelli q. sequentes erant de ipa exercitu. uidit sup. do.
 mu. ubi dormi. ap. l. i. c. aderat. sursum in altitudine i.
 n. celu. et terram. c. i. s. d. n. i. c. e. signu. claru. aurumecallo
 fulges. **E**t erat multitudo copiosa uirorum pugnato.
 r. ad bella diu. et erant induit loricas et cassidibz. arm.
 p. i. s. et lanceis. gladiisq. p. n. c. t. i. et sagittis cu. pha.
 retis armati p. c. e. d. e. b. a. t. filiu. p. d. i. c. o. i. s. i. p. i. s. s. i. m. u. duo.
 done. frans dentibz. sicut lupi rapacissimi. ad de.
 glutiend. oue. d. n. i. Erant inteti ad imolando. q. x. p. e.
 p. m. i. s. i. t. i. i. m. e. d. i. o. l. u. p. o. r. p. o. n. e. **C**u. uo duodo et pluma
 multitudo sodalium ei. cu. eo exp. p. i. n. q. u. i. s. e. t. et m. i. t. e. r. e. c. e. p. i. t.
 s. e. t. et uidit. h. i. m. e. m. o. r. a. t. p. u. e. r. s. b. i. t. o. c. r. e. n. s. n. u. i. a.
 au. p. o. t. i. f. i. c. a. **Q**u. p. o. t. i. f. e. x. n. i. i. s. o. p. o. r. e. g. u. s. u. s. a. d. h. u. c. e. x.

T

præbat felicia somno dormire: nesciēs q̄ ad a
gonē præc̄ em̄. **H**oc audito nūcio. uelociter
sime surgēs sac̄dos illico lamb̄tus. distalciat
pedibz. fortissim̄ p̄uacor apphensō gladio in
manibz suis. ut q̄ hostes ei pugnāt̄s acced̄t̄
z x̄ps q̄ semp̄ hēbat̄ ī auxiliū s̄. n̄ longe a
bell̄o erat. s̄ ep̄s altissimū gl̄biū iuuit. ī sem
pitnū m̄asur̄. **L**ac̄ta m̄ce ofisus ī d̄no. n̄ mo
ra. ḡmutas gladiū de māibz p̄ieat̄ ad t̄rā di
cēs. **S**i fugō gladiū deuitare possū: si aut̄ p
st̄itō. aut cadend̄ m̄ ē aut uiuend̄. s̄ neq̄ ali
q̄n̄ p̄dā uictoriā meā. **L**a m̄ mali ē mori in
d̄no: q̄m̄ sup̄ iiquos man̄ bellat̄s iūt̄. **T**rista
diēte. ecce ip̄y sb̄ico uenerūt̄. ad hostiū dom̄
ei. z lanceas suas ī pietē dom̄ defixerūt̄: z n̄
nulli m̄ḡlli fuerūt̄ domū. **T**ūc duo nepotes
sui petrus z andolec̄ surgentes. arreptisq̄
fustibz cep̄nt̄ eos forat̄ p̄cutē. q̄ m̄ḡlli fue
rāt̄ domū: mox expulit̄ eos foras a face
dom̄. **T**ūc uir dei b̄s lamb̄tus. ad nepo
tes suos z ad memores suos q̄ ibidē ī do
mo aderāt dixit. **S**inite: uitaria d̄l̄cone

amate xpm. sicut ego diligo diligite: et in
 peccata vestra confitemini. Ne oportet minui: dissol-
 ui et cum christo uiuere. Quibus unus ex nepotibus suis
 audolet ait ad illum. Et non audis quod a foris in-
 uenia et clamatis. Igne incetis et succetatis do-
 m: ut ardeat uiuere. Tunc uir dei sanctus lambertus
 respondit. Non timeam pleurorum seruicia. quia ig-
 nis erit illi in uindicta datus: qui manducabunt car-
 nes eorum usque in medulla suis donec deficiant. In
 de faciem uultu: et ipse ad nichilum deducet in-
 micos nros. Et ait ad nepotes suos. Recordamini quod rei et nocui in crimine fuistis. nesciam
 quod dominus non iudicabit bis peccatores. non peccata dimi-
 nit in uindicta: sed quod egistis inique. non reci-
 pite iuste. Ad ad me uos uenitis. Sed abu-
 late ante conspectum illorum. et ibi quod dedistis pri-
 uicio domini recipite hodie. Melius est carnes
 ustras ad lacandum tradere: et manus ustras in are-
 inopias: ut spiritus uester saluus fiat in eternum.
 Tunc unus ex nepotibus eius audolet ait. Lege
 in uoluminibus domini dei tui et profice super terram
 quod cepisti felicitate: et ut dominus uoluerit ita erit de no-

bis. Tunc scōs uir arrepto psaltio: ipm̄ p̄mū
uerbū reppit. **Q**m̄ requirz dñs sanguine suo
rū suor: sicut zacharie q̄ m̄fectū m̄tē
plū z altare. Et dū morarent̄ eū. Videat de
us z requirat ista: z iste iudic̄ z firm̄ p̄man
sit. **I**nsidys iā cognitis p̄ntia cū timore.
cū uociferacōes audist̄. z subito cōa septa
domū sensist̄: ait ad nepotes suos. Ne
do ī cinie pala fuistis. recipite m̄ qd̄ tūc
egistis. n̄ ignari q̄ dñs examinator iust̄.
n̄ iudicab̄ bis p̄cores: amonet aut̄ z mi
nist̄s suētēsq̄ suos. Audite dilectissimi. p̄
uitatis mee ultīam sentēciā. ḡtificite p̄
p̄te ūba oris mei. si me cara dilcōe ama
tis. om̄ia iussa iplē q̄tēdite: ihū p̄cā ur̄a
ḡtitem̄. **S**i uacit̄ amatores mei fuistis.
xp̄m̄ sicut ego diligite: me oportz dissolu
z cū dño uiuē. **H**ys dictis. oibus ex cubi
culo eiectis. p̄strauit se in terram. extendēs
brachia ī crucē. orōnem fundēs cū lacrim̄:
z subito puenerūt carnifices. z ingressi do
mū m̄fectū i ore gladij om̄s q̄s ibi iue

nerunt. Unus autem ex istis furens super
 tecti cubilis ubi sanctus dei orabat. ictu teli in-
 culauit eum: qui cursu consummato beatus red-
 didit spiritum. Tunc famulatus angli presentant
 obsequium: et cum magna claritate animam eius
 offerunt in paradysum. Corpus itaque beati
 sancti viri. pauci qui a foribus sunt et eva-
 serunt ex eius famulis. posuerunt illud in a-
 uicula sub vili tegmine cooperti: et nau-
 gant ad ciuitatem eius. Audito hoc nu-
 cio populus. quod dominum lamberti consumma-
 tum esse martirium. contremuit vniuersa re-
 gio in pauorem: et loquebantur iuuere. Si di-
 uerus in mundo habitasset: acta potius et opera in-
 cumentasset. Ideo uerum cum ipso incempe-
 uissem: absentiam eius scire non possumus. Et
 iam ista sermocinantes. nullo modo qui-
 tant se tempore a fletu: subito crente
 nuncio. omnes plateas impleuit rumor. ci-
 uitas tota lamentabat. Repleti omnes
 tristitia et metu precibus: cum silencio flebant
 amarissime. Ergo cum corpus sancti ad

portum puenissz. paterici ex more depositi de
naui feroq; inditi: ad basilicā sū petri desin
eum. dia cum ymnis. p̄s cū lamentis.
ibiq; exaibias uicissim agentes: noctem
pugilem ducūt. Crastina die non fue
rūt ausi. decoratum p̄parare sepulchru.
cū magno metu in tumba patris una cū
ipsius cadauē mancipatus est. sanctus.
7 multū festine saxo cooptus: ibiq; ser
uacū cū magno honore. uallatū auita.
surrecturus iacebat in glā. Ruit in ob
sequiū funis pene om̄is ciuitas. tali
pompa pastor fudit cruorem in fine:
eq; sic constipatus repositus est in
sepulchro. Tu autem dñe: miserere
nostri. *du die*

am coelstic' rē
pore diffido
ant duo magi
arfarar apud
amare eorum ma
am nā abet: in q
omne egyptus: hu
dificabit hi duo n
ment se deo esse: et
al' om̄is populi: et
re memorate uerba
e har o p̄rio cor
et p̄p̄iam: ut ur g
qui regibus uer
adorant eos: facit
gestū hominū sū
tam̄ immobilē
du ip̄i uolunt
et uisū hominū
a suo offitio rē
g' hominū ger
ap̄i corit' hōm

LAUREN
VIRI STAN
BELLIN
DISELLIN

lum eccliaſtice rectitudinis ac
cipere diffido. **Mathei apli**

Erant duo magi zaroes **1.2.**
et artaxar apud etyopes in
ciuitate eorum magna. que di
citur nadaber. in qua erat rex
nomine egyptus. hunc itaq; lu
dificabant hi duo magi ut di
cerent se deos esse. et credebat
eis omnis popl^{us} etiam ipse
rex memorate urbis. **.11.**

Et ibat o pinio eorum p tota
ethiopiam. ita ut ex longin
quis regionibus uemrent et
adorarent eos. faciebant enim
gressus hominu subito figi. et
tamdiu immobiles stare. qm
diu ipsi uoluissent. Similiter
et uisus hominum et auditus
a suo officio refrenabant. Cura
g hominum gerens. matheum
aplo cont^{ra} hos misit. Qui ingres

fus civitatem. cepit detegere pre-
stigia eorum. *P. tertia.*

Omnnes quos illi figebant: hic
in nomine ihu xpi soluebat.
Quos illi execabant: hic illumi-
nabat. Quibus illi auditum tu-
terant: iste recedebat. Serpentes
etiam quos illi ad percussiones
hominum excitabant. hic conu-
tebat in somnum. et percussiones
eorum facto signo dnico percurabat.
Hunc cum vidisset ethiops eu-
nuchus. qui fuerat a philippo
aplo baptizatus. percidit ad pe-
des eius. adorans et dicens. quia
resperit ds civitatem istam
ut liberaret eam de manu duorum
magorum horum. quos putant stul-
ti homines deos esse. Et suscepit
illum in domum suam. *12.*

Et ueniebant ad eum omnes
amici candacis eunuchi. et

audientes uerbum uite. crede-
bant ihu xpo domino nro. et
baptizabantur plurimi. Non
solum enim eos curabat quos le-
debant magi. sed etiam omnes
qui ad eum ferebantur. infirm-
tatibus diuersis obsessi. Predica-
bat autem pplo ueritatem dei.
ita ut omnes mirarentur de

eloquentia eius.

Hec et his similia faciente aplo.
uenit qui dixit magos illos
cum singlis draconibus adue-
nire. Dracones autem erant
galeati. flatus eoz flammifero
ardore manabat. Sulphureas
spargebant auras naribus. qua-
rum odor homines interficie-
bat. Tc consignans se aplo. secu-
tus cepit exire. Prohibebat aut
illum ^{emuchus} candacis ostiis clausis di-
cens. Per fenestram sinites. lo

quere ad eos. Dicit illi apłs.
Tu michi aperi: et p fenestrā
tu considera magoz istoz au
daciā. Aperiens aut ostium
apłs. mox egressus est. et ecce
illi duo magi singłos dracones
ante se habentes ueniebant.

Mox autem ut uenerunt **vi.**
ambo dracones. ante pedes
apłi obdormerunt. Tunc dicit
apłs magis illis. Vbi est ars
ura. Si potestis. excitare eos.
Ego aut si n̄ rogassem dñm me
um ih̄m xp̄m. omnem furorē
quem in me grauistis in uos
retorserat. Sed quousq; omnis
popłs conueniat et quia nullus
accedere huc ausus est. ego exci
tabo eos et iubebo illis redire
ad locum suum cum omni
mansuetudine. Conabantur
aut arte sua magyca excitare

os: et penitus no
rogabit autem p
apłs. Rogamus te
popłm ad huc best
apłs. Nolite time
sunt. Vidit ih̄s
hominem sedentē
mo marbeum no
ille. Sequere me. E
egimus apło die
quia omnes peccau
gl̄a dei. iustifican
tiam ipsius. Qui u
mabilem eius scien
tudinem conuerda
autem abundauit
sup̄ abundauit q
tum quanto g
in electi suis p
rem curauit
cunctis gratie
monstrauit. v

174
eos: et penitus non poterāt.
Rogabāt autem populi: dicentes
aplo. Rogamus te dñe ut liberes
poplm ab his bestiis. Dicit eis
apls. Nolite timere.

Ill. Vidit ihc **Secdm matthm**
hominem sedentem in thelo
neo martheum nomine: et ait
illi. Sequere me. Et rel. **Omel' bi**
egimus aplo dicente. s̄s̄ pp̄:
quia omnes peccauerunt et eger
glā dei iustificati gratis p gra
tiam ipsius. Qui iterum in esti
mabilem eiusdem grē magni
tudinem cōmendans ait. Vbi
autem abundauit peccatum:
sup abundauit grā. Quia nimi
rum quanto grauiorem dñs
in electis suis peccatorū languo
rem curauit tanto amphiorē
cunctis grate mentis potentia
monstrauit. Vnde ex lectione

euangelica audiuius. quia seden-
tem in theloneo matheum. ac te-
palibus curis intentum. repen-
te miseratus uocauit. et de publi-
cano iustum. de theloneario di-
sciplinam fecit. *viii.*

Quem etiam proficientibus eiusdem
gracie clementis. de comunis disci-
pulo numero. ad apostolatus gra-
dum promouit. nec solum predicandi
uerum etiam scribendi euangeli-
um illi ministerium commisit.
ut qui terrena omiserat. ce-
lestium esse talentorum dispensa-
toe inciperet. Ad ob id utique prou-
dentia superna. fieri disposuit. ut
nullum enormitas scelerum a speran-
da uena reuocaret. cum hunc tantis
mundi nexibus absolutum. tam
celestem factum conspiceret. ut
comuni cum angelicis spiritibus
uocabulo euangelista nominaretur.

et esset. *ix.*

Vidit inquit ih̄c hominem se-
dentem in theloneo matheū
nomine. et ait illi. Sequere me.
Vidit autem non tam corporei
intuitus quam interne miserati-
onis aspectibus quibus et petrū
negantem. ut reatum suum cog-
noscere ac deflere posset. respi-
cere dignatus est. quibus poplin
suum egyptia seruitute depl-
sum. ut eriperet asperit. dicens
ad moysen. Videns iudi afflic-
tionem popli mei qui est in e-
gypto. et gemitum eorū audiui.
et descendi liberare eos. Vidit
ḡ hominem miseratus est eum.
qui humanis tantum studiis.
veditus. necdumq; anglico no-
mine dignus extiterat. *coll.*

Beati mathei eugliste dñe p̄ci-
bus adiuuemur. ut qđ possibi

tas nra non obtinet: eius nobis
intercessione donetur. p. De scō

Sanctus mauritius legionem. **Mauricio.**
sanctam premonuit ut ad celestia regna
properaret beatus erupertus miles candi
dus et uictor iunctis meritis se sociante

Deus qui scōz thebeoz coll' runc.
martyriū mauritij erupertij can
didi uictoris innocenti et uitalis
beatissimam legionem uitali mor
tis p̄cio ueristi ad celo fer pia fe
cisti palma florere certaminis:
da poplo tuo ut pura mente
in laudum tuarum debitis do
no resplendeat diuinitatis p.

Quocletianus quondam. **li**
rei publice princeps cum ad
impium tocius orbis fuisset elec
tus om̄sq; puinctias turbati
quadā p̄sumptione conspiceret
ad consortium impij olim sibi
cōmilitonem herculiū marumia

num cesarem fecit eumq; contra
 amandum et elyanum qui in
 baudarum loco p̄sumptione
 serui arma comouerat ad galli
 am destinavit cui ad supplem̄
 tum exercitus legionem thebeā
 ex orientalib; militibus ire p̄dixit.
 Que legio sex milia sex centos
 sexaginta sex uiros ualidos ani
 mis et instructos armis antiquoꝝ
 romanoꝝ habebat exemplo.

Ad sunt nobis gaudia celebranda
 sanctorum martyrum qui cum
 sancto mauricio oblati corpore
 in holocaustum domino no reg
 na celestia coronati ad quasi e
 runt. Hi sancti uiri in rebus bel
 licis meriti uirtute nobiles sed fide
 nobiliores permanserunt. Amcu

Hi igit milites
 xpiane religionis ritum orien
 tali traditione susceperant. a

herosolimthane urbis episcopo.
fideiq; sacre uirtutem armis
omnibus pponerant. Ad urbē
quidem romanā attingentes
itinere eandem xpianitatis fi
dem qm acceperant apud bea
tum marcellinum p̄dicte ur
bis. confirmant. ut ante gladio
interirent. qm sacra fidem xp̄i
uiolarent. Precepti igit̄ a dio
cletiano cesare. ut post mari
manum collegam itinere quo
cepant gallias tenderent. pro
fecti sunt.

Sancta te gi o agau
nentium marty rum dum. + resiste
ret aduer. tari u sacro duce mauri
tio interuenien te immortalitatis
compendium. a adqui si e runt.

Sanctorum corpora sacri sanguinis
unda perfudit preciosorum martyrum
societas conferra uit. Immortali.

Maximianus cesar in usu. **¶ III**

quidem militie aptus sed idolorum
 specialis cultor ferus animo aua-
 ritia crudelis libidini deditus
 ceterisque uitiis obsessus seuerita-
 tem impatoriam nimia crudeli-
 tate polluebat. Igitur in galliam
 properans alpiu pennaru aditu
 uenit. Transmeantibus ut alpiu
 post arduam et horrida uia su-
 bito equalis loci occurrit plam-
 nes. Quo in loco oppidu factu est
 quod octodorus nom accepit. Circa
 quod irrigua fluminibus prata et
 agrorum fertilis cultura porrigit.
 precipue deinde rodani flumi-
 nis ualidus cursus offertur qui
 mole sua lenit fluens regionis
 ipsi gratiam ipsa amenitate com-
 mendat.

Sanctus mauritius
 legionem sanctam premonuit ut ad cele-
 stia regna prope-
 eruperit mi-
 ter can-
 didus et

victor et beatus innocentius

unctis meritis se so cia ue

runt. **P**reciosa sunt thebeorum mar
tyrum uulnera sancti mauritii socio
rum q; e uis. **Beatus. Landes. i**

Preciosa sunt thebeorum martyrum uul
nera sancti mauritii cum sociis suis qui
sub maximiano mortem decreuerunt sus
cipere. **i** Sanctorum corpora facti san
guinis unda perfudit preciosorum cor
pora societas consecrauit que nobis toda
nus mundando perfudit. **i** Ecce fac
tus est sacer ille aganensium locus
per suffragia sanctorum salus presen
tium prelidium futurorum. **i** Sancta
legio aganensium martyrum dum
resisteret aduersariis sacro duce mauri
tio interueniente immortalitatis com
pendium adquisierunt. **i** Triumphaba
bant sancti martyres cristi qui sub maxi
miano mortem decreuerunt suscipere
et cum sancto mauritio regna celestia

comperunt. **In regis**
... in beatissimis
... quia
... qui
... quos
... cum gaudio
... qui
... thebe
... ds
... mem
... natalicia
... malis
... liberet
De scti orichade
... ds
... loquens
... qui
... et
... quere
De sanctorum do
... om
... de
... dom

assumpserunt. *In evglia. a.*

flagrabat in beatissimis martyribus
gloriosus ardor quia trucidati ferro
colla submitunt qui sub maximo
perempti sunt. quos multitudo ange-
lorum cum gaudio susceperunt. evovae.

Deus qui scorum thebeorum. *colp*

Praes qd omnipotens deus ut *cosme idam*
qui scorum matris tuorum cosme et
damiani natalitia colimus. a
cunctis malis imminetibus eorum
intercessionibus liberemur. p.

De sco michael. ad v. cap

Significavit deus que oportet
fieri cito loquens per angelum seruo
suo iohanni. qui testimonium phi-
buit verbo dei et testimonium
ihesu christi quecumque vidit. *R*

Te sanctum dominum in excel-
sis laudant omnes angelus
dicentes te deus. et laus et
honor domini. Cherubin

quoque et se raphin sane tus procla
mant et omnis celicus ce do dicit.

Et decet. **S**icut angelus iuxta aram.

Dum sacrum misterium cerneret. **Ad mag**
Iohannes archangelus michael tibi
cecinit ignosce domine deus meus qui
aperis librum et soluis fagnacula eius
aevia. evovae. **Coll**

Dominus qui inro ordine angelorum mi
steria hominum que dispensas
concede propitius. ut quibus tibi
ministrantibus in celo semp as
sistitur. ab his in terris vita
nostra munatur. **p. Inuitat.**

Angelorum regi deo iubile
pariter michaellem ueneruntel prima

tem sol leminter. **In pmo. n. i**

Sicut angelus iuxta aram templi habens
turribulum aureum in manu sua. **ps. Dne ds r.**

A Ascendit fumus aromatum in conspectu
domini de manu angeli. **ps. In domino**

A Michael archangelus uenit in adiutori

um populo dei. **D**ne quis hab. **A**scend Par.

Novem esse ordines **l^a p^ama.**
Nanglor testante sacro eloquio
scimus angelos archanglos uir
tutes potestates principatus
dnationes thronos cherubin
atq; seraphim sepe ut notum
est libri ppharum loquuntur.
Quatuor quoq; ordinu nomina
paulus apls ad ephesios enume
rat dicens: Sup omnem princi
patum et potestatem et uirtu
tem et dnationem. **&** Factum est
suentium in celo dum committeret
bellum dra co cum michael archan
ge lo audita est uer milia mili um
di centi um salus honoe et uir
tus omnipoten ti de o. **¶** **¶** **¶**
miliu ministrabant ei et decies cente
na milia assi stebant e i. Audita:

Rursus ad colosenses. **¶** **¶**
scribens ait. Siue throni siue

dominationes siue principatus
siue potestates. Vniones uero p
cipatus ac potestates iam ad esse
sios loquens descripserat. sed ea
quoque colosensibus dicturus p
misit thronos de quibus necdum
quicquam fuerat ephesus locutus.
Dum ergo illis quatuor que ad eph
sios dixit id est principatibus et
potestatibus uirtutibus atque d
tionibus. conuenerunt throni
quinque sunt qui specialiter expri
muntur. **S**ed et angelus iuxta
aram templi habens turibum
lum aureum in manu sua
et data sunt ei incensa multa
et ascensum dixit super altare
marium de manu angeli in conspec
tu domus. **I**n con
spectu angelorum psallam tibi et
adorabo ad templum sanctum tuum
et confitebor nomini tuo. **E**t ascend

lectio iii

Quibus dum angli archangli cherubin atq; sera
 phim adiuncti sunt. pculdubio
 nouem esse ordines angloꝝ in
 ueniuntur. S; cur istos p̄senti
 um angloꝝ choros enumeran
 do p̄struimus. si non eoz quoq;
 misteria subtiliter explanemus.
 Greca etenim lingua angli nun
 ti archangli uero summi nun
 ti uocantur. **R.** In conspectu gen

ti um noti te me tue re uol enim
 in coe dibus ue stis ado ra te et
 ti me te so ni num angelus enim
 cui nobi scum est. **V.** Stetit
 angelus iuxta aram tempti habens
 turbatum aurum in manu su a
 angelus Sta. logis. **In. y. n.**

Michael prepositus paradisi quem honori
 ficant angelorum ciues. **V.** Qui est tra
 gloriofus apparuit in conspectu domini
 propterea decorem induit te dominus.

dominus. **B**enedicam. **A**ngelus archange-
lus michael dei nuntius de amnibus iustis
ae via ae via. **E**xaudi ds oratione mea e d.

Ascendit fumus aromatum. In conspectu dñs de.

Memoriam beati **L. iiii**
archangeli michaelis toto orbi
uenerandam. ipsius & opere con-
dita & consecrata nomine demō-
stat ecclā. non metallorum fulgo-
re. sed priuilegio commendata
signorum. uili facta scemate seo
celesti preclita uirtute ut pote
quam fragilitatis humane me-
mor. archangelus e celo ueniens.
ad promerendam ibi mortalibus
supnorum societatem. ppria ma-
nu condere dignatus est. Tu aut.

R. In conspectu angelorum psallam. **W.** tu uis &
adora bo ad templum sanctum tuum
& confitebor no min tuo
mi ne. **V.** Deus meus es tu & confitebor
tibi deus meus es tu & ex altabo te & con

ti uocabulum incidit. Huius dum
pecora quorum infinita multitu-
dine pollebat passim per deuexi
montis latera pascerentur. Con-
git taurum armenticum gregis
consortia spernentem. singulare
incedere solitum. & ad extremum
redeunte pecore domum non es-
se regressum. Quem dominus
collecta multitudine seruatorum
p deua queq; requirens. inuenit
tandem in uertice montis. forib⁹
cuiusdam assistere spelunce. Itaq;
ira p motus. cur solui agus incede-
ret. arrepto arcu appetit illum
sagitta tuncata. que uelut uen-
ti flamme reuorta. eum a quo iac-
ta est. mox reuersa percussit. Tur-
bati ciues & stupefacti. qualiter
res fuerit effecta. n̄ enim accede-
re ppius audebant. consulunt
episcopum quid facto opus sit.

Hic est michael archangelus princeps milicie.
 cuius honor prestat
 beneficia populo & oratio producit
 do regna celestium. **V. Archangele**
 orasti per gratiam quam merui ut deprecamur
 per unigenitum dominum nostrum ut eripiat
 nos a laqueo mortis. **Cantus. Gloria. Et oratio.**

Conuersum est mare & contremuit **In. in n.**
 terra ubi archangelus michaeli descendebat
 de celo. **Cantate. i. A.** Laudemus dominum
 quem laudant angeli cum cherubin & seraphim
 sanctus sanctus sanctus proclamant. **P.** Dominus reg-
 nauit exultet. **A.** Data sunt ei incensa multa
 ut adoleret ea ante altare aureum quod est
 ante oculos dei. **P.** Benedic anima. i. In con-
 spectu angelorum psallam tibi. **L. s. e. s. orat.**

In illis accesserunt discipuli **xxxx**
 ad ihesum dicentes. Quis putas
 maior est in regno celorum. Et
 aduocans ihesus paruulum statu-
 it eum in medio eorum. Et re-
 liqua. **Omet. B. maximi epi.**

Docebo te que uentura sunt populo in nomine domini
 uisum diebus et annuntiabo tibi
 quod scriptum est in scripturis ueritas
 et nemo est dominus meus in omnibus
 uisum nisi michael archangelus primus
 ceps ues. **E**rgo sum
 angelus ille qui offero deo orationes uestras
 et nullus est alius qui sit aduitor meus rogandi
 de uisum pro uobis. **N**isi michael.

Quisque ergo cupit diu **† viii.**
 uitatis tenere fastigia. humili
 tatis una sectetur. **Q**uicumque
 uult fratrem puenire regnando.
 prius illum preueniat obsequē
 do. sicut ait apłs. honore inui
 cem puenientes. **V**incat eum
 officij. ut possit uincere sancti
 tate. **S**i enim te non lesit fr̄s
 obsequium. meretur ut diligas.
Quod si forsitan lesit. magis ob
 sequium meretur ut uincas.
Hec enim n̄re xp̄ianitatis sum

+
paciētor

ma est. ut amantibus uicissitudi-
nes. ledentibus patientiam repen-
damus. Qui ergo fuerit ad iniuri-
am. potentior constituet in regno.

R Fidelis sermo de omni acceptione dignus
michael archangelus pugna uir cum dra-
cōe. grātia dei ille uictor in cēllis peristi ut ē
ille hostis. abū quis passus est rēnam mag-
nam. **V** Gaudent angeli & exultant archange-
li letantur sancti & congratulantur martyres. **6m.**

Glā. & ille **Ad laude**

Adm preliare tur michael angelus cum draco-
ne audita est uox dicentium salus deo nro aeterna.

Adum committeret bellum draco cum micha-
ele archangelo audita uox milium dicen-
tium salus deo nostro aeterna. **A**rchangelē
michael constitui te principem super omnes
animas suscipiendas. **ant.**

Angeli domini domino ymnium dicite
deo nostro aeterna. **ant.**

Angeli archangeli tronum & dominationes prin-
cipatus & potestates uirtu res celo rum laudate

^{de celis aevia. In} ^{ad p. p. p. p.} ^{sanctorum.}
Gratia uobis & pax **capitulum**
 ab eo qui est & qui erat & qui uen-
 turus est. & a septem spiritibus q̄
 in conspectu throni eius sunt.

In conspectu angelorum psallam tibi. **Ad bñd̄**
 dictum est silentium in celo dum draco committe-
 ret bellum & michael pugnauit cum eo & fe-
 cit uictoriam a e via. **Benedictus. colla**

Deus qui miro ordine angelorum
 m̄nisteria hominumq; dispen-
 sas. concede propitius. ut quibus ti-
 bi ministrantibus in celo semp̄
 assistitur. ab his in t̄ra uita n̄ra
 munatur. **p. Ad. iij. capitulum.**

Vidi anḡlm̄ fortem descendente
 de celo. amictum nube. & yris
 in capite eius. & facies eius erat
 ut sol. & pedes eius tan-
 quam columpna ignis.

Stetit angelus iuxta aram templi a e via d̄ta.

Habent thuribulum aurum in manū sua. d̄ta.

V Ascendit fumus aromaticum. In conspectu dñi de manu angli.

Perpetuum nobis domine **Cott**
tue miserationis presta subsidium.
quibus & angelica prestasti suffra-
gia non deesse. p. ad. **vi. cap**

Angelus tuba cecinit. & facte sunt
uoces magne in celo dicentes.
factum est regnum huius mun-
di domini nostri & xpi eius. &
regnabit in secula seculorū amen.

R Ascendit fumus aromaticum a via. a via.

V In conspectu domini de manu angeli. **Alla.** In

conspectu angloꝝ psallā tibi. **Cott**

Adesto plebi tue misericors deus.
& ut gratie tue beneficia potio-
ra percipiat. beati archangeli tui
michaelis deprecationibus sub-
leuetur. p. **ad nonam**

Factū est prelium in celo
in michael & angli eius
preliabantur cum dracone. &
draco pugnabat & angli eius

et non preualuerunt. neque locus
inuentus est eorum amplius in celo.

In conspectu angelorum psallam tibi aevia alla
Et adorabo ad templum sanctum tuum et confi-
tebor nomini tuo. alla. **M**ilia milium ministra-
bant ei. Et decies centena milia assistebant ei.

Beati archangeli tui **colla;**
Michaelis interuentione sufful-
ti supplices te domine deprecamur:
ut quod honore prosequimur.
contingamus & mente. p. **In**

Audui uocem mag **is vespis;**
nam in celo dicentem nunc
facta est salus & uirtus. & regnum
domini nostri. & potestas ipsi ei.
quia proiectus est accusator
fratrum nostrorum. qui accu-
sabat eos in conspectu dei die
ac nocte. **ad magnificat.**

Archangeli michaelis interuentione sufful-
ti domine deprecamur ut quod honore prosequi-
mur contingamus & mente alleluia **ad magnificat.**

us virtutum gratia plenius uigore nominis
 gloriosus qui inter aduersa mundi pericula
 gubernando suis prouidit portum salutis. **ps** Dñe qd
 multiplicati sūt. **v** Amant eum dñs. **v pma**

Post uindictam scelerum que
 facta est a domino. cede gallia
 rum. prosequente uiandaloz
 crudelitate. misericordiam ce
 li distillauerunt. cum ad mui
 gandam gentis francorum
 barbarica ferocitate. supuentu
 tam diuine animaduersionis.
 propter iniquitates. perseue
 rantes ultionem. mundo presu
 lem a deo predestinatum. re
 migium pontificem. hoc ordi
 ne protulerunt. **v**

Beatus uir
 in sui glorio sa sollempnitate uigo
 re magni nominis. uis exprimit gratiam
 magne sancte uirtutis dum remi gio
 cuncta fluc tu um supe rantur
 pericula d. s. n. latius ita meritis v d

pulo de scto ierome
 alutis beatus ierome
 astrum tribuit
 ut quem doctorem
 us in terris. intercessio
 habere mereamur
de scto Remigio
 uis es egregie conuersor
 campis a celli uirtutis
 dor fulget in uirtute celsa
 multo de intercessor pro
 am. **v**
 re gen
 um qui egr
 a corona uir glori
v pma n
 melle domini precioso
 bus pui de propius
 unia magnificenti
 it al mai ecclesie caritate
 in gentis uir uobis pro
 opunt. **v**

^d ^a ^{na} ^u ^{inc} ^u ^{nt} ^u ^r ^{im} ^p ^e ^d ⁱ ^m ^e ⁿ ^t ^r ^a

Si cur in apostolico fundamento sancta consistat ecclesia & a christo firma petra petrus auctor inseparabiliter facit eius est. **Itius. t. v.**

ERAT quidam uenerabilis ac dignus professione & nomine montanus in reclusionem solitariam uitam ieiuniis. uigijs. atq; orationibus continue uacans. nec non ceterarum uirtutum insignibus adeo diuinitati se comendabilem reddens. ut angelicis sepius frueretur alloquijs. & celestibus frequenter uisionibus ac reuelationibus interesset.

Post uindictam scelerum que facta est a domino de galliarum uandalorum persecutore crudelitatis misericordiam celi distillare uniuersum remigium mundi pontificem protulerunt. **B**enedicite gloria de loco sancto suo que nos meritis sanctorum explet

[Marginal text on the right page, partially visible:]
... cum pugil
... oratione pro pao
... que multis a
... sionibus apud
... galliarum prou
... cur dei omnipot
... indefessis pre
... nocte quadam
... anem. proclan
... polum in con
... pmanit. Qui ce
... ac fragilitate c
... paululum r
... ubi dicitur: subit
... angelorum
... & terrib
... tam spirit
... regnantium. u
... ad huc copon
... interfuit. &
... cepit audire

Ab ira indignati... *omni*... *et*... *omiserit*... *idiam*.

His ergo cum puigil *x. iii.*
 in oratione pro pace sancte ec
 clesie. que multis ac diuersis af
 flictionibus apud bellicarum
 & galliarum prouincias uera
 batur. dei omnipotentis clemen
 tiam indefessis precibus exora
 ret. nocte quadam plus solito
 orationem protelans usq; lucis
 crepusculum in contemplatio
 ne pmanfit. **Q**ui cum lassitu
 dine ac fragilitate carnis com
 pellente paululum membra
 sopori dedisset. subito p diuinā
 gratiam angelorum chorus. &
 animarum. & cetibus beatissi
 morum iam spiritalibus cū
 deo regnantium. immortalita
 tem adhuc corporum specta
 tum interfuit. & familiarissi
 mū cepit audire colloquios.

Redemptor servus domini remigi
presul cui domi nūc post apostolos princi
pa lem gratiam perfectio nūc d. d. in
bu it celestis pre eo & in terris pre
do dei sui precipuus bellator iuicet
gau dant reg nat cum etno in
terer nam. **V** In remi pore iracundie fye
tūc est reconciliati o & magnificatus a domi
no in con spectu re gūni. & eg nat.

Presul remigius gaudens **In y n**
baptismi tempora reparavit & implevit mysti

cis sacramentis regem cum populo baptiza

uit. **C**um invocarem. **A** Non ge ameg

concupereur audita est magnificentia sacer

dotis quam cum angelis iustis illustria

the sacer montanus minitavit monachus

Verba mea. **B**enedicta portantis viscera

tantam salutem que meruit scire antequam

concuperet sobolis virtutem. **V**ne dñs nr.

Iustus ut palma florebit **lectio iii**

Inter cetera igitur que in conven

Itu illo celico audiuit etiam scj

spiritus humane salutis auidi
 queritare ceperunt de gallica
 ne deiectione eccle. & quid fac
 to ad talia opus esset miserendi
 eius. Duplicia enim receperat
 pro omnibus peccatis suis. quāq̄
 ter eius non sit eunanita. **A**nten

debat tur bea tur rem gi us iactan
 nam uirtutum fulge re in qllo non
 poterat grati a cel sa la .ca. te .re.

Studebat teneros annos morum maturita
 te unice re & beniuolentiam cor. h. carita
 tis mel. le con di re. **I**n qu. **T**

His inter se serentibus
 subito uox affuit a superioribus
 atq; secretionibus additis salu
 berrime atq; suauissime intonās.
 que & presentium solaretur spi
 rituum mesticiam. & quod fu
 turum erat gratulabunda pro
 mulgaret sententia ita dicendo.
 Dominus prospexit de excelso

sancto suo. de celo in terram asper
 it. ut audiret gemitum compedi
 torum. ut solueret filios interemp
 torum. ut annuntiaretur nomen
 eius in gentibus. inconueniendo
 populos in unum. & reges ut ser
 uiant ei. **R. O.** ^{al} inestimabile gratia pie
^{al} tant a quo dum substantia sola petuntur ^{al} tri
^{al} plex remedia obtine. tur ^{al} uictu pauc ege
^{al} num muneravit uisu cecaurum red
^{al} dicit. ^{al} liberta. ^{al} a cap ^{al} a uim. **V. Alq.**
^{al} ita condigit insignis mysterium ut dum
^{al} apparuit unum in pauperelem tenuitas se osten
^{al} deret in sa lu tem. **V. uictu**

Cilinia in utero concipiet pueru
 pariet nomine remigium. cui a
 me saluandus populus commit
 tetur. Beata siquidem cilinia
 intenta pijs opibus. licet corpore
 teneretur in mundo. mente con
 uersabatur in celo. Que in flore
 iuuentutis pepererat de unico

uero suo milio. p...
 tra sacerdotum aut
 episcopum. & frater
 san luy episcopi
 q... successores. qui
 ma glorios remigu
 uerono est functu
R. O. ^{al} sal cultu de
 uerorum doctor e gra
 p... per domu it n
 in supe. caute uic tel
^{al} ita condigit insignis do
^{al} p... p... **V. uictu**
 p... am... que
 uictu... **V. uictu**
^{al} ita condigit insignis
^{al} p... **V. uictu**
^{al} ita condigit insignis
^{al} p... **V. uictu**
^{al} ita condigit insignis
^{al} p... **V. uictu**

rām primus percluxit ad fidem catholicam.

Vne quis habitabit. **At** triumphator sternit
remigius in gentibus con fessor ossi eis mar
tyr quog; studi o inuictus certamine palmam
querens sanguine bea tis athle ta dei quem
si gladius persequen dum non tergit digri
tatem martyrii non amisit. **V**ne in uirtute.

Iustum deduxit dñs. **¶ .vij.**

Ceterum cum funus sanctissimum
beati remigii deferretur ad sepul
turam uersus eccliam sanctorum
martyrum tymothei & apolli
naris. secus eccliam sancti xpo
fori martyris. in loco ubi ex tē
& nunc crux est posita. & ubi
multa miracula deus postea
pro sancto remigio ostendit. ita
feretrum est aggrauatum. ut
nullomodo quocumq; ingenio.
uel a quancumq; hominibus
posset moueri. **R**esul remigi ut
nobi ul ge: nere nobilior sancti

ta. te qui gentem barbaricam francorum
 primus perduxit ad fidem catholicam.
 Sinceritatem mentis uultus sui se
 veritate monstrabat & pietatem clementissimam
 cordis ostendebat in lenitate re sermo nis. *Gigante.*

Et stupentibus omnibus *viii.*
 ac petentibus dei omnipotentiam
 ut dignaretur ostendere in quo
 loco eiusdem corpus uellet repo
 ni. designauerunt ad prefatam
 martirum basilicam. & feretrum
 moueri non potuit. **P**roposue
 runt ut ferretur ad ecclesiam sancti
 nichasii. & moueri non potuit.
Proposuerunt ut ferretur ad
 ecclesiam sanctorum sirti & si
 niti. & nec sic moueri potuit.

Iste est de sublimitibus celorum prepoten
 tibus uis que. *ma. Inus dominus*
 consecrauit manibus in uisceribus eius
 nos. *merita ad. inuati supplicet*
 depo. *sel. mus.* **I**ste est qui

primus perduxit ad fidem
 e quis habitabit. *ad*
 ignis in gentibus con
 quog. studi o. inuicti
 ens sanguine bea. di
 diu. persequi cum
 martyri non am
 m. dedunt dñs. *vii.*
 rum cum finis
 a. remigij. deterru
 m. uer. sus. ecclesiam
 tyrum. tymotheo
 s. secus. ecclesiam
 martyris. in loco
 ne. erit. est. post
 a. miracula. deus
 ucto. remigio. ob
 um. est. aggrauam
 nodo. quocumq
 uaniscumq. h
 noueri. *ad. p. r. i. a.*
 ge. nere. nobilit

mirabilibus qui bus grauiamur. Et fac.

Remigiū sanctus antequā **ad laudes.**

natus cū mē matris diu sterili ut precursor do-
mini ad parandam illi plebem pfectam per
montanum monachum diuino est oraculo
ex nomine nuntiatus. **B**emigiū meruit

gloriosam filiam nobilium alarici precibus ex
ipsi inferri claustris redimam reddidit
parentibus. **B**eatū remigiū quondam

habens obuiam cecum occulta demonis infe-
statione ueratum ut stipendia petentem re-
spexit ab immundo spiritu repente elisum in-
genuit & ad orationem procumbens ut est
perfusus lacrimis cecus lumen recepit demo-
ne caruit & subsidulum quod petebat accepit.

Beatū remigiū ut uidit igne ualido cui-
tatem remorum conflagrari per demonem
suspiciens in celum ingenuit & dixit de us
deus meus ad esto uoci mee. **C**oncito cur-
su beatus remigiū ciuitatem petiit ad cui-
us aduen cum ignis fuga labens quo se
uertit uir dei urbem egressus est. **ad Bnd.**

A gloriosus cultor dei remigiū barbarorum doc-
tor egregius ferocitatem gentium perdomuit
morem crudelium superavit victor in xpo popu-
lum acceptabilem domino preparavit. **Bndict.**

Beatorum confessorum. **Cotta** dñe
pariter q; pontificum. remigiū. Ger-
many. Vedasti. bauonis. platonis.
atq; Wasnuli. gloriosa confessio
nobis pie deuotionis augmentum
conferat. qui in tuo nomine fiden-
tes meruerunt honorari. **p. ad**

A iste est qui ante deum magnas uirtutes **Bnd**
operatus est & omnis tra doctrina eius re-
pleta est ipse intercedat pro peccatis omnium
populorum. **S**ignificat. **leodegarij mris**

Deus qui nos annua beati leodega-
rii martyris tui atq; pontificis.
sollemnitate letificas. concede p-
pitius. ut cuius natalicia colimus.
uirtutem quoq; passionis imitem.

Deus qui presentem **fidis .v.**
diem beate fidis uirginis marty-

rio facis esse sollempnem. presta ec-
clesie tue. ut cuius meritis gloriatur.
eius precibus adiuuetur. p. **mar**

Exaudi dñe preces **ei epi 7 conf.**
nostras. & interueniente beato mar-
co confessore tuo atq; pontifice sup-
plicationes nostras placatus intende. p.

cōrum tuorum marcelli 7 apulei

nos domine marcelli & apulei sergi 7 bachii
beata merita prosequantur. & tuo
semper faciant amore feruentes. p.

In fest' scj dionisij

Vidue tue nobilitati consonant uoces collau-
dian res uerbo supplici prose. quamur a ue-
nellite martyr angelorum consol apostolorum
sociis prophetarum conciuul & martyrum
choerē sancte dionisi cum loent tuis inter
cede pro nostra omniumq; salute. **M**agnificat

Deus qui hodierna die **colla.**

beatum dionisium martyrem tuū
uirtute constantē in passione ro-
borasti. qui q; illi ad predicandum

gentibus gl'am tuam rusticum &
eleutherum sociare dignatus es.
tribue nobis quesumus ex eorum
imitatione pro amore tuo prospe-
ra mundi despiciere. & nulla eius
aduersa formidare. p. **Invitatorij.**

In sanctorum confessione exultant ter mun-
di factorem deum laudamus & pia deuo-
tione adoramus. **Venite.**

Sanctus dionysius qui tradente beato clemen-
te petri apostoli successore uerbi diuini
semina gentibus eroganda suscepit.

Beatus uir **Q**uo amplius gentilitatis
feruere cognouit errorem illic intrepidus
& calore fidei armatus accessit & patiens
domino ducente peruenit. **C**u' unocare.

Non ueritus incredulę gentis experire se-
uitatem quia uirtutem suam preteritaru
penarum recordatio roborabat. **Verba mea.**

Exultent iusti in conspectu dei. **pt. 1.**

Preciosus dionysius. cum arcis ro-
mane menibus sui auspice ipso

tionis sue reuerentia seu anterioris
fratuitatis coniunctione loco man
me uenerationis est habitus. Cū
quo etiam pro mutua collocutiōe
aplicarum sanctionum & dulcedi
ne spiritualis dilectionis aliquādiu
familiarissime conuersatus inmodi
ci amoris uterq; uinculis sese consti

Rerunt. **G**ratias tibi domine. q̄ qui in te
stantis inimici iacu. la probatio. uenit de
lium tuorum prestitisti et se & non uul
uera sed talem tuis martyribus di. uā. u
pro labore mercede dem ut nul. lum. tū
rum fuisse gaudeat hostis inbel. lem. **Q**ui
in mo. p̄per. tuum est largi. tū. tū
plum ut ecclesie tue semper sint in exem
plum. **lectio. iii.**

Sed cum d's omnipotens ueri solis
domini scilicet ihu xpi radio splē
didissimo & orientali id est sanc
tissimo dionisio occidentales te
nebras uellet sua grā illustrare

& murum ualidissimū infidelita-
tis. qui totius gallie & germanie
terminos pene inremeabiliter
occupauerat. prouideret ariete
tali destruere. tanto q; peritissime
eloquentie spiculo. gentilitatem
pfodi. quo ante ut munissima
defensione erat solita gratulari.
quam mercurij demoniaca serui-
tute constabat miserabiliter an-
cellari. beati clementis cor tetigit.
& ut istius modi uerbis. preciosū
dionisiū alloqueretur accendit.

Beatus dionisius cruce martire
traden te bea co clemen te trogan
da gentibus .s. n. semi na diui na su
scipe var de quo amplius gentilitate
erro rem feruere cognouit. uinc
intrepidus & uirtute fide .s. l. armatus
ac cer ar. **V**t parisiis domino
ducente perue nit non ueritas incredule
gentis exerece feru ta tem. & quo.

domini dei tui. **R.** **V**im sacram^{ti} myste^{rii}
 riumⁱ sanctus dionisi^{us} us celebra^{vit} vet^{eris}
 in^{ter} d^{omi}niⁿⁱ te apparuit e^t d^{omi}niⁿⁱ n^{ost}rⁱ
 ihesu^s cri^{stus} cum multitudi^{ne} angelo^{rum}
 rum dant q^{ui} il li sancta d^{omi}niⁿⁱ accipe hoc
 care^{re} me^{us} quod mor^{is} complebo^{tu} ti^{bi}
 una cum pa^{tri} me^o. **V.** **O**secum^{us}
 enim est maxima^{us} merces^{us} tu^a & his^{us} qui
 audierit te salus^{us} in regno^{us} me^o. **D**ant^{us} q^{ui}.

Sicut dominus ihc xpc **v.**
 magistro meo petro tradidit. &
 ego scē hereditatis iure suscepi.
 ut in ligandi solvendi q; auctori
 tate tibi semp presto sit diuina
 potestas. nris orationibus comi
 tatus. & scoꝝ aptoꝝ roboratus in
 tcessionibus. ut tui aplatus sorte.
 nra auctoritate aplica. omne su
 scipiens galliam. opus fac euuan
 geliste. ministerium tuum imple.
 ut xpi noticia. per te ubiq; diffu
 sa. a dño in die retributionis mere

nam & innumerabilem ipsi mul-
titudinem introduces in ueram
repromissionis tram filioꝝ isrl.

R ueneranda martyrum s. d. gloriōsa cetera
tami nā qui in suis corpori bus pro xpo
in manu a p̄tulerunt tormen tā & i deo
percipere meruē ruit in marcescibi
lem eternē glo rī. & co ro nām.

Viri sancti s. d. gloriōsum sanguī nem sil
derunt pro domi no. Et i deo. **In.**

Dans q; illi sancta dicit **iii. nocturno.**

ac cipe hoc care meus quod mor complebo
tibi unā cum patre meo. **D**ñs est tra.

Merum enim est maxima merces tua
& his qui audierunt te salus in regno meo.

Beati quocumq; **R** nunc fa ciet fortiter &
memo ria tua erit in laude ac sem p̄
p quibuscumq; petieris impetrabis. **E** deca.

Vusti aut in pectus uiuunt. **† vii.**

Tunc beatus antistes domini dio
nisius manus expandens. & ocu
los erigens ait. Nunc iam dñe

per coronā martyrii cū fratribus
 meis seruis tuis suscipe me. tuosq;
 dñe tue custodię commendo. quos
 ministerio nostro. & tibi tuo san-
 guine adquisisti. Cunctos etiam
 qui te p nos in nomine tuo pete-
 runt ut pollicitus es clementer
 exaudi. qm tuum regnū & pote-
 stas cū patre & spū sancto ante
 omnia & in omnia secula seculorū.

Ad dñm nam q; beati dionisi sacramenta
 et in qua trium phant ago nem
 ex ple uit & coronam uictorie
 accipere meruit de manu dñi n.

Quem dominus post apostolos sic hono-
 ra uit ut omnem galliam eius apostola-
 tu insigni ret quiq; eam suo sanguine
 consecra uit. Et coronam.

Cumq; beatus rusticus .viii.
 & eleutherius. cuncti q; fideles &
 multi etiam paganorū qui eum
 lamentates prosequerentur re-

spondissent amen. positis genibus
 & protensis ceruicibus. uno eodēq;
 ictu hebetatis scdm principis pre-
 ceptum securibus decollati sunt.
 Atq; in hac fidei constantia pma-
 nentes. reddentes trē corpora.
 beatas celo animas intulerunt.
 Tali namq; ad dominū meruerūt
 professione migrare. ut amputa-
 tis capitibus adhuc putaretur lin-
 gua palpitans dño confiteri.

R ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al}
 Deatur dioni rusti cui & eleu-
 theri ut in hac ergo fide constantia per-
 manen- tes reddent res terre cor-
 po- ra beatas animas ce- lo cum
 gaudi- o in tunc re. **Beatorum** an-
 me sanctorum dionisi rustici & eleutheri
 relicti glebis securi sunt redempto rem-

Namq; ad decla **l. viii.** ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al} ^{f. Al}
 randa & martyris & galliarum
 primi sacerdotis merita glōsa.
 ut ubi saluifer ceperat fructus

oruy. eo amplius glorie ipsius pa-
teret triumphus. maximus cu-
stodes assistentes horror inuasit.
& beatissimus dionysius se cadauer
erexit. sancta q; manu caput a
corpore dolabro licitoris trunca-
tum. anglico ductu gressum re-
gente & luce celesti circumfulgen-
te pennulis cepit brachiorum uec-
titare. Et facta est comes multi-
tudo celestis exercitus exanimi
eius corporis caput proprium ab
ipso monte ubi fuerat decollat.
per duo fere milia deportantis.
usq; ad locum in quo nunc di dispo-
sitione & sua electione requiescit.
humatum sine cessatione ymnis
dulcisonis deum laudans.

R Vir inclitissimus dionysius si uel martyr dominus.
precio sui silencii sui igne diuini amo-
ris. constantin ter su s. stinu si suppli.
ad passio nre & per in manitatem cor

mentorum . . . perue nit ad so cie ca tem
angelo . . . . .

Cum . . . intercessio nobis obtineat ueniam
qui per tormenta passionis certam me
tur palmam & sempiternam uiam coelo na

Et p in magnitatem. ad laudes.

Si sancti uiri a beati diomisi nunquam
sustinuerunt abesse presentiam quos in u
num interrogatio percussio inuenit.

Tali namq; a domino meruerunt profes
sione migrati . . . ut amputantur capiti
adhuc putaretur lingua palpitans do

mino confiteri. **A** In hac ergo fides con
stantia pmanentes reddentes terre cor
pora beata celo a nimas illi . . . uiliter.

Beata nimium & deo nostro grata so
detas inter quos nec primus alter po
tuit esse nec tercius sed trinitatem con
fiteres trino meruerunt decora et

martyrio **A** Adest namq; beati diomi
si sacratissima dies in qua triumphans
agonem exple . . . uit & ebionam uic

oritur eo amplius glori
teret triumphus
stodes assistentes
& beatissimi diomisi
erent. sancta q; man
corpore dolabro beatus
tum. anglico ducta
gente & luce celestis
te pennulis caput
titare. Et facta est
tudo celestis gremio
eius corpus caput
ipso monte ubi fuerat
per duo sex milia
usq; ad locum in quo
satione & sua electione
humatum sine cessante
dulcorum deum laud
Vltimetur diomisi
precio sui saluati
et coelorum ter
ali passio nit & per

toris accipere meruit de manu domini **ad 8.**

A Et facta est comes multitudo eade[m] sic exeret
tunc exanimi corpore beati dionisi caput pro
prium deportantem laudans deum & dicens
gloria tibi domine. **Ps. Benedictus. In. ii. vespis**

A O beate dionisi magna est fides tua inter
cede pro nobis ad dominum ihesum xpm ut
qui qualitate tibi sumis distimulet suam gra
tia largiente faciat esse consortes. **Ps. Magnificat.**

A Annue q[ui]s om[n]ip[ot]e **GEREONIS c. s. s.**

deus. ut nos sanctorum marty
ru[m] tuor[um]. Gereonis. victoris atq[ue]
florentis. socioru[m]q[ue] eor[um] letificet fe
stiva sollempnitas. ut quoru[m] suf
fragis nitimur. eorum natalicis
gloriamur. **p. t[er]t. scj augustini.**

D s[an]ctus qui nos beati augustini confes
soris tui atq[ue] pontificis ueneranda
letificas translatione. eius interces
sione. ad tue uisionis claritatem
nos transferre dignare. **p.**

D s[an]ctus qui nos conspicias. calixti **et martini**

ex nra infirmitate deficere: ad amo-
rem tuum nos miscditer p scōz
tuoz exempla restaura. p. **lyce**

Intueniat pro nobis **evāgliste**
domine quesumus scs tuus lu-
cas euuangelista: qui crucis mor-
tificatione iugiter in suo corpe
pro tui nominis honore portauit. p.

Ds qui digne **xi. milium. v.**
tibi sacratis uirginibus mirandi
agonis robur indidisti. quo per
martyriū palmā ad supne contem-
plationis ptingerent glām. da
quesumus earū nos r̄tcessionib⁹
adiuari. quas hodierna die tū-
scenso ~~et~~ mortis stadio. in cele-
stibus fecisti triumphare. p.

Ds qui beatum **Seuerinū ep̄i.**
seuerinū confessorē tuū atq; pon-
tificē hodierna die suscepisti. atq;
remunerasti. concede quesumus
ut qui eius gaudemus meritis.

prouocemur exemplis. & eius in
tercessione ueniam & uitā me
reamur eternam. p. *o de uidue*

Beatissime o de uidue quesumus
dñe nos semp & ubiq. tuere pre
sidys. atq. eius gl'osis prouocati
exemplis. cunctis mundalibus
abrenuntiemus illecebris. p.

Beati seuerini uiri hone *l. 1.*

ste uite. & p cuncta laudabilis.
hodierna die festa pcolimus
quem agripinensi predestina
tum ecclē electione & consen
su totius cleri & populi p esse
diuina clementia miscdit uo

Cuius sc̄ssimi *l. 13.* *S*icut. *Ev*
pontificis quoddā non minimū
eius sanctitatis iudicium. quod
cōtemporalis ipsius beatissim
ep̄i & confessoris martini mira
culis iudicium legimus. neq̄quā
transeundū putamus. in quo

lucidissime demonstratur. unum
 scilicet martinū agone iā bene
 consumato. coronam iusticie de
 bitam pcepisse. alterum id est se
 uerinum beatissimū adhuc in
 certamine positum eandem fi
 dei bonorum opum constantiā
 meruisse. Et ut apte dicā unius
 ostendit p̄mum. alterius descri
 bit miraculos.

℟. Ecce sacerdos

Quodam itaq; tempe. P. iij.

Quodam sollicitissimus pastor eccle
 seuerinus gregis sibi comissi cu
 stodys inuigilans. die dñico ex
 pletū matutinalibus officijs. ex
 consuetudine loca scā orandi grā
 circuiret. audire meruit dulcis
 simam celestis milicie melodiā
 que illū afflatu sp̄e sancti edocu
 it. quia martinus de seculo mi
 grauit.

℟. Juravit dominus. P. iij.

Quam dum intentus ipse dilige

ti aure p̄cipere. "secreti celestis
testem secum habere desiderans."
uocato archidiacono requisitum
si aures eius cantilena celestis im
missa p̄citeret. Quo tale aliq̄d
se audire negante. rursus ep̄c
ut diligenter auscultaret ammo
niuit. *R*osus adiutori um. *†* *v.*

Cumq; ille toto mentis & corpis
usu celestis concentus fieri par
ticeps appeteret & n̄ impetraret.
intelleit uir di a deo impetran
dum fore ut diaconus huiusmo
di laudes audiret. Tunc prostra
ti simul in t̄ram ep̄c & diaconus.
ut armonia quā magister atten
tus audierat. etiam discipulum
non lateret orabant. *R*ite est qui

Quibus erectis. cum *†* *vi*
beatus antistes diaconū iterum
introgaret. si desideratā uocem
adhuc auribus quodammodo

sentiret. uoces inquit psallentiū
tanq̄ in celo audio. sed quid sit
proptus ignoro. Cui statim secre
torū celestium conscius. quid au
dita iubilatio designaret aperuit
dicens. Dominus meus martinū
ep̄c migravit a seculo. & nunc eū
ymnidici celestiu cuiū chor.
in suum consortium letantes
suscipiunt. *¶ Vere famulūc. ¶ vij*

Meritis itaq; sancti seuerini.

apud uenerabilem ipsius sepul
chri locū plurima digne peten
tibus p̄stantur beneficia. Nul
lum namq; salutis est signum.
cuius ibi fides n̄ inueniat emo
lumentuos. *¶ Itē homo. ¶ viij*

Sed quid est post reconditū ibi
beati corporis thesaurū. northmā
ny rupis habenis crudeliter
seuientes. & maximā regni illi
partem incendijs accede uastan

tes. nullo penitus conatu. ualebāt
eius oratoriū inflāmare. dū ta
men nulla tūc in circuitu ecclā
flānis quuerit supesse. *Red. maunt.*

Ibi totum maluolen *†. viij.*
tae spm. proferendo. nichil pfi
cientes. immo n̄ modicū sui
detrimentum. in quorūdam gra
uibus penis. & quorūdā morti
bus sentientes. illius edis custodē
& dñm iratum esse rustice clama
uerunt. & ab eius se uicina qn
tocius rapuerunt. *Red. inc. lumbi.*

Graui quesumus *crispini. & crispi*
dñe preces seruatorū tuorū. ut
scōz martyrū crispini & crisp
niam meritis tuā consequam
grām. quorū sollempnia celebra
mus. *p. Vigilia. Symonis & iude.*

Concede q̄s om̄pe d̄s. ut sicut
ap̄toz tuorū symonis & iude.
glōsa natalicia p̄uenimus. sic

ad tua beneficia promerenda.
maiestate tua pro nobis ipsi pre
ueniant. p. **l. prima.**

Symon itaq; chananæus. & iudas
zelotes. apłi dñi nři ihu xpi cum
preuelatione spc scđ. regione psi
dis fuissent ingressi. inuenerunt
ibi duos magos zaroen & arfa
zar. qui a facie scđ mathæi apłi
de ethyopia fugerant. **Ecce ego.**

Erat autē doctrina eorū **l. ii.**
perua. ita ut dñm abrahā & dñm
isaac. & dñm iacob. blasphemantes.
dñm dicerent tenebrarū. moysen
dicerent maleficū. om̄s pphas
dī a deo tenebrarū missos asserere
rent. animā hominis partē dī
habere dicerent. corpis uero fig
mentum a deo malo factum.
& ideo contrariis sibi met diuisisq;
substantiis. dū letatur caro. ani
ma constat. & in quib; exultat.

anima corpus affligitur. **Et** ^{ollite} ^{ingu.}
Solem uero & lunam **†. iiii.**
deorū numero applicantes. aquā
simul ditatem habere docebāt.
Dei autē filium dñm nostrū ih̄m
ip̄m. fantasiam fuisse. nec uerū
hominē ex uera uirgine natum.
nec uere temptatū. nec uere pas
sum. nec uere sepultū. nec uere
tertia die ^{resurrexisse}
a mortuis. **Qu** ^{steteritis.} **†. iiii.**

Hac p̄dicatione polluta psidis
post zaroen & arfarat. magnū
meruit inuenire doctore. qui
diceret se habere sp̄m sc̄m de
celo missum. iuxta promissum
dicentis. Vado ad patrem. &
mittā uobis sp̄m paraclytum.
Sed rex astrages licet gentilis.
dixit ei. **O** m̄ib' notū est iudeos
cruifixisse ih̄m. & die t̄cia resur
renisse illum. & ideo pene unū

sus orbis credit hunc dñm esse. q̄a
 ñ solum resurrexit. uerũ in celos
 ascendit. **V**idi ^{1^o} conuinctos **†** ^{2^o} **†** ^{3^o} **†** ^{4^o} **†** ^{5^o} **†**

Sc̄i itaq; apli xpi iudas zelotes.
 & symon chananeus. cũ ingres-
 si essent p̄sidem. occurrit eis wa-
 tadac dux regis babyloniorum
 cui nomen erat xerxes. hic au-
 tem contra indos qui fines p̄sidis
 inuaseraut suscepit bellũ. In co-
 mitatu autẽ eius erant sacrifica-
 tores. & arioli. & magi. siue i-can-
 tiores. qui p̄ singlas mansiones
 sacrificantes demoniis. dabant
 responsa fallacie sue. **¶** ^{1^o} ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}

Illa autẽ die conciden-
 tes se & fundentes sanguinẽ su-
 um. nullũ penitus dare potue-
 runt dare responsum. Perrex-
 erunt autẽ ad fanũ uicinẽ ci-
 uitatis. & illic consulentes de-
 monia. dedit mugitũ demon

et dicit. **D**u qui uobiscum comi-
tabantur. euntes ad plium. non
possunt uobis dare responsum.
quia apti dei ibi sunt. **V**nus
dicitur symon. alter dicit iudas

R *si uiuentes* **lectio vii**

Tunc Waradac dur exercitus
regis xersis. fecit aptos inquiri.
Quos cum inuenisset. cepit ab eis
inquirere unde essent. aut qui
essent. aut quare uenissent. **C**ui
scs symon aptis dicit. Si genus
queris. hebrei sumus. Si conditi-
onem queris. serui sumus ihu xpi.
Si causam queris. salutis ure
causa uenimus. ut errore symu-
lachtorum relicto. dm qui in celis
est possitis agnoscere. **R** *si sunt ui-*

Cui respondens **† viii.**

Waradac dur dicit. Nun inter-
ad plium uado meorum. quod
proposuerunt fines perfidis in-
mea. uertere pressula lacu. **z**

*Evangelium
de sacis aplos
symon et iudas.
quere iacobi.
s. h. e. pcepit
mea. uertere
tuenes*

289
uadentes. & medorum secū auxilia
promouerunt. & n̄ est oportunū m̄
ut de his discutiā. Dum felix fue-
rit irreuertendo successus. audi-
am uos. Dicit ei sc̄s iudas ap̄ts.
Oculo magis congruū est te cog-
noscere illum. cuius ope & auxilio
possis uictor existere. uel certe
eos qui rebelles existunt. pacatis-
simos inuenire. **¶** *¶ ues ¶ viii*

Dicit eis dur. Quia audio deos no-
stros n̄ ausos esse uobis corā po-
tis nobis dare responsū nobis
futura p̄dicere. ut quos belli erit
habiturus sim possim scire. Dicit
ei sc̄s symon ap̄ts. Vt cognoscas
errore horum quos putas tibi fu-
tura p̄dicere. damus illis pote-
statem respondendi tibi. ut dū
dixerint que ignorant. probem⁹
eos p̄ omnia esse mentitos. Dicit
eis uiaradac dur. Vanā quidē

possit fieri. ut interrogati loquantur.

Rulerunt sine. *Collecta*

Ds qui nos p̄ beatos aptos tuos
symone & iuda. ad cognitione
tui nominis uentre fecisti. da no
bis eoru gl'am sempiternam & p̄fi
ciendo celebrare. & celebrando
p̄ficere. p̄ *Quintini & foillani.*

Ds qui eccliam tuam meritis & ora
tionibus martyru tuoru quin
tini & foillani. mirifico splendo
re clarificas. concede p̄pitius.
ut qui memoria illorum uene
ramur in tris. intercessores apd
te mereamur habere in celis p̄.

A *istorum anime* **In fest' omniv' scorum.**
In manu dei sunt non tanget illos tormen
tum mortis in pa. & sunt ea que possi
dent alleluia. **A** Iusti autem in perpetuo
uiuunt & apud dominum est merces eorum.
A In circuitu tuo domine la. men est quod
numquam deficiet ibi requiescunt scop

255
anime. **A** Sanctum est verum lumen & ad
mirabile ministrans lucem his qui priman
serunt in agone certaminis recipiunt ab
ipso splendorem sempiternum in quo
assiduè est felices letantur. **A** Gaudent in
celis anime sanctorum qui Christi uesti
gia sunt secuti & quia pro eius amore
sanguinem suum fuderunt ideo cum Cri
sto regnabunt in eternum. **Cap.**

Magna & mirabilia sunt opa
tua dñe d's ompc. iuste & vere
iure tue dñe rex gentium q's
n̄ timeat te & det claritatem
nomini tuo. qm̄ tu solus sc's
& pius es. & om̄s gentes ueni
ent & adorabunt sub oculis
tuis. qm̄ iusticie tue manife
ste sunt. **R**etua sunt hec criste o
pe ra tu a miracula. qui uere mi
ra bilis es in sanc' tis. tu il' quos
ua digna t'is glo' rificare ut e
os de ho' ste humanis. gene' t'is mi

trahit facias triumphare
Gloria
gratia hęc est omnibus sanctis

ā Quam gloriosam est regnum **ad magnum.**
in quo cum xpo gaudent omnes amici
stolis albis sequuntur agnum quocumque
ferit. **Ps magnificat. coll.**

Concede q̄s om̄pc deus. ut interces-
sio nos sanctę dei genitricis ma-
rie & beatarū omnium celestium
uirtutum sanctorūq; patriarcha-
rum. p̄pharum ap̄torum m̄m.
confessorum. uirginū. & omni-
um electorū tuorū ubiq; letificet.
ut dū eorū merita recolimus pa-
trocinia sentiamus. **p. Inuitat.**

Regem regum dominum. ueni te ad
ore. n̄l̄ quia ip̄ se est corona. sanc-
torum omnium. **ps Venite. In. i. n.**

dominus uiam iustorum qui in lege
eius meditantur die ac nocte. **ps Beati uir.**

ā Letentur omnes qui sperant in te domi-

ne in eternum exultabunt & habitabit in
eis & gloriabuntur in te omnes qui diligunt
nomen tuum. **V**erba mea. **R.** Admira-
bile est nomen tuum domine quia gloria &
honore coronasti sanctos tuos & constituisti
eos super opera manuum tuarum. **D**ne
deus nr. **E**xultent iusti. **T. prima.**

Legimus in ecclesiasticis hystorijs.
quod sanctus bonifacius qui quater-
tus a beato gregorio. romane ur-
bis episcopatu tenebat. suis pec-
catis a foca cesare impetravit do-
nari sibi ecclesie xpi templum
rome. quod ab antiquis pantheon
antea uocabatur. quia hoc quasi
simulacrum omnium uideretur
esse deorum. In quo elimi-
nata omni spurcitia. fecit eccle-
siam ibidem in honore dei ge-
nitricis. atque omnium martyrum
xpi. ut exclusa multitudine
demonum. multitudo ibi sanctorum

in memoria haberetur. & plebs un-
uersa in capite kalendarū nouē
brum. sicut in die natalis dñi
ad eccliam conueniret. ibiq; mis-
sarū sollempnitate a p̄sule sedis
aplice celebrata. om̄ibus q; tite
pactis. unusquisq; in sua cum
gaudio remearet.

Hodie dilectissi-
m̄is om̄ium sanctorum sub u. nā
sollempnitate te celeberrimū festiū
tem quos terra editos
precio sui ap̄i san̄ ḡd̄is gra-
tuita pietate te ad celestia eū
uit quo v̄m societate
celum ex ūm pat̄ocin̄it
terra letā tur̄ quoum trium-
phus ecclesia sanc̄. ta cord̄
nā tur̄. **T**anto rum pat̄oci-
nā intercessorum tota mentis intentione
quera mis̄ ut eorum meritis ad eterna
sollempnia peruenire mere
mur. **Q**uorum

& audi in numerum signato rum
 centum quadraginta quatuor mi
 sig na u ex omni tri bu filio
 rlm ista hel

Omnes angeli stabant in circuitu throni
 & seniorum & ceciderunt in facies suas &
 adoraverunt & uerunt e um. Et audi u.

Beata di genitrix uirgo **t. iij.**
 maria. templum dñi. sacrariū
 spiritus sc̄i. uirgo ante partum.
 & uirgo post partū. presentis sol
 lempnitatis cū suis uirginibus.
 exper nullom credenda est. que
 di popm̄ idem faciendo mone
 bat sp̄nere pituri lunis sc̄i. & a
 lenocinio mortalis nature dech
 nare. carnis pudicitiam cū uir
 ginitatis honore intra cordis ho
 spicia obseruare. eam q̄ omnū
 uirtutum reginā fructum salu
 tis p̄petue sociam esse anglorum
 suis affirmabat exemplis. ita

innumerebilib uir
 mendo eius sequere
 nuptiarum
 q̄ libere
 qui in celis est
 habitu & gen
 uerunt. Et u
 omnes
 quem nichil
 oculi domini sup
 coram. Ben
 sanctorum & uir
 hereditatem tu
 in tabe
 d̄i depar
 exelli on
 uerant in d
 singu
 ab huius diei
 esse con
 loc
 cellaru

ut innumerabilis utriusq; seruis
multitudo eius sequeretur uestigia
ut relicta nuptiarum copulatio
nibus spretaq; liberorum ppagine.
sponso qui in celis est phenni men
te tactu habitu & gestu se applica
re maluerunt. **Et** tua sunt hec **an**

Timete dominum omnes **In. ii. n. ant**

sancti eius quoniam nichil deest timentibus
eum ecce oculi domini sup iustos & aures
eius in preces eorum. **Benedicam a Do**
mine spes sanctorum & uirtus fortitudinis curis
eorum dedisti hereditatem timentibus nomen
tuum & inhabitabit in tabernaculo tuo in
secula. **Et** traucti ds deprecatione. **Ego**
dixi du eris & filii excedi omnes. **Os** stetit
in synagoga. **Letamini in dno. t. iii.**

Anachoritarum singulare pposi
tum ab huius diei sollempnita
te n̄ sepatum esse confidimus. q
p singula heremi loca. in spelun
cis & exiguis cellarū tugurijs uny

ci contenti pabulo demorantur. be-
stus sociati. multi aubus subminu-
strati. ciboru spnentes delicias. lu-
xus scilicet calcantes. laudem tempore
n amantes. uisus hominu fugi-
entes anglorum assueti loquelis.
plurimis uirtutu effulserunt signis.
Cecis uisum innouant. claudis
gressum firmant. surdis auditu
tribuunt. supantes demonia. ma-
cis manus restitunt. mortuos
suscitant.

R ^Q ^{ua} ^{est} ^{illius} ^{anima} ^u ^a
^{de} ^{uiginti} ^{quatuor} ^{semo} ^{res} ^{cecidit}
^u ^{coram} ^{ag} ^{no} ^{habentes} ^{sin}
^{gu} ^u ^{cycharas} ^{et} ^{fiat} ^{las} ^{auris} ^{al} ^{plenas}
^{odoramen} ^{to} ^{rum} ^{que} ^{sunt} ^{oratio} ^{nel}
^{sancto} ^{rum} ^{le} ^{canta} ^{bant} ^{canticum}
^{s.} ^{al} ^{s.} ^{no} ^{ulim} **V** ^D ^{ignus} ^{et} ^{domi}
^{ne} ^{accipere} ^{librum} ^{et} ^{aperire} ^{signa} ^{ca}
^{la} ^e ^{ius} **Q** ^{ue} ^{sunt} **t** **v.**

Adhuc aliquid de hac eadem ta-
pulebra atq; preclara festiuita

te loqui incipiamus. que n̄ solum
 ut p̄dicimus anglorum spiritibus.
 uerum etiam sanctis omnib⁹ qui
 in t̄ra sunt ab exordio mundi pro
 creati. honorabiliter dedicata consi
 stit. Et quibus primi fuerunt pa
 triarche uiri religiosi atq; glori
 in uita sua. patres ap̄torum & p̄pha
 rum quorum memoria n̄ derelin
 quetur. & nomen eorum mane
 bit in c̄nūm. quia digni inuen
 ti sunt. fide preclari. hospitalita
 te p̄cipui. astuti in sensu. sapientes
 in opere. rebus secularibus locu
 pletes. reparatores orbis. atq; recre
 atores iusticia insignes. in spe lon
 gammes. in p̄ceptis obedientes.
 creduli in p̄missionibus. suscepto
 res effecti. facie ad faciem deum
 uidentes. **R** **C**eciderunt seniores uiginti
 et quatuor ante sedem eorum in
 throno. et adorauerunt eum

dicentes amen aev⁹ la & uox de throno exiit
 dicens⁹ laudem dicite deo nostro om
 nes sancti eius & qui timeat⁹ dñm⁹ p⁹ p⁹
 & mag⁹ h⁹. **V** Et audiui
 quasi uocem tubę magnę & sicut uocem aqua
 ram multã uam & tanquam uocem toni
 trui mag⁹ h⁹. laudem. **V**

His subiectum est triumphale mar
 tyri nomen. qui p̄ diuersa tormē
 torum genera xpi passionē non
 lascessentibus p̄cordiorum m̄ibus
 imitabantur. Alij ferro pempti.
 alij flammis pusti. alij flagris uer
 berati. alij uectibus pforati. alij cru
 ciati patibulo. alij uiui deconati.
 alij uinculis mancipati. alij lin
 guis p̄uati. alij lapidibus obrui
 alij frigore afflicti. alij fame cru
 ciati. alij uero truncati manib⁹
 sine ceteris celi membris specta
 culum contumelię in populis.
 nudi p̄t nomen dñi portantes.

hū sunt triumphatores & amici
di. qui contempnentes iussa scele
ratorum pncipum. modo coronā
tur. & accipiunt palmas laborum.

quia fundati erant supra firmā
petram. id est sup xpm. **R. Beata**

uerē mater ec clesi a quam sic ho
nor dny: ne dignatio nris il

lumi nat quam uictoriosū: rum glorio.

lūit. martyrum sanguis ex or nat

quam inuiole te confessio nris can di

da in dicit uir glm cas.

V. Floribus eius nec rose nec li lia de sunt.

Quam uictoriosū: rum. **In uis n. a.**

Domine deus uirtutum beati omnes qui
sperant in te non priuabis bonis eos qui
ambulant in equitate in secula seculo rum

laudabunt te. **Ps. Quam dilecta a. Quis**

diligit dominum letamini in domino &
confitemini memorie sanctitatis eius. Do

minus regnauit exultet. **Alaudem dicite**

deo nostro omnes sancti eius & qui time

ut deum patrum & magnis quo nam regnabit
dominus deus noster omnipotens gau-
dius & exultemus & demus gloriam ei.

Benedic anima. i. Iusti autem in perpetuo uiuent.

Item. **Et s̄ euangliū. scdm̄ mat̄.**

Videns ih̄c turbas. ascendit in
montē. Et cum sedisset. acce-
runt ad eū discipuli eius. Et ap-
ert os suū. docebat eos. Et reliq̄.

Predicante **O meū B̄ leonis de eact̄**
dilectissimi dño lectione.

ih̄u xp̄o euanglium regni. &
diuersos p̄ totam galileam curan-
te languores. in omnē syriam
se uirtutum eius fama diffude-
rat. & multe ex uniuersa iudea
turbe ad celestem medicum con-
fluebant. **& Sacerdotes de i benedici**

te deum sanē **ti & hu** **miles cor**
f. f. d de lauda **f. f. f. deum.** **V** **Canta**
te ei canticum no uim bene plallue ei
in uocife ratio **ne.** **Sanē** **ti &**

Quia enim tarda est **l. viij.**

humane ignorantie fides ad cre-
denda que non uidet. & speranda que
nescit. oportebat diuina eruditio-
ne firmandos. corporeis beneficiis
& uisibilibus miraculis incitari. &
cuius tam benigna experiebantur po-
tentiam. non ambigerent salutarem
esse doctrinam.

R. **Q**uam gloriosum
est celestium uirtutum contubernium
perstruere. & in die uis agmina sancto-
rum splendidius sideribus micantia a pa-
triarum fide fulgentia. a propheta-
tarum spe letantia. a apostolorum
blimitate orbem iudicantia. a martyrum
confessorumque purpureis uictoriae coronis
lucens. a uirginum quoque choros
candenti. a sancta gestantia. in

specie re. **V** Ad eos ergo tota aueritate
propere mus ut cum eis ad xpm peruenire
mereamus. **Serua l. viij.**

Vt ergo exteriores medelas dñs

ad remedia interiora transferret.
& post sanitates corporū. curā
oparetur animarum. segregatus
a circumstantib' turbis. secessum in
cuius montis ascendit. aduocans
ap'lis quos sublimioribus instituit
ab edito mystice sedis imbueret.
ex ipsa loci atq; opis qualitate sig
nificans se esse qui moysen quāda
suo fuisse dignatus alloquio.
illuc quidē terribiliore iusticia.
hic autē sacratiore iust' clementia.
ut implerentur qd' fuerat p'ph'e ihe
remie p'missum dicentis. Ecce di
es uenient dicit dominus. & dis
ponā domū isrl'. Post dies illos
dicit dñs dabo leges meas ī sen
su ipsorum. & in corde ipsorū scri
bam eas. Tu autē. **R** **O** uere summa
ē perpetua felicitas ubi gloriosus an
gelo cum choro uis exultat
tat ubi propheta cum exultat

tum. - numerus gaudet in signis ubi
 martyrum gregibus innumerabilis ob certant
 um victorias coronis tibi. p[ro]p[ri]i. At ubi et
 am confesso. rum fortu do le. tatur
 ubi uirginum chorus uelut lilia can deus
 redemptorem su ym secula uoce col lau
 dat u. bi & illis remuneratio digna con
 sequitur. qui precepta dominica seruau
 rit ad celestes thesau ros terrena patrimo
 nia. transtu. le. runt. **V** Ade
 os igitur toto corde tendamus ut cum eis
 in eterna patria gaudere mere a. nare.

Ad laudes.

Beata progenies ex qua christus natus est
 quam glorio sa est uirgo que celi regem ge
 nuit. **A** Laudemus dominum quem lau
 dant angeli celi cherubin & seraphim sancti
 sanctus sanctus proclamant. **A** Ecce quo
 modo computati sunt inter filios dei & inter
 sanctos tot uirum est alleluia. **A** Omnes
 sancti dei benedicite dominum & omnes
 serui eius ymnium dicit ei. **A** In sanctis

ei^s & in firmamento uirtutis eius laudate do-
minum omnes angeli eius. **Capit**

Audiu uocem angelorum in cir-
cui^{tu} throni & animalium &
senioru & erat numerus eoru mi-
lia milium uoce magna dicenti-
um dignus est agnus qui occi-
sus est accipere uirtutem & diu-
nitatem & sapientiam & fortitu-
dinem & honorem & glam & be-
nedictione in secula seculorum amen.

Te glorio^{sus} apostolorum **Ad Magna Bnd.**
chorus te prophetarum laudabilis numerus
te martyrum candidatus laudat exercitus
tibi omnes electi uoce confitentur unanimes
beata tu^{us} uitas unicus deus. **Bndictus.**

Os qui nos beate **Collecta.**
marie semper uirginis. & bea-
tarum celestium uirtutu. scorum q;
patriarcharu ppharum apolorum
martyru. confessoru. uirginum
atq; omniu simul scorum. continua

letificas sollempnitate. p̄ra quesum.
ut quos cotidiano ueneramus offi
cio. etiam pie conuersationis seq̄
mur exemplo. p̄. *Ad tercios. cap̄*

Dignus es dñe accipere librum
& aperire signacula eius. qm̄ oc
culus es & redemisti nos deo ī san
guine tuo ex omni t̄bu & lingua
& p̄plo. & natione. & fecisti nos dō
regnum & sacerdotes. & regnab̄t
sup̄ t̄ram. *& Exultent iusti coll.*

Om̄p̄e sempit̄ne d̄s. qui nos om̄i
um sc̄oz merita sub una t̄bu
sti deuotione uenerari. q̄s ut desi
deratam nobis tue p̄pitiacionis
habundantiam. multiplicatis in
tercessoribus largiaris. p̄. *Ad vj cap̄.*

Omnes angli stabant in circuy
tu throny & seniorū & quatu
or animalium. & ceciderunt in
conspectu throny in facies suas.
& adorauerunt dñm dicentes amen.

benedictio & claritas & sapientia
& gr̄arum actio. honor uirtus
& fortitudo deo n̄ro. in sc̄la sc̄oz
amen. *Et letamini in d̄no. Coll*

Maiestati tue nos d̄ne q̄s omniū
sc̄oz supplicatio beata concili
et. ut qui incessabiliter actibus no
stris offendimus. continuus eorum
p̄cibus expiemur. p̄. *Ad Nonam.*

Xp̄o datus est principatus & ho
nor regni. omnis p̄p̄s t̄bus &
lingue seruient ei in et̄num.

Iusti autem *collecta.*

Letetur eccl̄a tua d̄s omniū sc̄oz
tuorum confisa suffragiis. atq; eo
rum p̄cibus gl̄osis & deuota p̄ma
neat. & secura consistat. p̄. *In se*

ā Sancti tui domine. *cunctis vesp̄is*
florebunt sicut lilium aevia & sicut odor
balsami erunt ante te aevia. *Ps̄* Lauda
te pueri. *ā* Vox leticie in tabernaculis
s̄ctorum aevia ae. via a evia.

215
P Laudate dñm, om̄s g. **ā** Absterget deus
om̄nem lacrimam ab oculis sanctorum &
iam non erit amplius neq; luctus neq; cla-
mor sed nec ullus dolor quoniam prio-
ra t̄m fuerunt, a e. via a e via.
P Laudate nomen domini. **ā** Sanctorum
nō m̄na scripta sunt in celis gau-
dent cum xp̄o a e. via. **P** Laudate
dñm qm̄ bonus. **ā** Lux perpetua lucebit
sanctis tuis dñe a e. via a e
eterni t̄s temporum a e via a e via a e
via. **P** Lauda ih̄m. **Capit̄.**

Vidi turbam magnam quam
dinumerare nemo poterat
ex omnibus gentibus & tribus
& populis & linguis stantes an-
te thronum & in conspectu ag-
ni amicti stolis albis & palme
in manibus eorum. & clamabāt
uoce magna dicentes. salus deo
nostro qui sedet sup thronum
& agno. **ad magn̄.** **B** eati estis sc̄i

dei omnes qui meruistis consortes fieri ce-
lestium uirtutum & perfrui claritatis gloria
ideo q. precamur ut memores nostris interce-
dere dignemini pro nobis ad dominum ih-
sum christum. *p. magnificat collecta.*

Fac nos quesumus dñe ds sc̄e ma-
rie semp uirginis subsidus attolli
& gloriosa beatarum celestium uirtu-
tum. sc̄orumq; patriarcharū. p̄pharū.
ap̄torum. martyrū. confessorum.
uirginum. atq; omniū simul sc̄o-
rum p̄tectione defendi. ut dum
eorū pariter cotidie festa celeb-
mus. eorum ab omnibus aduer-
sis p̄tegamur auxilio. *p. In nat̄*

Post gloriosum *s̄ hub̄ti ep̄i. t. i.*
beatissimi ac precellentissimi
antistitis lamb̄ti. a rebus huma-
nis excessum. qui pontificalem
apicem. apud turingensem urbē
quadraginta annis strenue fe-
rens: uite quidem exempla

posteris dereliquit. mortis autem
acerbe uiruliter ferendo discrimi-
na. & summi pastoris uestigijs in-
hesit. & quantum amoris circa do-
minicas oues haberet apuit.
utpote quibus & uiuens uite con-
tulit pascua. & pro quibus n̄ me-
tuit mortis subire dispendia. hu-
bertus uenerandus p̄sul. eius
sedi subrogatur episcopus: cui n̄
erat uirtute secundus. *R. Vige.*

Namq; pastor ille *lectio scda*
pius qui deuicto mortis tyran-
no. oues suas consolari digna-
tus ē dicendo ecce ego uobiscū
sum usq; ad consummationem
seculi omnibus diebus. eidem
gregi talem ac tantum p̄tulit
pastorem. p̄ cuius opa uera sua
esse uerba ostenderet. uirtusq;
in eo pollens. xpm̄ in se loquy
& opary clamaret. Egitq; ut as-

solat diuina p̄uio. ut quia optimi
pastoris destituebatur solatio. non
uicibus luporū territe p̄ diuersa
spargerentur. dentibusq; laceraren-
tur. sed succederet eis pastor qui
humilis gregis curam gerens fessas
subleuaret. fractas alligaret. lace-
ratas sanaret. Ecce sacerdos. **¶ III.**

Tuabatur namq; p̄dictus dñs fa-
milis n̄ modo xp̄i exemplis. s̄
& p̄decessoris sui nup̄rimis institu-
tis. quia & humanam mentem
n̄ tam instruunt p̄sca q̄ pre-
sentia. nec eo infirmi conualescunt
exemplo. multo sibi superiorū quo
ad emulationē prouocant ex uis-
sione coequalium. Unde actum
est. ut idem uenerand' uir ex lec-
tione scripturarū que sibi agen-
da forent addisceret. opusq; lecti-
onis pat̄na emulando opa page-
ret. opusq; pastoralis n̄ segnis ex-

216
curator existeret. atq; ideo officij epi-
scopalis n̄ incongruus minister
existeret. & Iuravit. **l. viii.**

Sciens namq; memoratus & sepe
memorandus uir. aliam legem
subditorū. aliam p̄latorum. scilicet
ut quisq; subditus curet ne pere-
at. ne ue sui exemplo alios p̄dat.
p̄latus autem n̄ solum ut sup̄in-
tendat sue. s; & p̄uisor iudexq; fi-
eri cogatur uir̄ alienę. non ei
sufficiebant ea que sibi olim sec-
tanda p̄posuerat. sed in ardua ten-
dens magnopere studebat anti-
quorum patrum sectari uestigia.

& posui ad inuicem. **l. Quinq̄.**

Vide factum est. ut initium
presulatus talibus tantisq; de-
dicaretur auspicijs. in quibus n̄
initium bonę intentionis sed per-
fectio fulgeret opis. Distractis
igitur siqua ei sup̄fuere in re pri-

uata. studebat ea ñ sub cauo ces
pite tre abscondere. aut erugini
consumenda tradere. furibus ue
diripienda. sed amicos euuange
licos de his conquirere. qui se in
etna tabnacula ualere recipe.
Erat namq; largus circa indigen
tam paupum. refocillator inopu.
& scdm scripturã pater orphanor.

is est qui

Sexta.

Anno autē ordinationis eius du
odecimo. crebras sibi prodidit
platas sub noctis quiete uisiones.
quib; se comotum ferebatur. ut
in traiectensi opido. ossa sã leua
ret lambã. & in locum quo celebra
tam eius passionẽ nosset. iterum
humanda reduceret. Quarum
ammonitio eius animũ inestima
bili recreauit gaudio. Attamen
in quodã meditullio positus cũ
neq; uisionis certam fidem tãue

ret. neq; omnimodis ei diffideret.
qđ sibi erat occultum indicauit
ad dño querendum. Nam indieto cūc
tis tam monasterialibus qđ ciuitatis
clericis necnon laicis ieiunio. que
sibi diuina uoluntas ex his agere
peperet. magnopere inquirere stu
diuit. Verē famulus. **lectio vii.**

gitus cum sciret imminere tempus
quo anima eius ergastulo corporis
resoluenda foret. discurrens p me
moriā scōz & loca orationū p
eorū intercessionē commendabat
dño suam resolutionē. Nam ueni
ens ante sepulchrū sancti lambri
in basilicā quā ipse condiderat.
& pie ibi ossa manclauerat terre.
orationi diutissime incubuit. soli
toq; fonte lacrimarū genas riga
uit oculis lacrimis pfusis aram
deosculans frībus circūstantib⁹
semet humilit̄ commendauit.

progreffiens q; inde basilicā quam
ipſe ſub honore beati petri princi
palis apłoy dño dedicauerat oratur
adit. *¶* Iſte homo *¶* octava.

Sede etiam ante altare qđ in honore
beati albi in eadem basilica dño
conſecrauerat diuiniſ curuatis ge
nibus oratione profudit. moxq;
ab oratione ſurgens. ait. In memo
ria etna erit iuſtus. ab audicione
mala n̄ timebit. Conuerſuſq; ad
parietē. & protentiſ p̄ eum bra
chiſ locū ſepulchri ſui p̄miſuſ
ait. Hic deſoſſa humo. locus ſe
pulture mee paretur. Nam iſtud
corp̄ miſerrimū iſtic collocari diſ
poſui. precor q; ut mee migratio
ni ueſtris p̄cibus am̄imiculemini.

¶ Amavit eum *lectio viii.*

Per idem uero tempus licet uo
cationiſ ſue ſaut. p̄cul uiciniſ.
rogati tamen quorundā illuſtriſ

um uirorum brachanū p̄xit. ba
siliā nouo constructā ope dño
dedicaturus. Cumq; quo p̄caba
tur ut pote laudem nomenq; do
mini p̄pagatur⁹ letabundus adue
nisset. & domū illam sicuti pete
batur sanctificatur⁹ esset. discipu
lorū quidā officio p̄positus eius uo
luntatē atq; possibilitatē require
re studuit dicendo. Visne pater
longe protrahi officij moras. an
ne succingi. At ille cuius cor p̄
fectionē semp̄ desiderabat. nichil
aut remaneat p̄fectionis. quin pro
ut uales & morose cum integra
te compleantur. & *Sicut* *lumbi*

Os qui perhennē *collecta*
glam sc̄ssimi confessoris tui
atq; pontificis anime huberti
contulisti. tribue q̄s eius nos
ap̄ te p̄cibus adiunarij. ut cum
eo uitā possideamus s̄nam. p̄.

Presta quesumus *Quatuor coronator*
ompe d's: ut qui gloriosos mar-
tyres tuos. claudium. nichostratu
symphronianu atq; simplicium
fortes in sua confessione cognou-
mus. pios apud te in nra interces-
sione sentiamus. p. *theodori mris*

Ds qui nos beati theodori mris
tui confessione glosa circūdas
& protegis. p̄ra nobis ex eius imi-
tatione proficere. & oratione
fulcari p. *martini pape.*

Exaudi dñe preces nras. & inter-
ueniente beato martino
tuo atq; pontifice. supplica-
tiones nras placatus intende. p.

& Martinus abrahæ. In nat' s martini epi.

Martinus abrahæ ^{amū letus} ^{graciat} ^{martinus}
hic paup & modicis celum diues ingrediar
ymnis celestibus honorabit. *p magnificat.*
Iustus florebit in domo domini Inuitat
plantat ^{tul} ^{gaudeamus} ^{& exultemus} ^{mus}

in eius sacra sol tempus ta te. Venite.

Martinus adhuc cathedram in **In pmo. n̄ a**

hac me uelle conuenit. **V** Beatus uir. **A** Sancte
trinitatis fidem martinus confessus est baptisimū
gratiam percepit. **V** Quare fremuerit. **A** Ego

signo crucis non clipeo protectus aut galea hostium
cuneos penetrabo securus. **V** Dne quid amat.

Igitur martinus sabarie **lectio. i.**

pannoniorū oppido oriundus fuit.
sed intra italiam ticini alius est. pa-

rentibus scdm sc̄li dignitates non
infimus. gentilibus tamen pater

eius miles primū. post tribunus mi-
litum fuit. Ipse armata miliciam

in adulescentia secutus. int̄ scola-
res alas sub rege constantio. dein

sub iuliano cesare militauit. h̄ ta-
men sponte. quia a p̄mis fere an-

nis. diuina potius seruitute sacra
illustri pueri inspirauit infantia.

Item martini electus de i pon a

fer cui domi nus post apostolos tantam

sta uam confer re dig nauis
est ut in uirtute trini tal dei fieri
et intereretur sic re trinum monu
o uim suscita s. v. tbe mag. us. uia
cul. v. Sancte trinitatis fidem mar
tinus. confes sus est. v. ut in uir

Ic cum esset annorū **12**.
Decem. inuicis parentibus ad
ecclesiam confugit. seq; cathedra
num fieri postulauit. **M**ox mi
rum imodum totus in dei ope
conuersus. cū esset annorū duo
decim; heremū concupiuit. fe
cissetq; sacis uotis si etatis infir
mitas n̄ obstauisset. **A** nimus ta
men aut circa monasteria, aut
circa ecclesiam semp uentus. me
ditabatur adhuc in etate pue
rili qd postea deuotus impleuit.

Quoniam si adhuc populo tu o sum necesse
sunt. sed non recuso tibi re proprie
e. bl la bo. rem fiat uoluntas

V Oculis ac manibus in ce-
lum semper intentis inuictum ab oratione spi-
ritum non relaxa-
bat. fiat. **Et. iij.**

Cum autem edictum esset a regi-
bus. ut filij ueteranorum ad mi-
liciam scriberentur. pudente patre
qui felicibus eius inuidebat. cu-
m esset annorum quindecim raptus
& catenatus. sacramentis milita-
ribus implicatus est. uno tantu-
m seruo comite contentus. cui ta-
men uersa uice dñs seruebat.
adeo ut plerūq; ei & calciamenta
ipse detraheret & ipse detergeret.
cibū una capent. hic sepius mi-
nistraret.

Et O beatum uirum mar-
tinum an-
tium qui nec mori
nec uiuere
recu-
sit. **V** Domine si ad huc populo tuo
sunt necessarij sic non recuso labore fiat
uoluntas tua. **In. ij. n**

Confido in domino quod filia mea precebus

tu se reddenda sit sanitarum. **P** Cum inuocare.
A Tertia dicitur cognita dei uirtute baptismi gra-
tiam precepit. **P** Verba mea. **A** O ineffabilem
uirum per que nobis tanta miracula conuiscat.
P Dne dñs nr. **lectio quarta.**

Triennium fere ante baptismum in-
ter fuit. integer tamen ab his
uicis quibus illud hominum genus
implicari solet. Multa illi circa
comitones benignitas. mira
caritas. Nec dum autem regenera-
tus in christo. agebat quendam bonis
opibus baptismatis candidatum
assistere laborantibus opere ferre
miseris. alere egentes. nudos ue-
stire. nichil sibi ex milicie stipen-
diis preter cotidianum uictum re-
seruabat. iam tunc euangelium
non surdus auditor de crastino non
cogitabat. **R** **O**culis ac manibus
in celum semper in-
tentis inuocantem
ab oratione ne spiritum non vela

¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰

1^a bar. **V** Dum sacramenta offerret
 beatus martini nris globus igneus apparuit super
 caput eius. Inuictu. **lectio quinta.**

Quodam itaq; tempe. cum iam
 nichil preter arma. & simplicem
 milicie uestem haberet. media
 hyeme que solito aspior in horru
 erat. adeo ut plerosq; vis algoris
 extingueret. obuium habet i por
 ta ambianentiū ciuitatis pau
 perē quendā nudum. Qui cum
 pretereuntes ut sui misererent
 oraret. omis q; miserū preteriret.
 intellet uir deo plenus. sibi illū
 alijs misericordiam n̄ prestantibus re
 seruari. Quid tamen ageret. Ni
 chil preter clamidem qua indu
 tus erat habebat. iam enī reliq
 in opus simile consumpserat.

Dixerunt discipuli ad bea tum mar ti
 num cur res paret dese ris aut cui nos deso
 la tolte un quis in ua dent e am

gregem tuum lu pra pace
V. Sci mihi quidem desiderare te xpm dominum
sed salua tibi sunt tua premia nostra potius
miserere quos de se. In uia. dicit.

Atrepto itaq; ferro **lectio vj.**
quo accinctus erat. media diui-
dit. partemq; eius paup; tribuit. reli-
qua induitur. Interea de circum-
stantibus risere n̄ nulli. quia de-
formis esset. & truncat' habitu uide-
retur. Multi quidem quibus erat
mens sanior altius gemere qd̄ ni-
chil simile fecissent. cū utiq; plus
habentes uestire paupem sine sua
nuditate potuissent. Nocte igit̄
insecuta cum se sopori dedisset.
uidit xpm clamidis sue qua pau-
pem texerat parte uestitum. Intu-
eri diligentissime dñm. uestemq;
quā dederat iubetur agnoscere.
Mox ad angloꝝ circumstantiū mul-
titudine. audiuit ihm clara

noce dicente. Martinus adhuc ca-
thecumini. hac me ueste contegit.

Beauius martini ^{psal} ^o ^{bitum} ^{su} ^{um} ^{lon}
^{ge} ^{ante} ^{pree} ^{sci} ^{uit} ^{dixit} ^{q;} ^{fratri}
^{bui} ^{dissolutio} ^{nem} ^{sui} ^{corpore} ^{immine}
^{re} ^{qui} ^a ^{indicauit} ^{se} ^{iam} ^{re}
^{sol} ^{uy.} **V**ixerunt: discipuli ad beatum
martinum cum nos pater deseris aut cum
nos desola. ^{col} ^{relin} ^{quis.} ^{Q.} ^{ui} ^{a.}

Dominus ihesus christus **In tero n. a**
non se inquit purpuratum nec diademate
uententem se uenturum esse pcedunt. **In dno.**

Sacerdos dei martine apti sunt tibi celi &
regnum patris mei. **U**ne quis habitabit.
Sacerdos dei martine pastor egregie ora pro
nobis deum. **U**ne in uirtute **lectio vii.**

Martinus igitur obitum suum ^{martini}
longe ante psciuit. dixitq; fratribus
dissolutione sui corpis imminere.
Itaq; cum tam p aliquot dies ui se
brum teneretur. n tamen a dei
ope cessabat. pnox in orationibus

& uigilijs fatiscentes artus spū
seruire cogebat nobis illo suo stra
tu recubans in cinere & cilitio.
Et cum iam a discipulis rogaret.
ut saltem uilia sibi sineret stram
ta supponj. non decet inquit filij
xpianum nisi in cinere moy. Ego
si aliud exemplum relinquo uob.
ipse peccauj. Oculis ac manibus
i celum semp intentus. inuictum
ab oratione spm n̄ relaxabat.

Quod beatum uirum in cuius transi tu sanc
to rum canit nūme rus angelo
rum exultat cho rus omnium q̄ cele
sti um uirtutum occurr rit
psallentium ex erci tus.

Eccelesia uirtute roboratur sacerdotes
reuelatione glorificantur quem michael
assumpsit eam ange lis. Omniumq̄

Cum autem a presbiteris **† viii**
qui ad eum confluerant ro
garetur. ut corpusculum lateris

mutacione releuaret. sinite me inquit
 sinite fr̄es celum respicere potius
 quā terram. ut suo iam itinere ita-
 rus ad dñm spiritus dirigatur.
 hec locutus uidet diabolu[m] p[ro]p[ter] as-
 sistere. Quid hic inquit astas cru-
 enta bestia. Nichil in me funeste
 reperies. abrahe me sinus recipit.
 Cum hac ergo uoce. flagitatu[m] diu-
 ni opis sp̄m celo reddidit. Testatiq[ue]
 qui affuerant nobis sunt. iam exa-
 mini corpe glificati hominis uidis-
 se se gl̄am. Vltus luce clarior reni-
 tebat. cum membra cetera ne tenu-
 is quidem macula fuscaret.

Martinus abrahe si- nus letus ex-
 cepit tur martinus hic pauper & mo-
 cus celum diues ingreditur ymnis celesti-
 bus hono- ra cur. **V** Mar-

tinus episcopus migravit a seculo uiuit
 in xpo genua sacer do cum. Celum
 In alijs etiam & in illo **t viii**

tantum artibus n̄ pudendis septen
nis quodammodo pueri gr̄a uide
batur. Quis istū unq̄. cilitio rectū
quis cineribus crederet inuolutū.
Ista uitro purior. lacte candidior.
Iam in quadam future resurrecti
onis gl̄a & natura demutate car
nis ostensus ē. Jam uero in obsequū
funeris credi non potest. quanta
hominū multitudo conuenerit.
Tota obuiā corpi ciuitas ruit. cūc
di ex agris & uicis. multi q; ex uici
nis etiam urbibus affuerūt. Quā
tus luctus omnium. quanta p̄cipu
e merentiū lam̄ta monachorum.
qui eo die fere ad duo milia uenis
se dicunt. Specialis martini gl̄a.
eius exemplo stirps tanta in dñj
seruitutem fructificauerat. tu aut.

Quāntus erat luctus
omniū. quanta p̄cipu
e merentiū lam̄ta monachorum. quā

primum est gaudere martino et primum est
fle re martinum. **V** Beatus
uir copiosus usque ad locum sepulchri
ymnis canora celestis turba prose quiritur
Quia primum est **Ad laudem . a.**

Dixerunt discipuli ad beatum martinum
cur nos pater deserpit aut cui nos desolatos re
linquit in uadent enim gregem tuum
lupi rapaces. **A** **V**o mine si adhuc populo
tuo sum necessarius non recusabo laborem fiat
uoluntas tua. **A** **O**culis ac manibus in celum
semper intentis inuictum ab oratione spi
ritum non relaxabat a e via aevia.

A **O**uirum inestimabilem nec labore uictum
nec morte uincendum qui nec mori timuit
nec uiuere recusauit. **A** **M**artinus episco
pus migravit a seculo uiuit in xpo gem
ma sacerdotum. **Ad bndict . a** **O** quan
tus luctus omnium quanta precipue lamen
ta monachorum et uirginum chorus quia
primum est gaudere martino et primum est
fere martinum. **P** **B**ndictus **In sedis . v.**

A O beatum uirum cuius anima paradysum pot
sudet unde exultant angeli letantur archange
li chorul sanctorum proclamant turba uirginum
inuitat mane nobiscum in eternum.

Ds qui conspicias **collecta.**
quia ex nulla nra uirtute sub
sistimus. concede propitius. ut inter
cessione beati martini confessoris
tui atq; pontificis contra omnia
aduersa muniamur. p. **alia**

Presta qs ompe **memne nris**
ds. ut qui beati menne nris
tui natalicia colimus. intercessioe
eius in tui nominis amore roboram.

Concede qs **Bricij epi & ofess.**
nobis dne alacribus animis be
ati Bricij confessoris atq; pontifi
cis sollempnia celebrare. cuius di
uersis uirtutibus decorata tibi
uita complacuit p. **t pma.**

Tigitur post decessum beati marti
ni tironice ciuitatis epi summy

416
et incomparabilis uir. de cuius uir-
tutibus magna apud nos uolu-
mina retinentur. sc̄s brictius ad
episcopatū successit. At uero hic
brictius cum esset p̄meue' etatis
iuuenis sc̄o martino adhuc uy-
uenti in corpe multas ferebat insi-
dias. pro eo qd' ab eo cur facilia seq̄-
reor arguebatur. *lectio . ij.*

Quadam tamen die. dū quidam
infirmus medicinā expeteret.
brictiū adhuc diaconū in platea
inuenit. Cui simpliciter ait. Ecce
ego p̄stolor beatū uirum. & nescio
ubi sit. Cui brictius. Si inq̄t illū
delirū queris. prospice eminus.
ecce celum solito quasi amens re-
spicit. Cūq; paup̄ ille occursum red-
dito qd' petierat impetrasset. brie-
tium diaconū beatū martinū
alloquitur. En ego bricti delirū
tibi uideo. *lectio tertia. au.*

Cumq; ille confusus hec audies
dixisse se denegaret. ait scs mar
tinus. Nonne aures mee ad os
tuū erāt. cum hec eminus loque
baris. Amen dico tibi. quia ob
tinui apud dñm. ut post me ad
pontificatus honore accederes.
sed noueris te ī episcopatu multa
aduersa passurum. Bricius hec
audiens. irridebat eum dicens.
Nonne uerū dixi istum delira uer
ba proferre. S; & presbiterij hono
re p̄ditus. sepius beatū martinū
conuicijs laceſsiuit. *In laudib⁹*

Post exeret sum beatissim⁹ s. martin⁹ episcō
pi beatus bricius cathedrām episcopātam
suscepit. *ā* Tricesimo ordinationis sue an
no oritur contra eum lamentabile crimē
nam quādam mulier quē cubicularijs ueni
mentā abluēbat concepit & peperit & omne
crimē sup episcopum obiciunt. *ā* Ite
quo q; negant s. uisit asseres sibi infantē

223
cumq; oblati fuerit triginta ab oculi habens
dicit aut ad eum brictius aduixit te per deum
ut si ego te generavi coram cunctis edicis.

Respondens autem infans coram omni popu-
lo beato uiro dixit non es tu inquit pater
meus. **S**anctus brictius satisfaciens
his primas ardentes ab urbe in byrro suo de-
ferens & ante sepulchrum beati mariani coram
populo proiciens uestimentum eius inustum
aperuit.

Ad Bnd a Populi autem non
credentibus & ab episcopa tu eum proiciens
but eodem perit flens & euilans atq; dicens
merito hec parior quia peccavi in sancto deo.

Uirgo gloriosa **In nat' s cecilie v.**

semper eui angelum celi gerebat in pectore suo
non diebus neq; noctibus a colloquijs diuinis
& oratione uacabat. magnificat **coll.**

Ds qui nos annua beate cecilie
martyris tue sollempnitate leg-
ficas. da ut quam ueneramur offi-
cio. etiam pie conuersationis sequa-
mur exemplo. p. **Inuit.**

Venite adoremus. Venite. **In primo n. ant**

Cecilia uirgo almae matris superabat iuratum & ualerianum ad coronas uocabat. **¶** Dne dñs nr

ā Capan sic manibus orabat ad dominum ut eam exiperet de inimicis. **¶** Celi enarrant.

ā Cilio cecilia membra clamabat deum gemis bus exorabat. **¶** Dñs est tpa. **lectio pma**

Sancta cecilia uirgo clarissima euua
Sagellum semp absconditum gerebat
in pectore. & non diebus neq; nocti
bus a colloquijs diuinis & oratione
cessabat. Hec ualerianū quendam
iuuene habebat sponsum. Qui iu
uenis in amore uirginis purgens
animum. diem constituit nuptiarū.

¶ Cantantibus organis cecilia uirgo in cor
de su o domno decanta bat

di cens fiat domine cor meum & corpus me
um immaculatum ut non con fun

dar. **¶** Biduanis ac triduanis ieiunijs o
rans suam domino pudiciam commendabat

di cens fiat dne. **lectio scda**

ve sanz languit ve sanz gat latz gur
in gordan et in gordanz cristus uincit
ppe regnat xpe inpar cristus me benedica

cecilia uirgo subtile ad carnem cili
 cio induta. desup aurant uestib⁹
 tegebatur. Parentum uero tanta
 uis & sponsi circa illam erat estuas.
 ut n̄ posset amore sui cordis osten
 dere. & qd̄ solū xpm̄ diligeret. in
 dicis euidentibus apire. Quid
 multa. Venit dies. in quo thala
 mus collocatus est. Et cantantibus
 organis. illa in corde suo soli dño
 decantabat dicēs. fiat dñe cor me
 um immaculatum. ut n̄ confundar.

O beata cecilia que dicitur al fratres comier
 tisti ab na chrum iudicem supera
 sti urbanu i episcopum in uultu ange
 lico demon strasti. **V** Cecilia me misit
 ad uos ut osten dant mi chi. Urbanv.

Et biduanis ac triduanis **¶ iii.**
 ieiuniis orans. commendabat
 dño qd̄ timebat. Inuitabat ange
 los precibus. lacrimis inter
 pellabat aplos. & scā maria xpo

famulancia exorabat. ut sius eam
deprecationibus adiuuarent. suam
domino pudicitiam commendau-
tem. **S**; cū hec agerentur. uenit
nox in qua suscepit una cū sponso
suo cubiculi secreta silentia. & ita
eum alloquitur. **O** dulcissime atq;
amantissime iuuenis. est secretum
qd' tibi confitear. si modo ^{uirat} ~~uirat~~
asseras tota te illud obseruantia
custodire. Jurat ualerianus spon-
sus. se illud nulla omnino prode-
re ratione. nulla necessitate dete-

gere. **¶** Virgo gloriosa semper euuangelium
cristi gerebat in pectore & non die bus
ne q; noctibus. uacabat a colloquiis
diuinis & oratione. **¶** Est secretum
ualeriane qd' tibi uolo dicere angelum
dei habeo amato rem qly nimo zelo custo-
dit corpus meum. & non die bus.

¶ Domine ihesu xpe seminatore **J.ij.** **n.**
casti consilij suscipe feminum felicitis quos

in cecilia seminasti. **V** Cructavit. **A** Beata
 cecilia dixit ad cyburium hodie te factos esse
 meum cognatum quia amor dei te fecit esse
 contemptorem idolotum. **V** Is nre refugiu.
 fiat domine cor meum & corpus meum in
 maculatum ut non confundar. **V** Fundamta.

Tunc ait sca cecilia. **T. viii.**

Anglm dei habeo amatore. qui
 nimio zelo corpus meum custo
 dit. hic si leuiter senserit. qd tu
 me polluto amore contingas.
 statim furore suu circa te exagi
 tat. & amittes flore tue gravissime
 iuventutis. Si aute cognouerit
 qd tu me sincero & immaculato
 amore diligas. ita te quoq; diliget
 sicut me. & ostendet tibi gram

suam. **R** Cilicio cecilia membra do
 ma dat dm gemitibus ex. **V** dat
 alma chium trupera. **V** dat
 urbanum episcopum cyburium te va
 kenia num. do cozo. **V** nat uo.

ca. bat. **V** Non diebus neq noctib
uacat bat a colloquiu diuinis & o
tio ne. tyburci. **¶ Quinta.**

Tunc ualerianus nutu dei timo
re correptus ait. Si uis ut creda
sermonibus tuis. ostende m ipsu
anglm. Et si probauero qd uere
angls sit. faciam qd hortaris.
Si uero iuru alterum diligis. &
te & illu gladio fertia. **T**c beata
cecilia dixit. Si consilijs meis pro
mittas te adquiescere. & pmit
tas te purificari fonte phenny.
& credas unu dnm esse in celis. u
uum & uerum. poteris eu uidere.
Dicit ei ualerianus. & quis erit
qui me purificet. ut ego anglm
uideam. **R** **C**eciliam intra cubicu
lum oran tem in ue nit & iuxta eam
stan tem angelum domi ni quem ui
dens ualeria nus in nub terrore cor
reptus est. **V** Ange llus domini descen

de celo & lumin
b. quem uid
Respondit cecili
uout purifica
uerantur uider
ualerianus. Et
rem requiram. &
habe in teum mi
ua que appia tu
uuenes paupes
ultimo petenti
si eu in semp cu
et huius mei seci
os tu cu uideris
uocone mea dice
mit ad uos. ut o
fina senon urban
coloco eius secreta
pnam. **R** Domine
feminator ca
feminum
na. d

dit de celo & lumen refulsit in ha
ca. s. l. b. Quem uident. **¶** **Vj**

Respondit cecilia. Est senior qui
noui purificare homines. ut
mereantur uidere anglin. Dicit
ei ualerianus. Et ego ubi hunc se
nem requiram. Respondit cecilia
Vade in tium miliaru ab urbe
ua que appia nuncupatur. illic
inuenies paupes a transeuntib
alimome petentes auxilium. De
his eni in semp cura fuit. & opy
me huius mei secreti sut conscij.
hos tu cu uideris. dabis eis bene
dictione mea dicens. Cecilia me
misit ad uos. ut ostendatis michi
sem senem urbanu qm ad ipsum
habeo eius secreta mandata que
pferam. **¶** Domine ihesu criste pastor
bone seminator ca. si con. fili
suscipe. seminum fruc. ut quos in
cecilia semi. na. si cecilia familia tu.

quasi apes tibi argumento ca de
ser. ut. **V** Nam sponsum quem
quasi leonem ferocem accepit ad te quasi
agnum mansuetissimum destina ut.

Credimus certum **In teio n.**

filium dei uerum deum esse qui sibi talem
elegit famulam. **¶ Cantate. 2. a** Nos sci
entes sanctum nomen omnino negare non
possimus. **¶ Dñs regn ex. a** Tunc ua
lerianus perrexit ad antistitem & signum
quod acceperat dedit sancto urbano.

¶ Cantate. 4. lectio septima.

Tunc ualerianus perrexit ad an
tistitem & scdm ea signa que ac
ceperat inuenit scdm urbanu epm
qui iam bis confessor factus inter
sepulchra martyru lautabat. Cui
cum dixisset omnia uerba cecily.
gausus est gaudio magno. Et po
uens genua sua in terra expandit
manus suas ad celum & cu lacri
mis dixit. **I**ne ihesu xpe semina

tor casti consilii suscipe seminum
fructus quos in cecilia seminasti.
Dñe ihu xpe pastor bone cecilia
famula tua quasi apes t̄ argu
mitosa deseruit. **& h̄** cecilia
dir at ty. d. d. b̄rci. o hodie te fa te
or et se meum cog. na. tum quia
amor dei te se. ac et se contemptio
rem ido lo rum. **Y** Suscipe
domine seminum fructus quos in
cecilia semina. **stj. Quia t̄ viij.**

Hec et his similia orante sc̄o urba.
Hno ep̄o. subito ante faciem il
lorū apparuit senior quidā. qui
erat induc̄ nubes uestim̄tis. te
nens titulū in manib̄ literis
scriptū. Quē uident ualerian̄.
nimio t̄ore corrept̄. & cadens
intra factus ē quasi mortuus.
Tunc senior eleuauit eū dicens.
lege huī tituli certum. & crede
ut purificari merearis. & uidere

anglm. cuius tibi aspectum ceci-
lia uirgo deuotissima respexit.

Recilia me misit ad uos ut ostendatis
mihi ubi sancti uirginitatem
quia ad ipsum habeo secreta
que sancti perferunt. **T**unc ualeri-
anus uenit ad antistitem et signum quod
acceperat dedit sancto. **U**erba ista. Quia

Tunc ualerianus respiciens. **U**erba
cepit intra se legere. Scriptura
autem tituli hec erat. Unus deus.
una fides. unum baptisma. unus
deus & pater omnium qui est super
omnia & in omnibus nobis.
Cumque hec intra se legisset. dicit
ei senior. Credis ita esse. an adhuc
dubitas. Tunc ualerianus uoce
magna clamauit dicens. Non
est aliud. quod uerius possit credi
sub celo. Cumque hec dixisset uale-
rianus. ille senior ab oculis eorum
ablatus est. Tunc sanctus urbanus

131
baptizauit eum & docens eum
omne fidei regulam remisit eu
ad ceciliam diligenter instructu.

Qum autem ra finem daret
cecilia dixit ei milites cristi abi
cite opera tenebrarum & induy
miny armis. **V** Ceca
lia ualefaciens fratribus & exortans eos
a it. **Ad laudes.**

Cantantibus organis cecilia domino decanta
bat dicens fiat cor meum immaculatum ut
non confundar. **A** Est secretum ualeriane qd
tibi uolo dice te angelum dei habeo amato
rem qui nimio zelo custodit corpus meum.

Valeria nus in cubiculo ceciliam cum ange
lo orantem inuenit. **A** Benedico te pater do
mini mei ihesu xpi quia per filium tuum
ignis extinctus est a latere meo. **A** Cecilia
famula tua domine quasi apes tibi argumen
tosa deseruit. **Ad Benedictus.**

Qum autem ra finem daret beata cecilia dixit
ei milites cristi abi cite opera tenebrarum

et inclumini armis licet aevia. In noct
Inuenerunt in moechum *s. clementis* mens
templi marmorei habitaculum a deo paratum.

Ds qui nos beati clementis colla
mentis tui atq; pontificis sollemp
nitate letificas. concede propicius.
ut cuius natalicia colimus. uir
tute quoq; passionis imitemur p.

Graudi dne *ntas. alia trudonis*
quas in sci trudonis confesso
ris tui commemoratione deferi
mus. ut qui digne tibi meru
it famulari eius intercedentibus
meritis ab omnibus nos absoluas
peccatis. p. *alia felicitatis.*

Presta quesumus omne ds. ut
qui beate felicitatis martyris
tue sollempnia recensemus. me
ritis ipsius protegamur & precibus p.

Venerabilis igitur trudo *† i.*
in hisbane finibus nobilissima
francoꝝ prosapia. ortus fuit.

Erant autem parentes eius locu-
pleres ualde. tam in pecuniis q̄ in
agrorum amplissima possessione.
Erat uero beatus crudo elegans &
pulcherrimus inter om̄s suę pu-
bertatis coeuos. sapiens uerbis.
prudens moribus. consilio firmus.
ingenio uigens. decorus aspectu.
blandus alloquio. & qd̄ his maius
est a primo statū suę tyrocinio.
in amore sup̄ne patrię ita exarsit.
ut cuncta quibus mortalium fer-
tur uita despiceret. atq; immorta-
lis uitę appetitu. magnopere desudaret.

Cunctis enim **lectio .ij.**
uirtutibus. quibus celeste regnum
adipiscitur. sancti pueri nutreba-
tur infantia. nil de t̄renis fascibus
ambiens. mentis aciem in creatoris
omniū timore simul & amore fixa
tenebat. Erat autem tanta in eo
largitatis industria. ut omnia que

preter simplex indumentū habere poterat. paupibus erogaret. ita ut sepe accidisset. qd' etiam particulam obprobrii corpuseuly tamen necessariū absensam indigentibus distribueret. **¶ iij**

Itaq; actum est. ut frequenter pro talibus gestis. parentes illius hoc grauius ferentes. improperarent ei. & magnis minus eum sepiissime terrent. S; nichilominus scs puer instantius. ac si illum potius ad hoc opus instigarent. quā uerent elemosinarū segetē. uberior seminabat. retinens in corde suo testimoniū euangelice lectionis dare elemosinam. & ecce omnia munda sunt uobis. & egregū doctoris gentiū quo ait. frater qui parce seminat parce & metet. & qui seminat in benedictionibus. de benedictionibus & metet. Intel

lexit igitur beatus puer. nichil ali-
ud hoc uerbo innuere. q̄ scdm
elemosinarum quantitatē etiam
retributionis crescere augmentum.

Quartus romane **† viij.**

Prestitit episcopus clemens.
qui discipulus petri. ita morum
ornamētis pollebat. ut & iudeis &
gentibus complaceret. Diligebāt
enī eum gentiles. qm̄ n̄ execran-
do sed rationē reddendo. ex eorū
libris & cerimonijs ostendebat
ubi naty. & unde naty essent hī.
quos deos esse putabant. & cole-
bant. & quid egissent. uel qualiter
defecissent. euidentissimus documē-
tis instruebat. Ipsos uero genti-
les posse a deo indulgentiā conse-
qui. si ab eorū cultura recederent

Tantam **† v. ; ∞** sedocebat.
deniq; dñs grām sancto clemen-
ti tribuit. ut flieret iulianus. & di-

ceret. **D**s tuus quem colis ac diligis.
ipse te adiuuet in hac regione exi-
ly. Et delegauit ei nauim. & omib⁹
necessarijs impositis dimisit eum.
Repleta est autem nauis iplo. q̄a
religiosi uiri multi secus sunt eū.
Cum autem puenissent in locum
exily. illic erant in ergastulis ad
secanda marmora amplius quā
duo milia xp̄ians. diuturna rele-
gatione dampnati. **† vj**

Tunc sc̄s clemens dixit. Oremus.
Dom̄s dñm ihm xp̄m. ut confessori-
bus suis fontis uenas aperiat.
Qui percussit petram in monte sy-
na & fluxerunt aque. ipse nobis
laticē affluentem impetratur. ut
de eius beneficijs gratulemur.
Cumq; oratione completa hinc in-
de circumspiceret. uidit agnum
stantem. qui pede dextro. erectoq;
quasi locum sc̄o clementis ostende-

ret. Tunc sanctus clemens intelligens
dominum esse quem ille intueretur.
et alius penitus nullus uideret.
perrexit ad locum. **Secundum math**

In ill. loquente ihu ad turbas.
Ecce mater eius et fratres stabant
foris loquy ei. et reliqua. **66 pp.**

fratres

Sancty euuangelij fratres kmj.
Breuis est lectio recitata. sed
magnis mysteriorum ponderibus.
grauida. Ihesus enim conditor

et redemptor noster matre se nosse
disimulat. et que ei mater sit. qui
propinquus. non per cognatione car
nis. sed per coniunctione spiritus de
signat dicens. **Q**ue est mater mea
et qui sunt fratres mei. **Q**uicumq;
enim fecerit uoluntatem patris
mei qui in celis est. ipse meus frat
et soror et mater est.

R **Q**uante sancto
clemente apparuit ei agnus de
de sub cuius pe de fons uiuus e ma

nat fluminis impetus leni fiat
tem de. Vidi supra mon
tem agnum stantem. De sub. **¶ viij**

Quibus nobis uerbis quid aliud
innuit. nisi quod obsequentes
iussionibus suis. multos ex gentili-
tate colligit. & uideam ex cuius car-
ne est genitus n̄ agnoscit. Vnde &
mater eius cū quasi n̄ agnoscitur.
fors stare phibetur. quia uidelicet
synagoga idcirco ab auctore suo.
non recognoscitur. quia legis obser-
uatione tenens. spirituales intel-
lectum pdidit. & sese ad custodia
littere fors fuit. **¶** Dediti domine ha-

bitaculum martyri tuo elemi
ma. vi in modum templi. marmo re
angelicis ma pibus prepara tum liter prebens
populo ter re ut enar reur mira
bi lia dei. **¶** Hec domine ad lau den
& gloriam uo. minis tui fieri uolui. **¶**

Sed sciendum est. **¶ viij.**

quia qui xpi frater & soror est creden-
do. mater efficitur predicando.

Quasi enim parit dnm. que qua-
cordi audientis infuderit. & mater
eius efficitur. si p eius uoce amor
domini in proximi mente generat.
Ad quam rem nobis idonee confir-
mandam. adest beata felicitas. cu-
ius hodie natalicia celebramus.
que credendo exiit ancilla xpi
& predicando facta est mater xpi.
Septem quippe filios sicut in ge-
stis eius emendatoribus legitur.
sic post se timuit uiuos in carne re-
linquere. sicut carnales parentes
solent metuere. ne mortuos pmit-
tant. **I**n psecutionis labore depre-
hensa. filiorum corda in amore
supne patrie predicando roborauit.
& parturiunt spiritu quos car-
ne peperat. ut p dicatione pareret
deo. quos carne pepererat mundo.

R Ora pro nobis beate de
mens ut dig
ny efficiat mille promissione
ceisti.

V Beate martyr cristi
et uenerande sa
cer dos interce de pro
no bis ut

O ram te sancto clemente **ad laudes. a**
apparuit ei agnus dei. **a** Non meis meritis ad
uol me misit dominus uestri coronis participem
me fieri. **a** Vidi supra montem agnum stan
tem de sub cuius pede fons uiuus emanat.

a De sub cuius pede fons uiuus emanat flumi
nis impetus iustificat ciuitatem dei. **a** Om
nes gentes per gyrum crediderunt cristum
dominum. **ad Bnd. a** Dum iter mare

cepisset populus uoce magna clamabat
domine ihesu cri ste salua illum & de
mens cum lacrimis ora bat accipe patet
spiritum meum. **a** Oremus omnes ad do
minum ihesum cristum ut confessoribus

suus fons uenas aperiat. **a** Oremus om
nes ad dominum ihesum cristum ut bsten
dat nobis martyr sui corpus **Orisogeni a**

Adesto dne supplicationibus uris.

ut qui ex iniquitate nostra reos
nos esse cognoscimus. beati griso
gony martyris tui intercessione
liberemur. p. *Saturum mris*

Ds qui beati nos saturnini mris
tui concedis concedis natalicio
pfruy. eius nos tribue meritis ad
iuuari. p. *Saturni crant & dasti*

Beatorum martyrum tuorum.
dne saturnini. Crisanti. & da
rie assit nobis oratio. ut quos ob
sequio ueneramur debito. pio ex
periamur auxilio. p. *In nact scs*

Vidit dominus petrum *Andree apli.*
& andream *& uocauit eos.* **V**enire
post me dicit dominus faciam uos fieri
piscatores hominum. **R**elictis rebus
suis secuti sunt dominum redemptorem.

Vnus ex duobus qui secuti sunt dominum
erat andreas frater symonis petri aevia.

Quoniam me misit ad uitam prouinciam in qua
non paruum populum adquisiui. *cap.*

Stabat iohannes & ex discipulis
duos. & respiciens ihm am-
bulantem dicit. ecce agnus dei.
ecce qui tollit peccata mundi. &
secuti sunt ihesum. **Ad magni**

Ambulans ihesus iuxta mare galilee uidit
petrum & andream fratrem eius ius & ait illis
uenite post me faciam uos fieri piscatores homi-
num at illi relicta rebus & nauis secuti sunt illum.

Tuere nos misericors deus. **colla**
& beati andree apli tui cuius na-
talia puenimus. semp gubernata
presidys. **p. Inuitator uos.**

Adoremus uictoriosissimum regem cristum qui
uictorem per crucis tropheum coronauit be-
atum andream apostolum. **Venite In**

Tantum meo regi deo ero acceptior. **J. n.**
quantum pro eius nomine fuero permansurus
in tormentis confitende. **P. Celi enarrant. A. Ego**
crucis Christi seruus sum te crucis tropheum op-
tate potius debeo quam finire. **P. Benedicam.**

A Cumque carnifices apostolum ducerent ut cru-

auderent concupis factis est populoꝝ clamant
tum iustus homo & amicus dei quid fecit ut
ducatur ad crucem at ille rogabat populum
ut non impedirent passionem eius. **Structavit**

In omnem terram. Lectio prima.

Passionem sancti andree quam ocu
lis nostris uidimus omnes presbi
teri & diaconi ecclesiarum achaje.
scribimus uniuersis ecclesijs que
sunt in oriente & occidente. & me
ridie. & septentrione in xpi nomi
ne constitutis. **Pax** uobis & uniuersis
qui credunt unum dñm in tri
nitate pfecta. uerum patrem in
genitum. uerum filium unigeni
tum. uerum spm scm proceden
tem ex filio. & patre. ut ostendat
unus spiritus sanctus esse in pa
tre & filio. & hoc esse unigenitum
filium. qd est & ille qui genuit.

Um perambularet domum iuxta ma
re secus h. tus gali le e uidit pe

trum & audire am re fia mltentes in ma
 re uocauit eos di cens uenite post me
 faciam uos piscato res homi num
 Et ait illis uenite post me et faciam uos
 piscatores hominum

Hanc fidem & traditione t. ij.

didicimus a sancto andrea aplo
 domini nostri ihesu xpi cuius pas
 sionem quam coram positi uidemus
 pro ut possumus explicamus. Pro
 consul itaq; egeas patrias ciuita
 tem ingressus cepit compellere
 credentes in xpm. ad sacrificia
 idolorum. Cui occurrens sanctus
 andreas dixit. Oportebat ut tu
 qui iudex esse hominum meruisti
 iudicem tuum qui est in celo cog
 nosceres. & agnitum coleres. & co
 lendo eum qui uerus ds est ab
 his qui ueri du non sunt ani
 mum reuocares. **R.** **M**ox aut uo
 cem do mi ni predican ut audi uit bea
 tus an dre as relic tis re tibul quorum

lectio
 Ego
 audiam. Te
 n audiat
 rum in re n
 hac promissio
 apostolus dix
 uolum expar
 nam n predic
 egeas est
 egeas gl'am sup
 non times t
 uclatam
 fidem n
 es enim iusto
 enim peccat
 aucto
 popului auct

237
actu q; uiue. bat erer ne uite feci
tul. est pre. mi. la. gi. to. rem.

Ad uni ul. iustionis uocem petrus & andreas
relictis rebus secuti sunt. redemp. to. rem.
pre. mi. **lectio .i.j.**

Egeas dixit. Ego quidem te pa-
tienter audiam. sed si tu me obtem-
peranter n̄ audias. ipsum erucis
mysterium in te ipsum retorque-
bo. hac promissionis uoce congau-
dens apostolus dixit. Ego si crucis
patibulum expauescerem. crucis
gloriam n̄ predicarem. Iudas
inquit egeas est sermo tuus.

predicas gl̄am supplicij. qui p̄ auda-
tiam non times mortis penam.

Non p̄ audaciam ait beatus andre-
as. sed p̄ fidem n̄ timeo pena mortis

Mors enim iustorum preciosa est.
mors enim peccatorum pessima.

Homo dei diceba. tur ut celucifige.
te. tur populul aurem clama. bat uoce mag.

na di cent innocens eius sanguis sine causa
damp natus. **V** Cumq; carnisice ducerent
eum ut crucifigeretur concursus factus est
populorum clamantium & dicens d. n. i. n. o. c.

A Cum peruenisset beatus andreas **I. vii.**
ad locum ubi crux parata erat uidens eam
a longe exclamauit uoce magna dicens
salue crux que in corpore crucis dedicata est
& ex membrorum eius margaritis ornata.

P Omnes gentes. **A** Nunquam te ascenderet
dominus noster o beata crux timorem
terrenum habuisti modo uero amorem
celestem obtinens pro uoto suscepisti. **P** Ex
audi ds deus. **A** Amator cuius semper fuis
& desiderasti te amplecti o bona crux

P Exaudi ds orat. **I. viii.**

Tunc indignatus egeas. cruci
scm andream affigi precepit.
mandans hoc questionarius. ut
ligatus pedibus & manibus. qsi
in sculos tenderetur. ne clauis
affixus cito deficeret. sed crucia

suscepisti. diu desiderata. sollicitè
amata. sine intumescione quesita.
& aliquando iam concupiscentis ani-
mo parata. accipe me ab hominibus
& redde me magistro meo. ut p[ro] te
me recipiat. qui p[ro] te me redemit.
Et hec dicens expoliavit se. & uesti-
menta sua tradidit carnificibus.
Qui accedentes leuauerunt eum
in cruce. & extendentes funibus
totum corpus eius. sicut eis iussum
fuerat suspenderunt. **R.** **O**rauit sanc-

tus andreas dum respiceret ce-
lestem uiam uisum uisum
de magna clamauit & dixit
meus quem uidit in quo complacuit & dixit
le. **Et** sic me pater tuus ab impijs uide-
re de po-
sante ceu-
cis ag-
no-
us.

Vel magister meus cruce quem dilexi
quem cognoui quem confiteor solum tantum
modo in ista uo-
ce exau-
di. **Quia**
Accedentes carnifices leuauerunt **In. iii. n.**

eum in cruce & extendentes funibus totum cor
pus eius sicut eis iussum fuerat suspenderunt

P Confitebimur. **A** Omnis interea populus
conclamabat dicens iustum sanctum pudi
cum ornatum moribus bonum doctorem pi
um modestum rationabilem non debere hec
pati sed debere de cruce deponi. **P** Dominus regni. **et**
A Tunc sanctus andreas ait iam regem meum
uideo iam adoro iam in eius conspec. tu

I consisto. **P** Dominus regni irascant. **Et** ewaglis
in ill. **Ambulans scdm mathevoj.**

I ihesus iuxta mare galilee. uidit du
os fr̄es symonē qui uocatur petrus
& andream fratrem eius mittentes
rete in mare. Erant enim piscato
res. & reliqua. **om̄. b. 66 pp. de**

A uidistis fr̄es km̄y. quia ead̄ t.
ad unius iussionis uocē. petrus
& andreas retibus secuti sunt re
demptorē. Nulla uero hunc face
re adhuc miracula uiderant. ni
hil ab eo de p̄mio et̄ne retibus

onus audierant. & tamen ad unū
domini p̄ceptum. hoc qd̄ posside-
re uidebantur obliui sunt. **R. Et**
pandi manus me ac tota di e in cru-
ce ad po pulum non credentem sed con-
tradi centem mi chi qui am bulant
ui al non ho nas sed post peccata
sua. **V. Deus** ultionum dominus
deus ultionum libere egit exaltare qui
iudicat ter ram redde retributio nem
su per hic. Qui am bulant.

Quid ergo fratres k̄m̄y. **t. viii.**
quid in eius iudicio dicturi sum.
cum ab amore p̄sentis seculi. n̄
p̄ceptis flectimur n̄ uerberibus
emendamur. Sed fortasse aliqs
tacitis cogitacionibus sibi dicat.
Ad uocē dñi cam uterq; iste pesca-
tor. quid aut quantum dimisit.
qui pene nichil habuit. **S;** hac
in re fratres k̄m̄y. affectum debe-
mus potius pensare q̄ censum.

Multū reliquit. qui sibi nichil
retinuit. **M**ultum reliquit. qui
quamlibet parū totum deseruit.

R Dilēxit andream dō minus in odorem sua
uita. tū dūm penderet in cruce
dignū sibi computauit marcy.
quē uocauit apostolum dūm esset in ma
ri & idē. o amicus de i appel
latū est. **V** E legit eum dominū & ex
cellum fecit illum. Quē uocauit.

Multum ergo petrus. & viii.
& andreas dimiserunt. quando
uterq; etiam desideria habendi
dereliquit. **M**ultum dimisit. q
cū re possessa etiam concupiscen
tū renuntiavit. A sequentibus
ergo tanta dimissa sunt. quan
ta a n̄ sequentibus concupisci po
tuerunt. **M**ulta fr̄es reliquistis.
si desiderū t̄renū renuntiastis.
Exteriora enim n̄ra dño q̄libet
parua sufficiunt. **C**ornamq; &

non substantiam pensat. **R. V. i. f.**

iste in populo su o mitissimus ap pa
vult sanctitate au tem & gra tia ple
nus iste est quis assidue orabat
pro populo & pro civitate ista. **V. p. ro**
eo ut me diligereut, deprecabantur
mihi chi ego autem ora bant pro.

Salve crux preciosa Ad laudes.

suscipe discipulum eius qui pependit in te
magister meus cristus. **A. Videns andreas**
crucem cum gaudio dicebat quia amator
tuus semper fui & desideravi amplecti
te o bona crux. **A. Beatus andreas orabat**
dicens do mine rex eterne glorie suscipe me
pendentem in patibulo. **A. E. duo uiuent**
pendebat in cruce pro cristi nomine beatus
andreas & docebat populum. **A. Qui per**
sequebantur uultum deuersisti eis domum
in infernum & in ligno crucis dux uultu fuisti.

Erat andreas frater symonis **cap.**
petri unus ex duobus qui audie
rant ab iohanne & secus fuerant

eum. inuenit hic petruū frēm suū
symonē & dicit ei. inuenim⁹ messi-
am qd' est int̄pretatum xp̄c. & ad-
dixit eum ad ih̄m **Ad bndictus**

A **V**identib⁹ cunctis splendor nimis sicut ful-
gur de celo ueniens circumdedit eum fere
medijs horē spatio & abscedente lumine e-
misit spiritum **collecta.**

Dñs qui es sanctorum tuorum splen-
dor mirabilis qui q; hunc diem
beati andree martyrio consecrasti.
da ecclē tue de eius natalicio semp
gaudere. ut apd' misericordiam tuam
& exemplis ei⁹ p̄regam⁹ & meritis. p̄.

Beatus uir qui facit **Ad iii cap.**
iudiciū & iusticiam. & filius ho-
minis qui apprehendet istud. custo-
diens man⁹ suas ne faciat om̄e malū.

Maestatem tuā dñe suppliciter **coll.**
exorant. ut sicut ecclē tue beatus
andreas exiit p̄dicator & rector.
ita apud te sit p̄ nob' p̄petuus int̄-
cessor. p̄.

Beatus uir qui elegerit que **Ad vi.**
uoluy. & tenuerit fedus meum. da
bo ei in domo mea & in muris meis
locum nomen sempiternum dabo ei.
quod non peribit. **Collecta**

Aduuet ecclesiam tuam tibi dñe
supplicando beatus andreas apłs.
& pius intuentor fiat p nobis. qui
tui nominis extitit p̄dicator. **p.**

Amantissimus dñs habita **Ad lx.**
bit confidenter in eo quasi in tha
lamo comorabitur. & in humeros
illi requiescet. **Collecta.**

Beati andree apłi supplicationem
q̄s dñe plebs tua p̄cipiat. & de ei
meritis felicit̄ gletur. & sempiternus
ualeat consortiis letari. **p. i. u. v.**

Ego si p̄ambulūm crucis exp̄auescerem
crucis gloriā non predicarem. **ā** Concede
nobis hominem iustum redde nobis hominem
sanctum ne interficias hominem deo carum
iustum mansuetum & piūm. **ā** Non me per

mittat domine famulum tuum a te separari
tempus est ut commendes terrę corpus meum

A dignum sibi dominus computauit martyrem
quem uocauit apostolum dum esset in mari
aetia. **A** Andreal cristi famulus dignus
deo apostolus germanus petri in passione

Ambulans ihc iuxta mare cap galilee
uidit duos frs symone quoca
uit petrus. & andrea frēm ei mitten
tes rete i mare & ait illis. uenite post
me. faciam uos fieri piscatores hominū

A quoniam cristo amabilis tulit corpus
apostoli optimo loco cum aromatibus sepeliuit

Cum peruenuisset beatus andreas ad locum
ubi crux parata erat exclamauit & dixit o
bona crux diu desiderata & iam concu
piscenti animo parata securus & gau
dens uenio ad te ita ut & tu exultans sus
cipias me discipulum & ius qui pepen

Muestatam cott
tuam suppliciter. *ut supra*